

ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

สำนัก rayงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

สภารับรองในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ครั้งที่..... วัน.....เดือน..... พ.ศ.

สารบัญ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘

วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

ณ ตึกรัฐสภา

	หน้า
ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม	๑
๑.๑ รับทราบรายงานความคืบหน้าการดำเนินงานของ คณะกรรมการกร่างรัฐธรรมนูญ	
๑.๒ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรี	
๑.๓ เรื่องแจ้งที่ไม่ได้บรรจุในระเบียบวาระการประชุม	
เรื่องที่ ๑ ปรับกำหนดการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ	
เรื่องที่ ๒ รายละเอียดเรื่องการเตรียมการอภิปรายร่างรัฐธรรมนูญ	
เรื่องที่ ๓ กำหนดเวลาการอภิปราย	
เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุมเพิ่มเติม	๕
การดำเนินการในส่วนที่เสนอวาระการประชุม ๓๖ วาระ <u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายสุวิทย์ เมษินทรีย์	๕
ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี	
ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	๔
๓.๑ รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูป การบริหารราชการแผ่นดิน เรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูป ระบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น	๔

ผู้อภิปราย

- นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์	๑๐, ๑๐๓
- พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ	๑๒, ๑๐๔
- นางสาวภรณ์ บัวสาย	๒๐, ๓๓, ๑๐๖
- รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์	๒๕
- นายธวัชชัย ยงกิตติกุล	๔๓
- นายศุภจิต นาคทรพร	๔๖
- นายสยมพร ลิมไทย	๔๘
- พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก	๕๑
- นายอำพล จินดาวัฒน์	๕๔
- นายศานิตย์ นาคสุขศรี	๕๖
- นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์	๕๘
- นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน	๖๑
- นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง	๖๓
- นายทนงศักดิ์ ทวีทอง	๖๖
- นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ	๖๘
- นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	๗๐
- นายไพบูลย์ นลินทรางกูร	๗๒
- นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ	๗๔
- นางเตือนใจ สินธุฉวนิก	๗๕
- รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์	๗๘
- นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	๘๐
- นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์	๘๔
- นายประชา เตรรัตน์	๘๗
- นางสาวรสนา ไตสีตระกุล	๙๐
- นายเชื้อ ฮั่นจินดา	๙๒
- นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน	๙๕
- นายคณิศร ขุริรัง	๙๘

	หน้า
- พลเอก วัฒนา สรรพานิช	๑๐๑
- นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	๑๐๘
๓.๒ รายงานการพิจารณาของคณะกรรมการการปฏิรูปการป้องกัน	
และปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่อง การป้องกันและปราบปราม	
การทุจริตและประพฤติมิชอบ	๑๑๐
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายประมนต์ สุธีวงศ์	๑๑๑
- พลเรือเอก พระจุนด์ร ตามประทีป	๑๒๑
- นายสังศิต พิริยะรังสรรค์	๑๒๗, ๒๑๘
- นางจุรี วิจิตรวาทการ	๑๓๖
- นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล	๑๔๕
- นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์	๑๔๗
- นายประชา เตรรัตน์	๑๔๙
- นายวันชัย สอนศิริ	๑๕๒, ๑๕๔
- นายอำพล จินดาวัฒนะ	๑๕๔
- นายวิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	๑๕๖
- พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ	๑๕๘
- นายอมร วาณิชวิวัฒน์	๑๖๑
- นางภัทริยา สุมะโน	๑๖๔
- นายชาลี เจริญสุข	๑๖๖
- นายเขมทัต สุคนธสิงห์	๑๖๘
- นายเข้มชัย ชูติวงศ์	๑๗๐
- นายจิรววัฒน์ เวียงดำน	๑๗๓
- นายสุชาติ นวกวงษ์	๑๗๖
- นางเบญจวรรณ สร้างนิทร	๑๗๘
- นายสายันท์ จันทร์วิภาสวงศ์	๑๘๐
- นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์	๑๘๓
- นายอุทัย สอนหลักทรัพย์	๑๘๕

	หน้า
- นายวิบูลย์ คูหิรัญ	๑๘๘
- นายนิมิต สิทธิไตรย์	๑๙๐
- นายเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง	๑๙๒
- นางสาวรสนา โตสิตระกูล	๑๙๕
- นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์	๑๙๘
- นายคณิศร ชุริรัง	๒๐๑
- นางเตือนใจ สิ้นธุวนิก	๒๐๔
- นายประสาร มฤคพิทักษ์	๒๐๖
- นายปรีชา บุตรศรี	๒๐๘
- นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ	๒๑๑
- นายสยมพร ลิมไทย	๒๑๓
- นางสาวสารี อ๋องสมหวัง	๒๑๖
- นางจุรี วิจิตรวาทการ	๒๒๐
- นายประมนต์ สุธีวงศ์	๒๒๑

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

แบบรายงานการตรวจแก้ไขรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘
ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๒ นาฬิกา
จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๒๔๔ คน

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เรียนท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติครับ ขณะนี้มีสมาชิกลงชื่อมาประชุมแล้ว ๑๓๕ ท่าน ครบองค์ประชุมแล้ว ผมขอดำเนินการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติในครี

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ที่บรรจุไว้ในระเบียบวาระ คือ

๑.๑ รับทราบรายงานความคืบหน้าการดำเนินการของคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญ ผมได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการยกเว้นรัฐธรรมนูญว่าขณะนี้ยังไม่มีประเด็นจะรายงานความคืบหน้าเพิ่มเติม

เรื่องที่ ๑.๒ แจ้งให้รับทราบผลการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะการปฏิรูปตามมาตรา ๓๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เรื่อง โครงการส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์ รูฟ (Solar roof) อย่างเสรี หรือระบบผลิตไฟฟ้าด้วยแสงอาทิตย์สำหรับบ้านและอาคาร

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้มีหนังสือแจ้งว่าตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้ส่งข้อเสนอแนะการปฏิรูปเรื่องโครงการส่งเสริมการติดตั้งโซลาร์ รูฟอย่างเสรี หรือระบบผลิตไฟฟ้าด้วยแสงอาทิตย์สำหรับบ้านและอาคารเพื่อไปดำเนินการต่อไปนั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘ รับทราบข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปตามที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเสนอ แล้วมอบหมายให้กระทรวงพลังงานรับไปศึกษาและพิจารณา หากเห็นว่าข้อสังเกตและข้อเสนอใดมีประโยชน์ ให้นำเสนอคณะกรรมการนโยบายพลังงานเพื่อกลั่นกรองก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาภายใน ๓๐ วัน ซึ่งหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เรื่องข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูปผมได้ให้เจ้าหน้าที่จัดวางไว้ให้ท่านสมาชิกเพื่อทราบแล้วนะครับ จึงขอแจ้งที่ประชุมทราบครับ

เรื่องที่ ๑.๓ ซึ่งนอกจากที่บรรจุไว้ในระเบียบวาระ ผมขออนุญาตแจ้งที่ประชุม ๒ เรื่อง

เรื่องที่ ๑ ต้องขออนุญาตที่ปรับกำหนดการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติในช่วงนี้ ไปจนถึงต้นเดือนพฤษภาคม เหตุก็เพราะว่าร่างหลักและแนวความคิด หรือที่เรียก กรอบแนวความคิด หรือเทมเพลท เดอะ บลูปรินท์ (Template the blueprint) ที่คณะกรรมการวิสามัญประจำสภาทั้ง ๑๘ คณะ และคณะกรรมการอื่นได้พัฒนาขึ้น ที่ครบกำหนดเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์นั้น สมควรได้นำเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม แต่เนื่องจากประเด็นปฏิรูปทั้งหมดมันมีมากกว่า ๓๖ ประเด็น หรือ ๓๖ วาระที่กำหนดไว้เดิม จึงต้องพยายามจะจัดเอกสารทั้งหลายให้พร้อม จึงต้องขออนุญาตจัดนำเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติตั้งแต่วันนี้ แล้วก็ขออนุญาตประชุมจากนี้ไป เป็นจันทร์ อังคาร พุธ แล้วก็เริ่มเวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา เพื่อให้ทั้งหมดทุกวาระปฏิรูปได้ผ่านตา สมาชิกสภาปฏิรูปได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะ แล้วกรรมการแต่ละคณะจะได้นำไป ปรับปรุงเพิ่มเติมแล้วก็จัดเป็นส่วนของแผนปฏิรูปเพื่อนำเสนอรัฐบาลต่อไป

สืบเนื่องจากประเด็นนี้ตามกำหนดการเดิมแผนปฏิรูปที่กรรมการทั้ง ๑๘ คณะ จะนำเสนอทั้ง ๓๖ วาระปฏิรูป จะแล้วเสร็จวันที่ ๑๐ เมษายน ถ้าท่านกรรมการจำได้ บัดนี้มันเป็นไปได้แล้ว เพราะรอบแรกจะต้องนำเสนอและให้ความเห็นข้อเสนอแนะถัดไป จนถึงต้นพฤษภาคมด้วยซ้ำ เวลาเราไม่มี ด้วยเหตุตั้งนี้ก็ขอเลื่อนกำหนดส่งแผนปฏิรูป ฉบับสมบูรณ์ ไม่รวมร่างกฎหมายของทุกวาระปฏิรูปเป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ซึ่งเป็น วันเสาร์นะครับ เพราะฉะนั้นก็พิเศษก็คือไปเป็นต้นมิถุนายนวันจันทร์แรก อันนั้นเพื่อทราบ เรื่องที่ ๑ และต้องขอรบกวนเวลาท่านสมาชิกสภาปฏิรูปด้วย

เรื่องที่ ๒ ส่วนที่ประธานสภาจะขอแจ้งก็คือว่า มีความเข้าใจผิดกันพอสมควร เรื่องการเตรียมการอภิปรายร่างรัฐธรรมนูญ ได้มีการแถลงข่าวเมื่อวันพฤหัสบดีสัปดาห์ที่แล้ว หลังจากที่ได้ประชุมในกรรมาธิการกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ หรือวิป (Whip) ผมได้เรียน แจ้งในวิปซึ่งประกอบด้วยประธานกรรมาธิการ ๑๘ และบวก ๕ คณะ และมีเลขานุการ และโฆษกด้วยว่ารายละเอียดวิธีการอภิปรายนั้นจะยังไม่พิจารณา รอให้กรรมาธิการยกร่าง รัฐธรรมนูญพร้อมอีกนิดหนึ่ง แต่ประธานกรรมาธิการช่วยกรุณา โดยเฉพาะ ๑๘ คณะ เนื่องจากท่านได้ดำเนินการเสนอประเด็นปฏิรูปเข้าสู่คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญไปแล้ว

ดังนั้นเมื่อได้ร่างรัฐธรรมนูญแล้ว ช่วยกรุณาให้ความสำคัญเป็นพิเศษในส่วนที่กรรมการ
ท่านได้เสนอไว้ในร่างรัฐธรรมนูญทั้งหมด ๒ และหมวด ๔ เป็นการเฉพาะ กรณีนั้น
ถ้ากรรมการจะให้มีการดำเนินการท่านใดไม่จำเป็นต้องทุกท่าน จะเป็นผู้อภิปรายหลักเฉพาะ
ในประเด็นนั้นก็ดี แต่ส่วนอภิปรายทั้งหมดยังไม่ได้พูดเลย มีหลักเพียงแต่ว่าจะเปิดให้อภิปราย
กว้างขวางที่สุดไม่มีโทษ ไม่มีการชี้หน้า ฉะนั้นบทอภิปรายที่เข้าใจอยู่นั้นกรุณาแก้ความเข้าใจใหม่
ด้วยนะครับ ผมได้นัดประชุมวิปแล้ว วันพฤหัสบดีนี้ เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา อาจจะได้เริ่มพิจารณา
เรื่องนี้ แล้วผู้พิจารณาเป็นคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ไม่ใช่
ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาตินะครับ ช่วยทำความเข้าใจเรื่องนี้ด้วย

อีกเรื่องหนึ่ง เรื่องสุดท้าย สมาชิกหลายท่านขอร้องว่า แม้ว่าเราจะรีบประชุม วันจันทร์ วันอังคาร วันพุธ ซึ่งเวลาก็กระชั้นขึ้น อยากจะให้คงการอภิปรายเสนอความเห็น ท่านละ ๒ นาที เมื่อเริ่มต้นการประชุมในวันอังคารไว้ก็จะจัดให้ตามนั้นนะครับ เริ่มวันอังคาร พุธนี้ เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ นาฬิกา คนละ ๒ นาทีตามเดิม แล้วกติกาก็คือ ๓๐ นาที ท่านที่ขอลอภิปรายเรื่องหมอกควันขอเป็นพุธนี้นะครับตามคิว เรื่องที่แจ้งเพื่อทราบคงมีเท่านั้น ในขณะนี้ครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๓.๑ เป็นรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่อง วาระที่ ๔ : การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูประบบงบประมาณ และการคลังท้องถิ่น

ขอเรียนเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ด้วยประธานคณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมชี้แจงต่อที่ประชุม เพื่อให้การรายงานการพิจารณาของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปด้วยความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผมได้พิจารณาแล้วจึงได้อนุญาตตามข้อบังคับ ข้อ ๘๗ วรรคท้าย ขอเชิญท่านผู้มีนามต่อไปนี้ เข้าชี้แจงต่อที่ประชุมด้วยนะครับ ท่านที่ ๑ รองศาสตราจารย์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ ท่านที่ ๒ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระศักดิ์ เครือเทพ ขอเชิญทุกท่านครับ

ระหว่างที่ท่านคณะกรรมการเตรียมการอยู่เนี่ย ผมมีเรื่องจะแจ้งที่ประชุมเพิ่มเติมอยู่นิดหนึ่ง ก็คือมีสมาชิกหลายท่านได้ตั้งข้อสังเกตเป็นคำถามว่าเราจะดำเนินการในส่วนที่ได้เสนอวาระปฏิรูปทั้ง ๓๖ วาระ แล้วก็ ๗ วาระพัฒนานี้อย่างไร ผมอยากจะขอค้นเวลาตรงนี้ระหว่างที่ท่านคณะกรรมการรอชี้แจงนี้นะครับ เชิญให้ดอกเตอร์สุวิทย์ เมษินทรีย์ ได้กรุณาให้ข้อมูลมีเพาเวอร์พอยท์ (PowerPoint) ประกอบ เพื่อสมาชิกจะได้ทำความเข้าใจตรงกันนะครับ ใช้เวลาไม่นาน เชิญดอกเตอร์สุวิทย์ได้ไหมครับ เชิญดอกเตอร์สุวิทย์ก่อนนะครับ

นายสุวิทย์ เมษินทรีย์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านรองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ และท่านสมาชิก สปช. ทุกท่านนะครับ วันนี้ในวาระเสริมอันนี้เป็นวาระที่เกี่ยวกับเรื่องของวาระการปฏิรูปที่สำคัญ อย่างที่เราทราบกันดีว่าเราได้ทำในเรื่องของคอนเซพชวล ดีไซน์ (Conceptual Design) ใน ๓๖ วาระกันไปแล้วนะครับ แล้วก็ทั้ง ๓๖ วาระก็ได้มีการส่งถึงท่านประธานสภาเรียบร้อยแล้วเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ในส่วนนี้คือส่วนที่ ๒ ที่เป็นส่วนที่เรากำลังพูดถึงการกำหนดวิธีและกระบวนการปฏิรูป

หรือที่เราเรียกว่าเป็นโพรเซส (Process) แล้วออร์แกไนซ์เซชัน ดีไซน์ (Organization Design) จริง ๆ แล้วเอกสารทั้งหมดอยู่ในหนังสือเล่มนี้ซึ่งเข้าใจว่าทุกท่านได้รับเมื่อเข้านี้ นะครับ เป็นเอกสารที่เราเพิ่มเติมจากการประชุมในแม่น้ำ ๕ สาย แล้วก็มีการอัปเดต (Update) หรือมีการทำข้อมูลให้ทันสมัยนะครับ จะรบกวนทุกท่านเปิดในหนังสือเล่มนี้ในหน้าที่ ๑๙ ตั้งแต่หน้าที่ ๑๙ เป็นต้นไป หน้า ๑๙ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงล่างที่พูดถึงเรื่องของขั้นตอนการดำเนินการนะครับ เมื่อสักครู่ที่ท่านประธานสภาท่านได้พูดไว้แล้วว่าเราได้มีการเลื่อนในการส่งมอบกำหนดการ วิธีการ แล้วก็กระบวนการปฏิรูปจากเดิมไปเป็นวันที่ ๓๑ พฤษภาคม และหลังจากนั้นในวาระการปฏิรูปไปไหนที่จำเป็นจะต้องมีการยกร่าง ก็จะต้องทำให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ซึ่งในเอกสารได้แจกแจงไว้แล้วนะครับ

ในหน้าต่อไปได้พูดถึงเรื่องของกำหนดยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนการปฏิรูป หรือที่เราเรียกว่าเป็น คอนเซพชวล ดีไซน์ ซึ่งอย่างที่ได้อธิบายไว้ใน ๓๖ วาระ ก็ได้ส่งมอบถึงท่านประธานเรียบร้อยแล้ว ณ ขณะนี้เรากำลังจะเข้าสู่ขั้นตอนที่ ๒

ในหน้าต่อไปครับ ก็คือเรื่องของกำหนดยุทธศาสตร์และกระบวนการการปฏิรูป หรือที่เราเรียกว่าเป็นโพรเซส แล้วก็เรื่องของออร์แกไนซ์เซชัน ดีไซน์นั้น มันมีหลักคิดอยู่ ๒-๓ หลักสำคัญ ๆ นะครับ

อันที่ ๑ ก็คือว่าอย่างที่เราทราบกันดี เราเป็นการปฏิรูปที่ไม่เน้นในเรื่องประเด็น หรือที่เราเรียกว่าอิชชู เบสค์ (Issue based) แต่เราจะเน้นในเรื่องของการปฏิรูปในเชิงโครงสร้างหรือเชิงระบบเป็นสำคัญ

ในส่วนที่ ๒ การปฏิรูปจะสำเร็จขึ้นได้ไม่ใช่ต่างคนต่างทำแล้วนะครับ จากนี้ไปคือจะทำอย่างไรให้มีการรับรู้ แล้วก็การมีส่วนร่วมในการปฏิรูปของภาคส่วนต่าง ๆ

เพราะฉะนั้นในหน้าต่อไปครับ ก็ได้พูดถึงว่าในหลักคิดของทั้ง ๓๖ วาระการปฏิรูปนั้นมีสิ่งที่ตรงกันเหมือนกันอยู่ก็คือว่าเราเห็นสภาพที่ไม่น่าพึงประสงค์นะครับ แล้วเราอยากกระทำการปฏิรูปเพื่อให้เกิดในสิ่งที่มันควรจะพึงประสงค์ หรือในสิ่งที่ควรจะเป็น เพราะฉะนั้นหน้าที่ของพวกเราทั้ง ๓๖ วาระก็คือการเติมเต็มหรือที่เราเรียกว่ารีฟอร์ม แกพ (Reform Gap) ช่องว่างของการปฏิรูปดังกล่าวเพื่อให้ออกมาเป็นผล จากนี้ไปเราจะเรียกสิ่งที่ออกมาเป็นผลลัพธ์ออกมานั้น เราจะเรียกว่าเป็นแผนปฏิรูปหรือเราเรียกว่ารีฟอร์ม แพลน (Reform plan)

ในหน้าต่อไปครับ หลักคิดจากนี้ไปผมคิดว่าการปฏิรูปนั้นอย่างที่เราทราบกันดี บางเรื่องสามารถทำได้ใน ๑ ปี หรือสามารถทำได้ใน ๓ ถึง ๕ ปี หรือบางเรื่องอาจจะยาวนาน เป็น ๑๐ ปี เพราะฉะนั้นในการออกแบบโดย สปช. ของพวกเราจะต้องมีความคิดที่รอบคอบ ที่เปิดกว้างว่าเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างที่เราต้องการนั้น เราแบ่งขั้นตอนของการปฏิรูป ออกเป็นที่เราเรียกว่าเป็นเฟสซิง (Phasing) ออกเป็นกี่ขั้นตอน ในตัวอย่างที่ได้แสดงไว้ ก็คือประมาณ ๔ ขั้นตอน อาจจะเป็น ๓ ขั้นตอน ๒ ขั้นตอน หรืออีก ๕ ขั้นตอนก็ตามครับ เราจำเป็นจะต้องมานั่งดูว่าเราจะขับเคลื่อนการปฏิรูปโดยการออกแบบขั้นตอนต่าง ๆ ดังกล่าวอย่างไรบ้าง

ในหน้าต่อไปจะพูดถึงว่าองค์ประกอบที่สำคัญที่จะต้องอยู่ในแผนของปฏิรูป ในแต่ละวาระของการปฏิรูปจากนี้ไปนั้นมีอะไรบ้าง มันมีองค์ประกอบสำคัญ ๆ ผมคิดว่า พวกเราก็คงจะทราบกันอยู่ในระดับหนึ่งอยู่แล้ว สิ่งที่เราต้องการก็คือผลลัพธ์ที่เป็นรูปธรรม ของการปฏิรูปนั้นเป็นอย่างไร อะไรคือตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ ใครเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ใครเป็นผู้รับผิดชอบร่วม แล้วก็แนวร่วมพันธมิตรของการขับเคลื่อนการปฏิรูปนั้นมีใครบ้าง กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบเชิงบวกคือใคร แต่ขณะเดียวกันการปฏิรูปอย่างที่เราทราบกันดี คือโนเพน (No pain) โนเกน (No gain) นั้นมีกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับผลกระทบเชิงลบเป็นใครบ้าง สิ่งต่าง ๆ องค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องถูกค้ำออกมาในแผนการปฏิรูปจากนี้ไปในขั้นที่ ๒ ที่เรากำลังจะดำเนินการอยู่

หน้าต่อไปครับ นี่เป็นสิ่งต่าง ๆ ที่หามาเพื่อให้เห็นและได้ชัดเจนขึ้น ก็คือว่า เราจำเป็นจะต้องเอาวาระการปฏิรูปของเรานั้นแจกลงออกมาเป็นระยะ ๆ ๓ ระยะหรือ ๔ ระยะ แต่ละระยะมีเวลาเท่าไร อะไรคือผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมให้ระบุออกมา

หน้าต่อไปครับ ทำนองเดียวกันกับเรื่องของผลสัมฤทธิ์ว่าตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์นั้น เป็นอย่างไร

หน้าต่อไปครับ ก็จะพูดถึงเรื่องว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบหลัก ไม่ใช่เราแล้วนะครับ จากนี้ไปผู้รับผิดชอบหลักก็คือเราเป็นผู้ออกแบบ และคนที่เป็นผู้รับผิดชอบหลักซึ่งอาจจะตรงกันหรือต่างกันในแต่ละระยะของการปฏิรูปคือใคร รวมถึงผู้รับผิดชอบที่เป็นผู้รับผิดชอบร่วมด้วย ทำนองเดียวกับหน้าต่อไปก็คือเรื่องของพันธมิตร แนวร่วมของพันธมิตรในการปฏิรูปคือใครบ้าง

หน้าต่อไปก็จะพูดถึงกลุ่มเป้าหมายที่จะได้รับผลกระทบเชิงบวกจากการปฏิรูปของเราในแต่ละวาระ แล้วก็ใครบ้างที่จะโดนผลกระทบเชิงลบซึ่งเดียวเราจะพูดถึงมาตรการเยียวยาในบุคคลที่ได้รับผลกระทบในเชิงลบด้วย ในส่วนต่อไปก็จะพูดถึงว่าในการกำหนดวิธีและกระบวนการการปฏิรูปนั้นมันจะต้องมีความชัดเจนมากขึ้นแล้ว มันไม่ใช่แค่คอนเซพท์ (Concept) หรือแนวคิดของการปฏิรูปในคอนเซพชวล ดีไซน์ แต่เดิมมาเพราะฉะนั้นเราจำเป็นจะต้องสามารถระบุว่ามีมาตรการการปฏิรูปของเรามีอะไรบ้าง และอะไรคือจุดคานงัดหรือว่าจุดที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงมันคืออะไร เราจะต้องสามารถระบุว่าตัวขับเคลื่อนหลักในการปฏิรูปนั้นมันมีอะไรบ้าง ในทำนองเดียวกันเราจะใช้ภาพต่อไป ก็คือเราจะพูดถึงว่ามาตรการการปฏิรูปมีอะไรบ้างในแต่ละเฟส (Phase) ของการปฏิรูป บางเรื่องเป็นเรื่องที่ต่อเนื่อง อาจจะต้องใช้เฟส ๑ เฟส ๒ เฟส ๓ หรือต่อเนื่องไปหรือบางเรื่องจบที่เฟส ๑ แล้วเฟส ๒ ก็เป็นมาตรการการปฏิรูปในชุดต่อไป ก็ขอให้ระบุว่า มีอะไรบ้าง หน้าต่อไปในทำนองเดียวกันเราสามารถที่จะบ่งชี้ว่าจุดคานงัดของเราคืออะไร หน้าต่อไปทำนองเดียวกันคือตัวขับเคลื่อนหลักในการปฏิรูปในแต่ละเฟสนั้นเพื่อจะทำให้ขั้วต่อจากเฟสที่ ๑ สำเร็จแล้วเพื่อไปสู่เฟสที่ ๒ ไปสู่เฟสที่ ๓ คืออะไร ในชุดต่อไปที่พวกเราอาจจะต้องมาช่วยกันพิจารณาก็คือในเรื่องของการปฏิรูปที่สำคัญนั้น อย่างที่เราบอกเราเป็นการปฏิรูปเชิงระบบ เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องขบคิดในเรื่องของการรื้อปรับกลไก และกระบวนการมีอะไรบ้าง การรื้อปรับโครงสร้างองค์กรมีอะไรบ้าง การรื้อปรับระบบธรรมาภิบาลหรือกติกา มีอะไรบ้าง การถ่ายโอนอำนาจและความรับผิดชอบจะเกิดขึ้นในส่วนไหนบ้าง และพร้อม ๆ กันนั้นการรื้อปรับในเชิงโครงสร้างหรือระบบ แต่พร้อม ๆ กันนั้นบางเรื่องเป็นเรื่องของการถ่ายโอนอำนาจ แต่ความพร้อมยังไม่มี เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องมีการยกขีดความสามารถ หรือที่เราเรียกว่าคาพาซิตี บิลดิ้ง (Capacity Building) ในภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะรับโอนอำนาจไปนั้นเป็นอย่างไร เพราะฉะนั้นในทำนองเดียวกัน

ในหน้าต่อไปได้แสดงถึงเฟสซึ่งในแต่ละเรื่อง อย่างการรื้อปรับโครงสร้างระบบ หน้าต่อไปในเรื่องของการรื้อปรับกลไกและกระบวนการ หน้าต่อไปได้พูดถึงเรื่องของการปรับเปลี่ยนรื้อปรับหรือการรื้อปรับองค์กรจนถึงเรื่องของระบบธรรมาภิบาล การถ่ายโอนอำนาจและความรับผิดชอบ และการยกขีดความสามารถในการขับเคลื่อนมีอะไรบ้าง เพราะฉะนั้นนี่คือชุดขององค์ประกอบที่สำคัญที่จะตอบโจทย์ว่าแผนปฏิรูปของเราเป็นอย่างไร

ในส่วนสุดท้ายเป็นเรื่องของเชนจ์ เมเนจเม้นท์ (Change management) ก็คือการปฏิรูปที่จะทำให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมนั้นเราจำเป็นต้องขบคิดในอย่างน้อยอีก ๖ ประเด็นสำคัญ ๆ ดังต่อไปนี้

๑. เราจะต้องระบุการบริหารการเปลี่ยนแปลงหรือเชนจ์ เมเนจเม้นท์ เป็นอย่างไร

๒. เราจำเป็นต้องระบุว่าปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ในการปฏิรูปครั้งนี้คืออะไร

๓. สามารถที่จะระบุว่าคุณุประสงค์ในการปฏิรูปนั้นมันมีอะไรบ้างเพื่อที่ว่าเราจะปลดล็อกหรือหาหน่วยงานหรือองค์กรที่ใหญ่กว่าในการที่จะปลดล็อกในส่วนนี้ให้กับเรา แต่สิ่งทีของการปฏิรูปนั้นเนื่องจากบางเรื่องเป็นเรื่องที่ต้องใช้เวลา เราคงจะไม่รอผลจนสุดท้ายว่าผลสัมฤทธิ์สุดท้ายคืออะไร เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องบ่งชี้ว่าอะไรคือสมอล วิน (Small win) หรืออะไรคือควิก วิน (Quick win) เพื่อจะทำให้การปฏิรูปนั้นเกิดกำลังใจขึ้นมาในคนที่ขับเคลื่อนการปฏิรูป

ประเด็นที่สำคัญอย่างที่ผมได้เรียนไว้การปฏิรูปนั้นโนเพน โนเกน ดังนั้นมันมีเรื่องของความขัดแย้งเกิดขึ้นอย่างแน่นอนเพื่อให้การปฏิรูปเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมนั้นเราจะบริหารจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้อย่างไรในแต่ละเฟส แล้วสุดท้ายก็คือว่าเราจะต้องขบคิดว่าเราจะเยียวยาหรือให้ชดเชยกับผู้ที่ได้รับผลกระทบเชิงลบจากการปฏิรูปครั้งนี้อย่างไรบ้าง -----

เพราะฉะนั้นนี่คือทั้งหมดของเทมเพลท (Template) ที่ทางกรรมาธิการได้พัฒนาขึ้นมา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการขับเคลื่อนส่วนที่ ๒ เรากำลังผ่านในเรื่องของคอนเซพชวล ดีไซน์ไปแล้ว ณ วันนี้เราอยู่ในขั้นตอนที่ ๒ ซึ่งจะต้องแล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๑ พฤษภาคมนี้ สิ่งที่ได้เรียนเสนอไปกับพวกท่านก็คือว่าจะใช้เป็นแนวทางก็คือเทมเพลท ในการที่จะมองดูว่าเราจะช่วยกันพิจารณาดูว่าเราจะเขียนออกมา สิ่งที่เราคิดมาในคอนเซพชวล ดีไซน์ จะแทรนสเลท (Translate) หรือแปลงออกมาจากแนวคิดมาสู่แนวปฏิบัติของการปฏิรูป โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นรูปธรรมผ่านเรื่องของกระบวนการปรับเปลี่ยนเชิงระบบ เชิงโครงสร้าง เชิงกระบวนการ เป็นอย่างไร จริง ๆ ทุกอย่างก็ได้เตรียมไว้ในหนังสือเล่มนี้ก็สามารถที่จะใช้เป็นแนวทางในการขบคิดในส่วนที่ ๒ ต่อไป ขอบพระคุณท่านครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ ดอกเตอร์สุวิทย์ ท่านประธานอนุกรรมาธิการกำหนดวิสัยทัศน์ฯ ต้องขอประทานโทษ ท่านกรรมาธิการบริหารราชการแผ่นดิน ถ้าพร้อมแล้วเชิญท่านนำเสนอเลยครับ

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในฐานะประธาน คณะกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ขออนุญาตเสนอรายงานผลการศึกษา พิจารณาเรื่องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น ซึ่งคณะกรรมาธิการได้สรุปผลการศึกษาเพื่อดำเนินการต่อจากการเสนอกรอบหลักการปฏิรูป หรือว่าคอนเซพชวล ดีไซน์เสร็จเรียบร้อยแล้วนะครับ เพื่อให้สภาปฏิรูปแห่งชาติกรุณาให้ข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณาดำเนินการในขั้นต่อไป คือการกำหนดวิธี และกระบวนการปฏิรูปตามที่ท่านดอกเตอร์สุวิทย์ เมษินทรีย์ กระผมขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ได้กรุณาชี้แจงไปเมื่อสักครู่นี้ ก่อนที่จะนำเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่งในเรื่องกำหนดยุทธศาสตร์ชาตินั้นขอเรียนว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่กรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินถือว่าเป็นเงื่อนไขสำคัญที่สุดเรื่องหนึ่งที่ทำให้การปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาประเทศทุกด้านไม่ประสบความสำเร็จ หรือว่าประสบความสำเร็จไม่เท่าที่ควรมาโดยตลอด ซึ่งรวมถึงเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณที่จะเสนอพร้อมกันในวันนี้ด้วยนะครับ คณะกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

จึงได้บรรจุไว้ในประเด็นที่ ๖ ของรายงานสรุปความเห็นและข้อเสนอแนะประกอบการพิจารณา
ยกร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรมได้แถลงต่อสภาปฏิรูปแห่งชาติไปแล้วว่าควรให้มีการบรรจุ
เรื่องแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะยาวไว้ในร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปฏิรูป
เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางและเป้าหมายในการบริหารราชการแผ่นดินและการพัฒนาประเทศ
ต่อไป ซึ่งก็เป็นที่น่ายินดีแล้วก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ
ที่ได้มองเห็นความสำคัญ และได้มีการบรรจุไว้ในร่างรัฐธรรมนูญอย่างน้อย ๒ มาตรา คือ
ในร่างมาตรา ๑๗๙ ที่บัญญัติว่าในการบริหารราชการแผ่นดินรัฐมนตรีต้องดำเนินการ
ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และนโยบายที่ได้แถลงไว้ ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ
และในร่างมาตรา ๒๘๔ (๑) ที่บัญญัติว่าการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดสรรงบประมาณ
ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว เพื่อให้การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติสัมฤทธิ์ผล
เป็นรูปธรรม คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยอนุกรรมการจัดทำ
ร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ จึงได้ศึกษาและจัดทำข้อเสนอเกี่ยวกับการจัดสร้างกลไก
เพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ รวมทั้งกลไกในการประสาน ขับเคลื่อน กำกับ ติดตาม
และประเมินผลยุทธศาสตร์ชาติมาเสนอต่อท่านประธานและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
เพื่อกรุณาให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการต่อไป

สำหรับเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณเป็นหนึ่งใน ๓ ประเด็นการปฏิรูปสำคัญที่สภาแห่งนี้ได้กรุณามอบหมายให้กรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในฐานะเจ้าภาพหลักในการศึกษาพิจารณาดำเนินการ โดยอาจศึกษาร่วมกันกับกรรมาธิการอื่นที่เกี่ยวข้อง คือกรรมาธิการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นและกรรมาธิการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง เพราะฉะนั้นข้อเสนอในวันนี้ นอกจากเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณแผ่นดินแล้ว ยังมีเรื่องของการปฏิรูประบบงบประมาณการคลังของท้องถิ่น ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องและเชื่อมโยงโดยตรงกับเรื่องยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้มีการบัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญด้วย ส่วนประเด็นปฏิรูปสำคัญอีก ๒ ประเด็นที่สภาปฏิรูปแห่งชาติได้มอบหมายให้กรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นเจ้าภาพหลักในการศึกษาพิจารณาดำเนินการ ได้แก่เรื่องการปรับโครงสร้างอำนาจราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น กับเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการบริหารงานภาครัฐ ซึ่งก็เป็นเรื่องสำคัญและมีความเชื่อมโยงกับเรื่องยุทธศาสตร์ชาตินั้นกำลังอยู่ในระหว่างศึกษาพิจารณาและจะนำเสนอสภาปฏิรูปแห่งชาติพิจารณาต่อไป เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลา กระผมจะขออนุญาตให้ท่านพันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ ประธานอนุกรรมาธิการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ เสนอรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ จากนั้นจะขออนุญาตให้ท่านอาจารย์สีลาภรณ์ บัวสาย ประธานอนุกรรมาธิการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลัง ในคณะกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน และเป็นประธานอนุกรรมาธิการการคลังท้องถิ่นของกรรมาธิการการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นกับรองศาสตราจารย์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ ซึ่งเป็นอนุกรรมาธิการในคณะดังกล่าว เสนอรายละเอียดเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่นต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เชิญพันตำรวจตรี ยงยุทธครับ

พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านรองประธานสภา สปช. ที่เคารพ กระผม ยงยุทธ สาระสมบัติ ต้องขอบคุณท่านประธานที่ให้เวลาและให้โอกาสที่จะมารับคำแนะนำจากท่านสมาชิกเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติในวันนี้ เริ่มต้นผมขออนุญาต แต่เรียนว่าผมจะมีลำดับการนำเสนอทั้งหมด ๘ ขั้นตอนด้วยกัน

๑๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

คั่นสนีย์ ๗/๒

ขั้นตอนที่ ๑ คือในส่วนของหลักการและเหตุผล

ขั้นตอนที่ ๒ ความหมายของยุทธศาสตร์ชาติ

ขั้นตอนที่ ๓ กรอบความคิดในการทำยุทธศาสตร์ชาติ

ขั้นตอนที่ ๔ กลไกบริหารจัดการยุทธศาสตร์ชาติ

ขั้นตอนที่ ๕ บทบาทหน้าที่ของสภายุทธศาสตร์ชาติ

ขั้นตอนที่ ๖ บทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ขั้นตอนที่ ๗ ขั้นตอนการทำยุทธศาสตร์ชาติ

และประเด็นสุดท้ายคือข้อเสนอการดำเนินการรองรับทบัญญัติ

ตามร่างรัฐธรรมนูญ

สำหรับหลักการและเหตุผลนั้นอยากจะเรียนว่า ในยุคโลกาภิวัตน์การพัฒนาประเทศสู่ความเป็นเลิศ มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน สามารถแข่งขันในระดับสากล จำต้องมีการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนที่เป็นระบบ และที่สำคัญก็ต้องสะท้อนถึงความต้องการประเทศชาติและประชาชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มีความเป็นธรรม และคำนึงถึงประโยชน์สุขของประชาชน ดังนั้นการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติและการจัดตั้งกลไกทำยุทธศาสตร์ชาติจึงมีความสำคัญและสอดคล้องกับแนวทบัญญัติที่ได้กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๑๗๙ และมาตรา ๒๘๔ (๑) ซึ่งผมขอเรียนซ้ำจากที่ท่านประธานกรรมาธิการได้นำเรียนไปแล้ว มาตรา ๑๗๙ ร่างบัญญัติไว้ว่า รัฐมนตรีซึ่งหมายรวมถึงนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีด้วยนะครับ รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมายและนโยบายที่ได้แถลง ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ ขณะเดียวกันมาตรา ๒๘๔ (๑) การบริหารราชการแผ่นดินและการจัดสรรงบประมาณ ต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว ต้องขอขอบคุณท่านกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญ แล้วก็กรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่เห็นด้วยกับว่ามีความสำคัญมากสำหรับในเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติที่จะไปกำหนดไว้ในทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ถัดไปผมขออนุญาตเรียนความหมายของยุทธศาสตร์ชาติ ความหมายของยุทธศาสตร์ชาตินี้นำมาจากเอกสารของ วปอ. แล้วก็ผ่านการสัมมนาไปเมื่อวันที่ ๑๔ มีนาคม เมื่อวันเสาร์ก่อนหน้านั้นนะครับ ซึ่งมีทั้ง สปช. สนช. แล้วก็ผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิชาการทั้งหลาย มาร่วมสัมมนาด้วยประมาณ ๑๐๐ กว่าท่าน ยุทธศาสตร์ชาติคือแผนแม่บทที่เป็นกรอบชี้้นำ การกำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ต่าง ๆ สำหรับการพัฒนาประเทศ กำหนดทิศทาง เป้าหมายหรือแนวทางการพัฒนาประเทศ การบริหารราชการแผ่นดิน การจัดสรรงบประมาณ และเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาของภาคเอกชนและภาคประชาชนเพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์ ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน รวมทั้งมีอธิปไตยและศักดิ์ศรีในประชาคมโลก ผมขออนุญาตกราบเรียนเพิ่มเติมในเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติไม่ใช่หมายถึงเฉพาะภาครัฐเท่านั้น จะเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับของภาคเอกชนด้วย ยกตัวอย่าง ถ้ายุทธศาสตร์ชาติในอนาคตต่อไปถ้าเราจะเน้นในเรื่องของระบบรางมากกว่าระบบถนน ทางภาคเอกชนก็ได้ทราบว่าทางแนวนโยบายของรัฐนั้นหรือยุทธศาสตร์ของรัฐจะดำเนินการไปอย่างไร หรือว่าในเรื่องของพลังงาน ถ้าเอกชนทราบว่ายุทธศาสตร์ของชาติมีแนวนโยบายอย่างไรหรือมียุทธศาสตร์อย่างไร ทางเอกชนเขาก็จะได้เตรียมการได้ถูกต้อง หรือว่าในเรื่องของเมดิคอล ฮับ (Medical Hub) อย่างนั้นเป็นต้น ถ้ายุทธศาสตร์ชาติมุ่งเน้นไปในส่วนนั้นด้วย ถ้ายุทธศาสตร์ชาติไปในแนวนั้นแล้วภาคเอกชนหรือประชาชนก็จะได้มีส่วนรับรู้

ถัดไปครับ ขอกราบเรียนกรอบความคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินะครับ กรอบความคิดในเรื่องของยุทธศาสตร์ชาตินี้เป็นเพียงกรอบความคิดนะครับ จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มเติมอีก ซึ่งท่านทั้งหลายผ่านไปทางท่านประธานสภา จะได้กรุณาให้ความเห็นเพิ่มเติม สำหรับกรอบความคิดนั้นอย่างน้อยจะต้องมาจากความต้องการของประชาชน ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม ซึ่งขณะนี้ก็ทราบว่ามี การขอความเห็น สอบถามความเห็นของประชาชนอยู่แล้วอย่างน้อย ๑๘ กลุ่มตามกลุ่มกรรมาธิการวิสามัญที่เราที่อยู่ รวมทั้งอีกกลุ่มหนึ่งก็คือกรรมาธิการรับฟังความคิดเห็น

ถัดไปก็คือจะต้องพิจารณาถึงความต้องการในการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ และแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ นอกจากนั้นแล้วจะต้องมีการวิเคราะห์สถานการณ์ในและต่างประเทศ สิ่งเหล่านี้อย่างน้อย ๓ ส่วนนี้จะนำมาสู่เป้าประสงค์หลักของชาติหรือผลประโยชน์ของชาติ ซึ่งในขณะนี้ในเรื่องของผลประโยชน์แห่งชาติ ก็ได้มีการกำหนดไว้แล้ว

๑๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๘/๒

พอสมควรตามเอกสารของ วปอ. ซึ่งได้มีการติดตามศึกษามาหลายปี ยกตัวอย่างอย่างเช่น ผลประโยชน์แห่งชาติหลัก ๓ ประการ ก็คือ ๑. มีเอกราช ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สังคมไทยร่มเย็นเป็นสุข มีพัฒนาการที่ยั่งยืน มั่นคง มั่งคั่ง ประชาชนอยู่ดี มีสุข และ ๓. มีเกียรติและศักดิ์ศรีในสังคมโลกอยู่กับประเทศเพื่อนบ้านอย่างสันติสุข นั่นคือพื้นฐานส่วนหนึ่งแต่ไม่ใช่ทั้งหมด ข้อมูลเหล่านั้นจะนำไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติซึ่งประมาณไว้ว่าเป็นวิสัยทัศน์ ๒๐ ปี ซึ่งในส่วนนี้ถ้าในเอกสารทางความมั่นคงนั้นเขาใช้คำว่า วัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ ซึ่งก็คล้ายคลึงกัน

ถัดจากนั้นก็จะมีกำหนดยุทธศาสตร์ชาติซึ่งเป็นการพัฒนาในระยะ ๕ ปี ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นตัวชี้นำไปสู่ยุทธศาสตร์ชาติด้านต่าง ๆ ในขณะที่เดียวกันยุทธศาสตร์การพัฒนา ๕ ปีนั้นก็จะมีแผนพัฒนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของความมั่นคงในเรื่องของเศรษฐกิจและสังคม หรือในด้านของวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมหรือในส่วนอื่น ๆ ด้วยนะครับ นั่นเป็นขั้นตอน ที่นี่องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำยุทธศาสตร์คณะกรรมการธิการโดยเฉพาะคณะอนุกรรมการพิจารณาว่าน่าจะต้องมีองค์กรอยู่องค์กรหนึ่งคือสภายุทธศาสตร์ และสภายุทธศาสตร์นี้จะเป็นผู้เลือกคณะกรรมการยุทธศาสตร์ในเบื้องต้นคาดว่าจะมีประมาณ ๑๕ ท่าน ๔ ท่านจะมาจากนายกรัฐมนตรี มาจากประธานรัฐสภา มาจากผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานศาลปกครองสูงสุด ส่วน ๑๑ ท่านนั้นก็มาจากนักยุทธศาสตร์ในกลุ่มภารกิจต่าง ๆ ดังนั้นคณะกรรมการนี้จะเชื่อมโยงประสานกับทางรัฐสภาหรือฝ่ายนิติบัญญัติและเชื่อมโยงประสานกับทางคณะรัฐมนตรีหรือฝ่ายบริหาร

ในขณะที่เดียวกันคณะกรรมการยุทธศาสตร์นี้จะมีสำนักงานคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์ เป็นสำนักงานคณะกรรมการ ไม่ใช่เป็นสำนักงานเลขาธิการสภายุทธศาสตร์ จากคณะกรรมการฝ่ายบริหารก็จะนำไปสู่การปฏิบัติ ก็คือหน่วยงานปฏิบัติ มีกระทรวง กรม จังหวัด หน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์ ก็จะมีการประสานงานและความจริงแล้วน่าจะต้องมีเส้นเชื่อมโยงเป็นเส้นประระหว่าง แผนพัฒนาด้านต่าง ๆ กับสำนักงานคณะกรรมการสภายุทธศาสตร์

ขอหน้าถัดไปนะครับ สำหรับในเรื่องของกลไกในการบริหารจัดการ ยุทธศาสตร์ชาติ ในเบื้องต้นคณะกรรมการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ ซึ่งได้เสนอกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินแล้ว สภายุทธศาสตร์นี้จะต้อง ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิสาขาต่าง ๆ จำนวนและสัดส่วนตามความเหมาะสมทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาชน จุดเด่นตรงนี้ก็ถือว่าสภายุทธศาสตร์หรือยุทธศาสตร์ชาตินั้น จะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชาติ ส่วนในเรื่องของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์นั้นได้เรียนไปแล้วว่าประกอบด้วยใครบ้าง สำหรับสำนักงานคณะกรรมการ สภายุทธศาสตร์นั้นจะมีหน้าที่อยู่อย่างน้อย ๔ ประการหลัก ประการที่ ๑ คือบูรณาการแผน และยุทธศาสตร์ตามกลุ่มภารกิจ ยุทธศาสตร์ชาติของเราที่คิดเอาไว้ในเบื้องต้นนี้ เราจะเน้น ในเรื่องของกลุ่มภารกิจมากกว่าที่จะเน้นไปรายกระทรวงหรือกิจการรายกระทรวง ท่านทั้งหลายคงทราบอยู่ว่าในปัจจุบันในเรื่องของแต่ละกระทรวงนั้นก็มีความจักรของตัวเอง การที่จะทำงานเป็นกลุ่มภารกิจยังมีน้อยอยู่ มีเหมือนกัน มีน้อยอยู่ ฉะนั้นแผนที่คิดเอาไว้ อย่างน้อยที่สุดจะมีแผน เราจะบูรณาการกลุ่มงานภารกิจในเรื่องของความมั่นคง เรื่องของ เศรษฐกิจ ในเรื่องของสังคม ในเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน สังคมนั้นรวมถึง ศิลปวัฒนธรรมด้วย และกลุ่มทรัพยากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม กลุ่มวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม หรือเรียกกันว่า วทน. รวมทั้งกลุ่มอื่น ๆ ด้วย

สำหรับในเรื่องของสำนักงานคณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติ ตรงนี้ก็เป็ องค์กรที่มีความสำคัญมากในการนอกจากที่จะบูรณาการกลุ่มภารกิจต่าง ๆ แล้ว องค์กรประกอบของคณะกรรมการก็มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่คิดไว้คืออย่างน้อยจะต้องมีทั้ง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน สำหรับในภาครัฐนั้นจะต้องประกอบด้วยทั้งแผนงาน แผนเงิน และแผนคน ในตัวอย่างเรื่องของแผนงาน เช่น ของจากสภาพัฒน์ หรือสำนักงาน

๑๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ภาวดี ๙/๒

คณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคม จาก สมช. หรือจากสภาความมั่นคงแห่งชาติ จากแผนเงินนั้นก็ต้องมาจากตัวแทน โดยเฉพาะหัวหน้าหน่วยงานหรือหัวหน้าส่วนราชการ ของหน่วยเหล่านั้น ส่วนราชการเหล่านั้นหรือผู้อำนวยการสำนักงาน ส่วนในเรื่องของ ภาคเอกชนนั้นที่คิดไว้ในเบื้องต้นอย่างน้อยต้องมีประธานหอการค้าไทยหรือผู้แทนจาก สภาหอการค้า สมาอุตสาหกรรม หรือสมาคมธนาคารไทย นอกจากนั้นแล้วถ้าสภาพลเมือง ที่ได้มีการพยายามที่จะผลักดันให้เกิดขึ้น ถ้าเกิดขึ้นได้จริงสภาพลเมืองก็จะเป็นส่วนหนึ่งที่จะอยู่ในคณะกรรมการชุดนี้ ก็จะเห็นว่าจะได้มีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการที่จะกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ แล้วก็มีการบูรณาการกันในเรื่องของกลุ่มภารกิจต่าง ๆ และในภาคต่าง ๆ

ถัดไปครับ บทบาทหน้าที่ของสภายุทธศาสตร์ชาติ เบื้องต้นก็มีอย่างน้อย ๕ ประการด้วยกัน

๑. กำหนดแนวทางการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ
๒. รวบรวมความเห็นและวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกภาคส่วน
๓. กำหนดเป้าหมายการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
๔. รวมทั้งตัวชี้วัดและกรอบระยะเวลาในการดำเนินการ
๕. ให้ข้อเสนอแนะในการปรับยุทธศาสตร์ชาติต่าง ๆ พูดยถึงในเรื่องกรอบ

ระยะเวลา

เมื่อสักครู่นี้ผมลืมเรียนไปว่ายุทธศาสตร์ชาตินอกจากที่เรากำหนดไว้ว่าเป็นระยะวิสัยทัศน์ ๒๐ ปีแล้ว เราจะกำหนดกรอบเวลา มาทุก ๕ ปี เพื่อให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศ ฉะนั้นในข้อ ๓ ตรงนี้ในกรอบระยะต่าง ๆ นั้นจะต้องมีตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์

ประการถัดไปเนื่องจากว่าโลกเป็นพลวัต สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงตลอด ก็จะต้องมีการปรับยุทธศาสตร์เป็นระยะ ๆ ในขณะเดียวกันจะต้องมีการสื่อสารสาธารณะ เพื่อสร้างความเข้าใจและสร้างแนวร่วมในการพัฒนาประเทศ

ถัดไปเป็นเรื่องของบทบาทคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ

ประการที่ ๑ กำกับและบริหารการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ปรับยุทธศาสตร์ชาติ ตามข้อเสนอแนะของสภายุทธศาสตร์ชาติ

ประการที่ ๒ รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกภาคส่วน เพื่อประโยชน์ ในการกำหนดทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติที่สะท้อนความต้องการของชาติและประชาชน

ประการที่ ๓ กำกับติดตามและประเมินความสอดคล้องและประเมิน ผลสัมฤทธิ์ให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา

ประการที่ ๔ ศึกษาเพื่อกำหนดกรอบการประมาณการงบประมาณ ทั้งงบประมาณรายรับและรายจ่าย ซึ่งเดี๋ยวจากรายการจะได้นำเรียนต่อไปนะครับ

ขออนุญาตท่านประธานต่อไปในเรื่องของขั้นตอนการจัดทำยุทธศาสตร์ อย่างน้อยมีด้วยกัน ๓ ส่วน ส่วนอื่น ๆ คงจะต้องขอรับข้อเสนอแนะของท่านประธาน แล้วก็รวมถึงท่านสมาชิกทั้งหลายด้วย

ประการที่ ๑ ศึกษาเพื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ โดยจะต้องมีการสำรวจ ความต้องการ จะต้องมีการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วน จะต้องมีการศึกษา และวิเคราะห์ความต้องการ วิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ

ประการที่ ๒ ดำเนินการร่วมระหว่างสภายุทธศาสตร์ชาติ กรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ และองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง องค์กรต่าง ๆ ก็อย่างที่เรียนไปแล้วจะต้องมี ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน แล้วก็ภาคประชาชน รวมทั้งแผนงานแผนเงิน

ประการถัดไปจะต้องมีการรับฟังข้อเสนอแนะและความเห็นของภาคส่วนต่าง ๆ นั่นคือสิ่งที่ทางอนุกรรมการและทางกรรมาธิการบริหารราชการแผ่นดินได้พิจารณา ในเบื้องต้น สำหรับข้อเสนอในการดำเนินการทางยุทธศาสตร์นั้นเนื่องจากว่าร่างรัฐธรรมนูญได้ กำหนดข้อความยุทธศาสตร์ชาติได้บัญญัติเอาไว้แล้ว เพราะฉะนั้นถ้ายุทธศาสตร์ชาติยังไม่มี หรือยังไม่มีการดำเนินการ ถ้ารัฐบาลถัดไปหรือรัฐบาลต่อไปเข้ามาบริหารราชการแผ่นดิน คำถามก็เกิดขึ้นว่าถ้าจะให้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติแล้วยุทธศาสตร์ชาติอยู่ที่ไหน ฉะนั้นในฐานะที่เรามีส่วนในการที่จะพิจารณายุทธศาสตร์ชาติที่จะไปกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นจะต้องมีการ

ประการที่ ๑ ควรเร่งรัดการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งท่านประธานก็คงจะกำหนดเวลาในใจแล้วนะครับ

ประการที่ ๒ เพื่อให้กฎหมายยุทธศาสตร์ชาติมีประสิทธิภาพ ควรกำหนดเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ไม่ใช่เป็นเพียงร่างพระราชบัญญัติจำเป็นสำหรับรัฐธรรมนูญ

ถัดไปท่านทั้งหลายคงเห็นว่าถ้ายุทธศาสตร์ชาติสำคัญ มาตรา ๑๗๙ ของร่างรัฐธรรมนูญนั้นน่าจะต้องมีเรียงถ้อยคำใหม่ กระผมไม่ได้ขอเปลี่ยนหลักการนะครับ กระผมจะขออนุญาตหารือท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญว่า มาตรา ๑๗๙ น่าจะเรียงถ้อยคำเป็นว่า รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมายยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายที่ได้แถลง เพราะว่าถ้าตามที่กราบเรียนมานี้ท่านประธานสภาก็คงเห็นว่ายุทธศาสตร์ชาติน่าจะสำคัญกว่านโยบายที่รัฐบาลได้แถลงนะครับ

ถัดไปอย่างที่กราบเรียนไปแล้ว ถ้ารัฐบาลต่อไปมีความพร้อมในเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกจะต้องมี ฉะนั้นอยากจะเรียนหรือท่านประธานผ่านไปท่านสมาชิกว่า จะต้องมีการเตรียมความพร้อมสำหรับรองรับมาตรการที่กำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ จึงจำเป็นต้องกำหนดโดย แล้วแต่ที่ท่านประธานสภาจะเห็นสมควรอาจจะส่งไปยังคณะรัฐมนตรีให้คณะรัฐมนตรีมีมติพิจารณาตั้งสภายุทธศาสตร์ชาติและกรรมาการยุทธศาสตร์ชาติ ชั่วคราว ชั่วคราวนะครับ -----

เพื่อดำเนินการศึกษาและจัดเตรียมการจัดทำยุทธศาสตร์ รวมทั้งจะต้องมีสำนักงานคณะกรรมการชั่วคราวที่จะทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ซึ่งในส่วนนี้ผมเชื่อว่าบางท่านก็คงจะคิดไว้แล้วว่าน่าจะเป็นใคร น่าจะเป็นหน่วยไหน แต่ผมว่าเราอาจจะเสนอได้ถ้าท่านประธานจะกรุณาพิจารณาว่าเราจะลงไปมีรายละเอียดเพิ่มเติมกว่านี้หรือไม่ครับ

ถัดไป การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกนี้โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคส่วนต่าง ๆ เช่นแผนยุทธศาสตร์ของกลุ่มภารกิจต่าง ๆ และการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อย่างที่กราบเรียนไปเบื้องต้นนะครับว่าเรามีการรวบรวมข้อมูลจากประเด็นต่าง ๆ อย่างน้อย ๑๘ ประเด็น ตามคณะกรรมการวิสามัญอยู่แล้ว แล้วก็ ๑๘ บวก ๑ ก็คือกลุ่มการมีส่วนร่วมของประชาชน ข้อมูลเหล่านั้นก็น่าจะเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งที่จะเป็นอินพุท (Input) ไปสู่ที่จะทำยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรก กราบเรียนเพิ่มเติมว่าการที่จะผลักดันในยุทธศาสตร์ชาติให้เกิดขึ้นนั้นคงจะไม่ได้มาจากหน่วยใดหน่วยหนึ่ง ทุกส่วนทุกท่านมีส่วนสำคัญ ถ้ากระผมจะขออนุญาตพูดว่าการดำเนินการนี้เป็นลักษณะของกฐินสามัคคี ขออนุญาตให้ท่านประธานเป็นประธานกรรมการกฐินสามัคคี แล้วพวกเราทุกท่านร่วมกันเป็นกรรมการกฐินสามัคคีเพื่อผลักดันงานนี้ให้สำเร็จ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ ขอเชิญดอกเตอร์สีลาภรณ์ ดอกเตอร์ทิพวรรณครับ

นางสีลาภรณ์ บัวสาย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ดิฉัน สีลาภรณ์ บัวสาย ในนามของประธานคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลัง ในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ในการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน นอกจากจะต้องมียุทธศาสตร์ชาติเพื่อเป็นเครื่องชี้ทิศทางแล้ว การปฏิรูปอีกส่วนหนึ่งที่สำคัญมากคือการปฏิรูประบบงบประมาณ ระบบงบประมาณเป็นหัวใจของการขับเคลื่อนการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน เนื่องจากภาพพจน์ทั้งหมดของระบบราชการทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จะเดินไปได้อย่างไรก็ด้วยการมีเงินใช้ในการบริหารจัดการ การปฏิรูประบบงบประมาณจึงมีความสำคัญยิ่ง และถูกกำหนดให้เป็น ๑ ใน ๓๖ วาระการปฏิรูปที่สำคัญของสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในการดำเนินงานเพื่อออกแบบแนวคิดในการปฏิรูประบบงบประมาณ คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน

ได้มีการทบทวนสภาพปัญหา แนวคิด ทฤษฎีและประชุมร่วมกับหน่วยงานที่สำคัญ และเกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งได้ประสานงานกับคณะอนุกรรมการอื่นที่กำลังจัดทำ ข้อเสนอการปฏิรูปในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้แนวคิดที่มีการออกแบบเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกันและแบ่งงานกันทำ คณะอนุกรรมการอื่นที่ได้มีการประสานและทำงานร่วมกัน ได้แก่ ๑. คณะอนุกรรมการการเงินการคลังท้องถิ่น ในคณะกรรมการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ๒. คณะอนุกรรมการปฏิรูปการคลัง การงบประมาณและการภาษีอากร ในคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ๓. คณะอนุกรรมการ คณะที่ ๔ ด้านการคลังและงบประมาณของรัฐ ในคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ จากการประมวลศึกษาถึงเหตุผลความจำเป็นในการปฏิรูประบบงบประมาณ เราพบปัญหาที่สำคัญของระบบงบประมาณ ดังนี้

ประการแรก วิธีการงบประมาณ วิธีการงบประมาณที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน มีกระบวนการรูปแบบเดียวที่เน้นให้ส่วนราชการเป็นผู้จัดทำคำของบประมาณ และเสนอผ่านกระทรวงไปยังสำนักงบประมาณเพื่อกันกรองและเข้าสู่รัฐสภาในฐานะร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งจะต้องมีขั้นตอนการแปรญัตติโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก่อนที่สภาจะให้ความเห็นชอบและผ่านออกมาเป็นพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี -----

วิธีงบประมาณดังกล่าวจึงเปิดพื้นที่น้อยมากสำหรับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนโดยตรง ไม่ว่าจะในขั้นตอนการตั้งคำของบประมาณ การพิจารณาวิเคราะห์เพื่อจัดลำดับความสำคัญ ไปจนถึงการตัดสินใจ กลไกหลักภายใต้วิธีการงบประมาณดังกล่าวมีเพียงส่วนราชการ สำนักงบประมาณและสภาผู้แทนราษฎร โดยสมมุติฐานแนวคิดที่ว่าสภาผู้แทนราษฎร เป็นตัวแทนความต้องการของประชาชนตามหลักประชาธิปไตยแบบตัวแทน ซึ่งในทางปฏิบัติ มีผลให้การพิจารณางบประมาณกลายเป็นเวทีแย่งชิงอำนาจและผลประโยชน์ทางการเมือง ในการจัดสรรงบประมาณระหว่างนักการเมืองและมุ่งตอบสนองนโยบายของพรรคการเมือง มากกว่าตอบสนองการแก้ปัญหาโดยตรงของประชาชน วิธีการงบประมาณดังกล่าว ถูกออกแบบมาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ ซึ่งสถานการณ์ความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชนเมื่อกว่า ๕๐ ปีก่อนนั้นแตกต่างจากปัจจุบันเป็นอันมาก ดังจะเห็นว่าปัจจุบัน ประชาชนเรียกร้องการมีส่วนร่วมและการจัดการตนเองสูงขึ้นตามพัฒนาการของสำนึก ประชาธิปไตย กระบวนการและวิธีการงบประมาณจึงควรต้องมีการปฏิรูปเพื่อเปิดให้ ประชาชนได้มีอำนาจที่แท้จริงมากขึ้นในการกำหนดและตัดสินใจการใช้งบประมาณ เพื่อบริหารท้องถิ่นและบริหารประเทศ

ประการที่ ๒ กระบวนการจัดทำคำของบประมาณ กระบวนการจัดทำคำของบประมาณในปัจจุบันมีปฏิทินงบประมาณที่ต้องเริ่มกระบวนการล่วงหน้าประมาณ ๑ ปีครึ่ง ถึง ๒ ปีครึ่ง อย่างไรก็ตามภายใต้พลวัตการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของสถานการณ์ปัญหาต่าง ๆ ทำให้กว้างงบประมาณจะได้รับการอนุมัติผ่านสภา สถานการณ์ปัญหาก็มักจะเปลี่ยนไปแล้ว กระบวนการจัดทำคำของบประมาณที่ใช้เวลายาวนานเช่นนี้จึงขาดความยืดหยุ่นที่จะสนองตอบ ต่อการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนเท่าที่ควร นอกจากนี้ยังนำไปสู่ การเปิดช่องให้มีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงงบประมาณได้ โดยมีข้ออ้างรองรับอีกด้วยว่า สถานการณ์ได้เปลี่ยนไปแล้ว ซึ่งโดยที่จริงแล้วกระบวนการจัดทำคำของบประมาณ ดังที่เป็นอยู่ อาจจะไม่เหมาะสมสำหรับการตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติและแผนระยะยาว ระยะกลาง เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติหรือเนชั่นแนล อินเทอเรสต์ (National interest) แต่ไม่เหมาะกับการตอบสนองความต้องการการแก้ปัญหาของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าโลคอล อินเทอเรสต์ (Local interest) ที่มีความหลากหลายและเปลี่ยนแปลง ไปได้อย่างรวดเร็ว

๒๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๑๒/๒

ประการที่ ๓ การวิเคราะห์งบประมาณเพื่อจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการ โดยหลักการแล้วการจัดทำคำของบประมาณจากระดับกรมควรจะต้องถูกวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแต่ละกระทรวงโดยสำนักงานปลัดกระทรวง อย่างไรก็ตามในทางปฏิบัติคำของบประมาณทั้งหมดถูกส่งตรงไปยังสำนักงบประมาณโดยแทบไม่มีการตัดทอนจากกระทรวงโดยสำนักงานปลัดกระทรวง ทำให้ภาระหนักไปตกอยู่กับสำนักงบประมาณในการวิเคราะห์และตัดทอน เลยกลายเป็นการง่ายที่การเมืองจะเข้าแทรกแซงเพราะสามารถเข้าแทรกแซงที่สำนักงบประมาณเพียงจุดเดียวก็สามารถครอบงำการจัดสรรงบประมาณได้ทุกกระทรวง ทุกกรม ปัจจุบันกระบวนการวิเคราะห์งบประมาณและจัดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการระหว่างกระทรวงเป็นหน้าที่หลักของสำนักงบประมาณแต่เพียงหน่วยงานเดียว ทำให้เกิดการวิ่งเต้นและการร้องขอและการยอมให้เป็นพิเศษ ที่แทรกอยู่ในกลไกที่พิจารณางบประมาณ อีกทั้งตามพระราชบัญญัติงบประมาณ พุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้ให้อำนาจผู้อำนวยการสำนักงบประมาณในการอนุญาตการโอนย้ายงบประมาณไปใช้ในรายการอื่นได้ จึงให้อำนาจของผู้อำนวยการสำนักงบประมาณมีสูงมาก จนอาจขัดกับหลักของการถ่วงดุล

ประการที่ ๔ กระบวนการชี้แจงงบประมาณ การชี้แจงงบประมาณในปัจจุบันเป็นการให้หัวหน้าส่วนราชการรายการต้องมาชี้แจงกับคณะกรรมการธิการงบประมาณซึ่งในแต่ละปีสิ้นเปลืองค่าเสียเวลาและโอกาสมหาศาลในการที่ต้องให้ข้าราชการระดับสูงจำนวนมากต้องมารอชี้แจงงบประมาณ ทั้งที่โดยหลักการแล้วเป็นหน้าที่ของรัฐมนตรีเจ้ากระทรวงที่จะต้องชี้แจงต่อสภาว่ารัฐบาลมีนโยบายและแผนงานอย่างไรในภาพรวมของกระทรวง

ประการที่ ๕ การติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งบประมาณ และการตรวจสอบ แนวทางการจัดทำงบประมาณที่เป็นอยู่มีลักษณะที่เน้นการเป็นรายกิจกรรม แบบไอเท็ม เบสส์ (Item-based) มากกว่าการเน้นที่ผลลัพธ์หรือที่เรียกว่า ริซัลท์ เบสส์ บัดเจตติง (Result based budgeting) เนื่องจากตั้งอยู่บนพื้นฐานของวิถีคิดในการป้องกันการรั่วไหล จึงต้องมีการควบคุมอย่างเข้มข้น มีกฎระเบียบกลางกำกับซึ่งในด้านหนึ่งก็เป็นข้อดี แต่ผลกระทบอีกด้านหนึ่งได้ทำให้เกิดความไม่ยืดหยุ่นที่จะปรับให้เข้ากับบริบทที่หลากหลายของความเป็นจริง ลดทอนการใช้ดุลยพินิจของข้าราชการที่ดีและรู้ปัญหาจริง แต่ในขณะเดียวกันก็ไม่สามารถป้องกันคนที่หาช่องทางหลบเลี่ยงกฎระเบียบจนได้ นอกจากนี้ในกระบวนการงบประมาณส่วนใหญ่ยังขาดการติดตามประเมินผลสัมฤทธิ์ของการใช้งบประมาณในปีก่อนหน้า ก่อนที่จะพิจารณาจัดสรรงบประมาณในปีถัดไป ไม่ได้มีการใช้ข้อมูลข้อเท็จจริงอย่างจริงจังในการประเมินผลสำเร็จ ทำให้การใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินส่วนใหญ่โดยเฉพาะที่ไปลงในพื้นที่ชนบทเสมือนละลายเกลือลงในแม่น้ำหรือเทน้ำลงในทะเลทราย ไม่อาจสร้างความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเป็นขึ้นเป็นอัน ท่านประธานและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ด้วยสภาพปัญหาสำคัญของระบบและวิธีการงบประมาณที่เป็นอยู่ดังที่กล่าวมา จึงทำให้เป็นอุปสรรคต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามหลักธรรมาภิบาล หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนและหลักประสิทธิภาพ จำเป็นต้องมีการออกแบบระบบงบประมาณใหม่ที่เปิดพื้นที่ให้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่กว้างขวาง และเป็นทางตรงมากขึ้น ในการตัดสินใจใช้ทรัพยากรของชาติ สร้างธรรมาภิบาลในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ รวมถึงสร้างหลักประกันของประสิทธิภาพ ประสิทธิผลการใช้งบประมาณแผ่นดิน ในการนำเสนอแนวคิดในการออกแบบระบบงบประมาณนี้จะขอเสนอเป็น ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กรอบแนวคิดในการปฏิรูประบบงบประมาณ

ส่วนที่ ๒ การออกแบบระบบกระบวนการงบประมาณใหม่ และ

ส่วนที่ ๓ การปฏิรูปการเงินการคลังท้องถิ่น

ในลำดับต่อไป ขออนุญาตให้รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ รองประธานอนุกรรมการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลัง ได้นำเสนอกรอบแนวคิดในการปฏิรูประบบงบประมาณ

๒๕

สปช. ๑๓/๒๕๕๘

อัมพา ๑๓/๒

รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่าน ดิฉัน รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทิพวรรณ หล่อสุวรรณรัตน์ รองประธานอนุกรรมาธิการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลัง ขออนุญาตนำเสนอเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณ กรอบแนวคิดในการปฏิรูป ขอสไลด์ (Slide) ด้วยนะคะ หัวข้อที่จะนำเสนอแนะคะ ขอเริ่มจาก พัฒนาการของระบบงบประมาณ สไลด์ถัดไป

หัวข้อที่ ๑ ระบบงบประมาณของไทยเพื่อให้เห็นว่าระบบงบประมาณของไทย มีการปฏิรูปที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันอย่างไรแนะคะ

หัวข้อที่ ๒ เป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิรูประบบราชการกับระบบงบประมาณ

หัวข้อที่ ๓ คือแนวคิดในการปฏิรูประบบงบประมาณ

สไลด์นี้เพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่าระบบงบประมาณของประเทศไทยได้มีการพัฒนา มาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ ซึ่งเป็นปีที่มีการจัดตั้งสำนักงบประมาณ โดยเริ่มเดิมที เป็นการใช้ระบบงบประมาณแบบแสดงรายการหรือไลน์ ไอเท็ม บัดเจตติง (Line Item Budgeting) และในปี ๒๕๒๕ ได้มีการปฏิรูปโดยการเปลี่ยนแปลงระบบงบประมาณ เป็นระบบงบประมาณแบบแผนงานหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า พีพีบีเอส (PPBS) โดยได้รับความช่วยเหลือจากรัฐบาลอเมริกัน ในปี ๒๕๔๑ ภายหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจได้มีการปฏิรูป อีกครั้งหนึ่ง โดยปรับเปลี่ยนเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เพอร์ฟอร์แมนซ์ เบสด์ บัดเจตติง (Performance-Based Budgeting) และในปี ๒๕๔๖ ได้เปลี่ยนเป็นระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานเชิงยุทธศาสตร์เพื่อให้ระบบงบประมาณมีความเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์หรือนโยบายของประเทศมากยิ่งขึ้น ซึ่งอันนั้นจะแสดงอยู่ในภาพข้างบนแนะคะ ส่วนข้างล่างจะเป็นระบบงบประมาณของสากลก็จะเห็นว่าระบบงบประมาณของประเทศไทย มีการปฏิรูปโดยล้อกับระบบสากล

ลำดับถัดไปของสไลด์นะคะ ในสไลด์นี้เพื่อต้องการชี้ให้เห็นว่าระบบงบประมาณที่นำมาใช้ในประเทศไทยในแต่ละระบบ มีการเน้นที่แตกต่างกัน ระบบแรกที่เราใช้ระบบงบประมาณแบบแสดงรายการเป็นการควบคุมการใช้จ่าย ระบบถัดมาคือพีพีพีเอส ในปี ๒๕๒๕ เป็นการเน้นเรื่องการวางแผนงานแสดงให้เห็นชัดยิ่งขึ้น และในปี ๒๕๔๑ เน้นเรื่องการวางแผนและเรื่องการจัดการ เพราะฉะนั้นจึงจะมีการปรับปรุงระบบงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบการแสดง การรายงานผล หรือว่าปรับปรุงเรื่องพัสดุ ปี ๒๕๔๖ จุดเน้นยังเหมือนเดิม แต่ว่าได้มีคำ คำว่า ยุทธศาสตร์ เพื่อให้เห็นความสำคัญของเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น

สไลด์ถัดไปค่ะ เนื่องจากอนุกรมการชุดนี้ เป็นอนุกรมการชุดหนึ่งของคณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ ได้มีการพูดคุยว่า ๒ ส่วนนี้มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ในการปฏิรูประบบราชการสิ่งที่เราได้พูดคุยกันก็คือว่า แนวคิดการปฏิรูประบบราชการจะต้องเป็นหลัก การกำหนดขนาดของภาครัฐที่ดี การกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่นที่ดี ถ้าจัดได้ชัดเจนและลดความซ้ำซ้อนของหน่วยงานแล้ว การปฏิรูประบบงบประมาณก็จะทำได้ง่ายยิ่งขึ้น และในที่นี้หลักการอันหนึ่งที่เราใช้ในการปฏิรูประบบงบประมาณ คือเราหวังจะเห็นงบประมาณเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจ เครื่องมือการบริหาร เครื่องมือการพัฒนา และเครื่องมือในส่วนของการเมืองที่จะไว้ถ่วงดุลระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร ส่วนอีกคำหนึ่งคือคำว่า งบประมาณเป็นแคทาลิสต์ (Catalyst) อันนี้ขออนุญาตใช้คำที่ดอกเตอร์พิสิฐ ลีอาธรรม ซึ่งท่านเป็นที่ปรึกษาของอนุกรมการได้กล่าวไว้ด้วย เราต้องการใช้งบประมาณเป็นเครื่องมือที่จะกระตุ้นเศรษฐกิจ หรือเร่งเร้าในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจได้ดียิ่งขึ้น แม้ว่าระบบงบประมาณของประเทศไทยจะมีระบบงบประมาณเช่นเดียวกับสากล แต่สิ่งหนึ่งที่จะต้องพิจารณาเพิ่มเติมในคณะอนุกรมการที่ได้พูดคุยกันก็คือการพิจารณาในมิติต่าง ๆ เพื่อให้ครอบคลุมและมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น มิติต่าง ๆ ที่เราได้พิจารณากัน ก็คือ มิติเรื่องยุทธศาสตร์ มิติเรื่องภารกิจ มิติเรื่องพื้นที่ มิติเรื่องมีส่วนร่วม การบูรณาการและเน้นการใช้ผลลัพธ์ สำหรับความหมายของแต่ละมิติแม้ว่าจริง ๆ แล้วในทางปฏิบัติค่อนข้างจะแยกกันได้อย่างยากมาก แต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน และมีการปฏิรูปไปได้อย่างเหมาะสมมากยิ่งขึ้น จึงขอเรียนนำเสนอเกี่ยวกับความหมายของแต่ละมิติ

งบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ สแทรกทิจิก บัดเจตติง (Strategic Budgeting) ในที่นี้เราหมายถึงว่าการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของชาติ แล้วก็มี ความเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ของชาติระดับกระทรวงและระดับหน่วยงานต่าง ๆ และยัง เป็นการจัดสรรงบประมาณที่เชื่อมโยงระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่นตามนโยบาย ส่วนงบประมาณเชิงภารกิจหรือฟังก์ชันนอล บัดเจตติง (Functional Budgeting) เป็นการ จัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ยังหมายถึงการจัดสรรงบประมาณตามกระบวนการที่มีความสัมพันธ์กันมากกว่า หนึ่งกระทรวงด้วย

สำหรับประเด็นถัดมาคืองบประมาณเชิงพื้นที่ เป็นการจัดสรรงบประมาณ ลงในพื้นที่ทั้งส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่น และนอกจากนี้ยังหมายรวมถึงการจัดสรร งบประมาณในหน่วยงานในต่างประเทศ และการจัดสรรงบประมาณในแผนหรือโครงการที่มี ผลกระทบต่อพื้นที่ได้อย่างชัดเจน

สำหรับปัญหา สไลด์ถัดมาปัญหาที่เกิดขึ้นคืออะไร แม้ว่าประเด็นมิติเหล่านี้ สำนักงบประมาณจะได้นำมาใช้ในการพิจารณาการจัดสรรงบประมาณ แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่องยุทธศาสตร์ก็คือว่าการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองเกิดขึ้นหลายครั้ง ทำให้ยุทธศาสตร์หรือนโยบายของชาติขาดความต่อเนื่อง แผนระดับชาติมีหลายฉบับ ขาดการบูรณาการ แล้วก็ขาดการเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ของหน่วยงานกับระดับชาติ นอกจากนี้ตัวชี้วัดยังไม่ชัดเจน

ขออนุญาตนำเสนอสไลด์ถัดมาก่อนนะคะ เพื่อจะได้เห็นว่าแผนต่าง ๆ ของประเทศไทย ณ ขณะนี้เรามีอยู่หลายฉบับจริง ๆ แล้วก็จะทำให้หน่วยงานต่าง ๆ เวลาจัดทำคำของบประมาณมีความสับสนแล้วก็อาจจะบูรณาการค่อนข้างยาก -----

ในระดับสูงสุดในรัฐธรรมนูญกำหนดแนวนโยบายแห่งชาติ ซึ่งถือเป็นกรอบที่ชี้แนะในเรื่องการกำหนดแผนระดับอื่น ๆ นอกจากนี้ยังมีนโยบายรัฐบาล มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ มีแผนบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วก็ตามจากนี้ยังมียุทธศาสตร์กระทรวง มีแผนปฏิบัติราชการ ๔ ปี แผนปฏิบัติราชการประจำปี ซึ่งได้กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และหน่วยงานต่าง ๆ ยังได้จัดทำแผนกลยุทธ์หน่วยงานด้วย ฉะนั้นในลักษณะอย่างนี้แผนต่าง ๆ อาจจะยังไม่ได้บูรณาการกันเท่าที่ควรทำให้หน่วยงานต่าง ๆ อาจจะมีปัญหาในการที่จะนำแผนมาใช้ในการจัดทำคำของบประมาณ ขอย้อนกลับไปสไลด์เดิมนะคะ

สำหรับงบประมาณเชิงภารกิจ มีปัญหาในเรื่องเนื่องจากว่ายุทธศาสตร์หลายยุทธศาสตร์ในระดับชาติต้องเกี่ยวข้องกับหลายกระทรวง หลายหน่วยงาน การบูรณาการยังมีข้อจำกัดอยู่นะคะ แล้วนอกจากนี้ยังเกิดปัญหาเรื่องการทำงานที่ซ้ำซ้อนกัน สิ้นเปลืองทรัพยากรที่ใช้เป็นจำนวนมาก และปัญหาที่สำคัญซึ่งรัฐบาลในทุกชุดได้พยายามจะแก้ปัญหาระยะนี้ก็คือเรื่องประสิทธิภาพการใช้จ่ายเงิน โดยเฉพาะงบลงทุนซึ่งปัจจุบันในส่วนนี้ก็ยังมีความพยายามในการแก้ไขปัญหาอยู่

ส่วนสำหรับงบประมาณเชิงพื้นที่ที่ท่านอาจารย์สีลาภรณ์ได้กล่าวไว้ในข้างต้นเนื่องจากว่าในกระบวนการงบประมาณในระดับพื้นที่โดยเฉพาะในระดับท้องถิ่นยังจำกัดอยู่เฉพาะฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ ประชาชนยังไม่ได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ขอสไลด์ถัดไปเลยคะ

ดังนั้นในส่วนที่อนุกรรมการชุดนี้ได้นำเสนอพยายามจะเน้นในเรื่องกระบวนการ อันแรกคือเรื่องงบประมาณแบบบูรณาการหรือ อินทิเกรเทด บัดเจตติง (Integrated Budgeting) เพื่อให้การทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีร่วมกันในพื้นที่มีผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายได้ดียิ่งขึ้น กับอีกกระบวนการหนึ่งที่จะต้องการเน้นคือเรื่องงบประมาณแบบมีส่วนร่วมหรือพาร์ทิซิพาทอรี บัดเจตติง (Participatory Budgeting) เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในกระบวนการงบประมาณ ในการกำหนดกติกา กำหนดการจัดลำดับความสำคัญ แล้วก็รวมทั้งการติดตามผลการใช้จ่ายด้วย สไลด์ถัดไปคะ อันนี้ขอข้ามเลยนะคะ

๒๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎรดา ๑๕/๒

สำหรับเรื่องการมีส่วนร่วมในประเทศไทยมีนโยบายและแผนหลายฉบับที่เน้นในเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นรัฐธรรมนูญฉบับ ๒๕๕๐ นะคะ แล้วคิดว่าในฉบับที่กำลังร่างอยู่ก็จะเน้นในเรื่องนี้เช่นเดียวกัน แผนพัฒนาเศรษฐกิจ พระราชกฤษฎีกา แล้วก็รวมทั้งแผนอื่น ๆ และในเรื่องงบประมาณแบบมีส่วนร่วมตรงนี้อาจจะยังไม่ชัดเจนมากนัก มีเรื่องการวางแผนแบบมีส่วนร่วมอยู่ในระดับท้องถิ่นที่เรามีระเบียบกระทรวงมหาดไทยรองรับอยู่

สำหรับระบบงบประมาณแบบนี้ขอไล่ถัดมานะคะ เป็นระบบที่งบประมาณที่เริ่มต้นที่บราซิลในปี ๑๙๘๙ แต่ปัจจุบันได้มีการแพร่หลายไปทั่วโลกแล้ว และอยู่ในทุกทวีปเลย ในเอเชีย ไม่ว่าจะเป็นเอเชีย ออสเตรเลีย แอฟริกา ยุโรป อเมริกาเหนือ ลาตินอเมริกามากกว่า ๗,๐๐๐ กระบวนการ

สำหรับหลักการไล่ถัดมานะคะ หลักการของงบประมาณมีส่วนร่วมที่ได้เคยศึกษาวิจัยไว้ ๕ ข้อ คิดว่าน่าจะนำมาประยุกต์กับของประเทศไทยได้ ประการแรก ระบบงบประมาณแบบนี้เป็นการเน้นประชาธิปไตยแบบรากหญ้า หรือประชาธิปไตยโดยตรง เพราะประชาชนทุกคนจะมีสิทธิมีเสียงในการที่จะมาร่วมรับรู้ รับทราบและร่วมตัดสินใจในกระบวนการงบประมาณ

ลำดับถัดมาคือเรื่องความโปร่งใส ประชาชนจะสามารถตรวจสอบงบประมาณได้ในทุกขั้นตอนหรือทุกขั้นตอนของงบประมาณนั่นเอง

สำหรับหลักการถัดมานะคะ คือความเสมอภาค เนื่องจากว่าระบบงบประมาณแบบนี้จะมีการโหวต (Vote) โดยใช้เสียงในการที่จะเลือกด้านในการจัดสรรงบประมาณ หรือเลือกโครงการ ฉะนั้นการโหวตทุกคนมีสิทธิเท่ากัน คือ ๑ คน ได้ ๑ โหวตนะคะ

ลำดับถัดมาคือเรื่องการรวมกลุ่มของทางสังคม กลุ่มต่าง ๆ จะเปิดโอกาสให้กลุ่มต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการงบประมาณ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มผู้หญิง กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาชีพต่าง ๆ หรือกลุ่มอื่น ๆ ของชาวบ้านสามารถมีส่วนร่วมได้

และสุดท้ายการสร้างเสริมพลังเพื่อให้ประชาชนได้ร่วมตัดสินใจในกระบวนการงบประมาณ และถือว่าเป็นโรงเรียนประชาธิปไตยในประเทศต่าง ๆ อันนี้ได้เป็นอย่างดี

สำหรับลักษณะของงบประมาณแบบมีส่วนร่วม ลักษณะที่จะบอกว่าอันนี้เป็นงบประมาณแบบมีส่วนร่วม

ประการแรกต้องเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมิติทางการเงินหรือเรื่องงบประมาณนั่นเอง และโดยทั่วไปแล้วที่ประสบความสำเร็จจะต้องอยู่ในพื้นที่ที่มีการกระจายอำนาจ โดยเฉพาะถ้ามีการเลือกตั้ง อย่างในท้องถิ่นของเราก็จะเหมาะกับระบบแบบนี้ และเป็นกระบวนการที่ทำซ้ำได้ซึ่งก็จะสอดคล้องกับวงจรของงบประมาณวงจร ๑ ปี แล้วปีถัดไปก็สามารถทำได้อีก และที่สำคัญที่สุดซึ่งจะแตกต่างจากการมีส่วนร่วมที่ทำอยู่ในปัจจุบันคือจะเปิดโอกาสให้มีการถกแถลงก็คือหมายความว่าประชาชนหรือผู้เข้ามามีส่วนร่วมได้พูดคุยอภิปรายกันก่อนที่จะตัดสินใจโหวต อันนี้เป็นลักษณะที่สำคัญของระบบงบประมาณแบบนี้ นะคะ

และสุดท้ายคะ จะต้องมีการกำหนดด้วยว่าผลผลิตที่ต้องการหรือผลลัพธ์ที่ต้องการออกมาสำหรับโครงการต่าง ๆ ที่ผ่านกระบวนการนี้เป็นอย่างไร

ถัดมานะคะ อันนี้เป็นสไลด์ที่ให้เห็นภาพของระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วมที่บราซิล ก็จะเป็นภาพที่ประชาชนต่าง ๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม แต่ทุกท่านอาจจะเห็นว่าเป็นคนจำนวนมากอย่างนี้แล้วจะมีส่วนร่วมได้อย่างไร เดี่ยวจะเสนอในลำดับถัดไปนะคะว่าจากคนจำนวนมาก ๆ ในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมแล้ว แล้วหลังจากนั้นจะต้องมีกระบวนการอย่างไร

สไลด์ถัดมาคะเป็นการเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างนะคะ ระหว่างระบบงบประมาณที่เราใช้ที่ส่วนกลางในปัจจุบันกับระบบงบประมาณที่จะมาเสริมเพื่อเพิ่มให้มิติการมีส่วนร่วมมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น ในรูปนี้เป็นการเปรียบเทียบระหว่างระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน ซึ่งสำนักงบประมาณใช้อยู่ในปัจจุบันกับระบบงบประมาณแบบมีส่วนร่วม จะเห็นว่าระบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานในปัจจุบันทั่วโลกได้นำมาใช้ในระดับประเทศหรือระดับชาติ ส่วนในระดับท้องถิ่นจะเป็นการใช้งบประมาณแบบมีส่วนร่วม แนวทางความแตกต่างกันนะคะ งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานจะเป็นงบประมาณแบบที่อุปตาวร์น (Top down) นะคะ เป็นการกำหนดซิลลิง (Ceiling) การกำหนดนโยบายต่าง ๆ

๓๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๑๖/๒

มาจากข้างบนแล้วก็ลงไปสู่หน่วยงานต่าง ๆ ในขณะที่งบประมาณแบบมีส่วนร่วม ประชาชนจะมีสิทธิในการที่จะมาพูดคุยกัน อภิปรายกัน และเริ่มตั้งแต่เรื่องการจัดทำงบประมาณเลยนะคะ วัตถุประสงค์ที่แตกต่างกัน งบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เน้นประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในขณะที่งบประมาณแบบมีส่วนร่วมจะเน้นเรื่องความเป็นธรรม ความเท่าเทียมกัน จุดเน้นอันถัดมางบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงาน เน้นผลผลิตหรือผลลัพธ์ที่ออกมาของโครงการหรืองานต่าง ๆ ในขณะที่งบประมาณแบบมีส่วนร่วมเน้นเรื่องกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนคะ เพราะฉะนั้นประชาชนจะมีบทบาทค่อนข้างมากในเรื่องงบประมาณแบบมีส่วนร่วมนี้

ลำดับถัดมานะคะ จากการศึกษาวิจัยพบว่าอันนี้ได้แบ่งการมีส่วนร่วมไว้เป็น ๔ ระดับนะคะ โดยที่ใช้ ๒ มิติ คือมิติบทบาทของรัฐบาลว่าต้องการมีบทบาทในเรื่องการควบคุมหรือบทบาทการอำนวยความสะดวกกับบทบาทของประชาชนมากน้อยอย่างไร ทำไมต้องกำหนดไว้ ๔ กล่องอย่างนี้นะคะ ๔ ระดับเพื่อที่จะได้พิจารณาถึงความพร้อมในแต่ละพื้นที่ ถ้ากล่องสี่สี่เป็นกล่องการร่วมรับฟัง หมายถึงว่าประชาชนมีโอกาสในการร่วมรับฟังการจัดทำงบประมาณหรือกระบวนการงบประมาณ ร่วมรับฟังคำชี้แจงต่าง ๆ ของส่วนราชการต่าง ๆ ว่าเป็นอย่างไร นั้นร่วมรับฟังเท่านั้น แต่ถ้ากล่องสี่ฟ้าร่วมหาหรือประชาชนมีสิทธิออกเสียงพูด พูดได้ แต่การพิจารณาอาจจะขึ้นอยู่กับหน่วยงานว่าจะนำความเห็นเหล่านั้นมาใช้มากน้อยอย่างไร มีกล่องสี่ชมพูร่วมเจรจา ในกรณีที่มีการร่วมลงทุนระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ อันนี้เราอาจจะมีทำให้ประชาชนมีบทบาทในการที่เจรจาต่อรองเพื่อจะนำโครงการต่าง ๆ มาใช้ได้ แต่ถ้าจะเป็นรูปแบบที่บราซิลหรือที่ประเทศอื่น ๆ มาใช้คือสีเขียว ร่วมตัดสินใจนะคะ นั้นหมายถึงว่าประชาชนจะเข้ามามีบทบาทเริ่มตั้งแต่เรื่องการจัดทำงบประมาณแล้วจนถึงเรื่องการติดตามประเมินผล อันนั้นก็จะ เป็นบทบาทซึ่งการมีส่วนร่วมระดับสูงสุด

๓๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๑๗/๑

ลำดับถัดไป ในขั้นตอนการมีส่วนร่วม ในที่นี้ได้เสนอขั้นตอนไว้ทั้งหมด ๕ ขั้นตอน ได้ปรับมาจากของต่างประเทศ ขั้นตอนแรกเป็นเรื่องการเตรียมความพร้อม ในที่นี้หมายถึงว่าหากเรามีการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม อันแรกเลยต้องมีการเตรียมความพร้อม ความรู้ ความเข้าใจของประชาชนก่อน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องสถานการณ์ทางเศรษฐกิจมหภาคให้ประชาชนเข้าใจ แนวทาง ขั้นตอน การทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม รวมถึงเงินที่จะใช้ด้วย นั้นขั้นตอนแรก

ขั้นตอนที่ ๒ ทำประชาคมเพื่อทราบความต้องการของประชาชนในพื้นที่ รวมทั้งให้มีการเลือกตัวแทน เลือกตัวแทนของประชาชนในพื้นที่เพื่อที่จะไปทำในขั้นตอนถัดไปคือการพัฒนาข้อเสนอหรือโครงการเพื่อจะนำไปเสนอขออนุมัติจากหน่วยงานที่มีหน้าที่อนุมัติตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นสภาในส่วนท้องถิ่น เป็นลำดับถัดไป

แล้วก็สุดท้ายเรื่องการนำไปปฏิบัติหรือประเมินผล ติดตามผล ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมได้ซึ่งก็ทำอยู่ในปัจจุบันแล้ว โดยมีคณะกรรมการจากภาคประชาชนมีส่วนร่วมด้วย

ลำดับถัดไป สำหรับโครงสร้างพื้นฐาน นอกเหนือจากนี้สิ่งที่เราคุยกันก็คือ คงจะต้องเน้นในเรื่องระบบ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระบบความพร้อมรับผิด ในเรื่องการรายงานผล เพื่อให้แน่ใจว่าการมีส่วนร่วมหรือการจัดทำงบประมาณได้ผลตามมุ่งหวัง มีความโปร่งใส สามารถแสดงผลงานหรือข้อมูลต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลาและแม่นยำ แล้วก็ผลลัพธ์ต่าง ๆ ด้วย

ลำดับสุดท้าย เป็นเรื่องรวมทั้งหมดของเรื่องที่น่าเสนอมาในเชิงคอนเซ็ปท์ คอนเซ็ปทอล ดีไซน์ เพราะฉะนั้นในการปฏิรูประบบงบประมาณที่คณะอนุกรรมการได้พูดคุยกันนะคะ ฉะนั้นสามเหลี่ยมข้างบนที่เขียนเลข ๑ นั้นคือมิติที่สำคัญที่จะใช้ในการจัดสรรงบประมาณ คือ ๑. ต้องมียุทธศาสตร์เป็นตัวตั้งเพื่อให้แน่ใจว่าการจัดสรรงบประมาณนั้น สอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ในระดับต่าง ๆ

๒. มิติด้านภารกิจต่าง ๆ ซึ่งยังมีความจำเป็นอยู่ที่กระทรวง หน่วยงานต่าง ๆ ยังจะต้องทำ

๓. ในเรื่องพื้นที่ ซึ่งเราจะให้ความสำคัญกับระดับท้องถิ่น

อันดับที่ ๒ คือกระบวนการที่เราจะขอเพิ่มมิติแล้วก็เน้นย้ำคือเรื่องการบูรณาการ และในระดับการมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่

๓ ๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๑๗/๒

ส่วนลำดับ ๓ คือระบบที่จะต้องมีการสร้างความเข้มแข็งให้มากขึ้น ไม่ว่าจะ เป็นเรื่องระบบการรายงานผล ระบบความพร้อมรับผิด และระบบที่จะให้ข้อมูล ความโปร่งใสได้อย่างทัน่วงเวลานะคะ

แล้วสุดท้ายเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ตามที่เรากำหนดไว้เป็นไปตามที่มุ่งหวัง และมีผลต่อการพัฒนาประเทศและสังคม และสอดคล้องกับความต้องการของประชาชน จึงขออนุญาตเรียนมานะคะ กราบขอบพระคุณค่ะ ท่านประธาน

นางสีลาภรณ์ บัวสาย (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานและสมาชิก สภาปฏิรูปแห่งชาติ ในส่วนที่ ๒ ที่เป็นเรื่องของการออกแบบระบบงบประมาณภายใต้แนวคิด ซึ่งคณะอนุกรรมการจากการศึกษาทบทวนที่ท่านรองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ทิพวรรณ ได้กล่าวแล้วนะคะ เราจะเห็นว่า การออกแบบระบบงบประมาณที่เน้นเรื่องการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชนให้เพิ่มขึ้นนั้นจะจำกัดอยู่ในเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่และท้องถิ่น ค่อนข้างมาก ในขณะที่งบประมาณอีกส่วนหนึ่งก็ยังเป็นระบบงบประมาณเชิงภารกิจ เพราะฉะนั้นแนวคิดที่คณะอนุกรรมการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังขอเสนอ คือการจัดระบบงบประมาณแบบคู่ขนาน คือมีทั้งระบบงบประมาณเชิงภารกิจ และระบบงบประมาณเชิงพื้นที่ ทั้ง ๒ ระบบนี้ยึดโยงกันอยู่ภายใต้กรอบของยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณทั้งหมด ระบบงบประมาณเชิงภารกิจ หมายถึงอะไร ระบบงบประมาณเชิงภารกิจเป็นลักษณะของวิธีการงบประมาณที่เราคุ้นเคยกันอยู่ งบประมาณในส่วนนี้เป็นงบประมาณเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศตามนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะกลาง ระยะยาว -----

เป็นงบประมาณที่ส่งผ่านหน่วยราชการส่วนกลาง ได้แก่กระทรวงตามภารกิจที่มีภารกิจ เฉพาะด้าน เช่น ด้านการป้องกันประเทศ การต่างประเทศ การคลัง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย พลังงานต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น รวมถึงการทำงานของกระทรวง ทบวง กรมส่วนกลาง ที่เป็นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่ของภูมิภาคหรือกลุ่มจังหวัด และงานด้าน วิชาการ

ส่วนระบบงบประมาณเชิงพื้นที่เป็นงบประมาณเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ซึ่งมีความแตกต่างหลากหลายในแต่ละพื้นที่ และมักมี สถานการณ์เฉพาะหน้าที่ไม่อาจรอการตั้งคําของงบประมาณล่วงหน้า ๑-๓ ปีได้ จึงต้องมีความยืดหยุ่นสูง และจำเป็นต้องมีกระบวนการพิจารณาและตรวจสอบที่เป็นหลักประกัน ธรรมชาติและการมีส่วนร่วมของประชาชน ระบบงบประมาณเชิงพื้นที่เป็นงบประมาณ ที่ส่งผ่านหน่วยงานราชการตามพื้นที่ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภายใต้การกำกับ ดูแลและสนับสนุนของหน่วยราชการส่วนภูมิภาค ทั้งนี้จะต้องออกแบบให้มีกระบวนการ จัดทำคําของงบประมาณ ตลอดจนการติดตามตรวจสอบและประเมินผลที่เปิดให้มี กระบวนการปรึกษาหารือ กลุ่มชุมชนและประชาชนในพื้นที่ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มี ส่วนร่วมในการตัดสินใจการใช้งบประมาณที่จะมีผลต่อการพัฒนาที่ใกล้ตัวเขาได้มากขึ้น

อีกส่วนหนึ่งคือหน่วยราชการส่วนกลางและภูมิภาคที่มีภารกิจไปลงในพื้นที่ เช่น ในด้านการพัฒนาการเกษตร อาชีพ การศึกษา บริการสาธารณสุข สวัสดิการต่าง ๆ เป็นต้น ในส่วนของงบประมาณเชิงพื้นที่ซึ่งจะขอเน้นเป็นพิเศษ เนื่องจากเป็นรูปแบบใหม่ ที่ต้องสร้างความเข้าใจกันค่อนข้างมาก และเป็นกระบวนการงบประมาณที่จะเปิดพื้นที่ให้กับการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้มากขึ้น หากลองจินตนาการว่าในพื้นที่จังหวัดหนึ่ง ๆ เรา รู้กำหนดวงเงินงบประมาณที่ชัดเจนว่าจะได้รับงบประมาณเท่าไร โดยคำนึงถึงเกณฑ์ตัวแปร ต่าง ๆ ในการจัดสรรงบประมาณแล้ว และมีการประกาศให้ประชาชนรับรู้อย่างโปร่งใส เช่น จังหวัดเพชรบุรีขนาดของประชากรประมาณ ๔๐๐,๐๐๐-๕๐๐,๐๐๐ คน จะมีงบประมาณ ที่ไหลเข้าไปที่จังหวัดประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ถ้าหากว่ามีการเปิดเผยตัวเลขข้อมูล เหล่านี้ประชาชนย่อมจะตื่นตัวและรู้สึกเป็นเจ้าของงบประมาณได้มากขึ้น สามารถคิด วางแผนล่วงหน้าได้ว่าภายใน ๑๐ ปี จะมีเงินถึงแสนล้านบาทสำหรับการพัฒนาจังหวัด ควรจะทำอะไร เพราะฉะนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนน่าจะเพิ่มสูงขึ้นได้เป็นอย่างมาก

๓๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

วาสนา ๑๘/๒

นำไปสู่การมีส่วนร่วมในกระบวนการทำแผนงานโครงการเพื่อพัฒนาพื้นที่ การติดตามการทำงานของนักการเมืองท้องถิ่นว่าได้ผลักดันโครงการที่ประชาชนต้องการหรือไม่ และการตรวจสอบการใช้งบประมาณ ตลอดจนการติดตามผลการใช้งบประมาณ ซึ่งทั้งหมดย่อมหมายถึงการทำให้กระบวนการจัดสรรงบประมาณมีธรรมาภิบาลสูงขึ้น

สำหรับวงเงินที่จะจัดสรรลงไปสู่พื้นที่อาจแบ่งได้เป็น ๒ ระดับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานหลักที่แตกต่างกัน คือระดับจังหวัดและระดับต่ำกว่าจังหวัด จากระดับล่างสุดขึ้นมาคือระดับต่ำกว่าจังหวัด กระบวนการจะเริ่มจากการจัดทำแผนชุมชนที่ใช้ข้อมูลและการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อสักครู่อำจารย์ทิพวรรณได้เสนอแล้วว่าตัวอย่างของกระบวนการจะต้องเริ่มจากการทำให้ภาคประชาชนได้มีส่วนร่วมในการเสนอแผนงานโครงการได้พิจารณาร่วมกัน จนเกิดเป็นข้อเสนอแผนงานโครงการที่ชุมชนต้องการ จากนั้นควรจะมีการเปิดเวทีสมัชชาพลเมืองระดับตำบล เรื่องของสมัชชาพลเมืองนี้เป็นข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปการเมือง ซึ่งเราได้นำข้อเสนอนี้มาพิจารณาเทียบเคียงแล้วก็สานอินทิเกรท (Integrate) เข้าไปเพื่อให้โครงสร้างรองรับกัน หากว่ามีการเปิดเวทีสมัชชาพลเมืองระดับตำบลและอาจจะเชื่อมโครงสร้างเดิมที่มีอยู่ เช่น คณะกรรมการหมู่บ้านทำงานในระดับหมู่บ้าน สภาองค์กรชุมชนทำงานในระดับตำบล เข้ามาเป็นกลไกปรึกษาหารือตั้งแต่ระดับหมู่บ้านขึ้นมาจนถึงตำบล ก็จะได้ข้อสรุปเป็นแผนพัฒนาตำบล จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอนุมัติโดยสภาท้องถิ่นระดับตำบล -----

เพื่อจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณของท้องถิ่น ทั้งนี้การอนุมัติโดยสภาท้องถิ่นยังเป็นไปตามหลักประชาธิปไตย เนื่องจากว่าสภาท้องถิ่นคือตัวแทนของประชาชนที่ได้รับการเลือกตั้ง ส่วนสภาพลเมืองมีลักษณะเป็นสภาที่ปรึกษาหารือและสามารถจะมีส่วนร่วมในการเสนอข้อคิดเห็นว่าจะทำอะไร อย่างไรได้นะคะ

ในระดับถัดขึ้นมาคือระดับจังหวัด กระบวนการจัดทำงบประมาณจะมีความซับซ้อนขึ้น เนื่องจากมีส่วนราชการหลายประเภทอยู่ในระดับจังหวัด กระบวนการจัดทำงบประมาณระดับจังหวัดนี้จะต้องพิจารณาइनพุทจากหลายส่วน ได้แก่ ส่วนหนึ่งคือข้อเสนอแผนงานโครงการที่เป็นความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แต่เกินขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ระดับต่ำกว่าจังหวัด

อีกส่วนหนึ่งคือข้อเสนอโครงการที่ส่วนราชการในพื้นที่เสนอว่าควรจะทำ

และอีกส่วนหนึ่งคือยุทธศาสตร์จังหวัดที่ถอดมาจากยุทธศาสตร์ชาติ และนโยบายของรัฐบาลในแต่ละช่วง

ข้อเสนอแผนงาน โครงการเหล่านี้ควรจะนำเข้าสู่เวทีสมัชชาพลเมืองระดับจังหวัด มีกระบวนการปรึกษาหารือ วิเคราะห์เพื่อทำแมตชิ่ง (Matching) ระหว่างสิ่งที่ประชาชนต้องการกับสิ่งที่ส่วนราชการเสนอจะทำ ตลอดจนจัดลำดับความสำคัญ แล้วในที่สุดกำหนดเป็นแผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัดจะเป็นจุดนัดพบของความต้องการและข้อเสนอของหลาย ๆ จุด จากนั้นจึงเข้าสู่กระบวนการพิจารณาอนุมัติโดยสภาท้องถิ่นระดับจังหวัด เพื่อจัดทำเป็นข้อบัญญัติงบประมาณของท้องถิ่นที่ระดับจังหวัดต่อไป การออกแบบกระบวนการจัดทำงบประมาณเชิงพื้นที่เช่นนี้จะเห็นได้ว่าเป็นกระบวนการแบบบอททอมอัป (Bottom up) จากล่างขึ้นบน ที่สามารถตอบสนองความต้องการแก้ปัญหาของประชาชนได้ตรงเป๋ามากขึ้น เปิดพื้นที่การมีส่วนร่วมของประชาชนที่กว้างขวางขึ้นพร้อม ๆ กับการสร้างระบบการตรวจสอบนักการเมืองท้องถิ่นโดยภาคประชาชน ยิ่งไปกว่านั้นผลพลอยได้อีกประการหนึ่งของกระบวนการจัดทำงบประมาณเชิงพื้นที่ยังมีผลต่อการพัฒนาคุณภาพของการเมืองของประเทศ เพราะเป็นการทำให้การเลือกผู้แทนราษฎรทั้ง ๒ ระดับ คือระดับชาติและระดับท้องถิ่นมีความหมายที่แตกต่างกันไปอย่างชัดเจน เพราะคุมการจัดสรรงบประมาณคนละก้อนเพื่อประโยชน์ของชาติและประชาชนคนละระดับ ข้อมูลจากงานวิจัยได้สะท้อนว่าการเลือกผู้แทนราษฎร

๓๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๑๙/๒

ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นการเลือกโดยคาดหวังให้ผู้แทนราษฎรมาจัดทำโครงการ เพื่อแก้ปัญหาที่ตนประสบอยู่เฉพาะหน้า มากกว่าการคาดหวังให้ไปออกกฎหมายกำหนด กติกาของบ้านเมือง ซึ่งเดิมแม้จะมีการเลือกตั้งผู้แทนท้องถิ่นแต่ผู้แทนระดับท้องถิ่นก็ไม่ได้มี อำนาจมากในการแก้ปัญหาของพื้นที่ เนื่องจากทรัพยากรของพื้นที่ถูกจำกัดโดยการจัดสรร จากส่วนกลาง ดังนั้นการแบ่งกระบวนการจัดทำงบประมาณออกเป็น ๒ ระบบคู่ขนาน จึงจะเป็นการเพิ่มน้ำหนักความสำคัญให้ประชาชนตื่นตัวและเข้ามาร่วมในกระบวนการ เลือกตั้งตรวจสอบนักการเมืองท้องถิ่นมากขึ้น เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อตนโดยตรง และตรวจสอบได้ง่าย นำไปสู่การเติบโตของประชาธิปไตยพื้นฐานในระดับรากหญ้า ในขณะที่ การเลือกผู้แทนราษฎรในระดับชาติซึ่งประชาชนตรวจสอบได้ยากกว่าก็น่าจะปรับบทบาท ไปสู่การดูแลปกป้องผลประโยชน์ระดับประเทศซึ่งต้องมีการวางกลไกตรวจสอบคนละแบบ

สำหรับกระบวนการงบประมาณเชิงภารกิจหรือที่เรียกว่าฟังก์ชัน เบสด์ บัดเจตติง (Function Based Budgeting) นั้น จะเป็นกระบวนการที่มีลักษณะที่อุปดาวน์ คือเน้นการกำกับควบคุมด้วยทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คือเส้นที่มาทางด้านขวาเป็นงบประมาณเชิงภารกิจ

การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาประเทศในแต่ละด้านจากส่วนบนก็จะมี กระทบวงที่รับผิดชอบภารกิจในแต่ละด้านเป็นหน่วยงานที่บริหารงบประมาณ งบประมาณนี้ บางส่วนอาจจะส่งผ่านกระทรวงตามภารกิจที่มีภารกิจเฉพาะด้านและบางส่วนก็เข้ามา ในพื้นที่ด้วย หากว่ามีภารกิจตามนโยบายที่ต้องไปดำเนินงานในพื้นที่ เช่น กระทบวงคลัง มีภารกิจต้องจัดเก็บภาษีอากร กระทบวงสาธารณสุขมีภารกิจต้องจัดบริการสาธารณสุขให้แก่ ประชาชน ซึ่งต้องมีการดำเนินงานในพื้นที่เหล่านี้จะต้องมีการพิจารณาแยกแยะว่าส่วนใด ควรเป็นส่วนที่ให้ท้องถิ่นดำเนินการ -----

ส่วนใดควรเป็นงานของส่วนกลาง หากเป็นงานของส่วนกลาง เช่น การเก็บภาษีบางตัวก็ต้องใช้งบประมาณเชิงภารกิจที่จัดสรรให้กระทรวงในส่วนกลาง แต่หากเป็นงานที่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ ทั้งงานและเงินก็ต้องถูกนำไปเป็นวงเงินรวมที่จัดสรรให้กับท้องถิ่น และมีกระบวนการพิจารณาที่เป็นไปตามวิธีการงบประมาณแบบเชิงพื้นที่

ในส่วนของกระบวนการงบประมาณเชิงภารกิจ การกำหนดลำดับความสำคัญของแผนงานโครงการที่จะได้รับจัดสรรงบประมาณ จะเน้นเป้าหมายตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ เป็นกรอบกลุ่มทิศทาง ในการนี้กระทรวงต่าง ๆ อาจเสนอแผนงานโครงการทั้งที่เป็นงานประจำ และโครงการใหม่ตามนโยบายรัฐบาล แต่ทั้งหมดจะต้องถูกวิเคราะห์ โดยพิจารณาว่าแผนงานโครงการที่มีการประสานหรือบูรณาการภารกิจระหว่างกระทรวง เพื่อไปสู่เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติร่วมกัน จะเป็นแผนงานโครงการที่ได้ลำดับความสำคัญสูงสุด

ในส่วนของความเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ ระดับชาติไปสู่ยุทธศาสตร์ระดับกระทรวงไปจนถึงกลยุทธ์ ผลผลิต กิจกรรม ที่ดำเนินการโดยกระทรวงตามภารกิจ จะมีการวิเคราะห์เชิงล็อกเฟรม (Log frame) เชิงตรรกเหตุผล ซึ่งในปัจจุบันสำนักงานประมาณก็ดำเนินงานในแนวทางนี้อยู่แล้ว สิ่งที่จะต้องเน้นมากขึ้นคือการพิจารณาถึงผลลัพธ์หรือผลสัมฤทธิ์มากกว่าการตรวจสอบปัจจัยป้อน ตามหลักแนวคิดในการจัดสรรงบประมาณที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์นี้จะต้องมีการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดที่ชัดเจน และวัดได้เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดตามประเมินผลสำเร็จของการใช้งบประมาณแล้วจะมีผลต่อการพิจารณาอนุมัติงบประมาณในปีถัดไป นอกจากนี้ในกระบวนการจัดทำงบประมาณแบบที่มุ่งเน้นผลสำเร็จนี้จะต้องมีการทำข้อมูลต้นทุนต่อหน่วยที่แม่นยำเพื่อช่วยให้การจัดสรรงบประมาณไม่ต้องลงไปพิจารณาในรายละเอียดของกิจกรรมด้วย โดยสรุปในการปฏิรูประบบงบประมาณจะยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติเป็นกรอบกำกับการจัดสรรงบประมาณ มีการออกแบบระบบงบประมาณเชิงพื้นที่ขึ้นมาใหม่ให้ดำเนินคู่ขนานไปกับระบบงบประมาณเชิงภารกิจ ภายใต้หลักการของการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนที่กว้างขวางยิ่งขึ้น การสร้างความรับผิดชอบตรวจสอบได้ การสร้างความสมดุลลดความเหลื่อมล้ำและการเพิ่มประสิทธิภาพมุ่งผลสัมฤทธิ์ ทั้งนี้ในขั้นตอนต่อไปหลังจากนี้จะเป็นการศึกษาลงไปประเด็นย่อยถึงกลไกและกระบวนการจัดทำงบประมาณเชิงพื้นที่

รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลเพื่อเพิ่มความสามารถของประชาชนในการตรวจสอบการใช้งบประมาณ หลังจากนั้นจะนำไปสู่การยกร่างพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณขึ้นมาใหม่ด้วย ท่านประธานที่เคารพ การออกแบบระบบงบประมาณใหม่มีความมุ่งหมายเพื่อให้งบประมาณเป็นเครื่องมือขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการพัฒนาความตื่นตัวทางการเมืองของประชาชน ในการเข้ามาดูแลการจัดสรรงบประมาณมากขึ้น อย่างไรก็ตามการออกแบบระบบใหม่เป็นเรื่องที่ไม่ง่าย และควรจะมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ การได้มีโอกาสรับฟังข้อคิดเห็นจากสภาปฏิรูปแห่งชาติในโอกาสนี้จึงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการออกแบบระบบงบประมาณให้สมบูรณ์

ในลำดับต่อไปเป็นส่วนของการปฏิรูประบบการคลังท้องถิ่นซึ่งจะมีความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องโดยตรงกับการออกแบบระบบงบประมาณในเชิงพื้นที่ การคลังท้องถิ่นเป็นส่วนหนึ่งของระบบบริหารราชการแผ่นดินและการบริหารงบประมาณ เนื่องจากงบประมาณที่จัดสรรให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปัจจุบันมีสัดส่วนประมาณถึงร้อยละ ๒๗ ของงบประมาณแผ่นดิน จึงถือเป็นระบบการขับเคลื่อนการพัฒนาพื้นที่และชุมชนท้องถิ่นที่สำคัญที่สุด โดยเฉพาะในการแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อย่างไรก็ตามองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอยู่ทั้งหมด ๗,๘๕๓ แห่ง ประสบปัญหารายได้ไม่สัมพันธ์กับรายจ่าย อันเนื่องมาจากการถ่ายโอนภารกิจหลายประการไม่สมบูรณ์ บางเรื่องมีการถ่ายโอนงานแต่เงินไม่ได้มาด้วย รวมถึงศักยภาพทางเศรษฐกิจของพื้นที่ที่ไม่เท่ากัน ทำให้มีปัญหาความเหลื่อมล้ำในด้านการคลังระหว่างท้องถิ่น บางท้องถิ่นไม่สามารถจัดเก็บภาษี หรือหารายได้เพื่อนำมาจัดบริการสาธารณะได้ ส่งผลให้ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งเงินอุดหนุนจากส่วนกลาง -----

ในขณะที่รัฐบาลที่ผ่านมาก็มีแนวโน้มในการจัดสรรเงินอุดหนุนเฉพาะกิจเพิ่มขึ้น ทำให้ความเป็นอิสระในการตัดสินใจใช้งบประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่จำกัดลงไปด้วย การปฏิรูปการคลังท้องถิ่นมีแนวคิดที่สำคัญคือการเพิ่มความเป็นอิสระทางการคลังในการจัดหารายได้ควบคู่กับการเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใสในการใช้จ่ายเงินของท้องถิ่น การรักษาดุลการคลัง และการจัดทำงบประมาณท้องถิ่น ซึ่งเป็นประเด็นที่เชื่อมโยงกับเรื่องการจัดทำงบประมาณเชิงพื้นที่

สำหรับปัญหาในด้านการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เราพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีปัญหาในเรื่องของประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ในการใช้จ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายมีความไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน บางส่วนมีความล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน มีปัญหาความไม่คุ้มค่าหรือเกินความจำเป็น ความไม่ถูกต้องตามระเบียบกฎหมาย นอกจากนี้ยังมีปัญหาในเรื่องของการทุจริต เช่น มีการเก็บรายได้แล้วไม่นำส่งคลัง การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง การเอื้อประโยชน์ต่อพวกพ้อง รวมถึงปัญหาความเป็นอิสระ เช่น หลักเกณฑ์ ระเบียบ หนังสือสั่งการ ไม่คล่องตัวและไม่ทันสมัย กฎระเบียบไม่ชัดเจนมีปัญหาในการตีความ เหล่านี้เป็นปัญหาในด้านการใช้จ่ายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การปฏิรูปด้านการเงินการคลังท้องถิ่นมีองค์ประกอบของกลุ่มประเด็นที่สำคัญ ๔ ด้าน คือ ด้านรายได้ ด้านการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่น และด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

ในด้านรายได้ หลักการที่สำคัญของการปฏิรูปด้านรายได้คือการสร้างความเป็นอิสระทางการคลังของท้องถิ่น โดยเน้นให้ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บรายได้เองได้มากขึ้น อันจะเป็นการทำให้ท้องถิ่นต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารการคลัง พร้อมกับการกระตุ้นให้ประชาชนผู้เสียภาษีมีความตื่นตัวและมีส่วนร่วมมากขึ้นในการเสนอแนะและตรวจสอบว่าท้องถิ่นได้นำเงินภาษีที่จัดเก็บไปใช้ตอบสนองความต้องการและตรงกับปัญหาในพื้นที่ มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้การส่งเสริมสนับสนุนจากส่วนกลางจะต้องปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเพิ่มส่วนแบ่งรายได้จากภาษีที่ควรจัดสรรให้ท้องถิ่น ตลอดจนสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้และบริหารการคลังทุกมิติด้วย ในเรื่องของการเพิ่มความเป็นอิสระทางการคลังให้กับท้องถิ่นนั้น คณะอนุกรรมการการเงิน

การคลังท้องถิ่นภายใต้คณะกรรมการปฏิรูปการปกครองท้องถิ่น ได้พิจารณาว่าควรให้ท้องถิ่นดำเนินการจัดเก็บภาษีเองมากขึ้น ปัจจุบันการจัดเก็บภาษีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีเพียง ๙ เพอร์เซ็นต์เท่านั้น การจัดเก็บภาษีเองเพิ่มขึ้นจะเป็นการทำให้ท้องถิ่นจะต้องรับผิดชอบต่อประชาชนในพื้นที่มากขึ้น ได้พิสูจน์ความสามารถว่ามีขีดความสามารถที่จะดูแลประชาชนได้มากขึ้น

ทั้งนี้ในการดำเนินงานในเรื่องของการเพิ่มรายได้จะมีเรื่องของการเพิ่มภาษีใหม่ อาทิ ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และภาษีเงินได้นิติบุคคลในพื้นที่ ได้มีตัวเลขประมาณการว่า หากมีการดำเนินการในเรื่องของการเพิ่มภาษีใหม่ เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างไปแทน ภาษีโรงเรือนและที่ดิน และภาษีบำรุงท้องที่ คาดว่าจะทำให้ประมาณการรายได้เพิ่มขึ้นถึง ๒ เท่า อันเป็นการทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากที่มีอยู่แล้ว นอกจากนี้ภาษีบางส่วนคือภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีที่ตั้งในพื้นที่ ปัจจุบันรายได้ส่วนนี้ท้องถิ่นไม่ได้รับ แต่ได้รับผ่านการจัดสรรมาในรูปของเงินอุดหนุนทั้ง ๆ ที่นิติบุคคลที่ไปตั้งอยู่ในพื้นที่มีส่วนที่ใช้ถนนหนทาง มีส่วนที่ทิ้งขยะ มีส่วนที่ใช้สาธารณูปโภคในพื้นที่ มีข้อเสนอของการขอแบ่งส่วนแบ่งจากภาษีเงินได้นิติบุคคลที่มีที่ตั้งในพื้นที่เพียงประมาณร้อยละ ๒๐ ก็จะทำให้ท้องถิ่นมีรายได้ที่เป็นเงินอุดหนุนเพิ่มขึ้นถึงประมาณ ๑๑๘,๐๐๐ ล้านบาทอย่างนี้เป็นต้น

ในส่วนของรายได้ นอกจากประเด็นการเพิ่มรายได้จะเป็นเรื่องของการถ่ายโอนภารกิจพร้อมงบประมาณ การเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้และการปรับปรุงกฎหมาย ได้แก่ การทบทวนประเภทและอัตราภาษีรวมถึงการเพิ่มส่วนแบ่งรายได้

ในส่วนของการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่นหลักการสำคัญของการปฏิรูปด้านการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่นคือการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการจัดทำงบประมาณ ดังได้กล่าวไปแล้วในผังก่อนหน้าที่อธิบายเรื่องของแอเรีย เบสด์ บัดเจตติง (Area Based Budgeting) เพราะฉะนั้นจะขอข้ามตรงนี้ไปนะคะ กระบวนการดังกล่าวจะเป็นกระบวนการที่เปิดให้มีความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น และทำให้การตรวจสอบเพื่อแก้ปัญหาหรือป้องกันปัญหาการทุจริตต่าง ๆ รวมถึงความที่ยังขาดประสิทธิภาพอยู่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปรับไปในทิศทางที่ดีขึ้น

ในด้านของการใช้จ่ายงบประมาณ หลักการสำคัญของการปฏิรูปด้านการใช้จ่ายงบประมาณคือการเพิ่มประสิทธิภาพและความโปร่งใส โดยจะมีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้าง การก่อหนี้ และผลการดำเนินงาน อันจะเป็นการทำให้ลดโอกาสของการทุจริต มีข้อเสนอให้จัดทำแผนป้องกันการทุจริต การสนับสนุนการทำงานของกลไกตรวจสอบของภาคประชาชน การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายใน การให้ชุมชนสามารถเสนอทำโครงการต่อท้องถิ่นได้ภายใต้หลักคอนเทสตาบิลิตี (Contestability) และการปรับปรุงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดการเบิกจ่ายและกำหนดมาตรฐานการทำงานที่โปร่งใส

ในด้านของบุคลากรหลักหลักการสำคัญของการปฏิรูปด้านบุคลากรคือการรักษาวินัยทางการคลังและธรรมาภิบาล โดยการกำหนดกรอบวินัยทางการคลังในการจัดทำงบประมาณรายจ่าย ควบคู่กับการประมาณการรายได้ รวมตลอดถึงการจัดการเงินคงคลัง ทุนสำรอง และการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการคลังท้องถิ่นในระดับจังหวัด เพื่อกำกับตรวจสอบการรักษาวินัยทางการคลังท้องถิ่นระดับย่อย ๆ ภายในจังหวัด

ท่านประธานที่เคารพและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ แนวทางการปฏิรูประบบงบประมาณที่น่าเสนอนี้ จะเห็นว่าเป็นการพยายามที่จะทำให้ระบบของการใช้จ่ายงบประมาณแผ่นดินเกิดผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและโปร่งใสมากยิ่งขึ้น การแยกส่วนของระบบงบประมาณเชิงพื้นที่ออกมา และวางระบบการกำกับตรวจสอบโดยเฉพาะในส่วนขององค์กรปกครองท้องถิ่น จะเป็นการสร้างหลักประกันว่า แม้เมื่อแยกส่วนงบประมาณนี้ออกมาก็จะมีระบบการกำกับที่เข้มข้นและประชาชนมีส่วนร่วมได้อย่างชัดเจนมากขึ้น พื้นที่ในแต่ละจังหวัดน่าจะสามารถวางแผนระยะยาวของการแก้ปัญหาและพัฒนาตามศักยภาพของพื้นที่ภายใต้กรอบทิศทางของยุทธศาสตร์ชาติร่วมกันได้

๔๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เปมิศา ๒๒/๒

ข้อเสนอต่าง ๆ เหล่านี้จึงขอกราบเรียนท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติเพื่อกรุณาให้คำแนะนำเพิ่มเติม ที่จะทำให้การจัดทำข้อเสนอต่อไปข้างหน้ามีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ขอบพระคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ไม่ทราบว่าท่านประธานกรรมการจะมีอะไรเพิ่มเติมไหมครับ เป็นอันว่าเราได้รับฟังคำอธิบายเรื่องปฏิรูปเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ แล้วก็ปฏิรูประบบงบประมาณการคลังท้องถิ่นเรียบร้อยแล้ว จากนั้นก็เป็นข้ออภิปรายของท่านสมาชิกที่จะให้ความเห็นข้อเสนอแนะแล้วก็ซักถามเพิ่มเติมขึ้นนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม ๕ ท่านแรกก่อนที่ลงนามไว้ คุณรัชชัย ยงกิตติกุล คุณศุภจิตร์ นาครทรรพ คุณสุขุมพร ลิ้มไทย พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก และคุณหม่อมอำพล จินดาวัฒน์ นะครับ เรียนเชิญคุณรัชชัย ยงกิตติกุล ครับ

นายรัชชัย ยงกิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ กระผม นายรัชชัย ยงกิตติกุล สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๑๐๐ ก่อนอื่นขอแสดงความชื่นชมต่อคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน -----

- ๒๓/๑

ที่ได้หยิบยกประเด็นซึ่งมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งขึ้นมาศึกษาแล้วก็จะเสนอแนวทางในการปฏิรูปด้วย ผมมีข้อสังเกตเพิ่มเติมหลายประการที่จะใคร่ขอฝากท่านกรรมาธิการไว้ นะครับ เมื่อเดือนที่แล้วผมได้รับรายงานการวิจัยของสถาบันอนาคตไทยศึกษา เรื่อง ข้อเท็จจริง ๑๐ ปีระบบราชการไทย มีข้อมูลและข้อสังเกตที่สำคัญหลายประการนะครับ ผมจะขอสรุปดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ปัจจุบันฐานเงินเดือนราชการไม่ได้ต่ำอย่างที่คิด เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วเงินเดือนแรกเข้าของราชการวุฒิปริญญาตรี คิดเป็นเพียงประมาณ ๒ ใน ๓ ของเงินเดือนแรกเข้าของพนักงานเอกชนที่มีระดับการศึกษาเท่ากัน แต่ปัจจุบันข้าราชการไทยได้เงินเดือนแรกเข้าสูงกว่าเอกชนโดยเฉลี่ยประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์

ประการที่ ๒ จำนวนกำลังคนภาครัฐก็เพิ่มขึ้นเกือบ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ จริงอยู่ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาข้าราชการประจำแทบจะไม่เพิ่มขึ้นเลย แต่ว่าบุคลากรที่เป็นลูกจ้างรัฐพนักงานของรัฐเพิ่มขึ้นถึง ๖ เท่า บางกระทรวงโดยเฉพาะอย่างยิ่งกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งยกเป็นตัวอย่างนะครับ ในปัจจุบันก็มีข้าราชการประจำเพียง ๑๐,๐๐๐ คน แต่มีลูกจ้างและพนักงานของรัฐประมาณ ๕๐,๐๐๐ คนเป็นต้น

ประการที่ ๓ ข้าราชการระดับซี ๙ ขึ้นไป ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นถึง ๒ เท่า ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะว่าได้มีการเพิ่มกระทรวงใหม่ขึ้น ๖ กระทรวง แล้วก็ทำให้มีการเพิ่มกรมขึ้นมากกว่า ๔๐ กรมในช่วงเวลาดังกล่าว

ข้อที่ ๔ งบประมาณภาครัฐเพิ่มขึ้นเกือบ ๓ เท่าจากเมื่อ ๑๐ ปีก่อน แล้วถ้ารวมงบประมาณสวัสดิการต่าง ๆ แล้วปัจจุบันก็ใช้เงินประมาณปีละ ๑.๑ ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของรายได้รัฐบาล เพราะฉะนั้นไม่แปลกใจนะครับที่งบประมาณรัฐบาลเกือบจะไม่เหลือเงินที่จะเป็นเนืองนิตย์เลย

ข้อที่ ๕ งบบุคลากรองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เพิ่มขึ้นถึง ๖ เท่า ในขณะที่จำนวนคนภาครัฐในระดับท้องถิ่นก็เพิ่มขึ้นถึง ๓ เท่า ก็แปลว่าถึงแม้เราจะมีความพยายามที่จะกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปสู่ท้องถิ่น แต่กำลังคนภาครัฐส่วนกลางไม่ได้ลดเลย กลับเพิ่มขึ้น

ข้อ ๖ เมื่อเปรียบเทียบกับจีดีพี (GDP) ก็พบว่างบประมาณบุคลากรภาครัฐของไทยสูงขึ้นเป็นอันดับต้น ๆ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ยกตัวอย่างเช่น งบประมาณบุคลากรของภาครัฐประเทศไทย คิดเป็นประมาณ ๗ เปอร์เซ็นต์ของจีดีพี ในขณะที่มาเลเซีย ๖ เปอร์เซ็นต์ ฟิลิปปินส์ ๕ เปอร์เซ็นต์ หรือสิงคโปร์ก็เพียง ๓ เปอร์เซ็นต์เท่านั้น

ประการสุดท้ายนะครับ เรื่องประสิทธิภาพหรือประสิทธิผล ก็มีรายงานจากเวิร์ลด์แบงก์ (World Bank) ซึ่งก็น่าสนใจ เมื่อ ๑๐ ปีที่แล้วประสิทธิภาพของระบบราชการไทย ของประเทศไทยคิดเป็นอันดับที่ ๖๕ ในจำนวน ๑๙๖ ประเทศ ปัจจุบันตกลงมาเป็นอันดับที่ ๗๔ ประเด็นของผมก็คือว่า ในการปฏิรูประบบราชการสิ่งที่ท่านเสนอมานั้น ก็ถูกต้องทุกอย่าง ซึ่งผมเห็นด้วย แต่ว่าการเสนอการปฏิรูปแต่ละครั้งมักจะมีการเสนอให้เพิ่มองค์กรอิสระ ให้เพิ่มหน่วยงานต่าง ๆ แต่ไม่ได้มีข้อเสนอให้ลดอะไรเลยนะครับ ถ้าปล่อยให้แนวโน้มเป็นไปเช่นนี้ ผมเชื่อว่าระบบราชการไทยจะเป็นภาระ แทนที่จะเป็นตัวผลักดันให้เกิดการพัฒนาประเทศขึ้น ประเด็นเหล่านี้ผมก็หวังว่าท่านคณะกรรมการธิการ จะหยิบยกขึ้นเป็นเป้าหมายหลักประการหนึ่งของแผนปฏิรูปที่ท่านกำลังดำเนินการอยู่ ถึงแม้แผนปฏิรูปของท่านจะดีเพียงใดก็ตาม ถ้าในที่สุดแล้วท่านไม่สามารถจะลดขนาดของภาครัฐได้ ผมก็คิดว่าแผนนี้จะเรียกว่าเป็นแผนที่ประสบความสำเร็จคงจะยังไม่ได้ แต่ทั้งนี้ผมไม่ได้หมายความว่าผลงานของท่านยังใช้ไม่ได้ เพียงแต่อยากฝากไว้ว่าข้อมูลเหล่านี้มีความสำคัญอย่างยิ่งที่ท่านควรจะหยิบยกขึ้นพิจารณานะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญท่านดอกเตอร์ศุภจิต นาคทรพรพ

นายคุรุจิต นาครทรรพ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปที่เคารพ คุรุจิต นาครทรรพ ครับ ก็ต้องขอขอบพระคุณกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ได้จัดทำรายงานการศึกษาเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติแล้วก็ปฏิรูประบบงบประมาณ และการคลังท้องถิ่น ผมก็ได้ไปอ่านดูในช่วงสุดสัปดาห์นี้ก็พบว่า มี ๒ เรื่องอยู่ในนี้

เรื่องแรกก็คือเรื่องของอนุกรรมาธิการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และเรื่องของการจัดทำงบประมาณ ขอเรื่องสั้น ๆ ก่อน เรื่องของยุทธศาสตร์ชาติ ผมดูในแผนภูมิ กรอบความคิดที่เป็นภาพที่ ๑ หรือเป็นสไลด์ที่ ๕ จริง ๆ ก็เห็นด้วยในหลักการว่าการจัดทำยุทธศาสตร์ชาตินี้มีความจำเป็น แต่ในการบริหารราชการแผ่นดิน กระทรวง ทบวง กรม ก็ยังจำเป็นจะต้องมียุทธศาสตร์กระทรวง และจากยุทธศาสตร์ก็จำเป็นต้องแปลงเป็นยุทธวิธี หรือเป็นกลยุทธ์ เป็นเป้าหมายต่อไป ผมก็อยากจะฝากท่านกรรมาธิการ อนุกรรมาธิการชุดนี้ นิดเดียวครับว่า ในแผนภูมิที่ท่านเขียนเหมือนกับว่ากรรมาธิการยุทธศาสตร์ชาติ และสภายุทธศาสตร์ชาติอย่างที่ท่านรัชชัชชยาบอกก็เป็นองค์กรใหม่เกิดขึ้นมาใหม่ เราจะพยายาม ดึงองค์กรที่มีอยู่แล้ว อย่างเช่น สภาพัฒนากีติ หรือสำนักงานนโยบายและแผน ซึ่งมีอยู่ทุกกระทรวง ผมก็คิดว่าสภายุทธศาสตร์แห่งชาติหรือกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติที่ท่านนำเสนอ น่าจะทำหน้าที่เป็นอิงค์ แทงค์ (Think tank) ให้กับรัฐบาลหรือรัฐสภาที่ว่ามันจะมีความต่อเนื่องของการจัดทำแผนพัฒนาประเทศหรือยุทธศาสตร์ชาติอย่างไรในทุก ๆ ด้านนะครับ แต่ในแผนภูมิที่ท่านเขียนผมเกรงว่ามันอาจจะเกิดการต่อต้านจากฝั่งที่มาเป็นรัฐบาล ในอนาคต เพราะท่านเขียนเหมือนคณะรัฐมนตรีกับรัฐสภาอยู่ใต้สภายุทธศาสตร์ชาติ จริง ๆ มันควรจะเป็นลักษณะของการให้ความคิดเห็นแล้วก็ให้เขาไปใช้แล้วทำให้เกิดความต่อเนื่องได้อย่างไร และในฐานะที่ผมเป็นข้าราชการประจำอยู่ที่นี่ก็คุ้นเคยกับที่ท่านกรรมาธิการบอกว่าแต่ละปีเราต้องจัดทำแผนเยอะมากเลย ยิ่งเปลี่ยนรัฐบาลบ่อย ๆ นี้ รัฐบาลเข้ามาทีหนึ่งก็ต้องมีแผนบริหารราชการแผ่นดิน ๑ ปี แผน ๔ ปี แผนใช้งบประมาณ เวลาของเราหมดไปกับการทำแผน ไม่ได้ใช้ไปกับการทำงานตามแผนที่วางไว้ ก็อยากจะเห็นแผนที่มีความต่อเนื่อง ขณะเดียวกันยุทธศาสตร์นี้มันก็เกี่ยวกับการทำแผนด้วย ไม่อยากเห็น องค์กรใหม่เกิดขึ้นมาเยอะแยะภายใต้รัฐธรรมนูญใหม่ ทำอย่างไรท่านจะดึงองค์กรที่มีอยู่แล้ว แล้วก็ใช้เขาให้เป็นประโยชน์แล้วจะได้รับความร่วมมือแล้วไม่เกิดการต่อต้านมากขึ้นนะครับ

ที่นี้มาอีกเรื่องหนึ่ง ในรายงานเรื่องนี้ก็คือเรื่องของการจัดทำงบประมาณ ก็ต้องขอชื่นชมว่าได้ศึกษามาละเอียดดีมาก ผมเองก็คุ้นเคยกับการจัดทำงบประมาณที่ว่าถึงปีก็ต้องเป็นประเพณีต้องมานั่งอยู่ที่ตึก ๓ คอยมาชี้แจง แล้วก็ต้องมาให้ครบด้วย หัวหน้าส่วนราชการเป็นรองๆ ไหม ไม่มาเดี๋ยวก็ไม่ผ่านให้ ก็ต้องพูดไพละระ ต้องชี้แจงอย่างที่เขาอยากฟัง ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวเขาก็จะมาตัดงบประมาณของเราเนะครับ ที่นี้ผมอ่านในสิ่งที่ท่านนำเสนอนี้ก็จับใจความได้ ค่อนข้างเห็นด้วยว่างบประมาณที่ท่านไอเดนติฟาย (Identify) มันก็มีแบบฟังก์ชัน เบสส์ (Function Based) ก็คือแบบกระทรวง ทบวง กรม เขาเสนอมาเรื่องการป้องกันประเทศ เรื่องการศึกษา เรื่องสาธารณสุขต่าง ๆ เหล่านี้ มันก็คงไม่ใช่เรื่องของแอเรีย เบสส์ (Area Based) ที่จะไปมีพาร์ทิซิพาทอรี (Participatory) รับฟังความคิดเห็นอะไรได้ ก็จับความว่าสิ่งที่ท่านเสนอแบบให้มีส่วนร่วมหมายถึงบที่กระจายลงพื้นที่ ก็อยากจะฝากว่าบางครั้งพื้นที่ของเราแบ่งเป็น ๗๖ จังหวัด งบแอเรีย เบสส์ มันก็ไม่ได้ตอบโจทย์เพราะว่าปัญหาบางเรื่องมันเป็นปัญหาที่อยู่ในคอมมอน (Common) ของกลุ่มจังหวัด อย่างสมมุติว่าท่านมีปัญหาภัยแล้งหรือปัญหาน้ำท่วมหรือปัญหาขยะเน่าเหม็น มันก็ต้องเลือกพื้นที่ไม่ใช่จังหวัดนี้ แล้วผมก็อยากเห็นว่าจังหวัดนี้มีการพัฒนาไล่เลี่ยกัน ไม่ใช่จังหวัดไหนมีพลังมากก็มีถนนหนทางที่ดีกว่าจังหวัดที่ไม่มีพลังมาก อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นก็เห็นด้วยกับการที่จะมีสภาชุมชนหรือสภาสมาชิกจังหวัดอะไรที่เหมือนเป็นกระจกเงาสะท้อนให้สภาที่มีอำนาจอนุมัติงบประมาณท้องถิ่น เขาได้รับฟังบ้างนะครับ -----

ผมอยู่ที่กระทรวงพลังงานก็ต้องพบว่าเรื่องการคลังท้องถิ่นเรามีค่าภาคหลวงแร่ ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมจัดสรรไปให้ อบท. อบจ. จังหวัดก็กว่า ๑๐ จังหวัด อบต. ก็น่าจะไมต่ำกว่า ๔๐ อบต. มีกองทุนรอบโรงไฟฟ้าที่จัดสรรไปกองทุนขนาดใหญ่ไม่น่าจะต่ำกว่า ๕๐ กองทุน มันแสดงให้เห็นว่าบางครั้งประสิทธิภาพของการจัดทำงานประมาณเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำได้ไม่ดีพอหรือว่าทำอย่างที่เขาอยากจะทำ แต่ประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ เพราะฉะนั้นอยากให้ท่านกรรมาธิการไปรวบรวมข้อมูลเหล่านี้ว่าทำอย่างไรว่างประมาณที่เขาได้จากเรียกว่างบภายนอกของปกติ จะทำอย่างไรให้มีการจัดสรร มีส่วนร่วมมากขึ้น เพราะไม่อย่างนั้นเราก็จะมีกองทุนใหม่ ๆ เกิดขึ้น เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด ไม่ทำงานตามที่ปรารถนา แล้วประชาชนก็เรียกร้อง ก็ต้องมีการตั้งกองทุนใหม่ มีโพเซสใหม่ ก็อยากจะฝากในเรื่องนี้ด้วย แล้วก็อยากจะเรียนว่างประมาณแผ่นดินเท่าที่ผมจำได้ ๗๐-๘๐ เพอร์เซ็นต์มันเป็นงบประจำ เป็นงบตามภารกิจ งบโครงการ งบลงทุนประมาณ ๒๐-๓๐ เพอร์เซ็นต์เท่านั้น เพราะฉะนั้นการจัดสรรว่าจะต้องตัดงบอย่างไร ถ้าใช้พาร์ทิซิพาทอรี งบก็อาจจะบานปลาย ก็อยากจะฝากด้วยว่าสิ่งที่ท่านเสนอว่ามีส่วนร่วมนี้มันเป็นเรื่องของงบจังหวัด แล้วจังหวัดอย่างเดียวอาจจะไม่เพียงพอ จะต้องดูเป็นแอเรีย เบสค์ เป็นพื้นที่ที่ใหญ่กว่านั้น เวลาหมดก็เลยขอฝากท่านนี้ ที่เหลือเดี๋ยวเขียนส่งให้แล้วกันนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ
เชิญคุณสุขุมพร ลิมไทย

นายสุขุมพร ลิมไทย : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สุขุมพร ลิมไทย สปช. เรื่องของการเสนอให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาตินั้น ผมเห็นด้วย เพียงแต่ว่าสิ่งที่ผมจะให้ความเห็นเพิ่มเติมก็คือการนำยุทธศาสตร์ไปสู่การปฏิบัติ เพราะว่าจริง ๆ แล้วยุทธศาสตร์ถึงจะกำหนดไว้ดีอย่างไร แต่เวลานำไปปฏิบัติถ้าไม่สามารถปฏิบัติได้จริง มันก็ไม่มีประโยชน์ การที่จะนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติก็คงจะต้องไปดูในระดับพื้นที่หรือระดับจังหวัด ก็ขอเรียนนะครับว่าการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติในรูปแบบของยุทธศาสตร์จังหวัดที่ผ่านมามีปัญหาอะไรบ้างที่สำคัญ ๆ

ปัญหาประการแรกก็คือ ผมเรียนนะครับว่าจังหวัดต่าง ๆ รัฐบาลได้พยายามจัดให้มีสิ่งที่เรียกว่า แผนพัฒนาจังหวัด มาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๓๐ ปี แล้วก็กำหนดให้มีหน่วยยุทธศาสตร์ในระดับจังหวัด เรียกว่า สำนักงานจังหวัด ทำหน้าที่ในการทำแผนพัฒนาจังหวัด

ปัญหาประการแรกก็คือเมื่อแผนพัฒนาจังหวัดถูกจัดทำขึ้นแล้ว ก็จะต้องเสนอของบประมาณ การของบประมาณก็ต้องส่งมาที่กระทรวง ทบวง กรม ในฐานะเป็นหัวหน้าส่วนราชการที่จะต้องทำคำขอของบประมาณประจำปีแต่ละปี ปัญหาก็คือว่าสิ่งที่จังหวัดต่าง ๆ ได้เสนอคำขอขึ้นมาจากข้างล่าง ส่วนใหญ่ไม่ได้รับการตอบสนอง เพราะว่าแผนงานและงบประมาณหลักจะถูกนำไปใช้กับงบประมาณตามภารกิจหรือที่เราเรียกว่างบบังคับขึ้นเป็นส่วนใหญ่ กระทรวงต่าง ๆ ก็ยังคงเน้นในการที่จะจัดงบประมาณและแผนงานประจำปีไปตามภารกิจหลักของแต่ละกระทรวง เพราะฉะนั้นสิ่งที่พื้นที่หรือจังหวัดต่าง ๆ ได้นั้นมันกลายเป็นว่าสิ่งที่ขอหรือสิ่งที่มีความจำเป็นมักไม่ได้รับการตอบสนอง สิ่งที่ไม่ได้แต่สิ่งที่ได้ก็คือสิ่งที่ไม่ขอ หรือสิ่งที่จังหวัดคิดว่าไม่มีความจำเป็น อันนี้เป็นปัญหาสำคัญแล้วก็ยังเป็นปัญหาอยู่ในทุกวันนี้ครับ

ปัญหาประการที่ ๒ ก็คือว่าโครงการและแผนงานต่าง ๆ แม้ว่ากระทรวงในส่วนกลางจัดส่งลงไปให้แล้ว แทนที่จังหวัดหรือพื้นที่จะสามารถเลือกพื้นที่เป้าหมายได้ว่าควรจะไปทำในตำบล หมู่บ้านอะไรนี่นะครับ กลับกลายเป็นว่าส่วนกลางนี้เลือกมาให้เบ็ดเสร็จเลย โครงการนี้ทำถนนเส้นนั้นเส้นนี้ต้องทำไปที่ตำบลนั้น หมู่บ้านนี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วคนที่จะชี้เป้าว่าพื้นที่ไหนเป็นพื้นที่เป้าหมายควรจะเป็นหน่วยงานในระดับพื้นที่ อันนี้ก็คือปัญหาประการที่ ๒

ประการที่ ๓ ก็คือว่างงบประมาณที่ลงไปในพื้นที่มันก็ประกอบไปด้วยงบส่วนกลาง งบภูมิภาค และงบท้องถิ่น ในแต่ละปีกว่าจังหวัดจะรู้ว่าตัวเองมีงบประมาณอะไรไปกองอยู่ในพื้นที่เท่าไร รู้ช้ำมาก บางทีเข้าไปสู่ช่วงไตรมาสที่ ๒ แล้วถึงจะรู้ว่าเงินอะไรลงไปบ้าง เนื่องจากกระทรวง ทบวง กรม ยังไม่ได้กำหนดพื้นที่ที่ชัดเจนว่าเงินที่ได้มาจะไปลงที่ไหน อย่างไร เพราะฉะนั้นก็ทำให้จังหวัดไม่สามารถบูรณาการการใช้งบประมาณในพื้นที่ได้ อันนี้ละครับคือปัญหาหลัก ๆ ที่ผมจะเสนอ ก็คือว่า

ประการแรกเพื่อให้การใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามความต้องการของพื้นที่ ควรจะมีการตัดวงเงินงบประมาณส่วนหนึ่งจากงบภารกิจหรืองบฟังก์ชัน (Function) ตัดออกมาเลย ๒๐ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็กันไว้สำหรับการให้กับจังหวัดต่าง ๆ ตามคำขอที่เสนอขึ้นมาตามแผนพัฒนาจังหวัด หรือไม่ถ้าไม่ทำอย่างนี้รัฐบาลก็ควรจะไปเพิ่มงบพิเศษให้ในรูปของงบยุทธศาสตร์จังหวัด ซึ่งบางสมัยก็มีการทำให้ บางสมัยก็ไม่มี การจัดสรรลงไปให้ ถ้าทำได้อย่างนี้ต่อเนื่องจะทำให้จังหวัดมีงบพิเศษในลักษณะ งบขับเคลื่อนยุทธศาสตร์อยู่ในมือของตัวเอง ตรงนี้ละครับจะทำให้การเชื่อมหรือการบูรณาการ กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในพื้นที่ทำได้ดีขึ้น เพราะว่าพอจังหวัดมีเงินอยู่ในมือ มียุทธศาสตร์อยู่ในมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายที่ต้องการใช้งบยุทธศาสตร์ ก็จะต้องวิ่งเข้ามา วิ่งเข้ามาเพื่อขอใช้เงิน แล้วก็จะต้องบูรณาการโครงการงบประมาณ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ แล้วก็ที่สำคัญที่สุดก็คือว่างของส่วนกลางเวลาลงไปในพื้นที่อย่างน้อยขอให้จังหวัดหรือพื้นที่เป็นคนชี้พื้นที่เป้าหมายว่าจะต้องไปทำที่ตำบลไหน หมู่บ้านไหน ไม่ใช่ให้หน่วยงานส่วนกลางเป็นคนชี้ขึ้นมาจากข้างบน เพราะฉะนั้นผมขอเรียน โดยสรุปว่าสิ่งที่อยากจะฝากให้คณะกรรมการได้ไปดูแลเพิ่มเติม อยากให้ไปรื้อฟื้นในเรื่องของ แผนพัฒนาจังหวัดที่ได้ทำมาแล้ว ๓๐ กว่าปีแต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ ไม่จำเป็นที่จะต้อง ไปเสนอกลไกใหม่ขึ้นมา รวมทั้งการดูว่าหน่วยยุทธศาสตร์ของจังหวัด สำนักงานจังหวัดซึ่งทำหน้าที่นี้ควรจะมีการปรับหรือเพิ่มประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง แล้วสุดท้ายก็คือการบูรณาการ ต้องใช้แผนพัฒนาจังหวัดถึงจะประสบความสำเร็จ เพราะว่าจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยมาทำหน้าที่บูรณาการไม่ได้ มันต้องใช้กลไกที่เหนือกว่า สูงกว่าในระดับพื้นที่ ทั้งหมด ซึ่งก็คือราชการส่วนภูมิภาค ผมก็ขอเรียนเสนอเพิ่มเติมเพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณครับ

๕๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อริสา ๒๖/๒

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญ พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก ครับ

พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก : เรียนท่านประธานและเพื่อนสมาชิก
สภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่าน กระผม พลเรือเอก ศุภกร บุรณติลก จะขออภิปรายรายงานของ
คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน เฉพาะในเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาตินะครับ
มันคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ๓ คำนี้ สปช. ทุกท่านคงคุ้นเคยกันดีว่าเป็นวิสัยทัศน์ในการปฏิรูป
ถ้าเป็นวิสัยทัศน์ขององค์กรหรือใช้ในระยะสั้นของแต่ละรัฐบาลเพื่อไปกำหนดพันธกิจ
เป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการก็พอยอมรับได้ แต่ถ้าเป็นเรื่องของ
การจะนำพาประเทศชาติไปสู่สุดยอดปรารถนาหรือผลประโยชน์แห่งชาติอย่างถาวรชั่วอมตะ
ชั่วนิรันดร์นั้น เขาจะไม่ใช้วิธีการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรกัน เขาใช้ยุทธศาสตร์ชาติ
หรือยุทธศาสตร์ของชาติ แกรนด์ สแตรทิจิก (Grand strategy) กัน ซึ่งการกำหนด
ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจะเริ่มต้นด้วยการกำหนดผลประโยชน์แห่งชาติ ซึ่งชาติเล็ก ๆ แทบทุกชาติ
ในโลกจะกำหนดคล้าย ๆ กัน คือนอกจากความเป็นเอกราช บุรณภาพแห่งดินแดน
และระบอบการปกครองที่พึงประสงค์แล้ว จะเป็นในลักษณะมันคง มั่งคั่ง และมีเกียรติ
ในสังคมโลก คำว่า ยั่งยืน ไม่ค่อยจะใช้กัน เพราะทั้ง ๓ คำนี้มันเป็นความต้องการสูงสุด
หรือสุดยอดปรารถนาของชาติชั่วนิรันดร์ถาวรอยู่แล้ว มันยั่งยืนอยู่ในตัวแล้ว จากนั้นก็จะ
ไปกำหนดวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติ ซึ่งก็คือหลักการของชาติที่ต้องการ -----

๕๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๒๗/๑

แล้วก็จะประเมินภาวะแวดล้อมทั้งของโลก ภูมิภาคและภายในประเทศ มาเปรียบเทียบกับกำลังอำนาจแห่งชาติว่าในห้วงระยะเวลาที่ต้องการ เช่น ๒๐ ปีข้างหน้า หรือ ๕ ปีข้างหน้า เพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์และวัตถุประสงค์มูลฐานแห่งชาติแล้ว เราควรจะกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะตามห้วงเวลานั้น ๆ อะไรบ้าง ซึ่งในแต่ละวัตถุประสงค์เฉพาะก็ควรมีการกำหนดนโยบายแห่งชาติอย่างไร แล้วจึงกำหนดมาตรการเป็นมาตรการเฉพาะเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แต่ละนโยบายนั้น ๆ ทั้งหมดนี้ก็เป็นกระบวนการในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติตามที่ได้มีการศึกษาและสอนกันในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรมาเป็นเวลาถึง ๖๐ ปีแล้วนะครับ แต่ก็ยังไม่เคยมีการนำมาใช้จริง ก็ดีครับ ประเทศไทยอยู่กันมาได้จนบัดนี้โดยไม่มียุทธศาสตร์หลักของชาติ มีแต่เลียบ ๆ เคียง ๆ กำหนดวิสัยทัศน์ตามตำราการบริหารองค์กร ไม่ว่าจะเป็นการบริหารธุรกิจหรือในองค์กรของรัฐ แล้วก็มียุทธศาสตร์เล็ก ๆ น้อย ๆ รายสาขามากมาย ผมดีใจนะครับที่ประเทศไทยจะมียุทธศาสตร์ชาติกันจริง ๆ เสียที แล้วก็เห็นด้วยที่จะให้มีกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พร้อมทั้งรับจัดทำยุทธศาสตร์ชาติมหามงคลฉบับแรกนี้ให้แล้วเสร็จก่อนที่จะมีรัฐบาลใหม่ ตลอดจนเห็นด้วยที่ในการเรียงคำในร่างรัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๗๙ ใหม่ แต่ในโอกาสนี้จากรายงานที่คณะกรรมการการเสนอ ผมมีข้อเสนอแนะ ๒-๓ ประเด็น คือ

ประเด็นแรก สถาบันที่ให้การศึกษากำหนดจัดทำยุทธศาสตร์ชาติหลายสถาบันด้วยกันทั้งในประเทศและต่างประเทศ ก็ได้ให้ความหมายของยุทธศาสตร์ชาติไว้อีกนัยหนึ่ง นอกจากที่คณะกรรมการได้เสนอแล้วคือยุทธศาสตร์ชาติ หมายถึงศิลป์และศาสตร์ในการพัฒนาและใช้กำลังอำนาจแห่งชาติด้านต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ การเมือง เศรษฐกิจ สังคม การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์แห่งชาติและเพิ่มพูนผลประโยชน์แห่งชาติ

ในประเด็นต่อไป แทบทุกชาติในโลกเขามียุทธศาสตร์ชาติกันทั้งนั้น แต่ที่พวกเราไม่ค่อยจะคุ้นเคย เพราะในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติตามขั้นตอนต้น ๆ โดยเฉพาะในการตรวจสอบสถานะแวดล้อมเพื่อหาภัยคุกคาม ปัญหา โอกาสและสิ่งท้าทายนั้น มันจะเอนเกจ (Engage) หรือเกี่ยวข้องกับประเทศอื่น ๆ ทั้งหมดอำนาจโลก ประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคและเพื่อนบ้าน ซึ่งเราไม่ควรให้เขารู้ขั้นตอนตอนนี้นะครับ มันจะเป็นขั้นตอนที่ลับถึงลับที่สุด

๕๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๒๗/๒

จะเปิดเผยให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้องหรือผู้ที่ไม่เข้าถึงความลับตามที่กำหนดไม่ได้ ทั้งนี้ที่ส่วนใหญ่เขาเปิดเผย จะเปิดเผยขั้นตอนในการกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะหรือออกมาเป็นขั้นนโยบายแล้ว เช่นในบางประเทศเขากำหนดว่าเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วใน ๒๐ ปีข้างหน้าเป็นต้น ดังนั้นในเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาตินี้ การจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมขนาดไหนจะต้องพิจารณาดูให้รอบคอบนะครับ

ประเด็นที่ ๓ ที่อยากจะเสนอแนะคือ สำหรับกลไกในการบริหารจัดการยุทธศาสตร์ก็ไม่อยากจะวิจารณ์นะครับ ตามที่คณะกรรมการธิการเสนอ แต่ขอเสนอแนะว่าอย่าให้ยุ่งยาก ซับซ้อน ยอกย้อนเหมือนสภาอื่นนะครับ แล้วควรเอาหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สภาความมั่นคงแห่งชาติ สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และอื่น ๆ มาใช้ให้เป็นประโยชน์ให้มากที่สุดครับ

สำหรับประเด็นสุดท้าย ในเมื่อจัดทำยุทธศาสตร์ชาติทำให้เกิดยุทธศาสตร์หลักของประเทศกันแล้ว ผมขอเสนอแนะให้ใช้หลักการ หรือหลักฐานทางวิชาการของสถาบันที่เขาศึกษาและสอนกันมา ๖๐ ปีแล้วในประเทศนี้ ก็คือวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักรนะครับ เราไม่ควรเลียน ๆ เคียง ๆ ประยุกต์เอาจากตำราการบริหารธุรกิจ หรือการบริหารองค์กรต่าง ๆ ของรัฐหรือเอกชน หรือว่าคิดเองนะครับ มันคล้าย ๆ กันครับ แต่มันไม่เหมือนกัน ชาติใหญ่ ๆ ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย หรือแม้กระทั่งจีนนะครับ แล้วก็อื่น ๆ เขาใช้ตำราเดียวกันทั้งนั้นครับ ของเราก็เลียนแบบเขามา ดังนั้นคณะกรรมการควรประสานข้อมูลรายละเอียดกับแหล่งกำเนิดจะดีกว่านะครับ เพื่อนสมาชิกสภาปฏิรูปเราก็มีทั้งอดีตผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ วปอ. แล้วก็มีอาจารย์ แล้วก็มีอีกหลายท่านที่เคยเป็นอาจารย์สอนยุทธศาสตร์ครับ ผมก็ขอจบการบรรยายแต่เพียงเท่านี้ครับ ขอขอบคุณมากครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาวทัศนาศุ บุญทอง รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ค่ะ
ขอบพระคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญคุณหม่อมอำพล จินดาวัฒน์นะค่ะ

นายอำพล จินดาวัฒนะ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติครับ ผมจะขอเรียนว่าสิ่งที่ทาง คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเสนอในเรื่องข้อเสนอกรอบความคิด การปฏิรูป การบริหารราชการแผ่นดิน ๓ เรื่องในวันนี้ ที่เป็นส่วนย่อย ๓ เรื่องนี้ขอกราบเรียนว่า เป็นเรื่องที่น่าชื่นชมอย่างยิ่งครับ ผมคิดว่าการทำรายงานฉบับนี้น่าจะถือว่าเป็นการทำ รายงานฉบับตัวอย่างฉบับหนึ่งของสมาชิกของเราในสภาแห่งนี้ครับ เนื่องจากว่าการทำ รายงานฉบับนี้มีความค่อนข้างจะคมชัดในเรื่องของการจัดทำ แล้วก็ให้ภาพในสิ่งที่จะมีการ ปฏิรูปในระดับกรอบความคิดชัดเจนอย่างมากนะครับ อันนี้ต้องขอชื่นชมด้วยความจริงใจครับ

ผมอยากจะกราบเรียนว่าถ้ามองแล้วในส่วนในเรื่องที่ ๑ เรื่องการกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีเพื่อนสมาชิกได้อภิปรายไปแล้วส่วนหนึ่ง ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็สำคัญมาก ๆ แล้วก็ดีใจที่ทางกรรมการชุดนี้ท่านได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา ผมคิดว่าจริง ๆ แล้วเรื่องนี้เข้าไป ด้วยซ้ำสำหรับประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามข้าก็ยังคงคิดว่าเราไม่ได้ทำนะครับ เราได้ใช้ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเป็นต้นนำการพัฒนาประเทศมาครึ่งศตวรรษกว่า ตั้งแต่ ปี ๒๕๐๔ ผมคิดว่าเราอาจจะต้องเรียกว่าเครื่องมือที่นำเอาแผนมาเป็นการนำการพัฒนา ประเทศอาจจะเป็นเครื่องมือที่กำลังจะล้าสมัยหรือตกยุคจริง ๆ แล้วตกยุคมาหลายปีแล้ว จะเห็นว่ารัฐบาลในช่วงประมาณสัก ๑๐ ปีมานี้ไม่เคยให้ความสำคัญและใช้แผนนั้นเลย แต่ผมคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่ท่านหยิบยกขึ้นมาก็คือเรื่องยุทธศาสตร์ชาติซึ่งมันยิ่งใหญ่และสำคัญ มากกว่าเรื่องแผนครับ แผนมันก็จะตามมาจากตรงนั้นได้ ประเทศไทยเราไม่รู้เลยว่าเราจะไป ทางไหน อนาคตเราจะเป็นอย่างไร เพราะว่ายุทธศาสตร์เราไม่มี ถ้าถามว่าเรามีคนเก่งเยอะไหม มีสถาบันทำเรื่องยุทธศาสตร์เยอะไหม มีครับ เมื่อกี้เพื่อนสมาชิกก็ได้กล่าวไปแล้ว มีด้วยกัน มากมายหลายกลุ่ม หลายส่วนที่ทำอยู่ เพราะฉะนั้นการที่กรรมการได้เสนอเรื่องนี้ ผมคิดว่า เป็นประเด็นปฏิรูปชัดเจนมากในระบบบริหารราชการแผ่นดินนะครับ กรรมการได้เสนอ หลักการ เหตุผลต่าง ๆ ชัดเจน ในภาพที่ ๑ ในหน้า ๔ ดีมากนะครับ เป็นการออกแบบไว้ ชัดเจนว่าการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในอนาคตจะมีอันนี้ ไม่ใช่เป็นเรื่องที่อุปตาวน เซนทราไลซ์ (Top down centralized) แต่เป็นเรื่องของพาร์ทิซิพาทอรี คือการมีส่วนร่วม แล้วก็จากข้างล่างขึ้นข้างบนด้วย ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมอย่างมากนะครับ เป็นการ ออกแบบที่ดีและผมคิดว่าถูกต้องทิศทางครับ กลไกที่จะมาทำเรื่องยุทธศาสตร์ในภาพที่ ๒ หน้า ๖

ก็ออกแบบไว้ค่อนข้างดีครับ จะมีสิ่งสำคัญก็คือจะทำให้เกิดการมีส่วนร่วมเข้ามาพัฒนา นโยบายและยุทธศาสตร์ชาติด้วยกัน ซึ่งคงจะต้องมีฐานความรู้และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมหลายภาคส่วนอย่างมาก สำหรับเรื่องที่ ๒ และเรื่องที่ ๓

เรื่องที่ ๒ นั้นก็เป็นภาพที่ ๕ ในหน้า ๑๐ นะครับ ซึ่งเมื่อสักครู่นี้เพื่อนสมาชิก ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดเงินงบประมาณลงไปในพื้นที่ ผมคิดว่ากรรมการท่านได้คิด ชัดเจนนะครับว่าท่านไม่ได้ทิ้งความสำคัญเรื่องการทำงานตามพันธกิจของส่วนราชการ แต่ท่านให้ความสำคัญอีกด้านหนึ่งซึ่งไม่เคยมีการให้ความสำคัญมาก่อนคือการตั้งงบประมาณ ตามพื้นที่ ทั้งระดับจังหวัดและต่ำกว่าจังหวัดนะครับ อันนี้ผมคิดว่าเป็นการปฏิรูปชัดเจนครับ ถ้าเราทำได้ในแนวนี้ เรากำลังมุ่งปฏิรูปงบประมาณไปลงพื้นที่อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับ ปัญหาสถานการณ์จริงของพื้นที่ และทำให้เกิดการบูรณาการในพื้นที่ มีกลไกให้ทั้งราชการ ส่วนกลางที่ไปอยู่ภูมิภาค มีกลไกให้ทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคสังคมเข้ามาอยู่ใน กระบวนการจัดทำงบประมาณตั้งแต่พื้นที่ ไม่ว่าจะขึ้นและขาลง ผมคิดว่าทั้งหมดนี้ อยากจะกราบเรียนว่าเท่าที่ติดตามการปฏิรูปบริหารราชการแผ่นดิน สิ่งที่ท่านเสนอนี้ ต้องเรียกว่าถูกทิศทางครับ จะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำ เพิ่มความเป็นธรรม เป็นการ กระจายอำนาจคือกระจายที่ทรัพยากรนะครับ และเป็นการปรับอำนาจรัฐส่วนบน เพิ่มอำนาจในเรื่องของชุมชนท้องถิ่นและภาคพลเมืองที่เข้ามาสู่กลไก และมีส่วนร่วมในการ บริหารราชการแผ่นดิน ผมก็ขอจบการกล่าวถึงและข้อเสนอของกรรมการไว้เพียงเท่านี้ ด้วยความขอบคุณครับ ที่เราเห็นงานดี ๆ ขึ้นนี้ และคงจะได้มีการช่วยกันผลักดันไปสู่ ความสำเร็จในอนาคตต่อไปครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านศานิตย์ นาคสุขศรี ค่ะ

นายศานิตย์ นาคสุขศรี : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพและเพื่อนสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านครับ กระผม นายศานิตย์ นาคสุขศรี สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดสระแก้ว ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานที่ได้ให้ผมได้มีโอกาสได้อธิบายเสนอความเห็นเกี่ยวกับผลการศึกษาเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูประบบงบประมาณการคลังท้องถิ่นในวันนี้ครับ แต่ผมจะขอเน้นเฉพาะเรื่องยุทธศาสตร์ชาติเป็นประเด็นหลักนะครับ เพราะเนื่องจากเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญยิ่งเพราะว่าเป็นแนวทางที่รัฐมนตรีที่ต้องมาใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินของทุกรัฐบาลในอนาคตในอดีตที่ผ่านมาผมเชื่อมั่นว่าถ้าหากประเทศของเราได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและนำมาใช้อย่างเป็นรูปธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินแล้วนี้ สภาพการปกครองประเทศไทยเราคงไม่ตกอยู่ในภาวะทางเดินของวงกลมซ้ำซากเปรียบเสมือนหนูถีบจักรเหมือนปัจจุบัน ซึ่งมีมาไม่น้อยกว่า ๘๐ ปีแล้วดังเช่นทุกวันนี้ครับ อย่างไรก็ตามอยากให้ทุกท่านได้ย้อนไปมองอดีตที่ผ่านมาในปี ๒๕๐๕ นี้ครับ ซึ่งเป็นปีที่เราได้มีการเริ่มจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเกิดขึ้นมา แล้วก็นำมาใช้จนถึงปัจจุบันนี้ ก็จะเห็นว่าผู้บริหารประเทศของเราที่ผ่านมา ก็พยายามที่จะขับเคลื่อนประเทศโดยเดินตามทิศทางและเป้าหมายให้ชัดเจนนะครับ แต่บางรัฐบาลก็อาจจะไม่ให้ความสำคัญ แต่ท้ายที่สุดเราก็จะเห็นว่าประเทศของเรานี้ไม่ประสบความสำเร็จในประเด็นต่าง ๆ ในการบริหารประเทศที่ผ่านมาตลอดระยะเวลาแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติก็อาจจะเป็นแผนที่หลาย ๆ คนอาจจะพูดว่าอยู่บนหอคอยงาช้างเป็นแผนที่ไม่ได้นำมาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง และนอกจากนั้นก็ยังมีแผนแยกส่วนแผนต่าง ๆ นะครับ ไม่ว่าจะเป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่พูดกันเรื่องเศรษฐกิจและสังคม เราก็จะมีแผนเยอะแยะมาก แผนของสภาความมั่นคงแห่งชาติก็อีกส่วนหนึ่ง มีแผนการศึกษาแห่งชาติ มีแผนเยอะแยะมากนะครับแต่ขาดการบูรณาการกันทำให้ขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในระยะยาวที่ผ่านมาครับ แต่อย่างไรก็ดีจากแผนพัฒนาที่ผ่านมาเราจะเห็นว่าเสาหลักที่ครอบคลุมและเข้มแข็งมันอาจจะมีไม่เพียงพอ เพราะว่าเราขาดแผนชาติ ผมจึงขอกราบเรียนท่านประธานว่าน่าจะมาจัดเนื้อหาสาระหลาย ๆ เรื่องที่ในยุทธศาสตร์ซึ่งไม่ได้เกี่ยวข้องอย่างเช่นอาจจะขาดแผนเรื่องด้านการเมือง อาจจะขาดแผนด้านความมั่นคงของชาติ เพราะฉะนั้นและที่สำคัญนะครับที่คุณหมออำพลพูดที่ผ่านมามีเมื่อสักครู่นี้ก็คือว่าการจัดทำแผนพัฒนายังขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนนะครับ

๕๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อัมพา ๒๙/๒

และประชาชน เพราะฉะนั้นจะทำให้การบริหารราชการแผ่นดินตามแผนพัฒนาประเทศที่ผ่านมาขาดจิตวิญญาณและจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนนะครับ เพราะฉะนั้นอันนี้เป็นสิ่งที่ขาดหายไป กระผมได้อ่านและรับฟังผลการศึกษาให้มียุทธศาสตร์ชาตินี้ซึ่งทางกรรมาธิการได้ศึกษาแล้วนะครับ ซึ่งประกอบไปด้วย

๑. คือกระบวนการจัดทำกลไกการบริหารการจัดการ

๒. ขั้นตอนการจัดทำแผน ซึ่งยึดโยงกับทุกภาคส่วนและประชาชน อันนี้ถือว่าเป็นมิติที่สำคัญ และรายละเอียดในการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการในระยะเริ่มต้น มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่จะจัดทำแผนยุทธศาสตร์ชาติ เห็นว่าเป็นผลการศึกษาที่สมบูรณ์นำมาใช้ปฏิบัติได้อย่างทันทีนะครับ ต้องขอชื่นชมคณะกรรมการที่ได้นำเสนอเรื่องนี้ แล้วก็อยากจะเห็นได้มีการจุดประกายการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในครั้งนี้ อย่างแท้จริงเกิดขึ้นมาผมคิดว่าเป็นสิ่งที่จะมีความสำคัญต่อประเทศชาติอย่างมาก ท่านประธานที่เคารพครับ การขาดยุทธศาสตร์ชาติในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายมาขับเคลื่อนประเทศที่ผ่านมา ที่ผ่านมานะครับที่เราขาดยุทธศาสตร์ชาตินี้ทำให้คนไทยได้รับบทเรียนที่ล้ำค่า เพราะนอกจากคนไทยจะไม่ทราบว่าเราจะเดินไปด้วยกันอย่างไร ทางไหนเป็นอะไรแล้ว ยังทำให้ชาติเรานี้ต่างคนต่างแตกแยก ทำให้คนในชาติของเราแตกแยกในความคิดและเกิดปัญหาภัยก่อร่างที่เห็นชัดเจนขึ้นในรอบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา นะครับ การกำหนดให้การบริหารราชการแผ่นดินโดยเน้นยุทธศาสตร์ชาติเป็นหลักยึดของทุกคน ทุกฝ่ายย่อมเป็นเกราะป้องกันไม่ให้ฝ่ายการเมือง ฝ่ายข้าราชการประจำ ภาคเอกชน ภาคประชาชนและพี่น้องประชาชนทั้งหลาย กระทำการสิ่งใดได้ตามอำเภอใจเหมือนในอดีต เพราะว่าทุกคนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางของชาติของเขาขึ้นมาเอง โดยการมีส่วนร่วมในการสร้างยุทธศาสตร์ชาติ มีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของและมีส่วนร่วมในการได้ประโยชน์ร่วมกันโดยถ้วนหน้า ข้อเสนอผลการศึกษาที่ผ่านมาผมเห็นด้วยทุกประการครับ และอยากให้มีการจัดทำโดยเร็ว แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ผมยังมีข้อกังวลอยู่ ๒ ประการถึงความสำเร็จ จึงใคร่ขอเสนอให้ทราบ ดังนี้

ข้อกังวลที่ ๑ ก็คือ การที่คณะร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้ให้ความสำคัญของ ยุทธศาสตร์ชาติอย่างแท้จริง คือเมื่อร่างตามมาตรา ๑๗๙ กำหนดไว้ว่าในการบริหาร ราชการแผ่นดิน รัฐมนตรีต้องดำเนินการตามบัญญัติ ๑. แห่งรัฐธรรมนูญ ๒. กฎหมาย ๓. นโยบายที่ได้แถลงไว้ และ ๔. ตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ รวมถึงความมั่นคง จะเห็นว่าการ กำหนดยุทธศาสตร์ชาติอยู่ในลำดับที่ ๔ ซึ่งจะปฏิบัติก็ได้ ไม่ปฏิบัติก็ได้ ผมอยากจะให้ เลื่อนลำดับมาอย่างน้อยก็อยู่ในลำดับที่ ๓ ก็จะเป็นประโยชน์ อย่างรัฐบาลเข้ามา ก็จะได้ นำยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นกรอบ

นอกจากนั้นในส่วนของประเด็นที่ ๒ ก็คือในเรื่องของการมีส่วนร่วมของ ประชาชน ผมคิดว่าเป็นส่วนที่สำคัญ ไม่อย่างนั้นยุทธศาสตร์ชาติอาจจะไม่ได้รับการยอมรับ จากฝ่ายการเมืองที่เป็นรัฐบาลอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นกลไกที่สำคัญก็ต้องให้พี่น้อง ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการยึดโยง ในเรื่องของการเริ่มต้นจัดทำแผน การนำแผนไปใช้และการสร้างความเข้าใจยุทธศาสตร์แก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสาระ จะทำให้ ประชาชนทุกคนมีความรู้สึกเป็นเจ้าของยุทธศาสตร์ชาติอย่างแท้จริง

สุดท้ายนี้ผมขอฝากไว้ นะครับว่า ยุทธศาสตร์ชาติเป็นของทุกคนจึงต้อง ร่วมมือกันใช้ ร่วมกันขับเคลื่อนเพื่อนำชาติไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน ขอกราบขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญ ท่านธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ ค่ะ

นายธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เคารพ ผม ธีรศักดิ์ พานิชวิทย์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก่อนอื่นผมคงต้องขอบพระคุณ คณะกรรมาธิการชุดนี้ นะครับที่ได้ นำประเด็นเรื่องยุทธศาสตร์ชาติมา กำหนดเป็นทิศทางของ การปฏิรูป แต่สิ่งที่ผมอยากจะนำเสนอคงมีเพียงเป็นประเด็นความห่วงใยแล้วก็เป็นประเด็น ที่ชี้ให้เห็นจุดข้อบกพร่องของการปฏิรูปในระบบยุทธศาสตร์ชาติมาตั้งแต่ในอดีต ก็คือ

ประเด็นที่ ๑ ที่ผมมองว่ายุทธศาสตร์ชาติไม่สามารถขับเคลื่อนได้อย่างมี ระบบ ก็คือว่าเรามียุทธศาสตร์ชาติที่มันมีขอบเขตกว้างมากครับท่านประธาน กว้างจนพอ รัฐบาลเข้ามาบริหารประเทศก็ไปกำหนดเชิงนโยบายขึ้นมา และผลปรากฏว่าจริงอยู่รัฐบาล จะต้องแถลงนโยบายในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศกับพันธกิจที่จะต้องกระทำ แต่สิ่งสำคัญก็คือว่านโยบายนั้นบางครั้งมันไม่ได้สอดคล้องกับความเป็นจริงของยุทธศาสตร์ชาติ

ที่มีมาในอดีตที่ได้มีการกำหนดขึ้น นี่คือประเด็นที่ ๑ ซึ่งผมกำลังมองว่าประเด็นตรงนี้น่าที่จะมีกลไกให้เกิดความเชื่อมโยงว่ายุทธศาสตร์กับนโยบายแห่งรัฐนั้นจะต้องมีความผูกพันและเชื่อมโยงต่อกัน

ในประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การขับเคลื่อนในการดำเนินการเป็นยุทธศาสตร์จังหวัดมันมีจุดอ่อนครบท่านประธาน มันมีจุดอ่อนก็คือว่ามันมีกลไกภาคการเมืองในระดับพื้นที่ ข้างบนมีกลไกการเมืองระดับชาติไปกระทบยุทธศาสตร์ชาติในระดับพื้นที่มีกลไกการเมืองระดับพื้นที่ไปกระทบยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด นี่เป็นอีกประเด็นหนึ่งซึ่งเป็นประเด็นที่มีความห่วงใยว่าทำอย่างไรอย่าให้กลไกของการเมืองทั้ง ๒ ระดับนั้นมากระทบต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ

ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่าทำอย่างไรให้ประชาชนนั้นเป็นส่วนหนึ่งของยุทธศาสตร์ให้ได้ในการที่จะรับรู้ข้อมูล เพราะสิ่งเหล่านี้คนไทยวันนี้ไม่มีใครเข้าใจครับว่ายุทธศาสตร์คืออะไร ประเทศไทยจะพัฒนาไปในทิศทางใดไม่มีใครทราบเลย แม้แต่กระบวนการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติก็ไม่ได้มีกระบวนการในสิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมอยากจะขออนุญาตเสนอเป็นประเด็นก็คือว่า ทำอย่างไรให้มีการลดอำนาจหรือขบวนการลดการแทรกแซงนโยบายของรัฐที่ไปกระทบหรือไม่ขับเคลื่อนนโยบายตามยุทธศาสตร์ของชาติ

ประเด็นที่ ๒ ยกกระตือรือร้นการทำงานของภาคประชาชนอย่างไรให้เป็นส่วนหนึ่งของการขับเคลื่อนหรือการออกแบบยุทธศาสตร์ชาติในอนาคต สำหรับรายละเอียดที่ท่านเสนอให้มีสภา มีคณะกรรมการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติผมเห็นด้วยในหลักการ

ในประเด็นที่ ๒ ผมอยากนำเรียนในประเด็นเรื่องการปฏิรูปการเงิน การคลัง ท้องถิ่น ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่มีความห่วงใยค่อนข้างมาก เนื่องจากว่าสาระในรายละเอียดที่คณะกรรมการได้เสนอ -----

มันมีรายละเอียดที่ท้องถิ่นได้ปฏิบัติเป็นเงื่อนไขในการทำงานอยู่แล้วครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ไม่ว่าจะเป็นการออกแบบในการจัดทำงบประมาณ การตรวจสอบกระบวนการใช้งบประมาณ การเปิดเผยข้อมูล แต่สิ่งที่ผมอยากจะฝากคณะกรรมการชุดนี้ผ่านท่านประธานก็คือ ๑. ทำอย่างไรในการยกระดับกลไกหน่วยงานกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีการสนับสนุนการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบนพื้นฐานความเป็นอิสระแล้วให้ยกระดับกระบวนการการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเป็นแรงหนุนเสริมการขับเคลื่อนการดำเนินการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น

ประเด็นที่ ๒ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีการเมืองวันนี้ต้องยอมรับความจริงว่าได้ก้าวล่วงการดำเนินงานของภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่นมาโดยตลอด ประเด็นที่ผมอยากนำเรียนเป็นข้อเสนอก็คือว่าทำอย่างไรลดการแทรกแซงในกระบวนการจัดทำงบประมาณของท้องถิ่น ซึ่งเราต้องยอมรับครับเงินที่ท้องถิ่นได้รับขณะนั้นนโยบายแห่งรัฐได้ใช้เงินตรงนี้ในงบประมาณของท้องถิ่นจำนวนมาก วันนี้ท้องถิ่นมีภารกิจที่ทำงานให้รัฐเป็นเพียงหน่วยธุรการเท่านั้น ไม่ได้เป็นภารกิจที่กระจายอำนาจในเชิงคุณภาพต่อการยกระดับคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นใน ๒ ประเด็นผมอยากนำเรียนต่อท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่าถ้าเราปรับทิศทางการดำเนินการอย่างนี้ในเรื่องของการลดกระบวนการการแทรกแซงของพรรคการเมืองในระดับชาติลงให้ได้ ๒. เพิ่มกระบวนการการมีส่วนร่วม ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดทำงบประมาณ การจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ผมคิดว่าทิศทางการขับเคลื่อนประเทศจะมีความสำคัญ จะมีทิศทางที่ดีขึ้น

ส่วนประเด็นสุดท้ายในเรื่องของท้องถิ่น ผมฝากไปยังท่านคณะกรรมการนะครับว่าสิ่งสำคัญที่สุดไม่ว่าท่านจะปรับโครงสร้างรูปแบบงบประมาณภาครัฐจะเป็นด้านเชิงภารกิจ เชิงพื้นที่ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือการประกันรายได้ของหน่วยงานของรัฐ วันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญโดยเฉพาะด้านการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะว่าถ้าท่านไม่สร้างกลไกซึ่งเป็นหลักประกันให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นก็คือท่านไม่ได้สร้างหลักประกันให้ประชาชนในการที่จะได้รับการบริการขั้นพื้นฐานจากรัฐ เพราะฉะนั้นผมคงมีรายละเอียดที่จะนำเรียนผ่านท่านประธานไปยังคณะกรรมการไว้เพียงเท่านี้ แล้วก็ต้องขอขอบคุณท่านประธานอย่างสูงที่ได้ให้ความกรุณาอภิปรายครับ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
 ขอบพระคุณมากคะ ต่อไปขอเชิญท่านเฉลิมชัย เฟื่องคอน ค่ะ

นายเฉลิมชัย เฟื่องคอน : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ
 ที่เคารพ ผม เฉลิมชัย เฟื่องคอน ผู้แทนจากจังหวัดอุดรดิติต์ มีประเด็นที่อยากจะ
 ตั้งเป็นข้อสังเกตอยู่ ๒ เรื่องนะครั้บ คือเรื่องเกี่ยวกับการจัดท้งบประมาณเชิงภารกิจ ซึ่งเป็น
 บประมาณของส่วนกลางกับการจัดท้งบประมาณเชิงพื้นที่ระดับจังหวัดกับระดับท้องถิ่น
 การจัดท้งบประมาณในแต่ละปี ซึ่ง ส.ส. เป็นผู้แปรญัตติงบประมาณเชิงพื้นที่โดยเฉพาะของ
 ท้องถิ่นนี้ะครั้บ ส่วนใหญ่แล้วก็จะแปรญัตติตั้งบไปกองไว้ที่กรมของกระทรวงมหาดไทย
 ปีหนึ่งก็เป็น ๑๐,๐๐๐-๒๐,๐๐๐ ล้านบาท แล้วก็ตกลงกันว้ให้ทำโครงการเองงบประมาณ
 คนละ ๔๐-๕๐ ล้านบาท กลับไปพัฒนาพื้นที่ของตัวเอง บางท่านบางคนไม่ทำโครงการ
 ก็เอาเงินงบประมาณในส่วนโควตาของตัวเองไปขายในวงเงิน ๔๐-๕๐ ล้านบาท มีหลายภาค
 หลายจังหวัดที่ทำกัน ทำให้เกิดการทุจริตคอร์รัปชันเป็นกระบวนการ ตั้งแต่ส่วนกลาง
 ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น อันนี้ก็ต้องขอบคุณกรมการยกร่างรัฐธรรมนูญที่ได้มีกำหนดไว้ว่า
 ในกรณีที่มีการแปรญัตติในทางลดหรือตัดทอนรายการหรือจำนวนในรายการใด จำนวน
 รายการที่ลดหรือตัดทอนนั้นจะนำไปจัดสรรสำหรับรายการกิจกรรมแผนงานหรือโครงการ
 ที่ตั้งเป็นโครงการใหม่มิได้ แต่ ส.ส. เขาตีความอันนี้ะครั้บว่าตัดงบประมาณก่อสร้างถนน
 หลาย ๆ กรมแล้วไปทำโครงการใหม่เป็นถนนในเขตท้องถิ่นสามารถทำได้ เพราะยังเป็นถนนอยู่
 ผมก็เสนอว่าน่าจะกำหนดไว้ใหม่ะครั้บ คือกำหนดให้เงินที่ตัดลดงบประมาณให้เอาไปจ่าย
 เป็นเงินกู้ยืมอย่างเดียวน่าจะดีกว่าครั้บ -----

เพราะจริง ๆ แล้วคนของกระทรวงมหาดไทยนี้ก็รับทราบเรื่องนี้มาตลอดแต่ก็ไม่ได้แก้ไข บางครั้งก็ยังมีเจ้าหน้าที่ไปรู้เห็นเป็นใจสนับสนุนเขาเสียอีกนะครับ ส่วนงบประมาณเชิงพื้นที่ ในระดับจังหวัดนั้น จริง ๆ ในระดับจังหวัดได้สัก ๑๕๐ ล้านบาท ๑๕๐ ล้านบาทนี้ถ้ามี ส.ส. สัก ๔ คน เขาก็เอาไปคนละ ๒๐ ล้านบาท ก็เอาไป ๘๐ ล้านบาท ก็เหลือ ๗๐ ล้านบาท ๗๐ ล้านบาทนี้ก็เอาไปพัฒนาทุกส่วนราชการที่ตั้งอยู่ในจังหวัดก็ทำอะไรได้ไม่มากนัก ได้ ๑๕๐ ล้านบาทนี้ก็ต้องมาชี้แจงที่สภาหามวันหามคืน ทั้งคืน รอทั้งวัน ถ้าไม่มาก็ไม่ได้จบ เพราะฉะนั้นก็อยากจะฝากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องนะครับว่างบที่จัดสรรให้จังหวัด ๑๕๐ ล้านบาท ขอให้จัดสรรแล้วก็อย่าให้ ส.ส. เข้ามาก้าวก่าจะได้พัฒนาจังหวัดได้สะดวกและมีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

ในส่วนของงบประมาณส่วนกลาง งบฟังก์ชันที่เราทำในพื้นที่เอาไปลงแล้วไม่ค่อยจะบอกจังหวัด ทำลับ ๆ ล่อ ๆ เช่น กรมทรัพยากรน้ำ กรมเจ้าท่า กรมชลประทาน กรมทรัพยากรน้ำบาดาล ศูนย์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอะไรต่าง ๆ นี้ ไปขุดลอก คูคลองอะไรต่าง ๆ บางทีไปทำแล้วก็ไม่ได้บอกอยากจะเสนอควรกำหนดให้ส่วนกลางที่ลงไปทำงานในจังหวัดนี้ต้องประสานงานกับผู้ว่าราชการจังหวัดอย่างใกล้ชิดนะครับ อันนี้ก็ยังดีนะครับ ขอขอบคุณทางคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเขาได้กำหนดไว้ในหมวด ๕ ว่าด้วยการคลัง และงบประมาณของรัฐ เขากำหนดไว้แบบนี้เลยนะครับว่าในกรณีที่มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินแผ่นดิน อันวิญญูชนพึงเห็นได้ว่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการตรวจเงินแผ่นดิน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไต่สวน ข้อเท็จจริงและสรุปสำนวนยื่นฟ้องต่อศาลปกครอง แผนกคดีวินัยการคลังงบประมาณ และให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยโดยเร็ว อันนี้ก็ดีนะครับ อย่างเช่น โครงการรับจำนำข้าวที่ สตง. ที่ ป.ป.ช. เขาท้วงติงไป ถ้ามีข้อความอันนี้ในรัฐธรรมนูญก็จะสามารถระงับยับยั้งไม่ให้เกิดความเสียหายได้

แล้วก็อีกเรื่องนะครับ งบประมาณตามภารกิจที่ผ่านมานั้นเวลาเขาแจ้งมา กระทรวง แจ้งกรมไปว่างบประมาณมาแล้วกรม กระทรวง แจ้งจังหวัดให้ดำเนินการประกวดราคาอีออกชัน (e-Auction) นะครับ เมื่อได้คนมาดำเนินการแล้วค่อยแจ้งไปทางกระทรวง กลับไปใหม่ว่าได้ นาย ก แล้วขอเงินมาทำสัญญา แต่ปรากฏว่าจ้างไปถ้าไม่ได้คนตามที่กรมเขา

๖๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๓๒/๒

ต้องการเขาก็จะงอแงต้องรอให้นาย ก ที่ได้ต้องไปวิ่ง ไปเสียเงินเสียทอง ถ้าไม่ยอมเสียเงินเสียทองก็บอกว่างบไม่มีแล้ว เอาไปทำอย่างอื่นแล้ว อันนี้ต้องแก้ไขนะครับ ไม่อย่างนั้นการทุจริตคอร์รัปชันก็จะตามมา ซึ่งปล่อยให้กรรมในส่วนกลางทำแบบนี้มาโดยตลอด ก็ขอฝากกรรมการไ้ช่วยแก้ไขในเรื่องนี้ด้วยครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านอาจารย์ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ค่ะ

(นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ไม่อยู่นะคะ
ต่อไปขอเชิญท่านสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง ค่ะ

นายสุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุทัศน์ เศรษฐ์บุญสร้าง หมายเลข ๒๑๙ นะครับ ผมมีข้อเสนออยู่ ๓ ข้อ แล้วก็มีคอมเมนต์ (Comment) อยู่ข้อหนึ่ง ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณคณะที่จัดข้อเสนออันนี้ขึ้นมา ผมจะพูดแต่เฉพาะเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติเรื่องเดียว นะครับ คือยุทธศาสตร์ชาติผมคิดว่าจะเป็นผลงานชิ้นที่สำคัญที่สุดของ สปช. ที่จะออกไปใช้ในการบริหาร แล้วก็พัฒนาประเทศต่อไปในข้างหน้า เพราะฉะนั้นต้องทำด้วยความละเอียด แล้วก็ด้วยความรอบคอบอย่างยิ่งครับ ในกรณีที่ดูเรื่องเกี่ยวกับเศรษฐกิจทั้ง ๒ คณะ ก็ได้มีการพูดถึงการทำยุทธศาสตร์ชาติทางด้านเศรษฐกิจเป็นรายสาขา พื้นที่เชิงพื้นที่ แล้วก็ของประเทศทั้งหมด คงจะต้องได้ร่วมงานกับคณะกรรมการชุดนี้ต่อไปนะครับ

ข้อแรกในข้อเสนอก็คือเรื่องของภาพใหญ่ของประเทศ ผมคิดว่าเราคงจะต้องมาถึงเวลาที่ต้องพูดว่าประเทศไทยควรจะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วเพราะเราติดอยู่ในกับดักของประเทศที่มีรายได้ขนาดปานกลาง คงจะต้องมีแผนยุทธศาสตร์ที่ชัดเจน คำว่า ประเทศพัฒนาแล้วคงจะมีหลายองค์ประกอบด้วยกัน อย่างเช่น เรื่องมีรายได้สูงขึ้นอันหนึ่ง การมีรายได้เฉลี่ยที่มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น อันหนึ่ง แล้วก็นอกจากนั้นก็ยังมีเรื่องของศักยภาพของประชาชนต่าง ๆ ในประเทศ ซึ่งคงต้องมีการกำหนดชัดเจนลงไปนะครับ จะทำอย่างไร แผนอันนี้ถึงจะเป็นแผนที่มันมีความต่อเนื่องแล้วก็อยู่รอดปลอดภัย ก็ต้องให้คนที่จะถูกผลกระทบจากการทำแผนเข้ามาเป็นเจ้าของมีส่วนร่วมโดยชัดเจนนะครับ โดยเฉพาะภาคเอกชนซึ่งเดี๋ยวผมจะพูดต่อไปในประเด็นตรงนี้เรื่องของภาคเอกชนนะครับ การทำแผนยุทธศาสตร์ชาติจะต้องทำอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ คือต้องมีความเข้าใจว่าภาคส่วนต่าง ๆ โดยเฉพาะทางภาคเศรษฐกิจ อุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่เป็นอุตสาหกรรมหลักของประเทศอนาคตมันจะอยู่ตรงไหนในโลกนะครับ ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก ๆ เศรษฐกิจของเราก็ไม่ได้ใหญ่ ๐.๕ เปอร์เซ็นต์ของเศรษฐกิจโลก การพัฒนาที่มันเกิดขึ้นอยู่รอบ ๆ ตัวประเทศไทยตอนนี้มันไปเร็วมาก เกือบทุกประเทศเขาก็จะมีแผนพัฒนาประเทศทางเศรษฐกิจของเขาที่มันชัดเจน เราตอนนี้ยังไม่มี เพราะฉะนั้นเราจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องทำแผนตัวนี้ขึ้นมา แต่เราจะทำแผนตรงนี้โดยไม่ดูว่าประเทศอื่นเขาไปทางไหนเลย มันเป็นไปได้ไหมนะครับ อย่างเช่นตอนนี้ประเทศจีนเขามีแผนที่จะทำเรื่องซิลค์ โรด (Silk road) ทางสายไหมเส้นใหม่ มันก็ต้องตัดผ่านประเทศในแถบภูมิภาคอาเซียนนะครับ โดยเฉพาะประเทศไทยก็เป็นแกนประเทศหนึ่ง เราทำแผนของเราโดยไม่ดูจุดประสงค์ตรงนี้ของเขาก็ไม่ได้ นะครับ ประเทศญี่ปุ่นมาทำเรื่องเกี่ยวกับอีสต์เวสต์ คอริดอร์ (East West Corridor) เป็นทางเชื่อมระหว่างมหาสมุทรแปซิฟิกกับมหาสมุทรอินเดียทำมาตั้งนานแล้ว เราจะทำแผนพื้นที่หรือยุทธศาสตร์ชาติโดยไม่ดูแผนของญี่ปุ่นตรงนี้ก็ไม่ได้ นะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ต้องนำมาประมวลกันแล้วก็ดูว่าอุตสาหกรรมต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นต่อไปข้างหน้ามันจะไปทางไหน จากนั้นมากำหนดว่าประเทศไทยควรจะไปทางไหน การกำหนดก็ต้องทำกับภาคเอกชนแล้วก็ประชาชนที่มีส่วนร่วมที่ถูกผลกระทบให้มีส่วนร่วมในการทำแผนพวกนี้นะครับ เลือกเป็นทางเลือกต่าง ๆ ออกมาทำเป็นทางเลือกต่าง ๆ ออกมาแล้วก็มีการเลือกว่าควรจะไปทางไหนกัน ทำให้มันเป็นระบบเสร็จแล้วเมื่อได้ทิศทางว่าจะไปทางไหนก็มากำหนดแผนยุทธศาสตร์ รายละเอียดเลยว่า

เราควรจะทำเรื่องต่าง ๆ อย่างเป็นบ้าง ในอุตสาหกรรมต่าง ๆ จะไปอย่างไร โลจิสติกส์ (Logistics) จะทำอย่างไร ข้าวจะทำอย่างไร อาหารจะทำอย่างไร ภาคการเงินจะทำอย่างไร ภาคพลังงานจะทำอย่างไร ๓-๔ ตัวที่ผมพูดถึงนี้มีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศในระยะยาวนะครับ แล้วก็เราจำเป็นที่จะต้องใช้กลไกอะไรบ้าง อย่างเช่น เราจำเป็นต้องใช้กลไกของอาเซียน (ASEAN) ไหมมาช่วยเราในการดำเนินการต่าง ๆ พวกนี้ เราควรจะใช้กลไกอาเซียนบวก ๓ ไหมในการดำเนินการต่าง ๆ พวกนี้ เราก็จะมีแผนปฏิบัติทางยุทธศาสตร์ที่ออกมาที่มันชัดเจนโดยเฉพาะในด้านที่เกี่ยวกับประเทศต่าง ๆ ซึ่งเราไม่มีทางที่จะทิ้งเขาออกไปได้นะครับ เขาก็คงไม่ทิ้งเรา

ในส่วนที่ ๓ ในเรื่องขององค์กร คือผมเท่าที่ทำตั้งแต่ต้นมามีความเห็นตรงนี้อยู่ ๒ อันด้วยกัน อันที่ ๑ องค์กรที่มาขับเคลื่อนเรื่องของยุทธศาสตร์ชาติควรจะเป็นองค์กรของภาครัฐแต่ไม่ใช่รัฐบาล เป็นองค์กรที่มีความอิสระในตัว แล้วก็มีความงบประมาณในการดำเนินการโดยเฉพาะอย่างยิ่งจำนวนหนึ่งแต่จะให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วม มีบทบาทตรงนี้มากที่สุด เพราะว่าในที่สุดแล้วผลประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจมั่นคงจะตกอยู่กับภาคเอกชนนะครับ ทำอย่างไรถึงจะให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในตรงนี้มากขึ้น โดยเฉพาะในการที่จะเป็นผู้บริหารของสถาบันหรือองค์กรอะไรต่าง ๆ ที่จะจัดตั้งขึ้นมาตรงนี้ก็ตาม อันนี้ก็ขอฝากไว้ ขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านทนายศักดิ์ ทวีทอง ค่ะ

นายทงศักดิ์ ทวีทอง : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายทงศักดิ์ ทวีทอง ในสัดส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขออภิปรายในประเด็นในเรื่องของกระบวนการงบประมาณเชิงพื้นที่ ซึ่งผมได้เห็นในเอกสารที่ได้บอกว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณที่ออกแบบใหม่นี้จะเป็นยุทธศาสตร์ชาติและแผนระยะกลาง รวมถึงนโยบายรัฐบาลที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งตรงนี้ก็คงเป็นเรื่องที่มีการเปลี่ยนแปลง แต่ในการเปลี่ยนแปลงนี้ถ้าดูแล้วไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงมากนัก โดยเฉพาะได้มีการกำหนดให้รัฐสภากำหนดวงเงินงบประมาณสำหรับแต่ละจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัด ซึ่งตรงนี้ก็ดูยังไม่ค่อยเข้าใจ แต่ก็อยากเรียนว่าเท่าที่ผ่านมานั้นในเรื่องงบประมาณที่ลงสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ก็เป็นการกำหนดวงเงินโดยหน่วยงานของรัฐบาล โดยมีมติคณะรัฐมนตรีที่กำหนดให้วงเงินของท้องถิ่นมีสัดส่วนร้อยละเท่าไรต่อรายได้สุทธิของรัฐบาล ซึ่งในปี ๒๕๕๘ นั้นได้กำหนดให้ร้อยละ ๒๗.๘ ซึ่งงบประมาณนั้นได้ถูกจัดจากส่วนกลางเป็นกรอบวงเงิน ในเรื่องของรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองประมาณ ๖๐,๐๐๐ ล้านบาท รายได้ที่รัฐบาลจัดเก็บให้ ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาท และจัดเก็บและแบ่งให้ซึ่งเป็นภาษีมูลค่าเพิ่มอยู่ที่ ๑๐๙,๐๐๐ ล้านบาท แล้วก็มีอีกตัวหนึ่งซึ่งเป็นเงินอุดหนุนอยู่ที่ประมาณ ๒๕๗,๐๐๐ ล้านบาท รวมเป็นวงเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่ที่ ๖๔๖,๐๐๐ ล้านบาท ซึ่งเป็น ๑ ใน ๔ ของงบประมาณของประเทศ ก็เป็นยอดดูเหมือนเป็นจำนวนที่มาก แต่ก็อยากเรียนว่าในงบประมาณที่จัดสรรให้ นั้นเป็นงบประมาณส่วนหนึ่งที่ถูกกำหนดให้ดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ เรียนฟรี อสม. หรือเรื่องอื่น ๆ อีกหลายเรื่อง ในเรื่องของเงินอุดหนุนที่เหมือนกับจะเป็นการที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นอยู่ที่วงเงิน ๒๕๐,๐๐๐ ล้านบาทนั้น กลายเป็นเงินฟรีแฮนด์ (Freehand) ที่พวกเราจะได้ใช้จ่ายเพียง ๖๐,๐๐๐ ล้านบาทเท่านั้นเอง แต่ในขณะเดียวกันวิธีการดำเนินการทำงานงบประมาณนั้น ซึ่งในการดำเนินการที่บอกว่ากระบวนการจัดทำงบประมาณใหม่ในจังหวัดนั้นจะเป็นระดับจังหวัด และระดับต่ำกว่าจังหวัด ซึ่งจริง ๆ แล้วในเรื่องนี้มันก็มีการดำเนินการมาโดยตลอด ซึ่งงบประมาณในส่วนของต่ำกว่าจังหวัดนั้นก็คืออาจจะ เป็น อบต. หรือเทศบาล ในระดับจังหวัดนั้นก็คงเป็นในเรื่องขององค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่ในกระบวนการใหม่นั้นก็จะมีส่วนราชการอื่นซึ่งมาประกอบด้วย โดยเฉพาะได้เห็นกรอบ ๓ แห่งนี้ก็ทำให้เข้าใจง่ายขึ้น แต่ก็อยากจะเรียนว่าตามที่ทางผู้แทนของคณะกรรมการได้ชี้แจงในเรื่องของการที่จะให้

กระบวนการจัดทำคำของบประมาณนั้นจะใช้กระบวนการแผนแม่บทชุมชน ซึ่งจริง ๆ แล้วองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ทำแบบนี้มาโดยตลอด ผมไม่แน่ใจว่าในเรื่องของการดำเนินการในเรื่องแผนชาตินั้นจะมีกระบวนการมีส่วนร่วมจากพี่น้องประชาชนมากน้อยขนาดไหน แต่ในเรื่องของท้องถิ่นยืนยันว่าตั้งแต่กระบวนการจัดทำงบประมาณระดับองค์กรบริหารส่วนตำบล จะมีกระบวนการที่มีการดำเนินการตั้งแต่หมู่บ้าน มีประชาคม ซึ่งท่านอาจจะเปลี่ยนเป็นสภาพลเมืองก็แล้วแต่ แต่เรามีการดำเนินการมาโดยตลอด เช่นเดียวกันในเรื่องขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ก็มีการดำเนินการ มีคณะกรรมการประสานแผน มีคณะกรรมการจัดทำแผนระดับอำเภอ ซึ่งเราได้ทำอย่างต่อเนื่องมา มีการประสานแผนระดับอำเภอ โครงการแผนงานที่จะเข้ามาสู่กระบวนการทำงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนจังหวัดนั้น จะมีคณะกรรมการประสานแผนโดยมีคณะกรรมการประสานแผนระดับอำเภอ ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ มาเป็นคณะกรรมการ ได้มีการนำโครงการ นำแผนงานมาจากกระบวนการที่เกิดขึ้นจากประชาคมขึ้นมาคัดเลือกโครงการ และนำเสนอเข้ามาสู่กระบวนการในงบประมาณขององค์กรบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งเป็นแผน ๓ ปี ในกระบวนการที่คณะกรรมการได้คิดนั้น ได้พูดในเรื่องของการเปิดเวทีให้ภาคพลเมืองได้มีส่วนในการเสนอแผน ซึ่งตรงนี้ก็มีส่วนที่ดีที่มีการอาจจะเพิ่มเติมขึ้นมา ทำให้กระบวนการแผนนั้นดีขึ้น โดยเฉพาะในเรื่องของโครงการที่เกินขีดความสามารถ เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับล่าง -----

ซึ่งปัจจุบันนี้ก็เกิดเป็นกระบวนการผสมผสานซึ่งส่งโครงการที่เกินศักยภาพนั้นให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดทำอยู่แล้ว ผมคิดว่ากระบวนการต่าง ๆ ในเรื่องขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นตัวอย่างอันหนึ่งที่อยู่ที่จะทำให้คณะกรรมการได้พิจารณาให้ละเอียดได้นำมาเป็นตัวอย่าง ผมเชื่อว่ากระบวนการจัดทำแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขณะนี้มันได้ดำเนินการมาถูกต้องสอดคล้องกับกระบวนการที่คณะกรรมการได้คิด ได้นำเสนอรับชอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ รายนามของท่านต่อไป ท่านอาจารย์ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ท่านอาจารย์ดอกเตอร์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ท่านไพบูลย์ นลินทรางกูร ท่านอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ ท่านเดือนใจ สีนรุณิก ท่านอาจารย์ดอกเตอร์ประเสริฐ ชิตพงศ์ แล้วก็ท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ต่อไปขอเชิญท่านอาจารย์ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ค่ะ

นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ต้องขอภัยท่านประธานเมื่อสักครู่ท่านประธานเรียก แต่ผมมีภารกิจข้างนอกครับ เรื่องของยุทธศาสตร์ชาติเป็นเรื่องสำคัญ ปกติเราได้ยินคำว่า ยุทธศาสตร์คือการรบ การยุทธ์ก็หมายถึงการต้องใช้ชั้นเชิง ใช้วิธีการศิลปะหลายอย่างนะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อเป็นความรู้ว่าด้วยชั้นเชิง ว่าด้วยลีลา ว่าด้วยการดำเนินการไปสู่ความสำเร็จ จึงชื่อว่ายุทธศาสตร์ สภาวะยุทธศาสตร์แห่งชาติจึงเป็นคำที่น่าฟังและหนักแน่น สภาวะอย่างนี้มีขึ้นมาจะทำให้คนไทยเรารู้สึกมีความสุขใจ เพราะที่ผ่านมานั้นยุทธศาสตร์ของเราก็ไม่ทราบว่ามีหรือไม่มี เพราะที่ทำงานไปก็ทำงานแบบที่รู้ ๆ และเห็น ๆ กันอยู่นะครับ เมื่อมียุทธศาสตร์แห่งชาติแล้ว ก็ยังมีคณะกรรมการยุทธศาสตร์แห่งชาติด้วยนี่ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ มีหลักในการที่จะดำเนินการ ผมมีความกังวลอยู่อย่างหนึ่งว่าเมื่อกำหนดยุทธศาสตร์กันขึ้นมาแล้วจะได้ปฏิบัติไปตามยุทธศาสตร์หรือไม่ อันนี้คือสิ่งที่ผมกังวลอยู่ เพราะฉะนั้นถ้ามองแล้วก็คือเรื่องของคนนั่นเอง เพราะฉะนั้นท่านที่เข้าไปอยู่ในสภาวะยุทธศาสตร์แห่งชาติตรงนี้จึงจะต้องเป็นคนที่มีความจรรยาบรรณเหมือนที่เราพูดกันและเรามีสมัชชาคุณธรรม จริยธรรม ยุทธศาสตร์แห่งชาติจะไม่สำเร็จผลเลยถ้าหากว่าผู้ที่เข้าไปอยู่นั้นไม่ได้เปี่ยมด้วยคุณธรรม จริยธรรม เพราะที่ผ่านมาในการกำหนดยุทธศาสตร์แม้จะกำหนดไว้แต่ในทางปฏิบัติมันบางทีก็ไม่ได้เป็นไปตามนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดงบประมาณ

ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารราชการแผ่นดินนะครับ ปรากฏว่าเข้าลักษณะมือใครยาวสาวได้สาวเอา ซึ่งเป็นเรื่องที่มีมาตลอด ในเขตพื้นที่บางแห่งน่าสงสาร แต่งบประมาณไปไม่ถึงครับท่านประธาน แม้จะบอก แม้จะกล่าว ผ่านทางโน้น ผ่านทางนี้ แต่ไม่ถึงสักทีหนึ่งครับ แต่บางแห่งไปเจียบ ๆ แต่งบประมาณหลังไหลไปมากมาย นี่คือความเหลื่อมล้ำที่เกิดขึ้นในเรื่องของงบประมาณ เพราะฉะนั้นยุทธศาสตร์แห่งชาติ จึงเป็นเรื่องสำคัญถ้าเราได้ผู้ที่มีคุณสมบัติที่มีคุณธรรม จริยธรรมสูง อันนี้ละครับ ยุทธศาสตร์แห่งชาติ จึงจะสำเร็จ ท่านประธานครับ ผมอ่านยุทธศาสตร์แห่งชาติเอกสารฉบับนี้ แล้วดีใจ เพราะว่าอ่านเข้าใจง่าย เนื้อความร้อยเรียงกันสัมพันธ์ดีมาก แต่อย่างไรก็ตาม ก็อาจจะมีบางคำ บางอย่างที่ผมขอปรับแก้บ้าง เช่น เมื่อจะชี้แจงงบประมาณท่านใช้คำได้ดีครับ บอกว่า ต้องไปชี้แจงกันเป็นมหาศาล คำนี้นะครับ มหาศาลนี้อาจจะมากเกินไปใหญ่โต ต้องชี้แจงเป็นอย่างยิ่งก็น่าจะได้ แต่อย่างไรก็ตาม แต่ผมก็ชอบใจนะครับ เพราะว่าการไปชี้แจง งบประมาณนี้ผมก็รับรู้และเห็นอยู่ว่าชี้แจงกันน่าสงสารจริง ๆ กว่าจะได้มา -----

แต่ต้องพูดว่าบางที บางหน่วย บางกลุ่มชี้แจงแบบง่าย ๆ สบาย ๆ ก็ผ่านครับ นี่เป็นสิ่งหนึ่ง ท่านประธานครับ ก็อยากจะฝากฝ่ายที่ดูแลงบประมาณตรงนี้ว่าช่วยกันให้ความเป็นธรรม และขจัดความเหลื่อมล้ำในเรื่องงบประมาณ ทุกภาค เหนือ อีสาน กลาง ใต้ ล้วนแต่คนไทย ทั้งนี้ช่วยกันดูแลเขา ไม่ว่างการศึกษา หรืออื่น ๆ ก็แล้วแต่ทุกอย่างให้ความเป็นธรรม และเมื่อนั้นการคืนความสุขให้กับพี่น้องประชาชนชาวไทยก็จะสำเร็จครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านดอกเตอร์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ ค่ะ

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผมขออภิปรายในการปฏิรูประบบงบประมาณ โดยเฉพาะเรื่องงบประมาณเชิงพื้นที่นะครับ ที่จริงเรื่องงบประมาณเชิงพื้นที่นี้เป็นเรื่องซึ่งมีความสำคัญมาก แล้วก็มีการดำริเริ่มมานาน อย่างน้อยตั้งแต่เริ่มแผน ๘ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้วที่เราได้รับเอาแนวคิดการพัฒนาประเทศ โดยมีประชาชนเป็นศูนย์กลาง แล้วก็ได้เขียนไว้เรียบร้อยในแผน ๘ ว่าให้มีการบริหารงานแบบบูรณาการ ซึ่งก็เป็นเรื่องของการที่ยึดเอาความต้องการของพื้นที่เป็นตัวตั้ง แล้วก็มีการประสานภารกิจของภาครัฐ แล้วขณะเดียวกันก็เน้นให้ประชาชนร่วมคิด ร่วมทำ ซึ่งทั้ง ๓ ข้อนี้ก็มาปรากฏอยู่ในที่คณะอนุกรรมการได้นำเสนอของงบประมาณ ๓ แบบวันนี้อยู่แล้ว ก็ถือว่าดีนะครับ แม้ว่าจะเริ่มต้นให้เป็นจริงได้เข้าไปหลายปี

อีกประการหนึ่งเรื่องสำคัญของวิธีการงบประมาณในเรื่องของเชิงพื้นที่นี้ ผมคิดว่าคงต้องไปแก้ พ.ร.บ. วิธีการงบประมาณแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้ชัดเจนเสียว่า งบประมาณจังหวัดคืองบประมาณเชิงพื้นที่ประกอบไปด้วยงบประมาณ ๓ แบบ ๓ ส่วน ก็คืองบประมาณเชิงยุทธศาสตร์ งบประมาณตามภารกิจ แล้วก็งบประมาณที่เป็นบของท้องถิ่นหรือว่าบที่แก้ปัญหาความต้องการของพื้นที่นะครับ ถ้าหากทำ ๓ อย่างนี้ชัดแล้ว ก็จะทำให้เป็นกรอบที่ชัดเจนสำหรับจะประสานงบประมาณทั้ง ๓ แบบนี้ในแต่ละปีในพื้นที่ของแต่ละจังหวัด ทั้งนี้จังหวัดเป็นส่วนราชการตามกฎหมายวิธีการของงบประมาณแล้ว แล้วก็ก็มีอำนาจของตัวเองอยู่แล้วตามมาตรา ๕๒ ของพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้วไข พ.ศ. ๒๕๕๐ คือมีหน้าที่จัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ที่นี้ประเด็นที่ผมนำเสนอตรงนี้ก็ถือว่าถ้าบงบประมาณเชิงพื้นที่จะปฏิบัติได้จริงคงต้องแก้ไขหลายที่

แต่ว่าที่ควรจะไปปรับแก้ก่อนนั้นที่ง่ายกว่าเพื่อนก็คือไปแก้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการบริหารจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งในนั้นใช้ชื่อกรรมการที่บริหารจังหวัดหรือทบุทธศาสตร์เป็นแค่คณะกรรมการบริหารยุทธศาสตร์จังหวัด กบจ. ก็กลับไปใช้ชื่อคณะกรรมการจังหวัดที่อยู่ในระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มาตรา ๕๒ เสีย แล้วก็อาจจะปรับโครงสร้างให้ครอบคลุมหลายฝ่ายขึ้นนะครับ แล้วก็ให้คณะกรรมการจังหวัดนี้มีหน้าที่จัดทำและกึ่งยื่นคำขอของงบประมาณของจังหวัด ซึ่งประกอบไปด้วยยุทธศาสตร์ปฏิบัติการ และงบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหลายที่ของจังหวัดของตนเองในแต่ละปี และขณะเดียวกันก็คงต้องไปเขียนรายละเอียดในกฎหมาย พ.ร.ฎ. ฉบับนี้ถึงกระบวนการในการจัดทำงบประมาณที่จังหวัด การกลั่นกรอง การประสานงบทั้ง ๓ แบบลงพื้นที่ อำเภอต่าง ๆ แล้วก็การเสนอขอ การอนุมัติ รวมทั้งทำแผนปฏิบัติการ แล้วก็แผนบริหารงบประมาณจังหวัดให้ชัดเจน แล้วก็มีส่วนร่วมอย่างที่คณะอนุกรรมการได้เสนอมานะครับ และที่สำคัญที่สุดอันหนึ่งก็คือที่มันยังเป็นอุปสรรคทุกวันนี้ แม้ว่าเราจะมีสิ่งที่เรียกว่า งบจังหวัด แต่จริง ๆ ก็เป็นแค่งบยุทธศาสตร์จังหวัด แต่ไม่ใช่งบทั้งหมดของจังหวัดนี้นะครับ ส่วนหนึ่งเพราะว่าเราไม่มีองค์กรที่จังหวัดที่มีผู้เชี่ยวชาญในการที่จะคิดกลั่นกรองวิเคราะห์งบประมาณจังหวัดเป็นการเสนอขอกันขึ้นมาตามอยากจะได้ทำอะไรเท่านั้นเอง ดังนั้นคงจำเป็นจะต้องมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่เหมือนกับสำนักงบประมาณอยู่ในทุกจังหวัด ถ้าเราจะมึงบนี้ นะครับ ในขณะเดียวกันก็คงจะต้องปรับปรุงอำนาจหน้าที่ของกรมการจังหวัดอย่างที่ผมเรียนไปแล้วที่จะทำให้สามารถทำงานในเชิงบูรณาการได้มากขึ้น ครบตามกรอบที่เราได้พูดถึงนะครับ

สิ่งสุดท้ายที่เงื่อนไขสำคัญในเชิงโครงสร้างที่จะต้องควบคู่กันไป จะทำให้งบประมาณพื้นที่ หรือบจังหวัดเป็นผลแบบบูรณาการที่เราคิด ต้องยอมรับว่าเราต้องปฏิรูปราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งวันนี้ราชการส่วนภูมิกาศนั้นไม่มีเอกภาพในการบริหารงานแล้วก็ไม่มีประสิทธิภาพในความหมายที่กำลังพูดกันก็คือว่าไม่สามารถที่จะบูรณาการ เงินก็ไม่ได้ สั่งการบังคับบัญชาคนก็ไม่ได้ทั่วถึง และงานนั้นก็ปะติดปะต่อกันยากมาก ดังนั้นถ้าจะให้งบประมาณเชิงพื้นที่นั้นบังเกิดผลโครงสร้างในเชิงของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการประเภทต่าง ๆ ทั้งส่วนกลางที่ไปตั้งในจังหวัด ทั้งส่วนภูมิภาคซึ่งมี ๓๓ หน่วย และทั้งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งต่อไปจะเรียกว่า องค์กรบริหารท้องถิ่น ต้องสามารถที่จะมาอยู่ภายใต้ร่มเงาอันเดียวกันที่จะต้องดูแลทั้งงานและเงินและคน ก็คงจะต้องไปปรับแก้ให้มันเกิดผล โดยเฉพาะอย่างยิ่งคงต้องปฏิรูปในความหมายว่าหน่วยราชการส่วนกลางที่อยู่จังหวัดท่านจะของงบประมาณประจำปีนั้นต้องตั้งผ่านงบประมาณเชิงพื้นที่ที่จังหวัด ไม่ใช่ทุกวันนี้ท่านตั้งที่กรมท่านแล้วก็จัดสรรลงมาแล้วให้ไปทำที่ไหนก็ได้ ในจังหวัดไหนก็ได้ ถ้าอย่างนี้ไม่สามารถบูรณาการได้ งบจังหวัดที่เราพูดถึงก็ไม่มีทางเป็นผลสำเร็จ ต้องให้หน่วยงานส่วนกลางที่ตั้งทางจังหวัดนั้นจะทำอะไรต้องเสนองบประมาณประจำปีผ่านงบจังหวัดขึ้นมา เช่นเดียวกับงบท้องถิ่นและงบของภูมิภาค รวมทั้งของเอกชนต่าง ๆ ที่มาทำโครงการร่วมกับภาครัฐต้องอยู่ภายใต้กรอบเดียวกัน แล้วให้กรรมการจังหวัดนั้นมีอำนาจที่จะทั้งกำกับดูแลให้คุณให้โทษข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เจ้าหน้าที่ของรัฐ ยกเว้น ทหาร ตำรวจ อัยการ ข้าราชการครู ข้าราชการมหาวิทยาลัย อย่างที่กฎหมายเดิมก็ไม่ได้ให้ไปยุ่งเกี่ยวกับพวกเขาแล้ว ขอเสนอ คิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่อยากให้คณะอนุกรรมการได้ลองเอาไปพิจารณาประกอบ ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านไพบุลย์ นลินทรางกูร ค่ะ

นายไพบุลย์ นลินทรางกูร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ไพบุลย์ นลินทรางกูร สปช. ด้านเศรษฐกิจครับ ผมขออภิปรายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปการเงินการคลังท้องถิ่น ก่อนอื่นก็ต้องขอชื่นชมรายงานฉบับนี้ซึ่งผมคิดว่าเป็นการทำรายงานที่ดีมาก ที่ผมอยากจะขอเสนอให้เพิ่มเติมเข้าไปในรายงานนี้ ก็คืออยากให้พูดถึงการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ที่ออกโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือที่ต่างประเทศเขาเรียก

๗๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สิริพร ๓๗/๒

มิวนิซิพอล บอนด์ (Municipal Bond) อย่างในอเมริกาหรือหลาย ๆ ประเทศอาจจะเรียกว่า โลคอล กัฟเวอร์นเมนท์ บอนด์ (Local Government Bond) ความจำเป็นที่จะต้องมีตราสารนี้ ผมคิดว่าถ้าในอนาคตเราสามารถพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือจังหวัดต่าง ๆ ให้มี อีสรภาพทางการเงินแล้วผมคิดว่าตราสารนี้จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญมาก จะเป็นช่องทางการระดมทุนที่สำคัญสำหรับจังหวัดก็ดี หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ดี ผมยกตัวอย่าง อย่างประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างญี่ปุ่น โตเกียวเวลาเขาจะทำโอลิมปิก ปี ๒๐๒๐ เขาไม่ต้องใช้เงิน จากรัฐบาลกลาง เขาทำได้ด้วยการออกพันธบัตร มิวนิซิพอล บอนด์ หรือโลคอล กัฟเวอร์นเมนท์ บอนด์ เพื่อจะมาไฟแนนซ์ (Finance) โครงการของเขา แต่โตเกียวเป็นเอ็กเซพชันนอล (Exceptional) เพราะโตเกียวเครดิต เรตติ้ง (Credit Rating) ของเมืองเขาเท่ากับประเทศเลย ฉะนั้นเขาเป็นเมืองที่มีความแข็งแกร่งมาก ทีนี้การที่จะพัฒนาตลาดตรงนี้ขึ้นมาผมคิดว่า มีความสำคัญที่จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือจังหวัดที่มีศักยภาพในการจะลงทุน ในโครงการยาว ๆ ใช้เงินเยอะ ๆ ณ วันนี้อาจจะต้องพึ่งรัฐบาลกลางส่งเงินไปให้ แต่ถ้าอนาคตถ้าเราสามารถทำตรงนี้สำเร็จ จังหวัดอย่างภูเก็ต อย่างกรุงเทพฯ สามารถที่จะออก พันธบัตรออกมาเพื่อที่จะสร้างรถไฟฟ้า สร้างถนน สร้างโรงพยาบาลอะไรก็ได้ด้วยตัวเอง ถ้าสามารถพรูฟ (Prove) ให้เห็นว่ามีการเงินการคลังที่ดี และมันจะเป็นประโยชน์ ๒ ด้าน โดยทางอ้อมก็จะทำให้ความโปร่งใสมันจะเพิ่มขึ้น เพราะเวลาจะเข้ามาในตลาดทุนเพื่อระดมทุน ๑. ที่จะต้องมีก็คืองบการเงินจะต้องเป็นงบการเงินที่สมบูรณ์แบบแล้วก็ตรวจสอบได้ ตอนนี้ อันนี้จะเป็นปัญหาอยู่ซึ่งข้อเสนอที่ผมจะมีด้วยก็คือว่าอยากที่จะให้มีการปรับปรุง ๑. นอกจากที่จะแก้กฎหมายเพื่อจะให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถออกพันธบัตร ที่เรียกว่า มิวนิซิพอล บอนด์ อยากจะให้มีการเพิ่มว่าการตรวจสอบงบการเงินให้ทำให้เร็วขึ้น อย่างสมมุติวันนี้บางจังหวัดมีความพร้อมอยากจะออกพันธบัตรอันนี้ก็ยังไม่ได้ออกไม่ได้เพราะงบ การเงินที่มีอยู่ตรวจสอบแล้วมันเป็นงบการเงินประมาณสัก ๔ ปีที่แล้ว งบการเงินที่ เคอร์เรนท์ (Current) มันไม่มี เพราะฉะนั้นตรงนี้นั้นก็เลยทำให้สถานะทางการเงินมันไม่ อัปเดต (Update) ฉะนั้นเราจะทำอย่างไร ผมเข้าใจว่า สตง. ตอนนี้ซึ่งเป็นองค์กรเดียวที่มา ตรวจสอบงบการเงินอาจจะมีการก็เยอะมาก -----

ถ้าเป็นไปได้ก็อยากจะเสนอว่าให้เราสามารถเปิดช่องทางให้ออดิเตอร์ (Auditor) ระดับโลกที่เขาเรียกว่า บิ๊ก โฟร์ (Big four) สามารถใหม่ที่เขาเข้ามาเอาท์ซอร์ส (Outsource) จาก สตง. ให้มาช่วยทำการตรวจสอบเรื่องงบการเงินได้ ไม่อย่างนั้นตอนนี้มันจะเป็นเหมือนบอทเทิลเนค (Bottleneck) นะครับ งบการเงินหลาย ๆ องค์กรไปอยู่ตรงนั้นแล้วออกมาซ้ำมาก อันนี้ก็เสนอ

ส่วนในด้านอื่น ๆ ผมก็คิดว่าถ้าทำตรงนี้สำเร็จอิสระทางการเงินก็จะสูงขึ้นนะครับ
ขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนาศุภา บัญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ ค่ะ

นางอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพนะค่ะ ดิฉันอรพินท์ วงศ์ชุมพิศ สมาชิกสภาปฏิรูปจากคณะกรรมการปฏิรูปทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนะค่ะ ก่อนอื่นดิฉันขอชื่นชมรายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะอย่างยิ่งดิฉันขออภิปรายในส่วนที่เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ชาติก่อนนะค่ะ ซึ่งดิฉันเห็นว่ายุทธศาสตร์ชาติจะเป็นตัวกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศในระยะยาว โดยมีงบประมาณเป็นหัวใจในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการบริหารราชการแผ่นดินและการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติกับการจัดทำแผนระดับชาติต่าง ๆ เช่น แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แผนการพัฒนาศาสตร์ เทคโนโลยี แม้กระทั่งแผนอื่น ๆ ที่จะออกมาเป็นรูปยุทธศาสตร์ของชาติแล้วแล้วแต่มีความสำคัญที่ดิฉันคิดว่าการทำยุทธศาสตร์ชาติจะต้องมองภาพรวม ๆ รวมทั้งด้านสิ่งแวดล้อมด้วยนะค่ะ แผนยุทธศาสตร์ชาติที่ดีต้องกำหนดเป้าประสงค์ของการพัฒนาประเทศเพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง แล้วก็ยั่งยืนของประเทศไทยอยู่แล้วนะค่ะ ดังนั้นเพื่อให้เกิดการพัฒนาของประเทศไทยมีการคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศเพื่อที่จะให้สามารถรองรับการพัฒนาของประเทศได้อย่างยั่งยืนตลอดไปเพื่อที่จะสามารถสร้างความสุขและความอยู่ดีกินดีให้กับประชาชนทุกคนได้ การทำยุทธศาสตร์ชาติจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องมีการประเมินยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมหรือที่เรียกว่าเอสอีเอ (SEA) หรือใช้เป็นภาษาอังกฤษว่าสแตรททิจิก เอนไวเรินเมนทอล แอสเซสเม้นท์ (Strategic Environmental Assessment) การประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์

จะใช้เป็นเครื่องมือในการคาดการณ์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากนโยบายแผนงานของรัฐ เพื่อเสนอแนะทางเลือกต่าง ๆ ของการพัฒนา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างการพัฒนาทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม โดยที่ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการพัฒนาของประเทศด้วย ดิฉันเห็นด้วยที่จะให้มีคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ โดยอาจทำงานเป็นชุดที่ปรึกษาหรืออिค์ แทงค์ของรัฐบาล โดยอาจจะมาจากผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน เช่น หน่วยงานทางด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หน่วยงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ หน่วยงานด้านการพัฒนาสังคม หน่วยงานด้านการพัฒนาความมั่นคง แล้วก็ผู้แทนของประชาชนด้วย กรรมการชุดนี้จะเป็นผู้พิจารณาวางยุทธศาสตร์ชาติ และจะเป็นผู้กำหนดให้หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการจัดทำเอสอีเอ หรือการประเมินสิ่งแวดล้อมระดับยุทธศาสตร์ และมีการกำกับติดตามและประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศเรามีการสร้างสมดุลในการพัฒนา ทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ และสังคม เพื่อความมั่นคงในการพัฒนาประเทศ โดยที่มีฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยคอยโอบอุ้มแล้วก็รองรับการพัฒนาประเทศเรา

ส่วนในเรื่องการปฏิรูประบบงบประมาณ ตามที่เสนอมาในรายงานของกรรมาธิการนั้น ดิฉันขอสนับสนุนความคิดของกรรมาธิการทั้งหมดนะคะ ในเมื่อเรามีแผนยุทธศาสตร์ชาติก็จะมีแผนแม่บทสำหรับภาครัฐใช้เป็นแนวทางในการกำหนดแผนปฏิบัติการและแผนงบประมาณ และแผนยุทธศาสตร์ชาติก็จะสามารถใช้เป็นกรอบทิศทางสำหรับภาคประชาชน ภาคเอกชน สำหรับใช้ในการพัฒนาและการลงทุนต่อไปด้วยค่ะ ขอบพระคุณมากค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านเตือนใจ สินธุฉนิก ค่ะ

นางเตือนใจ สินธุฉนิก : กราบขอบพระคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงค่ะ กราบเรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการทุกท่านค่ะ ดิฉัน นางเตือนใจ สินธุฉนิก สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๘๔ ค่ะ ดิฉันขออนุญาตที่จะกล่าวชื่นชมแล้วก็เห็นด้วยกับแนวความคิดของการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่นของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเป็นอย่างยิ่งนะคะ -----

โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านสามารถที่จะชี้ถึงประเด็นปัญหา ซึ่งในปัจจุบันข้าราชการเราทั่วไป กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องของการของบประมาณ การใช้จ่ายประจำปีแต่ละปี เป็นอย่างยิ่งเลยนะคะ มองลึกไปถึงขนาดที่ว่าข้าราชการจะต้องมานั่งแห่แหนรอที่จะชี้แจง ต่าง ๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่บางวันก็รอถึงคำมีมติตกต้น แต่ก็เลื่อนไปเป็นวันพรุ่งนี้เป็นอย่างนี้เป็นต้น อันนี้เป็นสิ่งที่ข้าราชการทุกคนประสบมา แล้วตัวดิฉันเองตอนที่เป็รรองอธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ ฝ่ายบริหารก็มานั่งรอแบบนี้เช่นเดียวกันนะคะ ดังนั้นก็จะเห็นว่าท่านแจกแจงประเด็นปัญหา ได้เป็นอย่างดียิ่งเลย อยากจะขออนุญาตเสนอข้อเสนอประมาณ ๓ ประการด้วยกัน

เรื่องแรก ดิฉันอยากจะขอสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องของการจัดทำงบประมาณแบบมีส่วนร่วม หรือพาร์ทิซิพาทอรี บัดเจตติง อันนี้ขอเรียนว่าเป็นแนวความคิดที่ดีมาก ๆ เลย เรียกว่าเป็นการปฏิรูปแบบใหม่ ซึ่งคิดว่าจะทำให้พี่น้องประชาชนหรือพลเมืองไทยนั้นมีสิทธิมีเสียงขึ้นมาในสังคม หรือในวงการราชการ หรือการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐ ได้อย่างน่าชื่นชมยิ่ง อย่างไรก็ตามดิฉันอยากจะขอเรียนว่าตามความเป็นจริงแล้ว ถ้าหากว่าเราลงไปในระดับที่เป็นรากหญ้าจริง ๆ ในส่วนภูมิภาคจริง ๆ แล้ว การเตรียมพร้อมพี่น้องประชาชน พลเมือง ในการที่จะรับรู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของการขอตั้งงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณนั้น หรือว่าการมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่เราจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องวางแผน มีระบบ ระเบียบอย่างชัดเจนในการที่จะทำความเข้าใจ แล้วก็ให้ความรู้ประชาชนรากหญ้าเรา มิฉะนั้นการทำงานงบประมาณแบบมีส่วนร่วมนี้ดิฉันก็เกรงว่าอาจจะไม่บรรลุผลอย่างที่ท่านตั้งใจมุ่งหวังไว้ เพราะเป็นที่ทราบกันดีว่า ในส่วนของพี่น้องประชาชนในระดับรากหญ้านั้น ก็สามารถถูกชักจูงหรือว่าโน้มน้าวไปในทางที่อาจจะไม่ถูกต้องได้อย่างง่ายดายตาณะคะ ก็ต้องขอกราบเรียนว่าขอให้คณะกรรมการธิการ ได้คิดถึงขั้นตอนตรงนี้ว่าเราจะเตรียมพร้อมอย่างไร มีช่วงของการที่จะเปลี่ยนผ่านคือทรานซิชัน (Transition) อย่างไร ที่จะให้พี่น้องประชาชนเริ่มที่จะมีบทบาทเข้ามาในเรื่องของการใช้จ่ายงบประมาณแบบมีส่วนร่วมนะคะ

ประการถัดไป ดิฉันอยากขอเรียนว่าอยากจะขอให้คณะกรรมการธิการได้คิดถึงระบบการใช้หรือการของบประมาณปัจจุบัน ซึ่งเรากำลังจะต้องใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ในขณะที่ ยังไม่เกิดการปฏิรูปนั้น ทำอย่างไรจึงจะวางกฎระเบียบหรือสร้างเงื่อนไขอะไรต่าง ๆ ขึ้นมา เพื่อให้การของบประมาณของส่วนราชการไปยังสภาผู้แทนราษฎรนั้นมีความรัดกุม โปร่งใส

มีความเป็นธรรม แล้วก็ขจัดความซ้ำซ้อน อยากจะขอให้ท่านได้วางกฎระเบียบหรือเงื่อนไขอะไรที่ทำให้ข้าราชการทุกกระทรวง ทบวง กรม รอดพ้นจากอำนาจหรือการใช้อิทธิพลของบรรดานักการเมือง ขอประทานอภัยไม่ใช่ทั้งหมดแต่ว่ามีบางส่วนที่ท่านเข้ามาเป็นคณะกรรมการที่จะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องของการให้งบประมาณนั้น ท่านแปรญัตติแล้วก็ดิฉันประสบมาแล้วว่าขออย่างเดียวว่าต้องตัดลงเลย อย่างเดียว โดยไม่ดูเหตุผลว่าข้าราชการส่วนนั้นมีความจำเป็นในการของงบประมาณอย่างไร อันนี้ดิฉันคิดว่าเป็นสาเหตุที่ทำให้หน่วยราชการต่าง ๆ รู้สึกว่าเขาจะต้องตัดเราแน่นอน ดังนั้นการตั้งงบประมาณก็จะตั้งให้เกินไว้ก่อนเผื่อตัดอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่เสียหายต่อประเทศชาติเป็นอย่างยิ่งนะคะ อันนี้เราก็คงทราบกันดีว่าเขาจะโยกงบประมาณไปใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างเรียกว่ามีการดำเนินการกันอยู่ อันนี้อยากจะขอให้ท่านได้วางมาตรการอะไรให้ขจัดสิ่งเหล่านี้ให้หมดสิ้นไป

ประการสุดท้าย ขออนุญาตเรียนว่าการจัดสรรงบประมาณที่เราคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์นั้น ดิฉันคิดว่าอยากจะขอให้ท่านคณะกรรมการได้วางกฎระเบียบอะไรก็ตามที่จะให้มีการประเมินความคุ้มค่าของการใช้จ่ายงบประมาณของแผ่นดินอย่างจริงจัง แล้วก็ เป็นเรื่องที่เป็นรูปธรรมด้วย ซึ่งดิฉันคิดว่าถ้าบวกด้วยการคำนึงถึงการตั้งงบประมาณ โดยคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์บวกด้วยประเมินความคุ้มค่าอย่างแท้จริงแล้วจะทำให้การใช้จ่ายงบประมาณของข้าราชการของประเทศไทยเราได้ประโยชน์สูงสุดแต่พี่น้องประชาชน และประเทศชาติต่อไป ขอบพระคุณค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านอาจารย์ ดอกเตอร์ประเสริฐ ชิตพงศ์ ค่ะ

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ชิตพงศ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม รองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์ประเสริฐ ชิตพงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัด
สงขลานครินทร์ ขออนุญาตที่จะมีความเห็นต่อรายงานซึ่งต้องเรียนว่าเป็นรายงานที่ขอชื่นชมว่า
ท่านได้จัดทำทั้งในเชิงสาระและในเชิงประเด็นต่าง ๆ ได้ครบถ้วนดีมากเลยนะครับ แล้วก็
เรื่องของข้อมูลที่แยกให้เห็นเด่นชัดว่าในเรื่องของการจัดทำงบประมาณทั้งในเชิงภารกิจ
หรือทั้งการจัดทำงบประมาณในเชิงพื้นที่ก็ตาม ท่านก็ได้ให้ประเด็นและรายละเอียดเอาไว้ดีมาก
แต่ว่ามีข้อสังเกตสักนิดหนึ่งที่ยากจะขอฝากไว้ ผมอ่านดู อาจจะไม่ได้อ่านครบถ้วนทุกบรรทัด
แต่ที่อ่านในเชิงประเด็นดูแล้ว รู้สึกว่าอาจจะพูดถึงบทบาทของรัฐบาลจะน้อยไปนิดหนึ่ง
หรืออาจจะเพราะเห็นว่าเรื่องรัฐบาลนั้นเป็นเรื่องที่อาจจะอยู่นอกกรอบของยุทธศาสตร์
แต่จริง ๆ แล้วก็อยากเรียนว่าขออนุญาตที่จะต่อจากท่านเตือนใจ ซึ่งท่านได้พูดถึงไว้บ้างแล้ว
ในบางประเด็น แต่ว่าขออนุญาตที่จะพูดถึงว่าในฐานะที่เคยเป็นหัวหน้าส่วนราชการมาชี้แจง
งบประมาณอยู่ต่อรัฐบาล ทั้งในฐานะที่เป็นหัวหน้าส่วนงานในส่วนราชการและสุดท้ายก็เป็น
สถานะหัวหน้าส่วนราชการ ผมมาชี้แจงงบประมาณอยู่ ๑๕ ครั้ง เป็นเวลา ๑๕ ปีต่อเนื่องกัน
แล้วก็ในฐานะที่เคยอยู่ในรัฐบาล มีบทบาทในการพิจารณา มีบทบาทในการรับฟังคำชี้แจง
ของท่านที่มาชี้แจง ท่านหัวหน้าส่วนราชการและคณะมาชี้แจงอยู่ ๖ ปีกว่า ขออนุญาตที่จะ
เรียนว่าบทบาทในรายงานนี้ของรัฐบาล ท่านอาจจะเขียนเอาไว้หรือไม่แน่ใจว่าท่านต้องการ
ที่จะตีกรอบเอาไว้เพียงแต่เป็นเรื่องของส่วนประจำ หรือส่วนที่อาจจะไปทำหน้าที่ในเชิงที่
อาจจะไม่ใช่เชิงที่เกี่ยวข้องกับทางการเมือง แต่ผมคิดว่าเรื่องการเมืองนั้นเป็นเรื่อง
มีความสำคัญมาก เพราะอย่างที่ท่านเตือนใจก็ได้พูดถึงไปแล้วเมื่อสักครู่ที่ว่าเวลามาชี้แจง
หรืออะไรต่อมิอะไร ในที่สุดเราจะชี้แจงได้อย่างไรก็แล้วแต่ แต่ในที่สุดถูกตัดแบบหารยาว
รายการที่น่าเสนอมาอะไรมา ถูกเปลี่ยน ถูกปรับ ถูกสับ ถูกโยก โดยฝ่ายการเมือง เมื่อเป็นเช่นนี้
ถ้าหากว่าในการทำรายงานนี้ไม่ได้พูดถึงบทบาทอำนาจหน้าที่หรือมีกรอบการทำงานของ
ฝ่ายการเมืองไว้บ้าง ผมไม่แน่ใจว่าในที่สุดมันจะสามารถจัดสรรงบประมาณหรือดำเนินการ
ในเชิงงบประมาณจะสอดคล้องกับยุทธศาสตร์หรือไม่ ที่นี้พอลองไปดูนะครับ ในรายงานก็ได้
เขียนเอาไว้ว่า ในหน้า ๖ ได้เขียนถึงคณะกรรมการยุทธศาสตร์ ๑๕ คน ก็บอกว่า
มีผู้ทรงคุณวุฒิทางการเมืองอยู่ ๔ คน ตรงนี้ผมไม่ชัดเจนว่าผู้ทรงคุณวุฒิในทางการเมือง
หมายความว่าอย่างไร เป็น ส.ส. หรือ ส.ว. หรือเป็นอย่างอื่นที่มีขึ้นมาในอนาคตนี้นะครับ

ไม่ว่า ส.ส. หรือ ส.ว. หรือมาจากการที่รัฐสภาเป็นผู้ส่งมา อาจจะเป็นบุคคลภายนอก ตรงนี้เอง ก็อยากจะตั้งเป็นคำถามไว้เพื่อว่าท่านจะให้ความชัดเจนเกิดขึ้น ในหน้า ๙ ได้พูดถึงเรื่องของการที่ว่ารัฐมนตรีต้องมาชี้แจง อันนั้นก็คงจะเข้าใจว่า ท่านรัฐมนตรีต้องมาชี้แจงต่อกรรมาธิการงบประมาณ หรือมาชี้แจงในเชิงนโยบายด้านงบประมาณ อยู่ในหน้า ๙ ในย่อหน้าแรกเลย และย่อหน้าสุดท้ายในหน้า ๑๐ ได้เขียนถึงไว้ว่า รัฐสภาเป็นผู้กำหนดกรอบงบประมาณของจังหวัด ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อะไรต่าง ๆ เหล่านี้เป็นต้น ได้กำหนดบทบาทของฝ่ายการเมือง ฝ่ายรัฐสภาไว้เท่าที่พบก็จะเห็นโดยสักประมาณนั้น อาจจะมีตรงอื่นบ้าง แต่ผมอาจจะอ่านไม่หมดทุก ๆ บรรทัด ทุก ๆ หน้า นะครับ แต่อย่างน้อยที่เห็นก็ปรากฏอยู่ เช่นนี้ แต่ไม่ได้มีอะไรที่บ่งบอกให้เห็นว่าบทบาทของรัฐสภาจะอยู่ประมาณใด เพราะว่าถ้าไม่มีความชัดเจนในส่วนนี้ ผมหวังว่าพอเข้าสภาแล้ว สภายุทธศาสตร์จะกำหนดมาดีอย่างไร มีแผน มียุทธศาสตร์ มีการกำหนดไว้ว่า ประเทศชาติจะต้องเดินทางไปทางไหน อย่างไร แต่พอมาถึงรัฐสภา รัฐสภาไม่เรียกว่า กลไก นะครับ ใช้กุศโลบายทางการเมือง -----

ในที่สุดรายการเปลี่ยน ปรับ สับ โยก ก็เกิดขึ้น แล้วในที่สุดมันไม่ได้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ตรงนั้นเลย ก็เลยหวังไว้ว่าเราจะเขียนบทบาทของรัฐสภาไว้ตรงไหน อย่างไร เขาทำอะไรได้แค่ไหน หรือทำอะไรไม่ได้ แล้วมีสภาพบังคับทางกฎหมายไม่ทำให้รัฐสภาไปทำอะไรที่มันเกินสิ่งที่ควรจะเป็นมากนัก้อยสักแค่ไหน ก็ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตตรงนี้ไว้สักนิดหนึ่งในฐานะที่เคยเป็นผู้มาชี้แจงในรัฐสภาอยู่ ๑๕ ปี แล้วบางครั้งก็เรียนตรง ๆ ว่าถูกสับ ถูกโขก โดยเฉพาะพูดกันตรง ๆ ในสภา ส.ส. แต่พอไปเป็นสภา ส.ว. ผมก็เคยมาชี้แจงและผมก็เป็นคนที่เคยรับฟังการชี้แจงเพราะเป็น ส.ว. นั่งอยู่ในกรรมาธิการงบประมาณของ ส.ว. ก็พอจะรู้ว่าบรรยากาศมันต่างกันนะครับ แต่จะเหมือนหรือต่างก็แล้วแต่ ถ้ามว่าบทบาทของรัฐสภาเนี่ย อะไรที่เขาควรทำ อะไรที่ไม่ควรทำ แล้วอะไรที่ทำแล้วมีสภาพบังคับทางกฎหมายว่าผิดถูกอย่างไร ผิดตามความเหมาะสม ทางจรรยาบรรณ หรือถึงขั้นผิดกฎหมาย มีโอกาสใหม่ที่จะระบุเอาไว้ในรายงานนี้ เพื่อผมคิดว่าจะได้เติมเต็มในส่วนของรัฐสภาที่มีบทบาทเกี่ยวข้องด้วยครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณคณะอาจารย์คะ ต่อไปขอเชิญท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ค่ะ

นายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ก่อนอื่น ผม เกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง นายกเทศมนตรีตำบลยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในฐานะสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๑๕ ท่านประธานครับ วันนี้ท่านประธานน่ารักนะครับ ท่านประธานครับ สิ่งที่ผมจะอภิปรายวันนี้ผมได้อ่านหนังสือรายงานเล่มนี้ของกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน อ่านคร่าว ๆ นะครับ ไม่ได้อ่านโดยละเอียดทั้งหมด ภาพรวมทั้งหมดเป็นเรื่องที่ดีมากครับท่านประธานครับ เป็นเรื่องที่ดีมากที่กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติได้หลายเรื่อง ไม่ว่าจะเรื่องการบริหารราชการแผ่นดิน แล้วก็เรื่องยุทธศาสตร์ชาติปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น คำนี้ล่ะครับท่านประธาน ฟังแล้วชื่นใจครับ ผมเป็นนายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ท้องถิ่นทั้งประเทศไทย มี ๗,๘๕๓ แห่ง แยกเป็นท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ ๒ แห่ง คือ พัทยา กับ กทม. เหลือ ๗,๘๕๑ แห่ง มีเทศบาลทั้งประเทศไทย ๒,๔๔๐ แห่ง ท่านประธานครับ ทุกคนยอมรับจากงานวิจัยหรือจากการที่พวกท่านเหล่านี้ที่นั่งอยู่ การบริการสาธารณะสิ่งแวดล้อม โครงสร้างพื้นฐาน ท้องถิ่นบริหารจัดการได้ดีเป็นที่พอใจของประชาชนมาโดยตลอด แต่สิ่งหนึ่งที่ท้องถิ่นนั้นเจ็บปวดมาโดยตลอด รัฐบาลทุกรัฐบาลที่ผ่านมาชอบหมกเม็ดในเรื่องของ

๘๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ภาวดี ๔๑/๒

งบประมาณแผ่นดิน อ้างว่าท้องถิ่นได้งบประมาณจำนวนมากมหาศาล คิดเป็นเปอร์เซ็นต์
แต่ละเปอร์เซ็นต์แต่ละปีนั้น ท่านประธานครับ เช่น ปี ๒๕๕๗ บอกว่าท้องถิ่นได้รับ
การจัดสรรเงินจากงบประมาณแผ่นดินทั้งสิ้น ๒.๒๒ ล้านบาท เป็นเงิน ๒๗.๓๗ เปอร์เซ็นต์
เฉลี่ยแล้ว ๕๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท พอมาปี ๒๕๕๘ บอกว่าได้ ๒๗.๘๐ เปอร์เซ็นต์
เฉลี่ยแล้วเป็นเงิน ๖๐๐,๐๐๐ กว่าล้านบาทท่านประธานครับ หลายท่านนั่งอยู่ตรงนี้
หรือประชาชนมอง หรือคนที่ไม่รู้จริงมองว่าท้องถิ่นนี้งบประมาณมากมายมหาศาล
ท่านประธานครับ แต่ท่านรู้ไหมครับว่าทำไมผมใช้คำพูดว่า ท้องถิ่นเจ็บปวด เพราะการ
จัดเก็บภาษีของท้องถิ่นนั้นท่านครับเราจัดเก็บได้แต่ภาษี มีอำนาจจัดเก็บภาษีได้แต่ตัวเล็ก ๆ
ผมยกตัวอย่างงบประมาณแผ่นดิน ปี ๒๕๕๗ รัฐบาลที่ผ่านมามากเมื่อดงของ ส.ส. ไว้กับ
พวกผมประมาณ ๑๘,๕๐๐ ล้านบาท -----

- ๔๒/๑

ท่านประธานครับ ทำไมผมพูดอย่างนี้ เขาเรียกว่างาบ อปท. เร่งด่วน นั่นก็คือขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเร่งด่วน อยู่ในหมวดเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เราก็รู้วิธีงบประมาณทั้งประเทศว่าเงินอุดหนุนเฉพาะกิจนั้นต้องวิ่งเอา ไม่เหมือนเงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลต้องจัดสรรลงมา ตรงนี้เองท่านประธานครับ แต่พอมายุคปี ๒๕๕๘ ผมต้องชื่นชมคณะกรรมการความสงบแห่งชาติเอา ๑๘,๕๐๐ ล้านบาทนั้นจัดสรรโดยเป็นธรรม แต่ก่อนนั้นให้ ส.ส. แบ่งกันครับท่านประธาน ๔๐๐ คน ทหาร ๔๐๐ ฝ่ายค้านรับไป ๒๐ ล้านบาท ฝ่ายรัฐบาลรับไป ๓๕ ล้านบาท เหลือเป็นของรัฐมนตรี เป็นอย่างนี้มาโดยตลอดทุกปี ผมไม่ใช่เด็ก ส.ส. ผมไม่ใช่เด็ก ส.ว. ก็ไม่เคยได้งบประมาณลงในพื้นที่แม้แต่บาทเดียว ผมทำงานงบประมาณของอปท. เร่งด่วนมาหลายสิบปี ท่านไปดูครับ ค่าของงบประมาณทั้งแผ่นดินของท้องถิ่นเป็นตู้คอนเทนเนอร์ (Container) แต่ไม่เคยได้รับการจัดสรร เพราะไม่ได้อยู่สัดส่วนของ ส.ส. แต่ปี ๒๕๕๘ ท้องถิ่นขึ้นมื่นทั้งประเทศ เพราะอะไรครับ เพราะมีประกาศ คสช. สั่งลงไปว่าให้กำหนดหลักเกณฑ์จัดสรรงบประมาณแผ่นดิน ๑๘,๕๐๐ ล้านบาท ให้กับท้องถิ่นทั่วประเทศแบบเป็นธรรม แล้วคนที่ทำตรงนี้ผมขอชื่นชมท่านอธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ท่านทำด้วยความโปร่งใส ใครจะวิ่งอย่างไรก็ช่าง ไม่มีทาง เพราะฉะนั้นท้องถิ่นได้รับจัดสรรงบประมาณเพิ่มในโครงสร้างพื้นฐาน ๑๘,๕๐๐ ล้านบาท งบประมาณ ๖๓๐,๐๐๐ ล้านบาทนั้น ปี ๒๕๕๘ จัดสรรแบ่งออกเป็น ๒ ส่วนครับ ส่วนหนึ่งคือรัฐจัดเก็บและแบ่งให้เป็นเงิน ๓๘๐,๐๐๐ กว่าล้านบาท เกินครึ่งหนึ่งของงบประมาณที่เราได้รับการจัดสรรอีกส่วนหนึ่งก็คือเราจัดเก็บเอง สำนักงบประมาณก็เอาตัวเลขโหม่มาหลอกว่าพวกเรานั้นจัดเก็บได้ปีงบประมาณ ๖๐,๐๐๐-๗๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่จริง ๆ ไม่ถึงครับท่านประธาน ดูลิครับผมจัดเก็บได้แต่ภาษีป้าย ภาษีโรงเรือน ภาษีที่ดินเล็ก ๆ น้อย ๆ มันจะไปถึงอย่างไรก็ขอบเอาตัวเลขไปหลอก นี่คือนี่ที่เกิดขึ้นกับท้องถิ่นมาโดยตลอด แต่พอลงมาหายไปครึ่งหนึ่ง ผมเอาปี ๒๕๕๘ ให้ประธานเห็นภาพนะครับ พอจัดสรรลงมาเหลืออยู่ ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาทให้กับพวกเรา ใน ๒๔๐,๐๐๐ ล้านบาทแบ่งเงินอุดหนุนเฉพาะกิจและเงินอุดหนุนทั่วไป ในตัวนี้ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ เงินนมโรงเรียน เงินอาหารกลางวันรวมแล้วประมาณเกือบ ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เบี้ยผู้สูงอายุ ๕๖,๐๐๐ ล้านบาท เบี้ยคนพิการอีกหลายร้อยล้านบาท อสม. เจริญอีก ๗,๐๐๐ กว่าล้านบาท ซ่อนอยู่ในงบของท้องถิ่นซึ่งบังคับให้เราเอาไปจ่ายโดยที่เราไม่สามารถนำเงินตัวนี้ไปใช้ผิดประเภท เหลือเงินให้เรานิดเดียวที่เป็นเงินฟรีแฮนด์

๘๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อริสา ๔๒/๒

เป็นเงินที่เราไปจ่ายรายจ่ายประจำโครงสร้างพื้นฐานแค่ ๓๗,๐๐๐ ล้านบาท พวกผมต้องถิน ๓ องค์กรได้รวมตัวกันไปเรียกร้องจากรัฐบาลว่ารัฐบาลครับ ปี ๒๕๕๗ เงินฟรีแฮนด์ ตัวนี้เราได้ ๖๑,๐๐๐ ล้านบาท แต่ถ้า ๓๗,๐๐๐ ล้านบาทเมื่อไรพวกเราล้มละลายทั้งประเทศฯลฯ ประธาน คสช. เห็นใจ ท่านก็บอกว่าไปดูสิว่างบตัวไหนที่สามารถโอนกลับคืนเขาได้ เพราะท่านไม่รู้ข้อมูลที่แท้จริงเพราะตัวข้าราชการประจำบางคนบางกลุ่มไปเพ็ดทูลในเรื่องนี้ นำเรียนท่านประธานครับ เราจึงได้รับการประกาศเพิ่มเติมเป็นงบลงทุนอีก ๒๐,๖๘๐ ล้านบาท เมื่อเทียบกับปีที่แล้วเราหายไปประมาณ ๔,๐๐๐ กว่าล้านบาท ที่ผ่านมาต้องถินเสียเปรียบที่สุดคือเรื่องอะไรครับ การบริหารราชการแผ่นดินขึ้นเงินเดือนให้กับข้าราชการทั่วประเทศ แต่คำว่า ข้าราชการ ไม่มีคำว่า ข้าราชการส่วนท้องถิ่นเลย เพราะอะไรครับ เพราะกลัวเอางบกลางมาจ่ายให้ท้องถิ่น ซึ่งในเงิน ๓๗,๐๐๐ ล้านบาทก็ต้องมาจ่ายเท่าเดิม ท่านประธานนี่ก้อออกนะครับ นี่คือนี่สิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นกับท้องถิ่น -----

- ๔๓/๑

ล่าสุดยังมาประกาศเบี้ยคนพิการจาก ๕๐๐ บาท เป็น ๘๐๐ บาท พวกเราเองนั้นเงินมันน้อย อยู่แล้ว ผมบอกเลยครับว่าส่วนใหญ่แล้วในอดีตกระจุกงบไว้ส่วนกลาง ท่านอยากให้ ประเทศชาติมันคั่ง ท่านลองสิครับ ผมพูดเรื่องนี้หลายเรื่อง ท่านมองว่าท้องถิ่นไม่ดี หากกลไก มาควบคุมผู้บริหารท้องถิ่น หาสภาประชาชน หาสมัชชา อะไรก็ได้แล้วลงโทษหนัก ๆ ท่านลองให้งบประมาณท้องถิ่นอย่างเต็มที่สิครับ ผมเชื่ออย่างหนึ่งครับท่านประธานว่า เมื่อท้องถิ่นเจริญ ประชาชนเข้มแข็ง มีอาชีพ มีรายได้ เศรษฐกิจมันจะพุ่งขึ้นมาเลยครับ ท่านไม่ต้องเอาเงินไม่อุ้มกองทุนน้ำมัน ไม่ต้องไปอุ้มอะไรทั้งสิ้น ผมมั่นใจอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ผมฝากไปถึงท่านกรรมาธิการลงนำเรื่องที่ผมพูดไปพิจารณาประกอบว่า สิ่งที่ท้องถิ่นประสบปัญหาอยู่นี้จะแก้ไขอย่างไร แต่ท่านประธานอนุกรรมาธิการการเงิน การคลังของท้องถิ่น ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านอาจารย์สีลาภรณ์ ท่านมองเห็นครับ ท่านบอกว่า ท้องถิ่นจะยืนอยู่ได้เหมือนต่างประเทศต้องสามารถจัดเก็บภาษีแล้วเลี้ยงตัวเองได้ ตรงนี้ละครับ ผมพูดให้เพื่อนท้องถิ่นทั้งประเทศฟัง เขาชื่นใจมาก เขาจะรอตรงนี้อยู่ แต่วิธีบริหารจัดการนั้น ผมอยากให้กรรมาธิการนั้นลงไปควบคุมดูแลว่าการบริหารจัดการนั้นจะได้ประโยชน์ขนาดไหน ขอบกราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ค่ะ ขอบคุณมากค่ะ คงได้ยินกันไปทั่วแล้วละค่ะ รายงานต่อไปนี้มีท่านคุณหมอกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ท่านประชา เทรรัตน์ ท่านรสนา โตสิตระกูล ท่านเชื้อ ฮั่นจินดา ท่านวีระศักดิ์ ภูครองหิน ท่านคณิตศร ชูริรัง ท่าน พลเอก วัฒนา สรรพพานิช แล้วก็ท่านอมร วานิชวิวัฒน์ นะคะ ต่อไปขอเชิญคุณหมอกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ ค่ะ

นายกิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ : ท่านประธานที่เคารพและท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติ นะครับ ผม นายแพทย์กิตติศักดิ์ คณาสวัสดิ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดมหาสารคาม ก็ต้องขอขอบคุณในเรื่องของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ที่ได้ทำยุทธศาสตร์การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ การปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น ซึ่งผมก็เหมือนกับท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ผมเป็นนายกเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งถือว่าท้องถิ่นเป็นหัวใจในการพัฒนาชาติ ฐานของท้องถิ่น ท้องที่ในอนาคตที่เราจะปฏิรูป ก็คือส่วนกลางจะต้องลดบทบาทลง ส่วนท้องถิ่นต้องขยายฐานให้เยอะขึ้น ซึ่งไม่เฉพาะ ท้องถิ่นอย่างเดียว หมายถึงเรื่องของชุมชน แล้วก็สังคมที่จะทำงานร่วมกันในท้องถิ่นนะครับ

ซึ่งก็มีการพูดว่าจุดพลังที่เคยบอกว่ามีท้องถิ่นก็คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีท้องถิ่นก็คือ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน มีชุมชนหรือประชาคม คือการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน แล้วก็มี หน่วยงานอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นราชการ และหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งจุดพลังก็สามารถจะขับเคลื่อน การทำงาน การใช้ทรัพยากรในพื้นที่ให้ตรงกับความต้องการของประชาชน แล้วก็มี ประสิทธิภาพ มีการตรวจสอบ แล้วก็ได้ประโยชน์สูงสุดกับชุมชนนั้น ๆ ซึ่งหัวใจในการพัฒนา ประเทศชาติก็จะต้องอาศัยฐานรากของท้องถิ่น ของชุมชน ซึ่งในการเสนอเรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ที่ท่านคณะกรรมการได้เสนอมาก็ชื่นชมนะครับ เพราะว่าในอดีตการที่มีการกำหนด ยุทธศาสตร์ยังไม่ชัดเจน แล้วก็การบริหารงบประมาณก็จะไม่เชื่อมโยงระหว่างรัฐบาล ต่อรัฐบาล รัฐบาลขึ้นมาใหม่ก็จะพยายามหานโยบายใหม่ ๆ แล้วก็นโยบายเดิม ๆ ก็อาจจะ โดนทอดทิ้งไป ทำให้ไม่เกิดความต่อเนื่อง แต่ถ้าเกิดมียุทธศาสตร์ชาติเป็นหลักนะครับ ทุกรัฐบาลไหนมาเรื่องพวกนี้ก็จะได้รับการสานต่อแล้วก็เป็ยุทธศาสตร์ที่ทุกคน ทุกรัฐบาล จะต้องปฏิบัติแล้วก็ทำให้เกิดความต่อเนื่อง เช่น เรื่องของการกระจายเรื่องของถนนหนทาง เรื่องของรถไฟฟ้า หรืออะไรต่าง ๆ ทุกรัฐบาลจะต้องดำเนินตามยุทธศาสตร์ของชาตินะครับ ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แล้วก็แผนบริหารราชการแผ่นดินในอดีตมีแต่ ความเป็นบอกกว้าง ๆ ไม่ชัดเจน ซึ่งการที่มียุทธศาสตร์ชาติจะช่วยทำให้การกำหนด ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ มีความชัดเจนยิ่งขึ้น ในส่วนของแนวคิดใหม่ที่ผมขอชื่นชมนะครับ คือการบริหารงบประมาณแบบมีส่วนร่วมหรือพาร์ทิซิพาทอรี บัดเจตติง ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งที่ดี ซึ่งในอดีตเราไม่เคยมีการที่มีส่วนร่วมของภาคประชาชนได้มากขนาดนี้นะครับ -----

แล้วก็ประชาธิปไตยแบบมีการปรึกษาหารือหรือดีลิเบอเรทีฟ ดีโมคราซี (Deliberative democracy) ซึ่ง ๒ ตัวนี้ผมคิดว่าจะทำให้ระบบการบริหารงบประมาณในอนาคตมีความยืดหยุ่นแล้วก็มี การมีส่วนร่วมแล้วก็การตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของพี่น้องประชาชนได้เยอะยิ่งขึ้นนะครับ ในส่วนของท้องถิ่นท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ก็ได้พูดถึงเรื่องการกระจายงบประมาณสู่ท้องถิ่น ซึ่งตอนปีที่แล้วเราได้ ๒๗.๘ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งแผนกระจายอำนาจก็ไม่ตรงกับสิ่งที่รัฐบาลได้กำหนดแผนไว้ในอดีตถึง ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งตัวนี้เราก็เข้าใจว่ารัฐบาลก็มีปัญหาอย่างอื่นที่ต้องใช้งบประมาณนะครับ แต่ในส่วนของท้องถิ่นเราก็อยากบอกว่าในงบประมาณที่เพิ่มขึ้นก็ต้องขออนุญาตเอเย่นามอาจารย์สีลาภรณ์ก็บอกว่าในงบที่อยากให้ท้องถิ่นได้รับงบประมาณที่เพิ่มขึ้นแต่บริหารทรัพยากรมีการธรรมาภิบาลเพิ่มขึ้น มีภาคประชาชนมีส่วนร่วม ก็อยากบอกว่างบที่เพิ่มขึ้นที่เป็นงบที่รัฐบาล เป็นนโยบายรัฐบาล ไม่ว่าจะเป็นงบของเบี้ย อสม. เบี้ยผู้สูงอายุ นมโรงเรียน หรืองบที่รัฐบาลได้เป็นนโยบาย อยากให้แยกจากงบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนะครับ ถ้าเราได้งบที่ไม่ใช่งบที่เพิ่มขึ้นที่มาจากนโยบายรัฐบาลเต็ม ๆ เราก็คิดว่าเราสามารถจะนำงบประมาณต่าง ๆ มาใช้จ่ายในการพัฒนาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดนะครับ ต้องยอมรับนะครับว่าในท้องถิ่นผมขอแนะนำเรียนท่านประธานและผู้ร่วมประชุมนะครับว่าการกระจายงบประมาณยังมีปัญหาท้องถิ่น โดยเฉพาะทางอีสาน ทางที่ยังขาดแคลน ทางที่ยังทุรกันดาร ยังมีปัญหาความขาดแคลนหลายสิ่งหลายอย่าง ทำอย่างไรเราจะลดความเหลื่อมล้ำของงบประมาณได้นะครับ นี่ก็คือสิ่งที่อยากฝากคณะกรรมการว่าในทางปฏิบัติจริง ๆ ไปถึงพื้นที่ระดับเล็ก ๆ ท่านทำอย่างไรจะลดความเหลื่อมล้ำของการจัดสรรงบประมาณตัวนี้ได้ครับ นี่ก็คือหัวใจในการที่จะต้องคิดในอนาคต ส่วนท้องถิ่นต้องยอมรับว่าเราทำงานใกล้ชิดประชาชน ใช้งบประมาณตรงกับความต้องการของประชาชน บริหารท่ามกลางความขาดแคลน ผมได้บอกชาวเทศบาลว่าเราต้องนำพระราชดำริของในหลวงที่บอกว่าอย่าเอาความขาดแคลนมาเป็นข้ออ้าง มาเป็นอุปสรรคในการทำงาน จงทำงานท่ามกลางความขาดแคลนให้เกิดประโยชน์สูงสุดนะครับ และแล้วถ้างบประมาณของท้องถิ่นดีขึ้น ผมเชื่อมั่นนะครับว่าท้องถิ่นจะเกิดความเจริญแล้วก็ประเทศไทยก็เกิดความมั่นคง มั่งคั่งและยั่งยืนต่อไปครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านผู้ว่าฯ ประชา เตรีตน์ ค่ะ

นายประชา เตรีตน์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม นายประชา เตรีตน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในการปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ที่คณะกรรมการได้ศึกษามาใน ๓ ประเด็นคือเรื่องของยุทธศาสตร์ การปฏิรูปงบประมาณ และการคลังท้องถิ่นนั้น อยากขอกราบเรียนว่าเรื่องยุทธศาสตร์นั้นเป็นส่วนสำคัญ เพราะว่าถ้าวางยุทธศาสตร์ชาติที่ถูกต้องสำคัญแล้ว รัฐบาลทุกรัฐบาลจะมาจากเลือกตั้ง จากพรรคไหน ก็ตาม ก็จำเป็นที่จะต้องเดินตามยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยเรานั้นถ้าเรามองย้อนอดีต มีสักกี่ครั้งที่เรากำหนดยุทธศาสตร์ชาติที่ชัดเจน มีบ้างไหมครับว่าที่บอกยกตัวอย่างประเทศไทย สมมุติที่ว่า เราเป็นแหล่งผลิตอาหารโลก เราน่าจะกำหนดยุทธศาสตร์เราเป็นครัวโลก ถ้าสมมุติถ้าเรายอมรับประเด็นนี้ ทำไมเราต้องไปทำอย่างอื่นแข่งที่ไม่เน้นตรงเป็นครัวอาหารโลก เมื่อเป็นอย่างนี้ก็จะเห็นว่าหลายพื้นที่เราใช้พื้นที่ที่ไม่เป็นไปตามคุณสมบัติที่แท้จริง ใช่ว่าจังหวัด พระนครศรีอยุธยาเกือบทั้งจังหวัดเป็นแหล่งนิคมอุตสาหกรรม อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งมันผิดหลักการโดยสิ้นเชิง ดังนั้นการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติจึงถึงคราวที่จำเป็นจะต้องทำอย่างจริงจัง และเมื่อยุทธศาสตร์ชาติมาเป็นอย่างไรแล้ว แนนอนรัฐบาลก็กำหนดนโยบาย-----

ทั้งหลายสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ กระทรวง ทบวง กรมทั้งหลายก็ต้องกำหนดแนวทาง คล้ายกันและมาถึงระดับแอเรีย (Area) หรือพื้นที่จังหวัดก็คือภูมิภาคและท้องถิ่นก็ต้อง กำหนดยุทธศาสตร์และแผนงานรองรับสอดคล้องเช่นเดียวกัน ถ้าเราทำได้แบบนี้แล้วนั้น แนวการพัฒนา การบริหารราชการแผ่นดินก็จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุดในแง่ของเป้าหมาย และวิธีดำเนินการให้สอดคล้องต้องกัน สิ่งสำคัญที่สุดในการปฏิรูประบบงบประมาณก็ต้อง ให้สอดคล้องตามยุทธศาสตร์เช่นเดียวกัน แผนงานโครงการใดถ้าไม่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์นั้น งบประมาณที่ลงไปก็จะต้องพิจารณาหลักเกณฑ์นี้ให้ชัดเจน แล้วในการทำงานของพื้นที่ เวลามีปัญหากิจกรรมโครงการที่ลงพื้นที่นั้นหนีไม่พ้นที่จังหวัดและท้องถิ่น สิ่งที่สำคัญที่สุด การบูรณาการในการทำงาน ผมคิดว่าระดับจังหวัดหรือภูมิภาคคือจังหวัดจะเป็นส่วนสำคัญ ที่สุด แต่วิธีการจัดสรรงบประมาณที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันแม้จะมีพระราชบัญญัติว่าด้วย วิธีการงบประมาณ ๒๕๔๗ บอกไว้ชัดเจนนะครับว่าในการจัดทำงบประมาณนั้นให้ยึด แอเรีย เบสด์ หรือพื้นที่เป็นที่ตั้ง แต่ปี ๒๕๕๗ จนปัจจุบันนี้ะครับ ยังไม่มีวิวัฒนาการ ที่จะยอมให้ภูมิภาคหรือจังหวัดเป็นหน่วยงานจัดตั้งงบประมาณ ที่ผ่านมาก็ใช้ฟังก์ชัน หรือกระทรวง ทบวง กรมเป็นคนตั้งงบประมาณทั้งสิ้น เมื่อกระทรวง ทบวง กรม ตั้งงบประมาณปัญหาเกิดขึ้นคือ หน่วยงานที่สังกัดกรม กระทรวงก็ยึดแต่ภารกิจของตัวเอง ทั้งที่เรื่องในพื้นที่ไม่ได้สอดคล้องเลย ช่วงที่ผมเป็นรองผู้ว่าราชการจังหวัดอยู่นั้น ผมเองงบประมาณของทุกกระทรวง ทบวง กรมที่มีในพื้นที่มาดูว่าแค่เรื่องเดียวเท่านั้น เรื่องการฝึกอบรม ฝึกอบรมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ของกระทรวงสาธารณสุข ของกระทรวงมหาดไทย ของกระทรวงศึกษาธิการ ของหลายกระทรวงนี้ซ้ำซ้อนกันมากมาย ซึ่งสิ่งนี้ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณ นำเสียดาย ดังนั้นถ้าให้จังหวัดหรือแอเรีย เบสด์ นี้เป็น หน่วยในการจัดสรรงบประมาณนี้ มันก็ทำให้งบประมาณเกิดความประหยัด แล้วก็สามารถ ที่จะบูรณาการในการทำประโยชน์ให้กับพื้นที่ได้อย่างแท้จริง แล้วก็ที่สำคัญฟังก์ชันทั้งหลายนี้ ปฏิรูปไปปฏิรูปมาปรากฏว่าหน่วยงานส่วนกลางไปอยู่ในจังหวัดภูมิภาคเป็นร้อย ๆ หน่วย มันเกิดอะไรขึ้น ทุกวันนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่บังคับบัญชาหน่วยงานภูมิภาคมีประมาณถึง ๒๒-๒๕ หน่วยเท่านั้น แต่หน่วยในส่วนภูมิภาคมีเป็นร้อย ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดชลบุรี มีตั้งเกือบ ๓๐๐ หน่วย ผมเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดสุราษฎร์ธานีก็เกือบ ๓๐๐ หน่วย มันเกิด

อะไรขึ้น สิ่งเหล่านี้ก็ต้องมาพิจารณา เพราะฉะนั้นในการปฏิรูปตรงนี้ คณะกรรมาธิการในการปฏิรูประบบบริหารราชการแผ่นดินน่าจะต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะเอาอย่างไรนะครับ

สุดท้ายก็คือการคลังท้องถิ่น เราพูดกันเยอะ ท้องถิ่นกระจายอำนาจท้องถิ่น แต่กระจายโดยกระจายแต่งงาน แต่เงินไม่มีจะกระจายอะไร เราบอกว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๗ ฉบับชั่วคราว บอกไว้แล้วมีสาระสำคัญชัดเจนคือต้องการลดทุจริตคอร์รัปชัน ลดปัญหาการซื้อสิทธิขายเสียง ลดเรื่องความเหลื่อมล้ำ พอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ท่านสมหมาย ภาษี ต้องกราบขอภัยที่เอ่ยชื่อท่าน ออกกฎหมายมาตัวนี้เป็นกฎหมายที่ดีมากแล้วก็ไม่มีรัฐบาลมาจากการเลือกตั้งไหนที่จะออกได้ คือภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ก็หมายถึงภาษีทรัพย์สินหรือพรอพเพอร์ตี้ แทกซ์ (Property Tax) นั้นเอง ภาษีตัวนี้ครับ เป็นภาษีของท้องถิ่น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ แต่จับอัตราแค่กระจายออกง่ายแค่ ๐.๕ เปอร์เซ็นต์ ยังได้เงินมาถึง ๒๐๐,๐๐๐ ล้านบาทเพิ่มขึ้น ซึ่งไม่มีที่ไหนแล้ว ทั่วโลกเขาก็อย่างน้อยต้อง ๑ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไปทั้งนั้น แต่นี่เป็นการเริ่มต้นท่านรัฐมนตรีคงเห็นว่าเป็นการเริ่มต้นเอาแค่น้อย ๆ แค่ ๐.๑-๐.๕ เปอร์เซ็นต์ก่อน เท่านั้นที่ยังไม่ยอม ถ้าผมเป็นท่านเกรียงไกร ท่านนายกสมาคม สันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ท่านต้องยกขบวนไปบอกท่านรัฐบาลว่าต้องออก ไม่ออกไม่ได้ อยู่ ๆ ไปสั่งยกเลิกเอาไว้ก่อน ถ้าเอาไว้ก่อนก็ขอโทษนะครับ ถ้ารองกฎหมายเลือกตั้งให้เลือกตั้งมา รัฐบาลจากเลือกตั้งไม่มีทางออกครับ เพราะผมเข้าใจว่ามีการผลักดันภาษีตัวนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ กรมสรรพากรร่วมกับกรมการปกครองนี้ทำเรื่องนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ ยังออกไม่ได้ พอตอนนี้กำลังจะออก บอกหยุดเอาไว้ก่อนมีคนโวยวายเยอะ ผมก็ไม่เข้าใจ บ้านราคา ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาทนี้ ส่วนเกินนี้ก็คือสมมติบ้าน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท เก็บตรง ๕๐๐,๐๐๐ บาทนี้ ๐.๕ เปอร์เซ็นต์ เก็บแค่ครึ่งคือ ๐.๒๕ เปอร์เซ็นต์มันก็ไม่กี่สตางค์ แล้วจะมาอะไรกันนักกันหนา แล้วบอกว่าจะลดความเหลื่อมล้ำอย่างไร มันจะลดได้อย่างไร

ถ้าเกิดว่ากฎหมายตัวนี้ออกไม่ได้ และเป็นกฎหมายของท้องถิ่นแท้ ๆ ท่านกรรมาธิการส่วนนี้ ก็ไม่ได้บอกชัดเจนว่าจะหาเงินให้กับท้องถิ่นอย่างไร ผมคิดว่าเป็นตัวสำคัญเป็นเงินที่ท้องถิ่น ต้องได้อย่างชัดเจน ท้ายสุดนี้ก็ฝากไว้ว่าเรื่องยุทธศาสตร์ชาตินั้นเป็นสิ่งที่จำเป็น เมื่อกำหนดแล้ว ต้องให้ชัดเจนว่าทิศทางของประเทศเราจะไปทางไหน มันก็นำสู่รัฐบาลจะต้องกำหนด ยุทธศาสตร์กระทรวง ทบวง กรม ซึ่งกำหนดตาม จังหวัดก็ต้องทำตาม ท้องถิ่นก็ต้องทำตาม มันเป็นตัวกรอบที่จะบังคับให้งบประมาณ ระบบงบประมาณนั้นขอสักทีเถอะครับ ฟังก์ชัน เบสค์ขอให้ทำเฉพาะที่สำคัญ ขอให้หน่วยงานแอเรีย เบสค์ทำหน้าที่ของงบประมาณเสียที กฎหมายมีตั้งปี ๒๕๕๗ แล้ว แต่ยังไม่ทำไม่ได้เพราะอะไร ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบพระคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านรสนา โตสิตระกูล ค่ะ

นางสาวรสนา โตสิตระกูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางสาว รสนา โตสิตระกูล สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ดิฉันเองก็อยากจะขอเพิ่มเติมความเห็นให้กับ รายงานของคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ในประเด็นเรื่องการกำหนด ยุทธศาสตร์ชาติ ปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น คือในส่วนที่ดิฉันอยากจะ เพิ่มเติมในยุทธศาสตร์ที่ท่านได้กำหนด ดิฉันเห็นว่าเอกสารของคณะกรรมการนั้นในเรื่อง ของการจัดการในเรื่องส่วนของการจ่ายของงบประมาณแผ่นดิน แต่ว่าการปฏิรูปในส่วน ของรายได้ยังไม่ค่อยได้มีการแตะไปมากนัก แม้จะมีการพูดถึงบ้างในส่วนของการคลังท้องถิ่น แต่ว่าการคลังในระดับชาตินั้นยังมีการพูดถึงค่อนข้างน้อย ดิฉันอยากจะพูดในประเด็นที่ท่าน อาจจะไม่ได้อธิบายคือประเด็นในเรื่องของรายได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทรัพยากรธรรมชาติ ดิฉัน คิดว่าในต่างประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติในกลุ่มปิโตรเลียมเขาจะมีการคลังว่าด้วย ปิโตรเลียม แล้วก็ในส่วนของทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ นั้น ในส่วนของการรายได้ที่ได้จาก ทรัพยากรทั้งระบบของเรา ดิฉันเองได้มีโอกาสศึกษาดูงบประมาณแผ่นดินตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ จนถึงปัจจุบันคือปี ๒๕๕๗ โดยดูเฉพาะตัวเลขรายได้ที่ได้มาจากทรัพยากรธรรมชาติทั้งระบบ โดยแบ่งออกมาเป็น ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มของค่าภาคหลวงจากแร่ กลุ่มที่ ๒ เป็นค่าภาคหลวง จากน้ำมันและก๊าซธรรมชาติ กลุ่มที่ ๓ เป็นค่าภาคหลวงจากทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ ซึ่งทั้ง ๓ ตัวนี้เป็นตัวเลขที่น้อยมากถ้าเปรียบเทียบกับระหว่างปี ๒๕๔๔ เก็บรายได้ได้ ๓ ตัวนี้ ได้เพียง ๒๖,๘๔๐.๓ ล้านบาท ซึ่งเท่ากับ ๒.๑ เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับรายได้จากภาษีอากรสุทธิ

แต่พอมาดูปี ๒๕๕๗ ในงบประมาณรายจ่ายของแผ่นดินคือ ๒.๕ ล้านล้านบาท เราเก็บ
รายได้จากภาษีอากรสุทธิอยู่ที่ ๒.๑ ล้านล้านบาทโดยประมาณ เงินรายได้ที่เก็บจาก
ค่าภาคหลวงของทั้ง ๓ รายการนี้ เท่ากับ ๕๕,๖๒๑.๙ ล้านบาท ถ้าเทียบสัดส่วนกันก็เท่ากับ
๒.๖ เพอร์เซ็นต์ คือคิดันดูตัวเลขตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ ถึงปี ๒๕๕๗ ไม่ว่าตัวเม็ดเงินจะเพิ่มขึ้น
มากน้อยแค่ไหน แต่เมื่อมาดูในเรื่องของสัดส่วนแล้ว มันก็ไม่เกิน ๒.๙ เพอร์เซ็นต์ สูงสุด
ในปี ๒๕๕๓ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าสัดส่วนตรงนี้ที่มันน้อยมันเป็นตัวที่บ่งชี้ให้เห็นว่ามันเกิด
ความเหลื่อมล้ำและไม่เป็นธรรม เพราะว่าทรัพยากรธรรมชาติทั้งระบบที่รัฐได้ให้สัมปทาน
ออกไป ได้ทำเงินให้กับรัฐถ้าเทียบกับภาษีทั้งระบบ ใน ๑๐๐ บาท มันเท่ากับประมาณไม่เกิน
๓ บาท ๒ บาทกว่า ดิฉันคิดว่าในขณะที่ประชาชนได้รับผลกระทบจากการให้สัมปทาน
ดิฉันคิดว่าจริง ๆ แล้วในการปฏิรูประบบงบประมาณนั้นควรจะมีส่วนของการพิจารณา
ในส่วนนี้ด้วยว่า ระหว่างรายได้กับผลกระทบที่เกิดขึ้นในชุมชนที่ประชาชนได้รับนั้นมันคุ้มค่า
หรือไม่ -----

ดิฉันเองเคยอยู่ในคณะกรรมการในเรื่องของงบประมาณรายรับรายจ่ายของภาครัฐ ตอนสมัยที่อยู่ในวุฒิสภา ดิฉันเองเคยถามสำนักงบประมาณว่าสำนักงบประมาณเคยมีตัวเลขใหม่ เพราะว่าในบางพื้นที่ที่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมจากการให้สัมปทานของรัฐ เช่น มีสารแคดเมียม ในอำเภอหนึ่งในจังหวัดตาก ซึ่งรัฐบาลตอนนั้นสั่งให้งดการเพาะปลูกพืชที่เป็นอาหารทุกชนิด เพราะเกรงว่าสารแคดเมียมนั้นจะเข้าไปสู่ห่วงโซ่อาหาร แล้วเข้ามาทำอันตรายต่อสุขภาพ ของประชาชน รัฐบาลตอนนั้นจ่ายเงินชดเชยให้กับชาวนาไร่ละ ๔๒๐ บาทต่อปี ดิฉันเองถามสำนักงบประมาณว่าเคยทำตัวเลขพวกนี้ไว้ใหม่ว่ามีพื้นที่ที่ที่รัฐต้องชดเชย เงินให้ ปรากฏว่าสำนักงบประมาณบอกไม่เคยเก็บตัวเลขพวกนี้เลย ก็คือมีส่วนที่เป็นรายได้ ก็รายได้ไป ส่วนที่เป็นรายจ่ายก็จ่ายไป ดิฉันเคยถามว่าถ้าเป็นเช่นนั้นแล้วสำนักงาน งบประมาณจะมีตัวเลขเพื่อการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้อย่างไร ซึ่งปรากฏว่าก็ไม่มีคำตอบ ดิฉันเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญแล้วก็อยากให้มีการเพิ่มเติมเข้าไปในเรื่องการปฏิรูปที่ทาง คณะกรรมการได้มีการพิจารณาทำเรื่องนี้ขึ้นมาว่าในส่วนของการลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมนั้นในภาคส่วนของรายได้มีความสำคัญมาก เพราะว่ารายได้ที่รัฐได้จากการให้สัมปทานต่าง ๆ นั้นมีผลกระทบต่อชาวบ้านจำนวนมาก แล้วก็อาจจะเป็นรายได้ ที่ได้ไม่คุ้มเสีย สิ่งเหล่านี้เราจะแก้ไขปัญหาได้อย่างไร เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าถ้าหากว่าเราจะมอง แต่เพียงแค่การคลังในส่วนของการที่เราจะใช้จ่ายงบประมาณเพียงอย่างเดียวมันอาจจะ ไม่สามารถลดความเหลื่อมล้ำตรงส่วนนี้ได้ ก็อยากขอให้ช่วยพิจารณาในประเด็นนี้เข้าไปด้วยนะคะว่า เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมต่อประชาชนทั้งประเทศนั้น ดิฉันคิดว่าการคลังที่มาจาก ทรัพยากรธรรมชาตินั้นควรจะมีการพิจารณาให้ดี ซึ่งสามารถทำรายได้มากขึ้นเพื่อที่จะมา ใช้จ่ายในเรื่องสวัสดิการอื่น ๆ ของภาครัฐแทนที่จะเพียงแต่เก็บเงินจากภาษีจากประชาชน เท่านั้น ดิฉันก็ขอเพิ่มเติมในเรื่องนี้แต่เพียงเท่านี้ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านเชื้อ ฮั่นจินดา เชิญค่ะ

นายเชื้อ ฮั่นจินดา : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม เชื้อ ฮั่นจินดา ปลัด อบต. เขาพระ อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก ในฐานะสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับที่คณะกรรมการได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติและการปฏิรูป ระบบงบประมาณการคลังของท้องถิ่นนั้นขออนุญาตสนับสนุนครับ แต่สิ่งสำคัญที่สุด

๙๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎรดา ๔๗/๒

ในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ผมเข้าใจว่าวันนี้ที่สภาปฏิรูปแห่งชาติเรากำลังประชุม และพิจารณานี้ ยุทธศาสตร์นี้เป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่สุดแล้วก็เป็นโจทย์ของสังคม เป็นที่มา ให้มีสภาปฏิรูปแห่งชาติ เพราะว่าที่เรามีความขัดแย้งในสังคมปัจจุบันเคยเกิดมาจากคนที่มา ทำหน้าที่ในการบริหารงบประมาณไม่มีความโปร่งใส มีผลประโยชน์ทับซ้อนก็เลยกลายเป็น ที่มาของมีการแบ่งสี แบ่งพวกกัน วันนี้เมื่อคณะกรรมการได้กำหนดยุทธศาสตร์ชาติแล้วก็ ได้ปฏิรูประบบการคลัง ผมก็นำเสนอแล้วค่อนข้างจะเป็นห่วงก็คือในเรื่องของด้านการคลัง ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วันนี้เรื่องการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็จะเห็นว่า หลายท่านได้อภิปรายไปแล้วบอกว่าเวลาส่งงบประมาณไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เราจะมีรายการคาบเกี่ยวซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลกลางติดมือไปด้วย ข้อเสนอแนะที่ผม กำลังเสนอแนะก็คือว่าการปฏิรูปการคลังท้องถิ่นในวันข้างหน้าเราให้เมืององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่แทนรัฐบาลกลางในการบริการสาธารณะให้แก่ภาคประชาชนนั้น การที่จะมีหนึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการต้องสร้างหลักประกันรายได้ให้กับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นที่ตั้ง วันนึ่งงบประมาณที่ส่งลงไปเขียนภาระหน้าที่ ตามกฎหมายเยอะแยะไปหมดแล้วก็ให้ไปบริหารกัน ผมก็ได้แนะนำเสนอว่าต้องสร้างหลักประกัน รายได้ในในการบริการสาธารณะเพื่อลดความเหลื่อมล้ำตามบทบาทหน้าที่ที่รัฐบาลกลางกำลัง จะเขียนหน้าที่ให้กับท้องถิ่นเป็นเรื่องสำคัญ

เรื่องที่ ๒ ที่ผมกำลังจะนำเสนอก็คือเรื่องของการส่งงบประมาณหรือว่าการจัดสรรงบประมาณ หรือว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บงบประมาณได้เอง ต้องมียุทธศาสตร์ให้องค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ในการบริการสาธารณะต้องมียุทธศาสตร์ในการยื่นบนขาตัวเองได้ในวันข้างหน้า ไม่ใช่ต้องรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางอย่างเดียว เพราะฉะนั้นการไปกำหนดวิธีการได้มาของรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีความชัดเจน แน่นนอน แล้วก็ให้ท้องถิ่นสามารถยื่นบนขาตัวเองได้ในระยะเวลา ๑๐ ปี ๒๐ ปี ก็แล้วแต่ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญไม่อย่างนั้นแล้วเราก็จะมีปัญหาเรื่องของการจัดสรรงบประมาณระหว่างส่วนท้องถิ่นกับส่วนจากรัฐบาลกลางตลอดเวลา สิ่งที่สำคัญที่สุดวันนี้เรากำลังจะเห็นว่าเงินที่ส่งลงไปยังปลายทางนั้นก็จะเป็นเงินที่รวมทุก ๆ อย่าง อยากจะเห็นยุทธศาสตร์ให้ท้องถิ่นได้รับงบประมาณหรือว่าจัดเก็บงบประมาณแล้วเป็นงบประมาณสำหรับการพัฒนาเท่านั้นครับ วันนี้เราส่งไป ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไปแย่งงบประมาณเป็นงบประมาณสำหรับบริหารบุคลากรไม่เกิน ๔๐ เปอร์เซ็นต์ งบประมาณสำหรับไปจัดการเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาลกลางอีกก็เปอร์เซ็นต์ เหลือบพัฒนาสำหรับพี่น้องประชาชนแล้วก็บริการสาธารณะมันไม่เพียงพอ เพราะฉะนั้นในวันข้างหน้าผมกำลังมองเห็นว่าเราควรมีการควบคุมทางด้านยุทธศาสตร์ของการบริหารบุคลากรของหน่วยงานภาครัฐทั้งส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น เหตุที่เสนออย่างนี้ก็เพราะว่าวันนี้เราจะเห็นว่าข้าราชการส่วนกลางนั้น ท่านจะเห็นว่าค่าใช้จ่ายประจำ ๖๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ เราไม่มียุทธศาสตร์ในการควบคุมค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรของภาครัฐส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคอย่างนั้นหรือ เราควรมียุทธศาสตร์ที่จะปรับกระบวนการทัศนในเรื่องขององค์กร โดยเฉพาะบุคลากรในองค์กรที่บริหารในภาครัฐให้มันมีภาระค่าใช้จ่ายลดลงในวันข้างหน้าได้หรือไม่ เพราะฉะนั้นวันนี้ผมอยากเสนอว่าควรมียุทธศาสตร์ในการบริหารบุคลากรของภาครัฐ โดยเฉพาะส่วนกลางกับส่วนท้องถิ่นต้องสอดคล้องแล้วก็สอดคล้องกัน อาจจะต้องเหลือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ในอีกก็ปีข้างหน้าของส่วนกลาง ส่วนของท้องถิ่นมันโดนควบคุมโดยระบบกฎหมายที่ควบคุมระบบ ๔๐ เปอร์เซ็นต์อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นถ้าหากเราไม่บริหารบุคลากรเมื่อตอนต้น ๆ ก็จะเห็นว่าสมัชชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติบางท่านได้ขึ้นมาแนะนำบอกว่าการกระจายตัวของข้าราชการและลูกจ้าง โดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเราเพิ่มขึ้น

ประมาณ ๒๐๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ในห้วงเวลาไม่กี่ปี ก็เลยทำให้งบประมาณที่จะเอาไปใช้ในการพัฒนาภาครัฐมันกำลังจะสูญเสียไปกับค่าใช้จ่ายด้านบุคลากร

สิ่งที่สุดท้ายที่จะนำเสนอคือเรื่องของด้านการใช้จ่ายงบประมาณ วันนี้เรากำลังพูดถึงเรื่องการจัดสรรงบประมาณ แล้วก็ให้งบประมาณหารายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านการใช้จ่ายงบประมาณเป็นเรื่องสำคัญที่สุดครับ แล้วผมก็เข้าใจว่าเป็นโจทย์ที่สังคมเขาตั้งคำถามว่าใครก็แล้วแต่ที่เข้ามาบริหาร รัฐบาลกลางหรือว่ารัฐบาลท้องถิ่นก็แล้วแต่ครับ ทุกคนมีกังขาว่ากระบวนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนที่คณะกรรมการบอกว่าทำให้มีความโปร่งใส ให้มีการประกาศการใช้จ่ายงบประมาณทุกกระบวนการทุกขั้นตอน จริง ๆ แล้วกฎหมายที่ผ่านมาก็มีกระบวนการนี้อยู่พอสมควร แล้วก็ให้มีการประกาศให้เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว แต่วันนี้สิ่งสำคัญที่สุดที่ผมกำลังจะมองเห็นก็คือว่าเรากำลังจะมีสมัชชาพลเมือง สิ่งสำคัญที่สุดเรากำลังจะให้สมัชชาพลเมืองเข้ามาตรวจสอบคนที่เข้าไปทำหน้าที่การใช้อำนาจรัฐไม่ว่ารัฐบาลกลางหรือรัฐบาลท้องถิ่นไม่ใช่หรือเพราะฉะนั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่สภาพเมืองจะเข้าไปตรวจสอบได้ก็คือการตรวจรับงานจ้างของภาครัฐ การตรวจรับงานจ้างของภาครัฐไม่ควรใช้คนของรัฐเป็นคนตรวจรับเอง แต่ให้ภาคสภาพเมืองมาตรวจรับงานจ้างในการใช้จ่ายงบประมาณของภาครัฐเป็นสิ่งสำคัญที่สุดกราบขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านวีระศักดิ์ ภูครองหิน ค่ะ เชิญค่ะ

นายวีระศักดิ์ ภูครองหิน : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ
ท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผู้มีเกียรติที่เคารพทุกท่าน กระผม วีระศักดิ์ ภูครองหิน
สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดกาฬสินธุ์ หมายเลข ๑๙๐ นะครับ-----

ก็ขอเรียนเข้าเรื่องเลยว่าตามแบบรายงานที่คณะกรรมการธิการและอนุกรรมการทั้ง ๔ คณะได้นำเสนอนั้นถือว่าเป็นเรื่องที่มีประโยชน์ต่อการบริหารประเทศในลำดับต่อไป ก็ถือโอกาสนี้กราบขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้ ในเอกสารตอนท้ายครับ เริ่มตั้งแต่การออกแบบกระบวนการงบประมาณก็เห็นด้วยอย่างยิ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะจัดทำงบประมาณเป็นระบบคู่ขนานก็คืองบประมาณเชิงภารกิจกับงบประมาณเชิงพื้นที่ แต่มีข้อสงสัยเล็กน้อยในหน้า ๓ ในเรื่องกระบวนการงบประมาณเชิงพื้นที่แอเรีย เบสด์ บัดเจตติงที่คณะกรรมการได้ระบุว่าในการจัดทำงบประมาณระบุงเงินงบประมาณรายจังหวัดที่กำหนดว่ากระบวนการจัดทำท้องถิ่นระดับต่ำกว่าจังหวัด กับกระบวนการจัดทำงบประมาณระดับจังหวัดนะครับ ซึ่งมองแล้วก็มีข้อสงสัย ระดับต่ำกว่าจังหวัดก็เข้าใจได้นะครับ แต่ระดับจังหวัดสงสัยว่ามีคำว่า สภาท้องถิ่นจังหวัด แล้วก็มีคำว่า การจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ก็ดูเหมือนจะคล้าย ๆ วางงบประมาณส่วนนี้จะตัดส่วนภูมิภาคออกไปหรือไม่ อย่างไร ในกระบวนการงบประมาณเชิงพื้นที่นะครับ ส่วนงบประมาณภารกิจกระทรวงตามฟังก์ชันนั้นก็ถือว่าอ่านแล้วมีความเข้าใจ ก็ถามเป็นเบื้องต้น

ประการต่อมาเกี่ยวกับเรื่องการดำเนินการในฐานะที่เคยปฏิบัติราชการในระดับพื้นที่มาก่อนนะครับ ก็คือสิ่งที่ผ่านมาความเป็นแผนของพื้นที่เริ่มต้นจากระดับหมู่บ้านเลยนะครับ ที่ผ่านมานั้นผู้ปฏิบัติก็มักจะมีประสบการณ์ หลายครั้งที่ส่วนราชการเวลาไปแนะนำ ไปอธิบาย ไปชี้แจง ก็จะใช้คำว่า แผนพัฒนาหมู่บ้าน ในขณะที่หลายครั้งก็จะใช้คำว่า แผนชุมชน ก็เลยมีข้อสงสัยในหมู่ผู้ปฏิบัติว่าแผนอะไรกันแน่ะครับ เพราะว่าถ้าดูจากโครงสร้างของส่วนราชการที่รับผิดชอบแล้ว กระทรวงมหาดไทยทั้งคู่ครับ กรมการพัฒนาชุมชนก็จะเน้นคำว่า แผนชุมชน ในขณะที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยก็จะเน้นคำว่า แผนพัฒนาหมู่บ้าน ถึงกับมีการกำหนดในเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือ กม. ว่าในการบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน หรือตัวย่อว่า กม. นั้น ก็ให้กำหนดเป็นคณะทำงานด้านต่าง ๆ เริ่มจากคณะทำงานด้านอำนวยการ แล้วก็มีความสำคัญ ซึ่งมีความสำคัญ ก็คือคณะทำงานด้านแผนพัฒนาหมู่บ้าน แล้วก็มีการเปรียบเทียบปฏิบัติว่า คณะกรรมการหมู่บ้านนั้นก็จะเริ่มต้นจากจุดนี้ในการที่จะจัดทำแผนที่หมยกเรื่องนี้ขึ้นมา ก็เนื่องจากว่าแผนนั้นก็มีความเกี่ยวข้องกับการจัดทำงบประมาณนะครับ ก็เลยขอฝากว่า

ถ้าจะให้ใช้ชื่อแผนนั้นแผนชุมชนหรือแผนพัฒนาหมู่บ้าน น่าจะใช้ชื่อใดชื่อหนึ่ง เพราะว่าที่ผ่านมามีคำถามก็ว่าก็เหมือน ๆ กัน ก็เป็นคำตอบซึ่งไม่ชัดเจนเท่าที่ควรนะครับ

อีกประการหนึ่ง ในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในยุคปัจจุบัน ห้วงเวลาการจัดทำแผนก็กำหนดชัดเจนตามระเบียบว่าเสร็จภายในเดือนมิถุนายนของทุกปี ในขณะที่เดียวกันแผนพัฒนาจังหวัดก็จะกำหนดเวลาในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน และในทางปฏิบัติก็จะพบเสมอว่าในการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็มักจะไม่มีสัมพันธ์เกี่ยวข้อง ไม่สามารถนำมาบรรจุในแผนพัฒนาจังหวัดได้ ทั้ง ๆ ที่หลักการกำหนดว่าแผนที่เกินกว่ากำลังความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ให้เสนอมาที่จังหวัดเพื่อที่จะได้บรรจุในแผนพัฒนาจังหวัด แต่ปรากฏว่าที่ผ่านมาก็ไม่เคยได้รับการสนองตอบในข้อเสนอขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเลย

และสุดท้ายก็คือในการดำเนินการเพื่อให้เกิดผลทางปฏิบัติ ความสัมพันธ์ระหว่างแผนกับข้อบัญญัติงบประมาณนั้นถือว่าความสัมพันธ์ระหว่างแผนกับข้อบัญญัติงบประมาณนั้นถือว่าเป็นสิ่งสำคัญ แต่ที่ผ่านมาก็มักจะพบว่าในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง ก็นำแผนที่กำหนดไว้ล่วงหน้าแล้วนั้นมาใช้ค่อนข้างน้อยมากครับ ขอบพระคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านคณิศร ชุริรัง ค่ะ

นายคณิศร ชุริรัง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คณิศร ชุริรัง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตัวแทนจากจังหวัดหนองบัวลำภูครับ ต้องขอขอบคุณกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินที่ได้ศึกษาการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น แต่ผมจะขออนุญาตเสนอข้อคิดความเห็นเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้ครับ

ยุทธศาสตร์ชาติที่ประสงค์ให้ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนนั้น จะต้องเน้นการสร้างความแข็งแกร่งกับการเพิ่มความสามารถของประเทศในเวทีโลก โดยการสร้างความแข็งแกร่งของประเทศนั้นจะต้องประกอบด้วยการศึกษาเพื่อให้คนไทยมีความสามารถในการแข่งขันและรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก การลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างเพื่อให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาค การปฏิรูปการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ ไม่ว่าจะเป็นความมั่นคงด้านการเมือง ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ ความมั่นคงด้านสังคม ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านเทคโนโลยี ด้านนวัตกรรม รวมทั้งความมั่นคงทางด้านอาชีพและรายได้ และที่สำคัญก็คือความมั่นคงด้านการป้องกันประเทศด้วย นอกจากนี้การลงทุนและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของประเทศเพื่อเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคก็สำคัญ เพราะนอกจากจะสร้างความแข็งแกร่งแล้ว ยังเป็นการเพิ่มความสามารถในเวทีโลกให้กับประเทศ ซึ่งต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วนไปพร้อมกับการทำให้ประเทศของเราเป็นที่ไว้วางใจของต่างประเทศ โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอาเซียนให้เกิดความเชื่อมั่นและพร้อมที่จะให้ความร่วมมือกับประเทศไทยในการลงทุนเรื่องโครงสร้างพื้นฐานของประเทศ รวมทั้งเรื่องพลังงาน การบริหารจัดการน้ำ การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศต่าง ๆ การสื่อสาร การวิจัยเชิงพาณิชย์ รวมทั้งการอนุรักษ์และการจัดการ

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยุทธศาสตร์เหล่านี้สามารถอาศัยกลไกของตลาดทุนเข้ามาช่วยผลักดันโดยวิธีการจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งเป็นกองทุนที่ระดมทุนจากประชาชนแล้วนำเงินไปลงทุนก่อสร้างสาธารณูปโภคที่สำคัญ การจัดตั้งกองทุนประเภทนี้จะช่วยยกระดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ช่วยลดภาระงบประมาณการลงทุนของภาครัฐ ลดการก่อหนี้สาธารณะ ทำให้การคลังของประเทศเข้มแข็งขึ้น ช่วยลดต้นทุนค่าขนส่ง ช่วยพัฒนาธุรกิจของไทยให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันมากขึ้น รวมทั้งทำให้เกิดการจ้างงาน ประชาชนมีรายได้มากขึ้น มีค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพ ช่วยลดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ของภาคประชาชน อันเป็นการนำไปสู่การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและมีเสถียรภาพต่อไป

ส่วนในเรื่องของข้อเสนอแนะเพื่อการปฏิรูประบบประมาณและการคลังของท้องถิ่นนั้น มีดังนี้ครับ

การที่ท้องถิ่นมีรายได้ไม่เพียงพอเป็นปัญหาสำคัญที่กระทบต่อการจัดทำบริการสาธารณะของท้องถิ่น หากรัฐบาลกระจายอำนาจลงในระดับท้องถิ่นให้มากขึ้น ท้องถิ่นต่าง ๆ ก็จะสามารถทำหน้าที่พัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ในพื้นที่ของตนเองได้แบบครบวงจรและเต็มความสามารถโดยไม่ต้องพึ่งพากรัฐในส่วนกลาง ถึงเวลาแล้วครับที่จะต้องมีการปฏิรูประบบการคลังท้องถิ่นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับรายได้ท้องถิ่น โดยขอให้ปฏิรูปในระดับหลักการตามรัฐธรรมนูญ นั่นก็คือต้องกำหนดหลักเกณฑ์การจัดแบ่งรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในรัฐธรรมนูญว่าด้วยหมวดของการกระจายอำนาจเพื่อให้มีสภาพบังคับในการกระจายอำนาจทางการคลังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดส่วนแบ่งรายได้จากภาษีระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใหม่และชัดเจน หากภาษีชนิดใดที่เป็นภาษีท้องถิ่นหรือภาษีท้องถิ่นที่มีอำนาจจัดเก็บเอง เช่น ภาษีโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีที่ดิน ภาษีรถยนต์ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีสิ่งแวดล้อม ซึ่งอาจจะมิได้ในอนาคต หรือภาษีอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด เมื่อท้องถิ่นจัดเก็บแล้วให้เป็นรายได้ของท้องถิ่นทั้งหมด ส่วนภาษีที่เป็นภาษีฐานร่วมที่รัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจจัดเก็บ ภาษีบนสินค้าหรือกิจกรรมเดียวกันเมื่อรัฐจัดเก็บแล้วให้จัดสรรเป็นรายได้ให้แก่ท้องถิ่นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ต่อปีของรายได้ที่จัดเก็บได้ ก็คือรัฐครึ่งหนึ่ง ท้องถิ่นครึ่งหนึ่งนั่นเอง เมื่อหลักการดังกล่าวกำหนดในรัฐธรรมนูญท้องถิ่นก็จะมีเงินงบประมาณที่จะบริหารจัดการในท้องถิ่นได้ ส่วนรัฐบาลกลางก็คงไว้เพียงภารกิจดั้งเดิมของรัฐ ภารกิจหลัก ๆ ให้ท้องถิ่น เขาดำเนินการ เขาจัดการเองได้ ภารกิจการป้องกันประเทศ การศาลและการยุติธรรม การระหว่างประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ การคลังและระบบเงินตราต่าง ๆ ให้รัฐบาลกลางกำหนด ให้รัฐบาลกลางเป็นคนจัดการ ท้ายสุดปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ความเหลื่อมล้ำหรือความไม่เป็นธรรมในสังคมก็จะได้รับการแก้ไขหรือตอบสนอง โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นที่ให้ประชาชนปกครองตนเอง คนในท้องถิ่นปกครองตนเองเพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นโดยแท้และตรงตามความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นโดยแท้จริง กราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
 ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านพลเอก วัฒนา สรรพพานิช ค่ะ ขอเชิญค่ะ

พลเอก วัฒนา สรรพพานิช : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พลเอก วัฒนา สรรพพานิช หมายเลข ๑๗๙ ขอประทานกราบเรียนจะอภิปรายในประเด็น เฉพาะประเด็นยุทธศาสตร์แห่งชาติ กระผมขอกราบเรียนว่าตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๗๕ จนกระทั่งถึงปัจจุบันนับเป็นเวลา ๘๒ ปี เรามีรัฐบาลบริหารประเทศปัจจุบันนี้ ท่านที่ ๒๙ เป็นระยะเวลา ๖๑ ชุดรัฐบาล ยังไม่มียุทธศาสตร์ชาติกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นที่เด่นชัด กระผมขอให้การสนับสนุนคณะกรรมการในประเด็นนี้ ทั้งนี้เนื่องจากเมื่อมียุทธศาสตร์ชาติ แล้วจะก่อให้เกิดประโยชน์ หลายท่านที่ได้อภิปรายไปแล้ว กระผมจะขอเพิ่มเติมลักษณะ และคำพูดในยุทธศาสตร์ชาตินั้นเพียง ๒-๓ คำ ในประเด็นที่ยุทธศาสตร์ชาตินั้นมันเกี่ยวข้องกับ อะไรกับชาติ ยุทธศาสตร์ชาติจะเกี่ยวข้องกับชาติก็คือมันเป็นแนวความคิดหรือกรอบ ความคิด เรื่องยุทธศาสตร์ ในสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่ชาติมีความต้องการอย่างสูงสุด ที่ชาติ จะขาดเสียมิได้ นี่คือผลประโยชน์แห่งชาติ สำหรับยุทธศาสตร์ชาตินั้นคือกรอบและความคิด ที่จะนำผลประโยชน์แห่งชาติที่ผมได้กล่าวมานี้ไปสู่วัตถุประสงค์และเป้าหมาย -----

และเป็นความสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องนำพาวัตถุประสงค์นี้ให้สำเร็จไปได้ จะเป็นระยะสั้นและระยะยาวก็ตาม จะกำหนดเป็นช่วง ๆ ไป สำหรับสถาบันที่ศึกษากันในเรื่องนี้ได้ศึกษามาเป็นระยะเวลาประมาณ ๖๐ ปีคือตั้งแต่ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ ในเดือนกุมภาพันธ์ จนกระทั่งปัจจุบันนี้ประมาณ ๖๐ ปีพอดี มีหลายท่านที่ได้จากโลกนี้ไป วิญญาณของท่านเหล่านั้นคงจะดีใจมากที่คณะกรรมการได้เสนอยุทธศาสตร์แห่งชาติขึ้นมา แต่การมียุทธศาสตร์ชาตินั้นจะต้องใช้ให้เป็น ต้องกำหนดให้เป็น ถ้าไปกำหนดในผู้ที่จะสามารถที่จะหลีกเลี่ยงการปฏิบัติก็ไม่มีประโยชน์อะไร กระผมขอเสนอให้อยู่ในหมวดนโยบายแห่งรัฐซึ่งมีความจำเป็นที่รัฐบาลทุกรัฐบาลจะต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภาก่อนที่จะปฏิบัติหน้าที่ แต่การที่จะนำนโยบายมาปฏิบัติรัฐบาลก่อนจะมาเป็นนั้น พรรคการเมืองจะต้องใช้ยุทธศาสตร์ชาติโดยกำหนดเป็นนโยบายของพรรคแห่งตน ซึ่งยุทธศาสตร์ชาตินั้นกระผมได้กล่าวแล้วว่าเป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ชาติต้องการนั้น ชาติต้องการสำคัญและจำเป็นในเรื่องใดบ้าง ก็ในเรื่องความมั่นคงแห่งประเทศ คือความมั่นคงแห่งรัฐนี้เองเป็นความมั่นคงทางทหาร ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง ทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติ ในสิ่งเหล่านี้นอกจากจะเป็นความสำคัญและยังเป็นพลังอำนาจที่สำคัญแห่งชาติที่สามารถที่จะต่อรองกับชาติอื่น สามารถให้กระทำหรือไม่กระทำ หรือยับยั้งชาติอื่น และเมื่อเรามีชาติอื่นก็จะเห็นว่าชาติไทยนี้มีความมั่นคง รัฐบาลทุกรัฐบาลที่เข้ามาบริหารประเทศจะมีความต่อเนื่อง เพราะต้องปฏิบัติตามยุทธศาสตร์แห่งชาติ รัฐธรรมนูญควรกำหนดว่าจะขัดหรือแย้งไม่ได้ นั่นคือพรรคการเมืองทุกพรรค หรือผู้ที่เข้ามาบริหารประเทศจะทำข้อสอบข้อเดียวกัน แต่วิธีการทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ ผู้ที่ได้รับประโยชน์ไม่ใช่กลุ่มผลประโยชน์ ผู้ที่ได้รับประโยชน์คือประชาชนทั้งประเทศทุกภาคส่วน กระผมขอเชิญชวนและวิงวอนท่านทั้งหลาย ขอให้ได้สนใจและตั้งใจที่จะนำพายุทธศาสตร์มาสู่รัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้จงได้ และจะได้ชื่อว่าเป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ ๒๙ เป็นรัฐบาลชุดที่ ๖๑ ทำยุทธศาสตร์ชาติให้เกิด ขอขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอขอบพระคุณมากค่ะ ท่านสมาชิกคะ ขณะนี้สมาชิกจำนวน ๒๔ ท่าน ซึ่งได้แจ้งความประสงค์จะอภิปรายในวาระการปฏิรูปที่ ๔ เรื่องของการปฏิรูป การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ และการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลังท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้ได้อภิปรายครบแล้วค่ะ ต่อไป

ดิฉันจะขอเรียนเชิญท่านประธานคณะกรรมการได้กรุณาตอบข้อซักถามที่สมาชิกได้ถามไว้
แล้วก็กรุณาสรุปได้เลยค่ะ

นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
สภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์ ในฐานะประธาน
คณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ในนามของคณะกรรมการปฏิรูป
การบริหารราชการแผ่นดิน และอนุกรรมการที่เกี่ยวข้องทั้ง ๒ คณะ กระผม
ขอขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกผู้อภิปราย
ทั้ง ๒๔ ท่านที่ได้กรุณาให้ข้อสังเกต ให้ข้อคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าที่เป็น
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อการที่จะดำเนินการต่อไป แม้ว่าบางเรื่องจะเป็นข้อท้วงติง แต่ก็
ข้อท้วงติงในเชิงหวังใย ในเชิงสร้างสรรค์ -----

ซึ่งกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินก็จะขอน้อมรับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ทั้งหมดนี้มาประกอบการพิจารณาดำเนินการต่อไปนะคะ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ข้อเสนอแนะหลายเรื่องจะเกี่ยวกับเรื่องของการปฏิรูปอีก ๒ ด้านที่กรรมาธิการต้องรับผิดชอบอยู่ด้วย คือในเรื่องเกี่ยวกับโครงสร้าง เกี่ยวกับเรื่องระบบของการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งสามารถที่จะนำไปใช้ประโยชน์ร่วมกันได้เป็นอย่างดี ผมขอกราบขอบพระคุณท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติและท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านในโอกาสนี้จะขออนุญาตให้ท่านประธานอนุกรรมาธิการยงยุทธ สาระสมบัติ และท่านประธานอนุกรรมาธิการสีลาภรณ์ บัวสาย ได้ตอบชี้แจงและสรุปความคิดเห็นเล็กน้อย ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :

ขอเชิญค่ะ

พันตำรวจตรี ยงยุทธ สาระสมบัติ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ

ท่านประธาน

ประการแรกในฐานะที่เป็นประธานอนุกรรมาธิการจัดทำร่างกฎหมายว่าด้วยยุทธศาสตร์ชาติ ขอขอบพระคุณและขอคารวะต่อข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ และข้อห่วงใยของท่านสมาชิกทุกท่าน ผมขอเรียนเพิ่มเติมเล็กน้อยสั้น ๆ

ประการที่ ๑ ท่านสมาชิกอภิปรายห่วงใยในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการที่จะตั้งองค์กรอิสระขึ้นมาใหม่ ขอกราบเรียนต่อท่านประธานไปยังท่านสมาชิกครับว่าแนวคิดที่คิดไว้ สมาชิกสภายุทธศาสตร์จะไม่มีเงินเดือน จะมีแต่เบี้ยประชุมที่คิดไว้วันละครับ นอกจากนี้ท่านทั้งหลายจะเห็นเป็นอย่างอื่น

ประการที่ ๒ กรรมการยุทธศาสตร์ทั้งหมดที่จะมี ๑๕ ท่าน ๔ ท่านนั้นจะโดยตำแหน่ง ตำแหน่งทางการเมืองก็คือนายกรัฐมนตรี ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ประธานรัฐสภา และประธานกรรมการศาลปกครอง ทั้ง ๔ ท่านนี้ไม่มีเงินเดือนในฐานะกรรมการยุทธศาสตร์ สำหรับสำนักงานคณะกรรมการเลขาฯ เราจะใช้คนแต่น้อย พยายามที่จะใช้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแผนที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันมาใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะสภาพพัฒนาก็ดี ไม่ว่าจะ เป็น สมช. ก็ดี แล้วท่านคงจะจำได้มีคำสั่ง คสช. ที่ ๑๐๗/๒๕๕๗ ให้ยุบสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และในข้อ ๓ ระบุไว้ว่าเจ้าหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมชาตินั้นให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจที่จะกำหนดให้ไปช่วยราชการที่ไหนก็ได้

ซึ่งทราบว่ามีอยู่ประมาณ ๒๐๐ ท่าน ๒๐๐ ท่านขณะนี้ยังไม่มียานอะไรที่ชัดเจนเท่าที่ทราบ ฉะนั้นสิ่งเหล่านี้เราจะนำมาใช้ประโยชน์ กล่าวโดยสรุปก็คือว่างบประมาณจะใช้แต่น้อย และคิดว่าน่าจะคุ้มมาก ๆ น่าจะคุ้มจริง ๆ ในสมัยเด็กเราเคยได้ยินโฆษณาว่าคุ้มจริง ๆ ยิ่งกว่าแพลตฟอร์ม ผมว่าคุ้มจริง ๆ เพราะว่าอะไร เพราะว่าเราบูรณาการสิ่งที่ซ้ำซ้อน หลายท่านอภิปรายว่าถ้าบูรณาการแผนทั้งหลายเข้าด้วยกัน ไม่ว่าจะในเชิงพื้นที่หรือในเชิงภารกิจจะทำให้เราลดความซ้ำซ้อนได้ ฉะนั้นตรงนี้ก็จะลดความซ้ำซ้อนนะครับ

ประเด็นถัดไป มีบางท่านต้องขอบคุณนะครับที่ให้ความหวังใจแสดงว่า ท่านเหล่านั้นได้ดูโดยละเอียดโดยเฉพาะในภาพกรอบความคิดในการจัดทำยุทธศาสตร์ ที่เห็นว่า ๑. เส้นประ เส้นเชื่อมระหว่างสภายุทธศาสตร์หรือกรรมการยุทธศาสตร์กับรัฐสภา อยู่ในระดับเดียวกัน แล้วก็ ครม. อยู่ในระดับต่ำลงมา ประการแรกผมเรียนไปแล้วว่า นายกรัฐมนตรี ประธานรัฐสภา ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร และประธานศาลปกครองสูงสุด มาอยู่ในกรรมการยุทธศาสตร์ด้วย

ประเด็นที่ ๒ ท่านทั้งหลายก็คงทราบอยู่แล้วเส้นประหมายถึงอะไร ไม่ใช่ สายบังคับบัญชาใช่ไหมครับ ชัดเจนตรงนี้ อีกท่านหนึ่งต้องขอบคุณเช่นกันที่พูดถึงในเรื่องของผลประโยชน์แห่งชาติ พูดถึงเรื่อง วปอ. ผมอาจจะผ่านมานาน ๒๔ ปีแล้วก็อาจจะหลงลืมบ้าง แต่เท่าที่จำได้ผลประโยชน์แห่งชาติ ผมจำได้ว่ามีอยู่ ๓ หลัก ซึ่งผมได้เรียนให้ที่ประชุมฟังไป แต่เผอิญไม่ได้เขียนอยู่ในเพาเวอร์พอยท์

ประการที่ ๒ วัตถุประสงค์มูลฐานของชาติจำได้ว่ามี ๑๑ ประการ แล้วก็วัตถุประสงค์แห่งชาติมีอยู่อีก ๒๒ ประการเป็นอย่างน้อย นั่นคือสิ่งที่ผ่านมาแล้วประมาณ ๒๔ ปี ตอนนี้ผมไม่แน่ใจว่ามีอะไรเพิ่มเติม แต่อย่างไรก็ตามในเรื่องของ วปอ. เราให้ความสำคัญครับ เพราะว่าเราได้ตระหนักดีว่าวิชาป้องกันประเทศ ความมั่นคงของประเทศนั้นมีความสำคัญอย่างมาก และทางอนุกรรมการได้เชิญผู้อำนวยการ วปอ. ท่านปัจจุบันเข้ามาเป็นที่ปรึกษาของอนุกรรมการด้วย บังเอิญท่านยังไม่มีโอกาสมาประชุมนะครับ แต่อย่างไรก็ตามแนวความคิดของท่านเชื่อว่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อยากกราบเรียนท่านประธานเพิ่มเติมเพื่อว่าสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะหน่วยงานที่เกี่ยวกับเรื่องการจัดทำแผน อาจจะไม่แน่ใจ ไม่ชัดเจนนะครับ กราบเรียนชัดเจนตรงนี้ว่าเราไม่มีแนวความคิดที่จะไปยุบรวมหน่วยงานแผนที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างใดทั้งสิ้น แต่เรามีแนวคิดที่จะบูรณาการแผนเหล่านั้นเข้าด้วยกันเพื่อผลประโยชน์แห่งชาติ ขออนุญาตกราบเรียนสั้น ๆ แล้วก็ขอกราบขอบพระคุณท่านประธาน ท่านสมาชิกทุกท่านอีกครั้งที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง อนุกรรมการจะรับไปพิจารณาอย่างจริงจังนะครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านสีลาภรณ์ค่ะ

นางสีลาภรณ์ บัวสาย (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานและสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ต้องขอบพระคุณอย่างยิ่งสำหรับคำแนะนำแล้วก็ขอคิดเห็นทั้งหมดต้องขอเรียนว่ามีอยู่ ๒ ส่วนนะค่ะ

ส่วนแรก คือส่วนที่อาจจะพาดเกี่ยวกับการทำงานของคณะกรรมการชุดอื่น ซึ่งจริง ๆ ในวิธีการทำงานของคณะอนุกรรมการปฏิรูประบบงบประมาณและการคลัง ได้มีการทำงานที่ประสานกับชุดอื่น ๆ อยู่ด้วย ดังที่ได้เรียนแล้วตอนต้น ฉะนั้นบางเรื่องนั้น เช่น เรื่องการปฏิรูประบบการบริหารงานบุคคล จำนวนข้าราชการ ลูกจ้าง ที่ท่านรัชชชัยพูดถึง อันนี้จะมีคณะกรรมการชุดอื่นในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินดูแลอยู่นะค่ะ เราก็จะรับข้อสังเกตอันนี้ไปด้วย ในส่วนเรื่องการคลังเพื่อความเป็นธรรมรายได้จากทรัพยากรธรรมชาติ แล้วก็การทำงานของรัฐวิสาหกิจ จริง ๆ มีคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ซึ่งที่จริงเราก็เตรียมจะเสนอไปด้วยกัน แต่เนื่องจากว่าพอหารือแล้วคิดว่าพวงม้นใหญ่มาก แค่งการชี้แจงของกรรมการข้างบนก็อาจจะ

๓ ชั่วโมงหรือกว่า ก็เลยแบ่งเป็น ๒ ส่วน ภายในสัปดาห์ ๒ อาทิตย์ข้างหน้าก็คงจะได้ฟังส่วนของ คณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง ซึ่งจะเน้นในเรื่องปัญหาของ ความเหลื่อมล้ำและความเป็นธรรมมากขึ้นโดยตรง

ในส่วนองงานที่พาดเกี่ยวกับเรื่องการออกแบบระบบงบประมาณ ขอรับข้อสังเกตทั้งหมด ทั้งส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีหน่วยกลไกจัดการในระดับจังหวัด เรื่องการเตรียมความพร้อม การทำความเข้าใจกับภาคประชาชน เพื่อให้กระบวนการ มันขับเคลื่อนไปได้ เรื่องบทบาทเชิงรุกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการที่จะออก พันธบัตรเป็นต้น ซึ่งก็ไม่เคยมีการคิดมาก่อน แต่ว่าที่จริงอันนี้จะอยู่ในส่วนที่พาดเกี่ยวกับ ชุดเรื่องการคลังด้วย

แล้วก็เรื่องของบทบาทของภูมิภาคในการที่จะประทับประกองการเปลี่ยนผ่าน ในการทำแผนยุทธศาสตร์จังหวัดและการกำกับให้แผนกับข้อบัญญัติงบประมาณมันสัมพันธ์กัน ดิฉันคิดว่าข้อเสนอแนะจะเป็นประโยชน์มาก อันที่จริงในผังที่มีการออกแบบจะสังเกตว่าได้มีการพยายามวางโครงสร้างกลไกทั้งของภูมิภาคท้องถิ่น ชุมชน ให้ประสานแล้วก็ชำเลื่องดู ข้อเสนอของคณะกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส แล้วก็คณะกรรมการปฏิรูปการเมืองอยู่แล้วว่ามีข้อเสนออะไรบ้าง เพื่อให้มันสานเข้ามาแล้วสามารถจะเดินคู่กันไปได้ นะคะ อยากจะเรียนในแง่ของ เรียกว่า ความรู้สึกแล้วกันนะคะ -----

ดิฉันออกตระเวนไปในต่างจังหวัดเยอะมาก ในประเทศไทยอาจจะไม่ได้ไปเพียง ๓ จังหวัดเท่านั้น แล้วก็พบคนในหลายแคว้นหลายวงการไม่ว่าจะเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาค เป็นข้าราชการท้องถิ่น เป็นชุมชน เป็นภาคเอกชน ที่เรียกว่ากรุงศรีอยุธยาไม่สิ้นคนดี เป็นความจริง เรามีคนดี ๆ มีคนที่คิดเพื่อบ้านเมืองเยอะมาก แต่ว่าเขาถูกตรึงไว้ด้วยโซ่ตรวนจำนวนมาก การปล่อยโซ่ตัวนี้ด้วยการทำเรื่องระบบงบประมาณเชิงพื้นที่น่าจะเป็นวิธีการที่มีผลโดยตรง แล้วก็น่าจะทำให้ประเทศขยับตัวได้ แก้ปัญหาคนทำไม่ได้คิด คนคิดไม่ได้ทำด้วย เพราะคนที่เขาสัมผัสกับภาคปฏิบัติในพื้นที่เขาจะเห็นจริง ๆ ว่าเรื่องนี้ควรจะแก้อย่างไร แต่คนที่อยู่ตรงกลางแล้วเสนอโปรเจกต์ (Project) เสนอโครงการทำการต่าง ๆ มักไม่ได้เห็นรายละเอียดขณะนั้น แล้วก็ไม่เชื่อมั่นว่าการตัดสินใจที่ตรงนั้นจะรอบคอบจะเพียงพอ ถ้าเราบริหารประเทศด้วยความไม่เชื่อมั่นในกันและกัน ไม่ให้เกียรติแล้วก็ไม่เชื่อมั่น ดิฉันคิดว่าเราคงไม่มีแรงของคนจำนวนมากที่จะมาช่วยกันยกภาระหนัก ๆ ของแผ่นดินนี้ขึ้น เพราะฉะนั้นการเปิดพื้นที่ด้วยระบบงบประมาณในการที่ทำให้คนทุกภาคส่วนได้มาร่วมกันมีส่วนในการแก้ปัญหาแล้วก็ยกแผ่นดินนี้ให้สูงขึ้น น่าจะเป็นทิศทางที่ทำให้เกิดการปฏิรูปที่แท้จริง ขอบพระคุณค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ท่านประธานจะมีอะไรเพิ่มไหม เชิญค่ะ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น รองประธานคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน ขออนุญาตเพิ่มเติมจากที่ท่านยกยูด ท่านสีลาภรณ์ ได้ตอบไปแล้วนะครับ

ในประการแรกที่ท่านครุจิตเป็นห่วงว่าจะมีการตั้งสำนักงานนโยบายและแผนแห่งชาติขึ้นมาใหม่นั้น ในที่ประชุมสัมมนาเราก็พูดถึงเรื่องนี้เหมือนกันว่าจะต้องตั้งใหม่ไหม และถ้าไม่ตั้งจะให้สำนักงานสภาพัฒน์ทำหน้าที่ตรงนี้แทนจะได้หรือไม่ อย่างไรก็ตามเรามีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายเศรษฐกิจและสังคมอยู่ประมาณ ๒๐๐ กว่าคนอาจจะเข้ามาเสริมช่วยตรงนี้ได้

ในประการที่ ๒ ข้อห่วงใยของท่านสุขุมพรและท่านชาติชาย เรื่องบที่จัดให้กับจังหวัดต่าง ๆ ในขณะนี้ เขาเรียกว่างบบูรณาการจังหวัด ซึ่งปกติจะได้ประมาณ ๑๘,๐๐๐ ล้านบาท ปีนี้อาจจะได้ถึง ๒๘,๐๐๐ ล้านบาท อันนี้ก็มีปัญหาเช่นเดียวกัน

ความจริงเรามีระเบียบ มีพระราชกฤษฎีกา มีกฎเกณฑ์อะไรต่าง ๆ แต่ที่ที่แล้วมานั้น
 ผมเองก็เป็นกรรมการจังหวัดบูรณาการนี้อยู่ ในฐานะที่เป็นกรรมการ ก.พ.ร. ก็จะทำให้จังหวัด
 จัดทำขึ้นมาพิจารณาในส่วนกลางส่งให้สภา แต่ว่าแทนที่จะให้จัดทำโครงการมาเท่าจำนวนเงิน
 ที่ได้รับ ก็ให้ทำมา ๓ เท่า มันก็เกิดการเปลี่ยนแปลงจากฝ่ายการเมืองท้องถิ่น หรือฝ่าย
 การเมืองระดับชาติก็แล้วแต่ อย่างปีที่แล้วเปลี่ยนแปลงอยู่ถึง ๕ ครั้ง ๖ ครั้ง กว่าจะออกเป็น
 งบประมาณมาได้ เพราะฉะนั้นตอนนี้ในที่ประชุมคณะกรรมการจังหวัดบูรณาการซึ่งมี
 ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธานได้มีมติชัดเจนแล้วว่าได้เงินเท่าไร ทำเท่าไร แล้วก็ควรจะ
 ผ่านการพิจารณากลับกรองระดับจังหวัด ซึ่งร่วมกันหลายฝ่ายรวมทั้งท้องถิ่นด้วยที่อาจารย์
 ชาติชายเสนอว่าน่าจะใช้ประโยชน์จากคณะกรรมการจังหวัดคือหัวหน้าส่วนราชการระดับต่าง ๆ
 รวมทั้งท้องถิ่นเข้ามาร่วมด้วย

ข้อห่วงใยประการที่ ๓ ของท่านสาคินิตย์ ท่านธีรศักดิ์ด้วยที่บอกว่าทำอย่างไร
 ยุทธศาสตร์ชาติเมื่อกำหนดไปแล้วมันอาจจะไม่มีผลทางปฏิบัติ เพราะว่ามันไม่สามารถจะไป
 บังคับฝ่ายการเมืองหรือรัฐบาลได้ อันนี้ก็ทราบเรียนว่าในการประชุมสัมมนานอกเหนือจาก
 จะให้มีการกำหนดไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๗๙ ที่บอกว่ารัฐมนตรีต้องดำเนินการ
 ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ กฎหมายและนโยบายที่ได้แถลงตลอดจนยุทธศาสตร์ชาติ
 อันนี้ก็เห็นด้วยว่ายุทธศาสตร์ชาติน่าจะมาก่อน แล้วก็มาตรา ๒๘๔ การบริหารราชการแผ่นดิน
 และการจัดสรรงบประมาณต้องดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว เขียนเอาไว้แล้ว
 แต่ในที่ประชุมเราในคณะกรรมการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินเราก็จะคุยกัน
 เพิ่มเติมตรงนี้อีกสักนิดหนึ่งว่าจะปรับตรงนี้อย่างไร รวมทั้งขอให้มีการกำหนดไว้
 ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ ในแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามร่างรัฐธรรมนูญที่เขียนเอาไว้
 บอกว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และต้องจัดระบบงานราชการและงาน
 ของรัฐอย่างอื่นดังต่อไปนี้ ๔ ข้อ ๕ ข้อ -----

เราก็จะให้เพิ่มเติมเป็นว่ารัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐ และยุทธศาสตร์ชาติ
 เดิมคำว่า ยุทธศาสตร์ชาติ เข้าไป รวมทั้งต้องจัดระบบงานราชการและงานของรัฐอย่างอื่น
 ก็คิดว่าจะเสริมเติมเข้าไปให้มีค่าบริบูรณ์มากขึ้น ส่วนท่านเฉลิมชัยเสนอว่าคงจะห้ามยาก
 ไม่ให้ท่านแปรญัตติ แปรญัตติมาแล้วเอาไปจัดกันลงพื้นที่เฉพาะในส่วน ส.ส. ฝ่ายรัฐบาล
 อะไรก็สุดแล้วแต่ ก็เสนอว่าเมื่อแปรญัตติออกมาแล้วตัดได้อย่างเดียว และเอาเงินที่ตัดมานั้น
 ไปใช้หนี้เงินกู้เท่านั้น ซึ่งก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดีนะครับ

ประการสุดท้ายของท่านอรพินท์ก็ห่วงใยเรื่องสิ่งแวดล้อม อันนี้ก็เรียนว่า
 ในการกำหนดยุทธศาสตร์ชาตินั้นมันจะต้องมีนโยบายด้านต่าง ๆ ครอบคลุมนะครับ ไม่เฉพาะ
 แต่เรื่องเศรษฐกิจ สังคมหรือความมั่นคงเท่านั้น ส่วนท่านเดือนใจก็บอกว่าเป็นห่วงเรื่องขอให้เน้น
 การมีส่วนร่วมการที่ใช้งบประมาณต้องคุ้มค่า ให้ฝ่ายการเมืองเข้ามามีอำนาจในการตัดสินใจ
 เรื่องการจัดสรรงบประมาณให้น้อยที่สุดเท่าที่จะน้อยได้นะครับ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ทาง
 คณะกรรมาธิการเราจะรับไปพิจารณาครับ ขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
 เชิญท่านประธานค่ะ ไม่มีแล้วใช่ไหมคะ ขอบพระคุณมากค่ะ เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบ
 แนวทางการดำเนินการของคณะกรรมาธิการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะ
 ในวาระการปฏิรูปที่ ๔ เรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูประบบงบประมาณ
 และการคลังท้องถิ่นแล้ว พร้อมทั้งได้รับทราบความเห็น ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตของ
 สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมาธิการจะได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการ
 ต่อไปนะคะ ก็ต้องขอขอบคุณคณะกรรมาธิการทุกท่านค่ะ เป็นอันจบการพิจารณาการรับฟัง
 ความคิดเห็นจากสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในเรื่องการกำหนดยุทธศาสตร์ชาติและปฏิรูประบบ
 งบประมาณและการคลังท้องถิ่นนะคะ

ต่อไปเป็นการพิจารณาในหัวข้อที่ ๓.๒ รายงานการพิจารณาของ
 คณะกรรมาธิการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เรื่อง
 วาระที่ ๑ : การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑๑๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๕๖/๒

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
เมื่อคณะกรรมการพร้อมแล้ว ดิฉันขอเชิญท่านประธานกรรมการค่ะ

นายประมนต์ สุธีวงศ์ (ประธานกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
สภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ กระผม นายประมนต์ สุธีวงศ์ ปฏิบัติหน้าที่ประธาน
คณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เป็นวาระ
การปฏิรูปที่ ๑ -----

- ๕๗/๑

ซึ่งก็ถือว่าเป็นวาระที่สำคัญ เลข ๑ ก็เป็นเลขแสดงให้เห็นว่าเป็นวาระที่มีความสำคัญในระดับต้น ๆ กระทบจะขอนำเสนอในภาพรวมของงานของคณะกรรมการที่จะทำรายงานในวันนี้ในเรื่องกรอบความคิดที่เราได้ดำเนินการมา หลังจากนั้นผมจะขอให้ท่านรองประธาน ๓ ท่านประกอบด้วย พลเรือเอก พะจุณณ์ ตามประทีป อาจารย์สังคีต พิริยะรังสรรค์ อาจารย์จूर วิจิตรวาทการ ได้นำเสนอในข้อรายละเอียดของยุทธศาสตร์หรือหลักสำคัญในการที่เราจะปฏิรูปในวันนี้ะครับ ในการที่ดำเนินการในเรื่องกรอบความคิดที่จะปฏิรูปเรื่องของการป้องกันและปราบปรามการทุจริตนั้นก็มีคำถามที่เป็นโจทย์ที่ผมเชื่อว่าคณะกรรมการทุกท่านก็คงจะต้องถามว่าในเรื่องที่เราจะทำ จะตอบโจทย์เหล่านี้อย่างไร

คำถามแรกก็คือว่าเหตุผลของการปฏิรูป ทำไมถึงต้องมีการปฏิรูปในเรื่องนี้ ประการที่ ๒ เมื่อปฏิรูปแล้วประเทศและประชาชนจะได้ประโยชน์อย่างไร คำถามที่ ๓ ก็คือว่ากรอบระยะเวลาในการปฏิรูปเรื่องประเด็นต่าง ๆ นี้จะมีอย่างไร

แล้วก็ประเด็นสุดท้ายก็คือว่าประเด็นหลัก ๆ ที่เราจะปฏิรูปนั้นมีอะไรบ้าง

ในคำถามข้อแรกนะครับว่าเหตุผลทำไมต้องมีการปฏิรูป ผมเชื่อว่าท่านสมาชิกที่นั่งอยู่ในนี้ก็มีความเห็นร่วมกันมาโดยตลอดว่าเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันในประเทศไทยเป็นปัญหาใหญ่ของสังคม เป็นปัญหาที่กัดกร่อนประเทศชาติมาโดยตลอด เป็นเรื่องที่เหมือนกับว่าเป็นมะเร็งร้ายถ้าเราทิ้งไว้สักวันหนึ่งประเทศชาติก็คงจะล่มสลาย จะเห็นว่าการทุจริตต่าง ๆ ของการทุจริตนี้ได้กระจายไปในทั่วทุกมุมของสังคมของประเทศไทย ตั้งแต่เด็กเยาวชน จนกระทั่งถึงผู้บริหารของประเทศ ผมเสียใจที่ได้รับฟังทุกครั้งว่า เด็กนักเรียนมีการทุจริตในการสอบ นักศึกษาที่ยืมทุนการศึกษาไปแล้วไม่จ่ายคืนให้กับทางภาครัฐ ครูเวลาสอบเทียบ การศึกษาก็มีการทุจริต ไปจนถึงระดับของผู้บริหารประเทศที่มีการทุจริตในโครงการใหญ่ ๆ จากผลของการสำรวจการทุจริตที่เกิดขึ้นนับเป็นเงินแสนล้านบาทต่อปี ถ้าเงินแสนล้านบาทนี้มีการยับยั้งหรือมีการลดการทุจริตไปได้ ก็จะเป็นประโยชน์ในการที่เราจะไปพัฒนาในเรื่องอื่น ๆ ถ้ามองว่าทำไมหลายสิบปีที่ผ่านมาเราถึงไม่สามารถปฏิรูปหรือแก้ไขเรื่องการทุจริตได้ การจะแก้ไขเรื่องปัญหาการทุจริตได้สำเร็จนั้นจะต้องมีผู้นำของประเทศที่มีความเด็ดเดี่ยว มีความตั้งใจอย่างสูงที่จะทำในเรื่องนี้จริงจัง ปัญหาของเราที่ผ่านมาในอดีตเสมอมาเราไม่เคยมีผู้นำที่มีความจริงใจและมีความจริงจังที่จะแก้ไขในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นจะพยายามอย่างไรก็ตาม

๑๑๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ภาวดี ๕๗/๒

ก็จะไม่ประสบความสำเร็จดังนั้นในยุคนี้ ยุคที่ขณะนี้ มีรัฐบาลที่มีการประกาศชัดเจนว่า วาระเรื่องของการต่อต้านการคอร์รัปชันเป็นวาระแห่งชาติ เป็นเรื่องที่จะได้รับการสนับสนุน และเป็นเรื่องที่จะให้มีการแก้ไขอย่างจริงจัง ผมก็คิดว่าเวลาที่เรากำลังทำอยู่นี้จะเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ชัดเจน ถ้าเรามีแรงที่จะสนับสนุนทำในเรื่องนี้แล้วถ้าเราไม่ทำ ในครั้งนี้ก็จะมีเสียงที่พูดกันมาเสมอว่าถ้าเราพลาดโอกาสนี้แล้วคงจะมีโอกาสที่จะทำในเรื่องนี้ยากในอนาคต

คำถามข้อที่ ๒ ครับว่าถ้าเราปฏิรูปแล้ว เราจะได้อะไร ผมอยากจะเรียนว่า เอาตั้งแต่ประชาชนคนเล็ก ๆ ก่อนก็แล้วกันนะครับ ชีวิตประจำวันของเรา เราต้องทำงานกับ ภาครัฐเยอะ ไปขออนุญาต ไปทำอะไรต่าง ๆ มีความยุ่งยาก ลำบาก แล้วก็เสียเบี้ยไ้รายทาง การปฏิรูปนี้เราคงมองไปทั้งระบบที่จะพยายามแก้ไข ที่จะทำให้การทุจริตในทุกขั้นตอน ของการให้บริการภาครัฐ รวมถึงการทุจริตในกลุ่มของภาคเอกชนเองลดลง เพราะฉะนั้น ถ้าเราสามารถจะทำอันนี้ได้จริงก็หมายความว่าความเป็นอยู่ของประชาชน บริการที่เราจะ ได้รับก็จะมีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล -----

- ๕๘/๑

ความเสียหายที่เกิดขึ้นซึ่งเราไม่สามารถจะประเมินได้จากเรื่องเล็ก ๆ ต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะหมดไป และที่สำคัญที่สุดก็คือว่าถ้าเราสามารถจะปฏิรูปเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันในขนาดใหญ่ ในวงการใหญ่ ๆ อย่างที่เราได้เห็น งบประมาณก่อสร้างของรัฐหลายแสนล้านบาทที่จะต้องนำไปลงทุนที่จะต้องนำไปพัฒนาประเทศ ไม่ว่าจะ เป็นโครงสร้างพื้นฐานหรือว่าเป็นการ สาธารณสุขหรือการศึกษา ก็จะได้ นำสิ่งต่าง ๆ ที่สูญเสียไปนั้นกลับมา ผมก็หวังว่าอันนี้ จะเป็นผลประโยชน์ที่แน่นอนสอดรับกับคำที่เราพูดกันว่าทำอย่างไรถึงให้ประเทศมีความมั่นคง มีความมั่งคั่ง แล้วก็ยั่งยืน สำหรับกรอบระยะเวลาครบ ท่านสมาชิกขณะนี้ในการดำเนินการของเรา เราก็ได้แบ่งกรอบระยะเวลาออกเป็น ๓ ขั้นตอนด้วยกัน

ในระยะสั้นเราพูดถึง ๓ เดือนถึง ๖ เดือน ซึ่งเป็นมาตรการที่จะใช้เรียกว่า อำนวยการบริหารในการที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

กรอบระยะเวลาที่ ๒ ก็เป็นประมาณปานกลางคือ ๑ ปี ก็ช่วงระยะเวลาที่ สถานีมีอายุแล้วก็รัฐบาลชุดนี้มีอายุอยู่

ส่วนระยะยาวก็จะเป็นเรื่องที่เราคงจะต้องฝากไว้กับทางผู้ที่จะมาบริหาร ประเทศชาติต่อไปในอนาคต

ในตัวอย่างระยะสั้นที่ผมอยากจะเรียนว่าคณะกรรมการได้ทำไปแล้ว แล้วก็ ได้คิดว่ามีความสำเร็จพอสมควรในระดับหนึ่ง ก็คือว่าเราได้ใช้มาตรการบริหารทำงานร่วมกับ คณะกรรมการต่อต้านทุจริตแห่งชาติที่ตั้งโดย คสช. แล้วก็หัวหน้า คสช. เองเป็นประธาน ในชุดนี้แล้วก็ร่วมกับรัฐบาล ผมยกตัวอย่างว่าข้อเสนอแนะมาตรการระยะสั้นได้เสนอว่า ในการก่อสร้างโครงการใหญ่ ๆ ของภาครัฐในอนาคตจะต้องทำให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วม ในการตรวจสอบ คำว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ หมายความว่าต้องมีจัด ผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่ได้มีส่วนได้เสียกับโครงการนั้น ๆ มีความรู้ความสามารถที่จะเข้าไปช่วยดู โครงการ เริ่มต้นตั้งแต่ว่าการเขียนทีโออาร์ (TOR) มีความเป็นธรรมหรือไม่ กระบวนการ ตั้งราคากลางมีที่มาที่ไปเชื่อถือได้ไหม การที่จะเอาผู้ที่เข้ามาร่วมประมูลมีความครบถ้วนแล้ว ก็มีความเป็นธรรม รวมไปถึงท้ายที่สุดเมื่อโครงการเสร็จสิ้นการตรวจรับที่ทำซึ่งเป็นปัญหา มาตลอดว่ามีการตรวจรับที่เป็นธรรม ขณะนี้ทางรัฐบาลโดย ครม. ได้มีมติเห็นชอบที่จะให้นำ ๓ โครงการนำร่องเข้าสู่โครงการนี้ คือโครงการขยายสุวรรณภูมิเฟส ๒ โครงการซื้อรถเมล์ เอ็นจีวี (NGV) ๓,๐๐๐ คัน หรือ ๔,๐๐๐ คันก็ตาม แล้วก็โครงการขยายของ รฟม. สายสีน้ำเงิน

๑๑๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อริสสา ๕๘/๒

๓ โครงการนี้จะมีผู้ที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งเราได้รับการสนับสนุนจากต่างประเทศ เพราะว่าเครื่องมือที่เรานำมาใช้เป็นเครื่องมือที่ใช้แล้วในต่างประเทศมีผล ก็หมายความว่าได้มีการทดสอบมาแล้วว่าถ้ามีกระบวนการอันนี้เข้าไปอยู่แล้ว การจัดซื้อจัดจ้างจะโปร่งใสแล้วก็ช่วยให้โอกาสในการทุจริตลดลง ผมขอเรียนว่าอันนี้เป็นมติแล้วก็ดำเนินการอยู่ในขณะนี้ เชื่อว่าน่าจะมีผลที่จะเป็นเครื่องพิสูจน์แล้วก็จะนำไปสู่การไปต่อยอดในเรื่องอื่น ๆ

สำหรับเรื่องที่ ๒ ทางกรมการได้ทำงานร่วมกับทางซูเปอร์บอร์ด (Super board) ของรัฐวิสาหกิจได้นำข้อเสนอที่จะปฏิรูปรัฐวิสาหกิจหลายข้อที่ได้ประกาศออกมาแล้ว ยกตัวอย่างเช่นว่าแนวความคิดที่จะจัดตั้งบริษัท โฮลดิ้ง คัมพานี (Holding Company) และมีการจัดตั้งผู้บริหารของบริษัทที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐบาลหรือผู้นำของรัฐบาลในยุคนั้น ๆ เรื่องของการที่จะกำหนดไม่ให้ผู้ที่อยู่ในกระบวนการยุติธรรมเข้าไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจที่ทำให้เกิดการบิดเบือนหรือว่าแทรกแซงในประเด็นต่าง ๆ ๒-๓ เรื่องนี้ก็ดำเนินการไปแล้ว อันนี้เป็นเรื่องของมาตรการระยะสั้นที่ผมเรียนเป็นตัวอย่าง

สำหรับมาตรการปานกลางที่ได้ดำเนินการไปบางส่วนและกำลังดำเนินการอยู่ มี ๒ เรื่องที่อยากจะนำเสนอ มาตรการกฎหมายเรื่องพระราชบัญญัติอำนาจความสะดวก เรื่องการให้ใบอนุญาต ผมไม่ทราบว่าจะทำกันได้ติดตามในเรื่องนี้นะครับ -----

สนช. ได้ผ่าน พ.ร.บ. ฉบับนี้แล้วจะมีผลใช้บังคับ ๑๘๐ วัน จากวันที่ได้ลงราชกิจจานุเบกษา หมายความว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้ในอนาคต หน่วยงานราชการทุกหน่วยงานที่ให้บริการกับประชาชนจะต้องมีประกาศชัดเจนว่าขั้นตอนการให้บริการคืออะไร ใช้เวลาเท่าไร เอกสารที่ต้องการคืออะไร เมื่อประชาชนได้รับทราบประกาศเป็นทางการแล้ว จัดทำตามนั้น ให้เรียบร้อยไปส่ง ทางราชการจะต้องทำให้เสร็จมีเวลากำหนด ถ้าไม่เสร็จทุก ๆ ๗ วัน จะต้องรายงานนี้ต่อหน่วยงานกลาง ประชาชนมีสิทธิที่จะเข้าไปทักท้วงแล้วฟ้องได้ ผมคิดว่า ถ้าดำเนินการตามนี้จะเห็นว่าการที่จะลดการใช้ดุลยพินิจของข้าราชการที่ให้บริการกับประชาชนจะลดลงทันที ซึ่งถ้าเป็นเช่นนี้ก็หมายความว่าความสะอาด ความมีประสิทธิภาพ ในการที่จะรับบริการภาครัฐก็จะดีขึ้น

ในเรื่องที่ ๒ ทางกรรมาธิการร่วมกับกระทรวงการคลังจัดทำกรรมาธิการร่างพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้าง ขณะนี้ทุกท่านก็ทราบว่าระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างเป็นระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๖. อาจจะเปลี่ยนอะไรก็ได้ แล้วปัญหาที่เราเห็นมาในอดีตก็คือว่า บางยุคบางสมัย ครม. ก็ใช้อำนาจในการที่จะเปลี่ยนระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปตามสิ่งที่ตนเองต้องการ ขณะนี้ได้มีการตกลงกันว่า จะยกร่างเป็นพระราชบัญญัติ แล้วพระราชบัญญัตินี้จะใช้กับทุกหน่วยงานของทั้งประเทศ ไม่ใช่เฉพาะหน่วยราชการกลาง ครอบคลุมไปถึงองค์กรท้องถิ่น ครอบคลุมไปถึงรัฐวิสาหกิจจะเป็น พ.ร.บ. ที่ใช้ทั้งหมด มีความเสมอภาคซึ่งกัน ประเด็นสำคัญ ๆ ในเรื่อง พ.ร.บ. จัดซื้อจัดจ้างคงจะนำรายงานในภายหลัง แต่ว่าสิ่งที่ผมได้พูดไปเมื่อกี้ว่าการที่จะให้มีประชาชนเป็นส่วนร่วม การที่จะให้มีการเปิดเผยข้อมูลเพื่อความโปร่งใสจะเป็นส่วนหนึ่งของพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วสาเหตุที่เราทำงานกับทางกระทรวงการคลังก็เพราะว่า พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็น พ.ร.บ. ที่เป็นการเงิน ก็ต้องผ่าน ครม. แน่นนอน ถึงแม้สภาปฏิรูปแห่งชาติจะเสนอเองก็ต้องผ่าน ครม. ซึ่งเห็นว่าเป็นประโยชน์ในการที่จะทำงานร่วมกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องมาตรการระยะสั้นที่ได้ดำเนินการอยู่ สำหรับมาตรการระยะยาวแยกออกเป็น ๒ ทางนะ ครับ ในส่วนที่เรานำเสนอต่อ คณะกรรมาธิการร่างรัฐธรรมนูญมีหลายประเด็นที่ได้รับไปแล้ว แล้วก็คิดว่าจะเป็นประโยชน์ถ้ารัฐธรรมนูญได้รับความเห็นชอบเมื่อไร แต่มีหลายเรื่องที่เปิดเป็นมุมใหม่ของการที่จะทำการป้องกันหรือว่าแม้กระทั่งปราบปรามเรื่องของการที่จะทุจริตหรือประพฤตินิชอบ

๑๑๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๕๙/๒

ในอนาคต ผมยกตัวอย่างที่ทางคณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญเห็นชอบในการที่จะมีแผนกวินัยการเงินการคลังในศาลปกครองเพื่อที่จะเป็นขบวนการแรกในการที่จะยับยั้งการที่จะทำทุจริตก่อนที่จะเกิดขึ้น เพราะสมัยก่อนนี้ต้องรอจนกระทั่งมีการทุจริตแล้วก็ไปฟ้องกันในศาล อันนี้ก็เป็นอย่างอีกอันหนึ่งที่จะนำไปให้เห็นว่าถ้าเผื่อว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างเช่นนี้แล้วนี้ ในอนาคตการที่จะทุจริตนี้ก็จะมีการยับยั้งได้เร็วขึ้น

ส่วนมาตรการที่เหลืระยะยาวก็เป็นหน้าที่ของกรรมาธิการชุดนี้ที่กำลังดำเนินการอยู่แล้วก็เป็นเรื่องที่ผมจะเรียนนำเสนอโดยคร่าว ๆ เสียก่อน โดยสังเขปว่ามีอะไรบ้าง แล้วจะขอให้ท่านรองประธานอีก ๓ ท่านนำเสนอ ผมขอสไลด์แรกได้ไหมครับ ไปสไลด์ต่อไปเลยครับ สำหรับประเด็นในการปฏิรูปที่เราได้ทำเอาไว้ ผมได้เรียนเสนอไปในโอกาสที่แล้วผ่านมาว่าจะมี ๓ มาตรการที่เราพูดถึงคือมาตรการทางด้านการปลูกฝังทางด้านของการป้องกันและทางด้านของการปราบปราม มาตรการปลูกฝังนี้ทำไมมีความจำเป็นถ้าเผื่อว่าเราไม่ทำอะไรที่จะเปลี่ยนทัศนคติ เปลี่ยนพฤติกรรมของคนในประเทศในระยะยาวแล้วถึงทำอะไรไปในตอนนี้มันก็จะถูกไปปิดเบือนหรือว่าไปถูกทำให้บั่นทอนในอนาคตได้ เพราะฉะนั้นหลักใหญ่ที่สุดก็คือว่าต้องทำงานเรื่องคน เดี่ยวอาจารย์จรีมาพูดในเรื่องนี้ว่าเราจะทำอะไรบ้าง ในด้านการป้องกัน ขณะที่เรากำลังทำการปลูกฝังสิ่งที่ดีที่สุดในขณะนี้ก็คือหามาตรการว่าจะป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตได้มากที่สุดอย่างไร -----

๑๑๘

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๖๐/๑

หรือลดโอกาสในการทำทุจริต เพื่อที่ว่าเราจะไม่ต้องไปตามปราบปรามเขา แต่ในท้ายที่สุดนะครับ ถ้าเผื่อมันไม่ประสบความสำเร็จจริง ๆ ในด้านของการป้องกันก็ต้องเข้าสู่โหมด (Mode) ของการปราบปราม ซึ่งอันนี้ก็จะเป็นเรื่องที่เราจะได้นำเสนอแล้วก็จะได้พยายามทำให้มีความเข้มข้นและจริงจังนะครับ ผมขอไปอย่างรวดเร็วใน ๓ กรอบที่ผมพูดถึงนะครับ ในเรื่องของการปลูกฝังจะเป็นยุทธศาสตร์ ใช้คำว่าคนไทยไม่โกงนะครับ ในยุทธศาสตร์อันนี้มันจะมีอยู่ ๓ แนวทาง

แนวทางที่ ๑ ก็คือว่าสร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคล เริ่มต้นที่คน แล้วก็ทำให้แต่ละคน และกลุ่มเป้าหมายมีจิตสำนึกที่จะรู้ว่าอะไรผิด รู้ชอบ แล้วก็มีการตระหนักถึงผลเสียหายที่เกิดขึ้น

ในแนวทางที่ ๒ ก็คือพยายามจะสร้างเครือข่ายและกลไกเชิงสถาบัน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของคน สร้างคนให้มีพื้นที่ในสังคม สร้างหลัก สร้างพลังกลุ่มที่มีขวัญและกำลังใจในการทำความดีนะครับ

ในแนวทางที่ ๓ ก็สร้างพลังคุณธรรมเพื่อขับเคลื่อนสังคมในภาพใหญ่ ทำให้เครือข่ายของผู้ที่มีจิตสำนึกรักความถูกต้องมีพลังต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นกลไกที่จะตรวจสอบและเฝ้าระวังการทุจริตเพื่อรักษาผลประโยชน์ของสาธารณะ ใน ๓ แนวทางนี้ ก็จะมีกลุ่ม ๗ กลุ่มเป้าหมายที่เกี่ยวข้องนะครับ ซึ่งอันนี้ก็จะรวมประชาชนทุกคนในประเทศ ตั้งแต่เด็ก เยาวชน ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ของรัฐ นักการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ธุรกิจเอกชน สื่อมวลชน ประชาสังคม แล้วก็ประชาชนทั่วไป อันนั้นก็เรียกว่าเป็นกรอบแรกของการทำงานของเรานะครับ

ในส่วนที่ ๒ ครับ เป็นยุทธศาสตร์ที่ผมพูดถึงการป้องกันทางการทุจริต ซึ่งมีอยู่ใน ๗ แนวทางด้วยกัน ผมอยากจะนำเสนอเพียง ๓ หรือ ๔ แนวทางพอเป็นสังเขปนะครับ อันแรกก็คือภายใต้หลักนิติธรรม เราจะต้องปฏิรูประบบ กติกาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานขององค์กรให้มีความชัดเจน ผมยกตัวอย่างเรื่อง พ.ร.บ. การจัดซื้อจัดจ้างที่พูดถึงเมื่อก็ อันนี้ก็เป็นตัวอย่างอันหนึ่งที่จะทำให้หลักนิติธรรมของเรามีความชัดเจนแล้วก็สร้างกระบวนการในการที่จะป้องกันการทุจริตที่ดีกว่าที่เราที่มีในอดีต ที่สำคัญที่สุดคือต้องมีการเพิ่มการลงโทษนะครับ ในที่นี้จะมีการพูดถึงการลงโทษภาคเอกชนที่เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง

ในการทุจริต เพราะในอดีตที่ผ่านมาจะมีการพูดกันเสมอว่าทำไมทุกครั้งที่มีการลงโทษจะมีภาคีรัฐเท่านั้นที่รับโทษ ทำไมภาคเอกชนถึงไม่รับโทษด้วยนะครับ

ในเรื่องที่ ๒ เป็นการสร้างความโปร่งใสในการกำหนดกฎเกณฑ์และกติกา การเข้าถึงข้อมูลและการเปิดเผยข้อมูล อย่างที่ผมเรียนให้ทราบว่าเป็นเรื่องของความโปร่งใส เรื่องของความสว่าง เป็นยุทธวิธีในการที่จะต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันที่เรียกว่ามีประโยชน์ แล้วก็ได้ผลจริงจังนะครับ มีตัวอย่างที่เรากำลังทำอยู่ก็คือการเสนอแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่มีอยู่ในปัจจุบันแต่ว่าใช้ไม่ได้ผล ขณะนี้เรากำลังดูในเรื่องนี้ แล้วก็คาดว่าสิ่งที่เราจะนำเสนอ พ.ร.บ. ฉบับนี้ก็คงจะทันในสมัยนี้นะครับ

ในเรื่องต่อไปตัวอย่างคือการลดการมีการใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานหน้าที่ของรัฐ เช่นตัวอย่างของ พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกที่ผมได้พูดถึงที่ผ่านไปเมื่อเร็ว ๆ นี้ นะครับ

ในตัวอย่างที่ ๕ จะลดการแทรกแซงทางการเมืองและการสร้างเครือข่ายอุปถัมภ์ เช่น การแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงและคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจต้องให้เป็นไปตามระบบคุณธรรมและจริยธรรม อันนี้ก็จะทำงานร่วมกับทางกรมการปฏิรูประบบข้าราชการที่คงจะทำงานสอดคล้องกันว่าจะทำอะไรถึงในอนาคตให้ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของเราปลอดการแทรกแซงทางการเมืองมากที่สุด ตัวอย่างที่ผมยกให้เห็นว่าขณะนี้ในรัฐวิสาหกิจทางซูเปอร์บอร์ดได้ดำเนินการไปแล้วก็คือการที่จะทำให้คณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจเองปลอดการแทรกแซงทางการเมืองมากที่สุด

ในกรอบสุดท้ายในเรื่องยุทธศาสตร์การปราบปราม ซึ่งผมเชื่อว่าจะเป็นยุทธศาสตร์ที่จะมีความสำคัญ เพราะถ้าถือว่ากฎหมายของเราไม่ศักดิ์สิทธิ์แล้วเราไม่ทำการที่จะนำคนที่กระทำผิดมาลงโทษจริงจัง การที่เราจะต่อสู้การทุจริตคอร์รัปชันจะไม่ประสบความสำเร็จนะครับ -----

ในยุทธศาสตร์การปราบปรามนี้เราจะมุ่งไปที่ปฏิรูปทั้งกลไกการปราบปรามทั้งระบบและ
ทั้งองค์กรที่จะทำให้ทุกอย่างทำงานมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เทียบธรรม โปร่งใส แล้วก็เปิดโอกาส
ให้ประชาชนมีส่วนร่วม ในยุทธศาสตร์การปราบปรามจะมีองค์ประกอบหลัก ๆ อยู่
๔ องค์ประกอบด้วยกันนะครับ

เรื่องแรกเลย คือการให้มีส่วนร่วมของภาคประชาชนและภาคประชาสังคม
ส่งเสริมให้มีการทำเรียกว่า สนับสนุนให้มีการแจ้งเบาะแส ประชาชนผู้ที่สนใจอยากจะเป็น
ผู้ที่รายงานเรื่องการทุจริตเข้ามาแล้วก็ให้มีระบบการคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสและคุ้มครอง
พยานด้วยนะครับ

เรื่องต่อไปเราจะบัญญัติให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมมีสิทธิในการฟ้อง
คดีทุจริตแบบกลุ่ม ที่พูดแบบกลุ่มนี้ไม่ได้หมายความว่าใครก็ตามที่จะเดินทางไปฟ้องก็ได้ นะครับ
วิธีการนี้เดี่ยวอาจารย์สังคิตคงจะอธิบายให้ฟังว่าการฟ้องแบบกลุ่มก็คือว่าต้องมีกระบวนการ
กลั่นกรองพอสมควร แต่ว่าปัญหาในปัจจุบันนี้ประชาชนบอกว่าได้รับความเสียหาย
แต่ไม่สามารถไปยื่นฟ้องได้ตามกฎหมายปัจจุบันเราก็จะพยายามมีมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นนะครับ

เรื่องต่อไปครับ การสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบและ
ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในภาครัฐ องค์กรภาครัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับ
การทุจริตคอร์รัปชันโดยตรง ต้องมีความเชี่ยวชาญ มีความเป็นวิชาชีพ และมีระบบกลไก
การจัดการกรณีทุจริตคอร์รัปชันที่มีประสิทธิภาพ แล้ว ๒-๓ หน่วยงานที่เรากำลังให้ความเร่ง
ก็คือ ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. แต่จะมีหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ที่กำลังดูในเรื่อง
ทั้งโครงสร้าง ประสิทธิภาพในการทำงานและกลไกในการทำงานครับ

เรื่องที่ ๓ เรื่องสุดท้ายก็คือการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมนะครับ
ที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชันให้มีความโปร่งใส ปัจจุบันนี้ความล่าช้าของกระบวนการ
ยุติธรรมเราเกิดขึ้นในหลายขั้นตอนไม่ว่าจะเริ่มจากตำรวจไปอัยการ มาที่ ป.ป.ช. มาที่
ป.ป.ท. ไปศาล แต่ละขั้นตอนมีความล่าช้าและความล่าช้า คือจะต้องมีความพยายาม
ในการที่จะบูรณาการทุกกระบวนการเฉพาะเรื่องคดีทุจริตคอร์รัปชันนี้ให้มีความรวดเร็ว
และให้ส่งถึงมือศาลและในกรณีนี้ก็มีดำริที่จะให้มีศาลชำนาญการพิเศษที่ดูแลในเรื่องนี้
โดยตรงนะครับ ตัดสินรวดเร็วไม่ต้องรอไปเข้าคิวเป็นระยะเวลายาวนาน เพราะฉะนั้นทั้งหมดนี้
ก็เป็นประเด็นที่ทางคณะกรรมการได้ดูอยู่ แล้วผมคิดว่าถ้าเราสามารถจะทำในส่วนต่าง ๆ

๑๒๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อัมพา ๖๑/๒

ที่เราได้ทำนี้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ ผมเชื่อว่าโอกาสในการที่เราจะเห็นประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นก็จะมีสูงมากขึ้นครับ ผมอยากจะขอเรียนให้ท่านรองประธาน ๓ ท่านได้ดำเนินการต่อ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันท์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายเทียนฉาย กีระนันท์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : เชิญครับ

พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป (กรรมาธิการ) : สวัสดีท่านประธานแล้วก็เพื่อนสมาชิกทุกท่านนะครับ ผม พลเรือเอก พะจุนธุ์ ตามประทีป ในฐานะประธานคณะอนุกรรมาธิการปราบปรามทุจริตและประพฤติมิชอบ จะขอนำเสนอรายละเอียดต่อจากที่ท่านประธานประมนต์ได้พูดไว้แล้วครับ เราจะเห็นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่ปัจจุบันนี้ไม่มีคนเกรงกลัว ทั้ง ๆ ที่ ป.ป.ช. ได้สร้างกฎหมายฉบับนี้เป็นร้อย ๆ ข้อ มีความละเอียดมากพอควรที่จะเอาผู้กระทำผิดไปลงโทษได้ แต่เราจะพบว่าปัญหาหรือคดีไม่ได้มีการลดลง ในขณะเดียวกันมูลค่าในการทุจริตคอร์รัปชันก็มีมากมาย ทั้งนี้เนื่องจากอาจจะเป็นเพราะว่ามาตรการการลงโทษหรือเวลาของการพิจารณาการลงโทษเนิ่นนาน จนกระทั่งผู้กระทำความผิดมองเห็นว่ามันแทบจะไม่มีผลต่อตัวเอง เราจะเห็นหลายเรื่องหลายคดีมีแล้วก็หายไปนะครับ อาจจะเป็นคนที่จะต้องได้รับโทษยังลอยหน้าลอยตาอยู่ในสังคมได้ -----

๑๒๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๖๒/๑

ยังได้รับการพิจารณาเลื่อนชั้นจนกระทั่งเกษียณได้ เพราะฉะนั้นคนที่คาดหวังว่าทำความดีแล้วจะได้รับผลตอบแทนมันก็หมดไปเพราะว่า คนเลว ๆ เหล่านั้นยังยืนอยู่บนโลกอยู่บนหน้าที่การงานของตัวเองได้ ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ที่ได้พบเห็นมันมีคดีที่มันเกี่ยวพันกับผมในฐานะทหารเรือคือเมื่อ ๒-๓ ปีที่แล้วมีคดีที่มาพูดกันในสภาเรื่องต่อเรือกับเรื่องซ่อมเรือ ซึ่งมีการพูดพร้อม ๆ กันกับเรื่องข้าว ผลปรากฏว่า ๓ ปีมาแล้วเราได้สอบถามไปเรื่องเรือว่า เรือเรือที่เขาพูดกันในสภาไปถึงไหน คำตอบแรกก็คือว่า เรือเรือ ๗,๐๐๐ ล้านบาท ยังไม่รู้อยู่ที่ไหน แล้วก็เรือเรือ ๓๕๐ กว่าล้านบาท พอได้รับงานให้ไปทำคนที่รับผิดชอบไปเรียนหนังสือนะครับ เสียเวลาไปอีก ๑ ปี เพราะฉะนั้นเรื่องพวกนี้ความช้าแล้วก็ความไม่ใส่ใจของเจ้าหน้าที่เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันไม่ลดน้อยลง เมื่อเป็นดังนี้เราก็เลยได้กำหนดตรงนี้มาเป็นยุทธศาสตร์ที่จะแก้ไขกัน ก็คือทางท่านประธานก็เลยได้กำหนดเรื่องกำหนดหัวข้อให้มาทำตามที่ท่านประธานได้กล่าวไปแล้วบ้าง ในส่วนนี้ที่เราได้ทำกันก็คือ กำหนดกติกาให้ชัดเจน คำว่า กำหนดกติกาให้ชัดเจน ก็คือให้มันโปร่งใสให้ประชาชนสามารถเข้าไปตรวจสอบได้ กำหนดกติกาว่าเช่นในกรณีจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ใช่ว่าพอเป็นคดีขึ้นมาแล้วเราจะมาพูดกันว่ามันสามารถที่จะเดินไปได้ว่าอันนี้ผิดหรืออันนี้ไม่ผิด อันนี้ต้องไม่ได้แล้วต่อไปนี้ กติกาที่จะทำร่างกันขึ้นมาต้องชัดเจนประชาชนต้องเข้าถึงได้ หรือว่าเรื่องบางเรื่องที่จะใช้กรณีพิเศษจำเป็นต้องใช้ไหม และใช้เพราะเหตุใด เพราะฉะนั้นต่อไปนี้มาตรการอันนี้จะต้องเข้มข้นยิ่งกว่าเดิม เราได้ส่งอนุกรรมการ ๒ ท่าน ซึ่งเป็น สปช. คือ คุณวสันต์กับคุณวรวิทย์เข้าไปช่วย ป.ป.ช. ในการอุดช่องโหว่นี้ รวมทั้งที่ปรึกษา ๒ ท่าน คือ พลอากาศเอก วีรวิทย์ กับคุณชาญชัย ซึ่งท่านเคยเป็น ส.ส. ได้เข้าไปอุดช่องโหว่ตรงนี้กับ ป.ป.ช. เพราะฉะนั้นกฎหมายเล่มนี้ กฎหมายซึ่งถ้าใครได้ลองไปหาดูจะพบว่าจริง ๆ แล้วทาง ป.ป.ช. เขาได้สร้างกรอบมากมายที่จะป้องกัน แต่ว่าก็ยังทำให้คนได้อาศัยช่องโหว่นี้ เพราะฉะนั้นในคณะของเราก็เลยได้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าไปช่วยกันอุดช่องโหว่นะครับ

ในเรื่องที่ ๒ มันมีอีกเรื่องหนึ่งคือนอกจากที่เราทำรายงานในสายของ สปช. แล้วเราก็ได้มีส่วนที่เข้าไปทำงานในเรื่องของยูเอ็นซีเอซี (UNCAC) นะครับ เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ตกค้างมานานแล้ว ถามว่ามันมีความสำคัญอย่างไร เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ทางสหประชาชาติต้องการให้เราสร้างกฎ กติกาเรื่องการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันให้ได้มาตรฐาน ในส่วนของคณะเราได้ส่ง สปช. อนุกรรมการ ๒-๓ ท่านเข้าไปช่วย แล้วก็ทราบว่าเป็นเรื่องที่ได้เข้าไปถึง

๑๒๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๖๒/๒

สนช. แล้ว ก็ถือว่าเป็นงานเร่งด่วนสำคัญที่ส่งผลให้งานทางสหประชาชาติยอมรับเราในเรื่องของการป้องกันทุจริตคอร์รัปชัน

เรื่องที่ ๒ ความโปร่งใสในการกำหนดกติกาขั้นตอนในการดำเนินการ คือเราต้องการอย่างนี้นะครับ อย่างการจัดซื้อจัดจ้างที่ประธานได้กล่าวขึ้นมาเราจะให้เข้าเว็บไซต์ (Web site) เลย ให้เป็นระเบียบเลยเข้าเว็บไซต์ เช่น สมมุติว่าวงเงิน ๑๐๐ บาท -----

- ๖๓/๑

๑๒๔

สปช. ๑๓/๒๕๕๘

ฉัฎรดา ๖๓/๑

เราจะให้เลยว่คนที่รับจ้างเรานี้ใช้เงินไปซื้ออะไร ไปซื้ออะไร ที่ร้านไหน สุดท้ายมันจะต้องเป็นการลงทุนเท่าไร อย่างไร ตัวเลขพวกนี้จะออกมา แล้วประเด็นสำคัญคือประชาชนสามารถตรวจสอบได้ สามารถรู้เลยว่าเส้นทางเงินที่ใช้จ่ายมันเป็นไปตามขั้นตอนไหม พอประมาณไหม ถ้าเห็นว่าเงิน ๑๐๐ บาท ใช้จริง ๆ แค่ ๕๐ บาท เพราะฉะนั้นยอมมองได้แล้วว่ามีพิรุฐในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน อันนี้ถือว่าเป็นเรื่องที่สำคัญแล้วก็น่าจะช่วยบรรเทาในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันลงไปได้บ้าง

ในส่วนข้อที่ ๓ การให้ประชาชนมีส่วนร่วม อันนี้เราจะมี ป.ป.ช. ภาคประชาชนเป็นล้าน ๆ คน ตรงนี้มันจะทำได้อย่างไร เช่น ในกรณีของที่เราจะให้มีการแสดงทรัพย์สินของนักการเมือง แล้วก็ข้าราชการ ป.ป.ช. คงจะไม่มีคนที่จะไปตรวจสอบเมื่อเขาทำเรื่องว่าแจ้งบัญชีทรัพย์สินว่ามีเท่าไร อะไรขึ้นมาที่นี่ะครับ เมื่อเข้าเว็บไซต์ประชาชนเข้าไปตรวจสอบได้ ประชาชนตามทีต่าง ๆ ก็สามารถดูได้ อย่างผมอาจจะบอกว่าผมมีบ้าน ๒๕ ล้านบาท อย่างนั้นะครับ แต่จริง ๆ แล้วผมยังมีบ้านอีกหลายหลังซึ่งประชาชนซึ่งอยู่ในละแวกนั้น เขาก็คงจะรู้ มันจะมีนอกเหนือจากที่เป็นอยู่ เรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่ประชาชนจะทำหน้าที่ ป.ป.ช. เลย นอกจากนักการเมืองแล้วเราก็จะมี เรากำหนดว่าข้าราชการทุกคนตั้งแต่ต้นจะต้องชี้แจงทรัพย์สิน แต่ว่าเมื่อในถึงระดับหนึ่งจะต้องแสดงทรัพย์สินลงเว็บไซต์ของ ป.ป.ช. แล้วให้ประชาชนเป็นผู้ตรวจสอบ

ลดขั้นตอนในการใช้ดุลยพินิจ เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมากจะเห็นว่านักธุรกิจจำนวนมากที่จะต้องมาเสียเงินเบี้ยใบ้รายทางกับข้าราชการ ก็ไม่ใช่แต่เพียงนักธุรกิจ แม้แต่ประชาชน เอาแค่เรื่องง่าย ๆ ว่าตำรวจจราจรจับเรานี้ตำรวจบอกว่าคุณจะไปเสียที่โรงพัก คุณเสีย ๑,๐๐๐ บาท แต่ถ้าคุณเสียตรงนี้คุณเสียแค่ ๕๐๐ บาท ได้ในกรณีผิด พ.ร.บ. จราจรในรูปแบบต่าง ๆ หรือแม้แต่การกำหนดพิกัดภาษี ซึ่งมีผลทำให้นักธุรกิจเสียเปรียบ แล้วก็ต้องมีปัญหาต้องขึ้นโรงขึ้นศาลมากมาย เมื่อมีตรงนี้มันทำให้ข้าราชการใช้ช่องโหว่ตรงนี้เป็นตัวที่จะเรียกรับสินบน หรืออันสุดท้ายที่ให้เห็น ๆ กันก็คือเรื่องของการเสียภาษีที่ดิน การเสียภาษีที่ดินเรามีการประเมินกันไว้ ราคากลางไว้ แต่ว่าในขณะที่เดียวกันเจ้าหน้าที่ที่ดินเมื่อที่ดินมันแพงกว่าราคากลาง เจ้าหน้าที่ที่ดินก็จะรอเรียกรับเงินจากการซื้อขายครั้งนั้น เพราะว่าคนซื้อขายยอมจะต้องการเสียเงินน้อยที่สุดอยู่แล้ว แต่ว่าถ้าเมื่อเราให้เขาเสียราคากลางทุกคนรัฐก็จะได้ แต่เมื่อราคาที่ดินมันมากก็ให้เขาไปเสียในส่วนของการไปแทนที่

๑๒๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎรดา ๖๓/๒

จะให้เจ้าหน้าที่กรมที่ดินเป็นตัวเรียกรับผลประโยชน์จากตรงนี้ เพราะฉะนั้นเรื่องของการใช้
ดุลยพินิจเราพยายามจะอุดช่องโหว่ตรงนี้ให้ด้วยนะครับ

แล้วก็เพิ่มประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐ ข้อนี้เป็นข้อที่เราพูดกันมาก
เราตำหนิ ป.ป.ช. ตำหนิข้าราชการ ป.ป.ช. ข้าราชการ ป.ป.ช. ไม่มีจิตใจรุกกรบ ไม่มีจิตใจ
ที่จะเป็นเจ้าหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของชาติ อย่างที่ผมยกตัวอย่างให้เห็นว่าเรื่องคดี
๗,๐๐๐ กว่าล้านบาท เก็บไว้จนปานนี้ ๓ ปียังไม่รู้เลยว่าเรื่องมันอยู่ที่ไหน เมื่อปี ๒๕๕๐
ผมทำคดีสุวรรณภูมิ ๑๘ คดี เงินเป็นหมื่น ๆ ล้านบาท บางเรื่องนี่ยังไม่ได้ทำอะไรเลย
บางเรื่องคนที่ผมตรวจจับอยู่ตายไปแล้ว -----

- ๖๔/๑

แล้วก็บางเรื่องคนที่ผมตรวจจับอยู่ขึ้นเป็นใหญ่เป็นโต นี่ยกตัวอย่างนะครับ เพราะฉะนั้น การสร้างคนให้เป็นเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. ไม่ใช่จะไปรับใครก็ได้ ลูกท่านหลานเธอ ลูกเจ้าหน้าที่ ไม่ใช่จะ ต้องสร้างคนคือไม่ใช่เฉพาะเจ้าหน้าที่นะครับ ในระดับบอร์ด ๙ คน เราก็จะต้องสร้างคน หาคคนที่มีความรู้รอบในการที่จะมองเห็นว่าผลประโยชน์ของชาติเป็นเรื่องใหญ่เป็นเรื่องสำคัญ เพราะฉะนั้นเราปล่อยปละละเลยเรื่องพวกนี้กันมากในการสร้างคนที่จะเข้ามาทำหน้าที่นี้

ขจัดโอกาสในการทุจริต เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราจะต้องขอแรงท่านสมาชิก ทุกท่านนะครับ คณะของเราได้พยายามผลักดันให้มีศาลชำนาญพิเศษพิจารณาคดีเรื่องการฉ้อราษฎร์บังหลวง ในขั้นต้นก็ยังคงดูที่ผู้ที่เกี่ยวข้องยังไม่ค่อยจะคล้อยตามเรา ถ้ามว่าทำไม เราถึงได้พยายามผลักดันเรื่องศาลชำนาญพิเศษเรื่องนี้มันเป็นเรื่องของคดีอาญานะครับ และมันจะเป็นถนนอีกเส้นหนึ่งที่จะให้ประชาชน ป.ป.ท. ปปง. หรือแม้แต่ สตง. แล้วก็ ผู้ตรวจการแผ่นดินเข้ามามีส่วนฟ้องคดีได้เอง เพราะว่าตอนนี้ใน ป.ป.ช. มีคดีที่ตกค้างอยู่ถึง ๒๐,๐๐๐ คดี ถ้าเพื่อเราสามารถเปิดศาลนี้ได้ก็จะทำให้เป็นหนทางหนึ่งที่จะให้คดีใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้น หรือคดีที่ค้าง ๆ อยู่ผ่านไปที่ศาล เราได้คุยกับศาลแล้วศาลก็เห็นด้วยนะครับ เห็นด้วยในส่วนรายละเอียดเราก็ได้ทำไว้แล้ว ถ้าเพื่อมีโอกาสนำเสนอหรือว่ามีคนคล้อยตามเรา เรื่องนี้ก็จะสำเร็จได้ทันทีนะครับ ถ้าเพื่อพวกเราเพื่อนสมาชิกเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญและเป็น เรื่องที่ควรจะทำก็ขอให้สนับสนุนด้วยนะครับ

สุดท้ายก็คือลดการแทรกแซงทางการเมือง ปัญหานี้ก็คือว่าเราจะเห็นว่า นักการเมืองตั้งแต่ได้มีโอกาสเข้าไปแต่งตั้งโยกย้ายข้าราชการ โดยเฉพาะข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แล้วทำให้ข้าราชการเหล่านั้น เราใช้คำว่าประจบสอพลอเลยก็ได้ว่าต้องทำทุกอย่างที่ นักการเมืองต้องการ แม้แต่เราได้แค่ตำแหน่งไม่มาก ตำแหน่งนี้คำว่าไม่มากคืออยู่ได้ สักปี ๒ ปี ก็เกษียณ เรายอมให้นักการเมืองเองประมาณเป็นหมื่นเป็นแสนล้านบาทไปได้ ยอมได้ทุกอย่าง มันมีตัวอย่างมากมาย ผมเคยได้รับได้ฟังจากข้าราชการบางคนระดับอธิบดี นักการเมืองเรียกเข้าไปว่าคุณทำอะไรก็ได้ คุณเสนอโปรเจกต์อะไรมาก็ได้ ผมขอ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ นี่ครับ อันนี้เป็นเรื่องจริงนะครับ และในกรณีเรื่องข้าว กรณีอย่างนี้อธิบดี ๒-๓ คน ต้องมีความผิดซึ่งไม่ใช่จะ คนมีความผิดนี้ก็คือน่าจะตั้งแต่ปลัด เพราะเรื่องพวกนี้ มันไม่ใช่เรื่องคนแค่อธิบดีทำได้หรือว่ารู้เห็นแค่อธิบดี ส่วนนี้ตรงนี้อันหนึ่งเราพยายามจะเสนอ

๑๒๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๖๔/๒

กฎหมายให้เห็นว่าการที่จะลงโทษเราจะลงโทษถ้าเพื่อผู้ได้บังคับบัญชาทำความผิด ผู้บังคับบัญชาต้องรับโทษด้วย สำหรับในส่วนของผมก็ขอเสนอมาตรการ ๗-๘ ข้อนี้ นะครับ

นายสังศิต พิริยะรังสรรค์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ยุทธศาสตร์ที่ผมจะพูดถึง คือยุทธศาสตร์การปราบปรามนะครับ ยุทธศาสตร์การปราบปรามผมคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่สุด ไม่ใช่การปราบ การต่อสู้กับการคอร์รัปชันที่ดีที่สุดคือการปลูกฝังและการป้องกัน ประเทศไหนก็ตามที่มีการปราบปรามน้อยแสดงว่าสังคมนั้นเป็นสังคมที่ดี ผมคิดว่าต้องทำอะไรก็ตาม นะครับที่จะทำให้การปราบปรามการคอร์รัปชันในเมืองไทยมีจำนวนน้อยลงให้ได้

- ๖๕/๑

ประการที่ ๒ ผมคิดว่าการต่อสู้กับการทุจริตหรือการคอร์รัปชันสำหรับในประเทศไทยเป็นประเทศที่มีรูปแบบใหม่ ๆ แบบแผนใหม่ ๆ ในการคอร์รัปชันที่แตกต่างจากการคอร์รัปชันทั่วโลกหลายแบบเลยนะครับ ซึ่งผมคิดว่าการที่ใช้ความคิดจากต่างประเทศอาจไม่เพียงพอที่จะเอาชนะการคอร์รัปชันในประเทศไทยได้ การเอาชนะปัญหานี้ของประเทศไทยต้องการความคิดใหม่ ๆ ต้องการความสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ ทางสังคมที่จะต่อสู้เพื่อที่จะควบคุมการคอร์รัปชันของบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับ การคอร์รัปชัน ในยุทธศาสตร์การปราบปรามการคอร์รัปชันก็จะมีตั้งแต่เรื่องของภาคประชาสังคม มีเรื่องเกี่ยวกับกลไกการตรวจสอบของภาครัฐ เรื่องกระบวนการยุติธรรม แล้วก็การบูรณาการ แต่ในทั้ง ๔ องค์ประกอบที่เป็นส่วนประกอบของยุทธศาสตร์ในการที่จะปราบปรามการคอร์รัปชัน ผมคิดว่าบทบาทของภาคประชาสังคมควรเป็นภาคที่สำคัญที่สุด ถ้าไม่ทำให้ภาคนี้มีอำนาจในการทำงานมากขึ้น ไม่ทำให้ภาคนี้มีความสามารถในการเข้าถึง ข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ของภาครัฐมากขึ้น ก็เป็นเรื่องไม่ง่ายที่จะเอาชนะการคอร์รัปชันในประเทศไทย ผมคิดว่าผู้ที่กำลังเตรียมทำร่างรัฐธรรมนูญส่วนหนึ่งยังมองปัญหาเรื่องของการคอร์รัปชันด้วยมุมมองทางความคิดแบบดั้งเดิมมาก ซึ่งไม่เป็นประโยชน์อะไรเลย ผมคิดว่าสังคมไทยต้องกล้าหาญที่จะกล้าเอาความคิดใหม่ ๆ เข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์นะครับ ในการขับเคลื่อนการปฏิรูปการคอร์รัปชันอย่างที่ผมได้เรียนแต่แรกว่าก็ต้องมีการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม จะต้องมีการสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลไกการตรวจสอบ แล้วก็การปราบปรามการทุจริตของภาครัฐ จะต้องมีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตให้มีความโปร่งใส แล้วก็สุดท้ายก็คือเราจะบูรณาการหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคประชาสังคม แล้วก็องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการคอร์รัปชัน เข้ามาได้อย่างไร

ในประเด็นแรกเรื่องของการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม สิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือทำอย่างไรที่จะทำให้มีเสียงร้องออกมาจากประชาชนที่เป็นผู้ที่แจ้งเบาะแส ขอประทานโทษครับ ภาษาอังกฤษใช้คำว่า วิสเชิล โบลว์เวอร์ (Whistle blower) ทำอย่างไรให้คนมีความกล้าหาญที่จะส่งเสียงร้อง แจ้งเตือนการทุจริตขึ้นมาให้ได้

แล้วก็ประการที่ ๒ ก็คือเมื่อเขาส่งเสียงแล้วกฎหมายจะเข้าไปให้การคุ้มครองแก่คนเหล่านี้ในฐานะที่เป็นพยานได้อย่างไรนะครับ

๑๒๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๖๕/๒

แล้วก็ประการที่ ๓ ก็คือส่งเสริมให้ภาคประชาชนรวมตัวเป็นกลุ่มที่คอยจับตา
เฝ้ามองการทุจริตด้วยความเอาใจใส่จริงจัง ๆ ขอประธานโทษภาษาอังกฤษใช้คำว่า คอร์รัปชัน
วอทช์ด็อกซ์ (Corruption watchdog) แล้วก็ในส่วนที่ผมเห็นว่าสำคัญที่ท้าทายกับ
สังคมไทยมากในการร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เลย ถ้าร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไม่ยอมรับข้อนี้
ผมว่าแก้ปัญหาทุจริตไม่ได้ครับ ก็คือต้องให้ภาคประชาชนและภาคประชาสังคมมีสิทธิ
ในการฟ้องคดีทุจริตแบบกลุ่ม ภาษาอังกฤษเรียกว่าคลาส แอคชั่น (Class action) ในคดี
ที่เกี่ยวกับผลประโยชน์หรือว่าทรัพย์สินสาธารณะ ขอประธานโทษภาษาอังกฤษใช้คำว่า
พับบลิก อินเทอร์เรสต์ (Public interest) -----

- ๖๖/๑

ถ้าเรื่องนี้ไม่ถูกบรรจุในรัฐธรรมนูญนะครับ การแก้ทุจริตฟาวล์ (Foul) ครับ ผมทราบว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ยอมรับครับ ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับว่า สังคมไทย มีปัญหาอยู่เรื่องหนึ่งที่ผมติดใจมากเลย ก็คือคำว่าพบบลิต อินเทอร์เรสต์ หรือผลประโยชน์ ของประชาชน ผลประโยชน์ของประเทศคืออะไรกันแน่ เมื่อเกิดปัญหาเรื่องนโยบายจำนำข้าว มีท่านคณบดีคณะพัฒนาการเศรษฐกิจของนิต้าไปร้องต่อศาลแห่งหนึ่งว่านโยบายนี้ จะทำความเสียหายให้แก่ประเทศอย่างร้ายแรง ศาลได้พิจารณาแล้วไม่รับคำร้อง เนื่องจาก อาจารย์ท่านนั้นไม่ใช่ผู้เสียหาย เมื่อมีการโงงการเลือกตั้งโดยกรรมการ กกต. ๓-๔ ท่าน ช่วยเหลือพรรคการเมืองพรรคหนึ่งในการทุจริต มีคนไปร้องต่อศาลชั้นต้น ศาลชั้นต้น ก็วินิจฉัยว่าเขาคือผู้เสียหายไหม ศาลชั้นต้นก็วินิจฉัยว่าเสียหาย ก็ตัดสินจำคุก กกต. ๓ หรือ ๔ ปี เขาก็อุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ก็วินิจฉัยว่านายคนที่ไปร้องเรียนเป็นผู้เสียหายไหม ก็พบว่า เป็นผู้เสียหาย ก็ยืนยันให้จำคุก ๓-๔ ปี แต่เมื่อไปถึงศาลฎีกา ศาลฎีกาก็วินิจฉัยก่อนว่านายคนนี้เป็นผู้เสียหายไหม การที่มี กกต. เขาร่วมกันโงงเลือกตั้ง ศาลก็วินิจฉัยว่าคุณไม่ใช่ผู้เสียหาย เพราะฉะนั้นจึงยกฟ้อง คำถามผมเกิดขึ้นทันทีเลยครับว่า ถ้าหากว่า กกต. ไปร่วมมือกับ พรรคการเมืองที่เป็นรัฐบาลร่วมกันโงงเลือกตั้งใครคือผู้เสียหาย ถ้าไม่ใช่ประชาชน คือผู้เสียหาย ใครคือผู้เสียหาย แล้วถ้าประชาชนต้องการจะป้องกันตัวเอง ต้องการจะรักษา ผลประโยชน์ของประเทศเขาจะทำอย่างไร เพราะฉะนั้นผมคิดว่าการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้ภาคประชาสังคมหรือภาคประชาชนที่เกิดขึ้นแบบที่ในประเทศตะวันตกเขาทำ ให้สามารถ รวมตัวเป็นองค์กรนิติบุคคลที่มีกฎหมายรับรองอย่างถูกต้องฟ้องในนามประชาชนเพื่อฟ้อง ต่อศาลคดีทุจริตได้ ผมคิดว่าวิธีนี้ต่างหาก ถ้าเราจะหวังแต่เครื่องมือของรัฐ จะหวังแต่ ป.ป.ช. จะหวังแต่ สตง. หวังได้ไหมครับ ผมว่าหวังได้ แต่ไม่ทั้งหมดครับ ต้องให้ประชาชนมีสิทธิ ในการรักษาผลประโยชน์ของประเทศนี้ ไม่อย่างนั้นผมอยากจะตั้งคำถามว่าอำนาจของ ประชาชนอยู่ที่ไหน นิติบัญญัติประชาชนก็ไม่ได้ใช้อำนาจโดยตรง ให้ตัวแทนเข้ามาใช้ อำนาจ บริหารประชาชนก็ไม่ได้ใช้เองครับ มีตัวแทนไปใช้อำนาจ ตุลาการก็เหมือนกันครับ ประชาชนก็ไม่ได้ใช้อำนาจ และประชาชนเมื่อไรจึงจะมีอำนาจที่จะใช้ของตัวเองล่ะครับ ผมไม่เห็นมีทางเลย เพราะฉะนั้นในยุคปัจจุบันซึ่งในประเทศตะวันตกก็ได้ยอมรับ แล้วว่าประชาชนต้องได้รับการรับรองว่าเขาเป็นเจ้าของอำนาจด้วย ถ้ารับรองว่าเขาเป็น เจ้าของอำนาจก็ต้องให้อำนาจเขาปกป้องตัวเองด้วยการฟ้องคดีทุจริตแบบกลุ่มครับ

๑๓๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

วาสนา ๖๖/๒

ในประเด็นที่ ๒ การสร้างความเข้มแข็งของกลไกการตรวจสอบแล้วก็การ
ปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ ก็มีหลายองค์กรที่เราพูดถึงนะครับ ไม่ว่าจะเป็นตั้งแต่ กต.
ป.ป.ช. ปปง. คตง. ที่สำคัญที่สุดก็คือจะอย่างไรให้กรรมการแล้วก็เจ้าหน้าที่ที่มาทำงาน
ทำงานอย่างมีความเป็นวิชาชีพจริง ๆ เมื่อกี้ พลเรือเอก พะจุณณ์ ท่านได้พูดไปแล้วนะครับว่า
องค์กรแบบนี้ไม่ใช่เป็นองค์กรที่ใครก็สมัครเข้ามาทำงานได้ครับ ต้องมีการตรวจสอบ
ต้องมีการฝึกฝนเป็นอย่างดี เพราะสิ่งที่เขาทำเป็นงานยากกว่างานปกติ เขาต้องการ
การอบรมเป็นพิเศษ ต้องการคนที่มีคุณภาพ -----

-๖๗/๑

๑๓๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๖๗/๑

ต้องการคนที่มีความซื่อสัตย์ ต้องการรักษาผลประโยชน์ให้แก่ประชาชนเป็นพิเศษ องค์กรแบบนี้
จึงเป็นองค์กรที่เขาควรจะต้องมีการคัดเลือกกันอย่างจริงจัง แล้วก็มีคุณสมบัติที่สอดคล้อง
กับงานนี้นะครับ ส่วนตัวของคณะกรรมการเองก็ตามถ้าจะเข้มแข็งได้ต้องมีระบบการ
บริหารงานที่มีธรรมาภิบาล แล้วก็มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ ต้องเปิดเผยทรัพย์สินของ
ตัวเองต่อสาธารณชน จัดทำรายงานประจำปีต่อวุฒิสภาให้ทันกาล ไม่ใช่ ๔ ปี ๕ ปี ผ่านไปแล้ว
ถึงจะรายงาน ซึ่งผมคิดว่าอันนี้ก็ไม่ค่อยเหมาะสมหรอกครับ เพราะว่า เป็นองค์กรตรวจสอบ
คนอื่นแต่ตัวเองไม่ตรวจสอบตัวเอง แล้วก็ต้องการประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการ
ทั้งในฐานะที่เป็นกลุ่มและเป็นรายบุคคลด้วย ด้วยคณะกรรมการที่เป็นกลาง
คือคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ และที่สำคัญเมื่อประเมินแล้วต้องรายงานให้แก่
ประชาชนทราบด้วย

ในประการที่ ๓ การปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตให้มีความ
โปร่งใสและรวดเร็วก็มีองค์กรอยู่ ๓ ประเภทที่เราต้องปรับปรุงนะครับ

องค์กรประเภทแรกก็ได้แก่ องค์กรอิสระ และองค์กรตรวจสอบภาครัฐ

องค์กรประเภทที่ ๒ ก็คือ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับ ผมงขอภัยนะครับ

กระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วยองค์กร ๓ ประเภทนะครับ ก็คือ
องค์กรอิสระและองค์กรตรวจสอบภาครัฐ สำนักงานอัยการสูงสุด แล้วก็ศาล องค์กรอิสระ
และองค์กรตรวจสอบภาครัฐก็มีหลายหน่วยงานนะครับในประเทศไทย แล้วก็ใช้งบประมาณ
ปีหนึ่ง ๆ จำนวนมหาศาล แต่ว่าประสิทธิผลก็ต่ำมาก องค์กรเหล่านี้ที่จะต้องมีการปรับปรุง
ทั้งเรื่องโครงสร้างการบริหารงานก็มีตั้งแต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ป.ป.ท. คตง. กกต.
ผู้ตรวจการแผ่นดิน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วก็กรมสอบสวนคดีพิเศษ ในแง่ของการ
ปรับโครงสร้างถ้าหากว่าเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญนี้นะครับ หลักการก็ควรจะต้องให้
เป็นไปแบบธรรมาภิบาล ให้มีการแยกบทบาทของคณะกรรมการกับฝ่ายบริหารออกจากกัน
ไม่เช่นนั้นคณะกรรมการนอกจากทำหน้าที่วินิจฉัยแล้ว ก็ไปทำหน้าที่บริหาร ทำหน้าที่แต่งตั้ง
โยกย้ายเจ้าหน้าที่ ซึ่งผมคิดว่าอันนี้ไม่สอดคล้องกับหลักธรรมาภิบาล ต้องออก พ.ร.บ. ฉบับหนึ่ง
ให้แก่ฝ่ายบริหาร แล้วก็เจ้าหน้าที่ครับ คณะกรรมการทำหน้าที่วินิจฉัยคดี ฝ่ายบริหาร
ก็ทำหน้าที่ประจำวัน ทำแล้วก็เสนอให้คณะกรรมการเป็นคนวินิจฉัยว่าจะฟ้องหรือไม่ฟ้อง
แล้วก็องค์กรที่เป็นองค์กรภาครัฐไม่ว่าจะเป็น ป.ป.ท. ปปง. ดีเอสไอ (DSI) ถ้าเป็นองค์กรที่ทำ

๑๓๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๖๗/๒

หน้าที่ตรวจสอบโดยหลักการไม่ควรที่จะอยู่ภายใต้อำนาจบริหาร ถ้าทำหน้าที่ตรวจสอบไม่ควรอยู่ใต้อำนาจบริหารต้องเอาเขาออกไป รวมทั้งตำรวจด้วยนะครับ ซึ่งคงจะมีการพูดกันถึงในเร็ว ๆ นี้ ถ้าต้องการเป็นองค์กรที่ทำงานด้านกระบวนการยุติธรรมต้องเป็นองค์กรที่จะไม่ถูกแทรกแซงโดยอำนาจของฝ่ายบริหาร แล้วก็อำนาจทางการเมือง เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าแยกอย่างนี้ประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรอิสระจะทำงานง่ายขึ้น ให้คณะกรรมการสรรหาตัวเลขาธิการ -----

- ๖๘/๑

ประธานองค์กรอิสระเป็นผู้บังคับบัญชาต่อตัวเลขาธิการ เลขาธิการดูแลเจ้าหน้าที่ฝ่ายประจำ
นะครับ ส่วนสำนักอัยการสูงสุด เราก็ยังคิดว่าถึงแม้ว่าจะมีปัญหาสร้างความเสียหายให้แก่
ประเทศนี้อย่างร้ายแรงมาหลายปีติดต่อกันนะครับ หลักการก็ยังคงควรที่จะให้มีความเป็นอิสระ
แต่ว่าควรที่จะมีการปรับปรุงคณะกรรมการอัยการอิสระจำนวน ๕ ท่าน กรรมการชุดนี้
มีหน้าที่ที่จะพิจารณาคดีใด ๆ ก็ตามที่อัยการสูงสุดไม่สั่งฟ้องให้กลับมาพิจารณาใหม่ได้
ผมคิดว่ารวมทั้งให้หรือฟื้นคดีเก่าที่ประชาชนยังสงสัยข้อใจกันในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาที่ไม่สั่งฟ้อง
ให้หรือฟื้นกลับมาพิจารณาใหม่ได้นะครับ แล้วก็การทำงานขององค์กรนี้ต้องมีการกำหนด
กรอบระยะเวลาที่แน่นอนว่าจะต้องเสร็จภายในเมื่อไร แล้วก็ห้ามไม่ให้อัยการไปเป็น
กรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือในหน่วยงานใด ๆ ที่มีลักษณะแบบเดียวกัน รวมทั้งในกรณี
ที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องคดีใดนี้ให้มีการให้เหตุผลประกอบและให้เปิดเผยต่อสาธารณชนด้วย
สำหรับศาล เราคิดว่าถ้าจะสู้กับเรื่องของการคอร์รัปชันควรมีสศาล ๒ ศาล ศาลหนึ่ง
ที่ท่านพลเรือเอก พะจุนธุ์พูดไปแล้วก็คือศาลคดีทุจริต หรือศาลคดีคอร์รัปชันซึ่งเป็น
ศาลชำนาญการพิเศษ การมีผู้เชี่ยวชาญในคดีทุจริตจะทำให้การทำงานของศาล
มีประสิทธิภาพรวดเร็วมากขึ้น แล้วก็ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของนักการเมืองก็ยังมีอยู่ แล้วก็
คดีใดก็ตามที่พบว่านักการเมืองเกี่ยวข้องกับข้าราชการและนักธุรกิจก็เอาไปรวมกันไว้ที่ศาลนี้
ละครับ นักธุรกิจก็เอาด้วย องค์กรที่จะต้องมีการบูรณาการกันในการต่อต้านคอร์รัปชัน
ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน แล้วก็องค์การระหว่างประเทศก็ควรจะร่วมตั้งแต่องค์กร
ตามรัฐธรรมนูญ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับภาครัฐทั้งหมดนะครับ ไม่ว่าจะเป็นอัยการสูงสุด
ป.ป.ท. ปปง. กรมสอบสวนคดีพิเศษ กองบังคับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและ
ประพฤติมิชอบของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ศูนย์ดำรงธรรม กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.ร.
คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม องค์กรทั้งหมดนี้ต้องทำงานอย่างมีบูรณาการ แล้วก็
องค์กรต่อต้านการคอร์รัปชันของภาคประชาสังคม ก็ต้องดึงเข้ามาอยู่ในขอบนแฉวงของการ
ทำงาน รวมทั้งการทำงานกับองค์การระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะเป็นองค์การสหประชาชาติ
ธนาคารโลก ธนาคารพัฒนาแห่งเอเชีย องค์กรเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
แล้วก็องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ สำหรับองค์กรอิสระที่ทำหน้าที่ตรวจสอบ
ต้องทำงานอย่างบูรณาการ การบูรณาการคือบูรณาการอย่างไร บูรณาการก็คือว่ามีการบูรณาการ
ทางด้านข่าวสารข้อมูล เมื่อมีผู้ใดไปร้องเรียนกับหลาย ๆ องค์กรต้องมีคณะกรรมการขึ้นมา

๑๓๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๖๘/๒

คณะหนึ่งซึ่งควรระบุไว้ในรัฐธรรมนูญเลยจะให้คณะกรรมการชุดนี้ได้ร่วมกันบริหารจัดการว่า ควรจะส่งคดีนี้ไปอยู่ในความรับผิดชอบขององค์กรไหนนะครับ ไม่ต้องทำงานซ้ำซ้อนกัน เพราะฉะนั้นการบูรณาการเรื่องของข่าวสารข้อมูล แล้วก็มีแนวทางในการปฏิบัติให้สอดคล้องกัน รวมทั้งการที่จะบูรณาการด้วยการร่วมมือกับองค์การระหว่างประเทศตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการคอร์รัปชัน ปี ๒๐๐๓ ก็จะเป็นเครื่องมืออีกอันหนึ่ง ในการที่จะควบคุมการทุจริต เพราะว่าสามารถที่จะกำหนดความผิดในเรื่องของคนที่ไม่ได้ก็รับสินบนของเจ้าหน้าที่รัฐ นักธุรกิจเอกชน มีการกำหนดอายุความ ในการหลบหนีคดี อายุความล่วงเลยการลงโทษ การริบทรัพย์ในคดีทุจริตอะไรต่ออะไรอย่างนี้นะครับ -----

- ๖๘/๑

ผมคิดว่านี่เป็นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งนั้นในการต่อสู้กับการคอร์รัปชันที่สังคมในปัจจุบันกำลังเผชิญปัญหาอยู่แล้วเราก็กำลังพยายามที่จะร่าง กำลังที่จะออกแบบประเทศไทยให้เป็นสังคมไทยที่มีความหวังแล้วก็มีอนาคตสำหรับลูกหลานเรา ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นางจรี วิจิตรวาทการ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และสมาชิก สปช. ทุกท่าน ท่านประธานประมณฑ์ได้พูดถึงความเสียหายของคอร์รัปชันต่อสังคมในเชิงเศรษฐกิจและอื่น ๆ ดิฉันขอเสริมนิดหนึ่งว่าผลเสียของการทุจริตคอร์รัปชันนั้นจะมีมากมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นการตอกย้ำความเหลื่อมล้ำทางสังคม เพราะทำไมคะ เพราะว่าคนรวยมีทางเลือกมากกว่า คนจนไม่มีทางเลือก ไม่ว่าจะโครงการ งบประมาณต่าง ๆ ที่ลงไปสู่สังคมนั้น ที่ควรจะให้กับประชาชน คนจนนั้นควรจะได้รับเบเนฟิต (Benefit) ได้รับผลประโยชน์ ยกตัวอย่างเช่น นมโรงเรียน นมโรงเรียนที่รัฐบาลได้จัดสรรให้กับโรงเรียนต่าง ๆ ถ้าสมมุติว่าเด็กคนจนในชนบทห่างไกลได้รับนมที่เสียหาย ไม่ดี หมดยอายุ ไม่มีคุณภาพ เขาก็ยังต้องทาน ถ้าเขาไม่ทานเขาไม่มีทางเลือก แต่ถ้าเป็นลูกคนรวยแล้วมีทางเลือกมากมาย ถ้าลูกเรากลับมาบอกเราว่ารสไม่ดี กลิ่นไม่ดี วิธีแก้ปัญหาง่าย ๆ ของคนที่พอมีรายได้ ก็จะบอกว่าอย่าทานลูก กลับมาบ้านเดี่ยวพ่อซื้อให้ แม่ซื้อให้ ตัดปัญหา แก้ปัญหาได้เลย หรือว่าคุณภาพโรงเรียนไม่ดี มีการโกงกินต่าง ๆ ในโรงเรียนหรืออะไรต่าง ๆ เด็กไม่สามารถที่จะย้ายโรงเรียนได้เหมือนกับคนที่มียาได้ เพราะฉะนั้นคอร์รัปชันนั้นความเสียหายก็คือตอกย้ำความเหลื่อมล้ำทางสังคม ทำให้สังคมที่มีความเหลื่อมล้ำอยู่แล้วยิ่งเสียหายมากขึ้น ดิฉันคิดว่าเป็นประเด็นนี้ที่เราจะต้องช่วยกันมองแล้วคิดว่ามันสร้างความเสียหาย ทำให้สังคมแตกแยก เพราะว่าคอร์รัปชันนั้นเป็นการสร้างความไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งต่อประชาชนและต่อสังคม

ทีนี้ในประเด็นของคอร์รัปชันบั่นทอนคุณธรรมและจริยธรรมทางสังคม ดิฉันคิดว่าเราเห็นได้มากมายเลย ผลเสียต่าง ๆ การขาดจิตสำนึกอยู่กับคุณค่าความดีของมนุษย์ อันนี้เห็นชัดเจนเลยทำให้สังคมในยุคใหม่ที่เมื่อกี้ท่านประธานประมณฑ์พูดถึงว่าทำไมเด็กถึงได้ลอกการบ้านกัน เวลาเรียนกันลอกข้อสอบกันแล้วไม่รู้สึกลัวผิด อันนี้นี่ละคือมาจากความเลื่อมของคุณธรรม จริยธรรมในสังคมที่มองว่าเป็นเรื่องเล็ก โลกนี้เป็นสีเทาหมด ใคร ๆ เขาก็ทำได้ สิ่งเหล่านี้มันเกี่ยวพันโยงเกี่ยวกันหมด เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้นำมาถึงวิกฤติ ศรัทธาวิกฤติภาวะความศรัทธาในสถาบันต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้งวิกฤติศรัทธาในตัวผู้นำด้วย ประเทศที่จะเข้มแข็งก้าวต่อไปได้ไม่สามารถที่จะอยู่ในสภาพแบบนี้ เราจะต้องมี

๑๓๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สิริพร ๖๙/๒

ศรัทธาในสังคม ในตัวผู้นำในประเทศของเรา และประชาชนต้องมีความรู้สึกหวงแหนในผลประโยชน์ของสาธารณะ ขณะนี้ภาชีอากรที่เราจ่ายกันไปมันเป็นเรื่องของทุกคนแต่ที่ไม่ค่อยรู้สึกหวงแหน ปล่อยให้เข้าไปอยู่ในมือของคนจำนวนน้อย ดิฉันคิดว่าความเสื่อมถอยต่าง ๆ ของคอร์รัปชันและเรื่องเหล่านี้มันเกี่ยวพันโยงกันไปหมดเลย ทำให้สังคมขาดเป้าหมายทิศทางที่จะไปร่วมกัน เดินร่วมกันไปในทิศทางเดียวกัน ความเห็นแก่ตัวของคนที่ทวีคูณขึ้น และเวลาเดียวกันก็มีการล่องละเมียดกติกา ใครล่องละเมียดกติกา ระเบียบได้หาช่องทางที่จะให้ตัวเองหลุดพ้นไปได้กลายเป็นฮีโร (Hero) ของสังคม เพราะฉะนั้นการบิดเบือนความดี ความถูกต้องความเหมาะสม ความชอบธรรม กลายเป็นเรื่องที่สัมพันธ์โยงเกี่ยวและคอร์รัปชันต่อกัยสิ่งเหล่านี้ ทำให้สังคมในภาพรวมเสียหาย ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านี้มันเป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้ดิฉันคิดว่าเราจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมาดูถึงว่าทำอะไรเราจะต้องช่วยกันปลูกฝังคุณค่าความดี คุณธรรม จริยธรรม เพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน แต่ว่าในเชิงนโยบาย โครงสร้างระบบในขณะนี้ไม่มีสิ่งเหล่านี้ที่เป็นทางการและในภาพรวมไม่มีแต่มีความพยายามจากหลายภาคส่วนที่ช่วยกันทำในลักษณะที่ไม่ได้สัมพันธ์โยงเกี่ยวกัน ----

- ๗๐/๑

๑๓๘

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เปมิศา ๗๐/๑

เพราะฉะนั้นมันถึงเวลาที่เราจะต้องรวมพลัง โดยเฉพาะ สปช. นั้นจะต้องเป็นหัวหอกในการที่จะสร้างนโยบายโครงสร้างระบบกลไกต่าง ๆ ที่จะทำอย่างไรให้พัฒนาคน คุณธรรม จริยธรรม เพื่อที่จะต่อต้านคอร์รัปชัน และเพื่อที่จะทำให้สังคมเข้มแข็งต่อไปนะคะ

ทีนี้ในส่วนของประเทศที่เขามีความเจริญ ถ้าเราดูดัชนีชี้วัดคอร์รัปชัน ประเทศที่อยู่ในต้น ๆ ที่มีคอร์รัปชันน้อย ทุก ๆ ประเทศมีการรณรงค์ สร้างจิตสำนึก ปลุกฝังจิตสำนึกที่ตัวคนทั้งนั้น ไม่ว่าจะประเทศในสแกนดิเนเวียที่อยู่สูง ประเทศนิวซีแลนด์ หรือประเทศในเอเชียที่เขาอยู่ในอันดับคอร์รัปชันน้อย อย่างเช่น ประเทศสิงคโปร์ ฮองกง เขามีความพยายามทั้งนั้นเลยในการปลุกฝังจิตสำนึกให้กับคนในสังคม ในการพยายามที่จะชูประเด็นเหล่านี้ว่าคนต้องเป็นคนดีด้วย เด็กต้องเป็นเด็กดีมาตั้งแต่เด็กเล็ก ในโรงเรียน จะต้องตอกย้ำ ชุมชนจะต้องเข้าใจในเรื่องของคุณงามความดีและคุณธรรม จริยธรรม สิ่งเหล่านี้มันเป็นพื้นฐานที่คนในสังคมจะไม่ไปทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง แล้วก็ไม่ต้องกลัว โดยพลังต่าง ๆ ที่ช่วยทำให้ปิดเบียดความถูกต้องและความชอบธรรมนะคะ

ทีนี้ดิฉันคิดว่าความสัมพันธ์ถ้าเราจะมองแล้วดิฉันอยากจะเปรียบเทียบและ ดิฉันพูดหลายครั้งแล้วก็มีความรู้สึกที่ว่าในสังคมไทยยังไม่ได้รับกันเต็มที่ เรามักจะไปมองที่ กลไกระบบโครงสร้างใหญ่ ดูกฎหมาย ดูอะไรต่าง ๆ แต่ว่าในมิติของคนเราอาจจะให้ความสนใจน้อยเกินไป เพราะฉะนั้นถ้าเราจะเปรียบเทียบแล้วเปรียบเทียบเสมือนว่าคนคือซอฟต์แวร์ (Software) แต่ว่าโครงสร้างระบบกลไกต่าง ๆ นั้นคือกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับอะไรต่าง ๆ ส่วนเหล่านี้คือฮาร์ดแวร์ (Hardware) ทีนี้ฮาร์ดแวร์ของเรา เราปรับเปลี่ยนไปเรื่อย เราไม่ล้าสมัยใครเลย กฎหมายเราก็มีมากมาย สถาบัน องค์กรต่าง ๆ ที่จะปราบคอร์รัปชัน เมื่อสักครู่นี้ท่านอาจารย์สังศิตก็พูดมามากมายหลายอย่าง เราไม่ได้แพ้ใคร ไม่ได้เหนื่อย ประเทศไหน แต่ทำไมคอร์รัปชันเราถึงยังสูง ดิฉันคิดว่าสาเหตุหลักอันหนึ่งอยู่ที่ว่าคนไทย คนไทยเราเองนั้นไม่ได้รับการปลุกฝังสิ่งเหล่านี้ สมัยก่อนเราใกล้วัด ศาสนามีอิทธิพลต่อชีวิตของคน เรารู้บาปบุญคุณโทษ ถูกผิดชั่วดี หลัง ๆ สังคมก็เปลี่ยนไป วิชาที่เกี่ยวกับหน้าที่พลเมืองศีลธรรมเราก็ไม่ได้ใส่ใจในเรื่องเหล่านี้ เราไปเน้นให้คนเก่ง ให้คนสามารถจะแข่งขันได้ อยากรวย อยากเก่ง แต่ว่าเราละเลยประเด็นของคุณค่าความเป็นคน คุณธรรม จริยธรรม ในตัวคนที่มาจากภายใน ตรงนี้ละดิฉันคิดว่าเป็นจุดอ่อนจุดหนึ่ง เพราะฉะนั้นถึงเวลาที่เรา

๑๓๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เปมิศา ๗๐/๒

จะต้องให้เกิดความสัมพันธ์เกี่ยวโยง สอดคล้องกันระหว่างซอฟต์แวร์ คือคน ความคิด ค่านิยม ความเชื่อของคน และฮาร์ดแวร์คือระบบของโครงสร้าง ระบบกฎหมาย กลไกต่าง ๆ นะคะ

ในกรอบต่อไปดิฉันคิดว่าความร้ายแรงของปัญหานี้มาจากปัจจัยทั้งภายใน และภายนอก ปัจจัยภายใน ภายนอกของประเทศ ปัจจัยภายในนั้นมีมากมายตั้งแต่ พันธนาการจากอดีตหลายอย่างที่ดิฉันอาจจะไม่ต้องพูดถึง ท่านประมณต์พูดแล้วว่าระบบ อุปถัมภ์ ระบบความกตัญญูแบบไร้เหตุผลหลาย ๆ อย่าง ซึ่งเป็นระบบเก่า ๆ เป็นแพคเกจ (Package) เป็นอะไรที่เราติดยึดมาจากในอดีตแล้วนำมาใช้ และระบบการศึกษาที่เรามีอยู่ ไม่ได้เสริมแก้ตรงนี้เลย ถึงแม้ว่าอัตราการเรียนของคนเพิ่มขึ้น คนจบประถมศึกษา มัธยมศึกษา อุดมศึกษา ปริญญาโท ปริญญาเอกมากขึ้นในประเทศ แต่ว่าเราเรียนเพื่ออะไรคะ ในช่วงหลังนี้เรียนเพื่อได้ปริญญา เรียนเพื่อสอบได้ เรียนเพื่อเรียนจบ เรียนเพื่อมีวุฒิประกอบ ตัวเอง สิ่งเหล่านี้ไม่ได้ทำให้คนใช้ความคิดในเชิงวิจารณ์ญาณในความคิดวิเคราะห์ คิดเป็น ตัดสินใจเป็น การเรียนรู้ของคนไทยข้อบกพร่องในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นไม่ได้มาช่วยเสริม แก้ปัจจัยต่าง ๆ ที่มาจากอดีต เราไม่ได้ถกคิด ไม่ได้มีการวิเคราะห์จริง ๆ ว่าประเด็นที่ติดตัว เรามาจากอดีตมีอะไรที่จะต้องปรับแก้ เพื่อที่จะเข้าสู่ระบบใหม่ได้ ในเวลาเดียวกันกระแส จากภายนอกก็มามากมาย โลกาภิวัตน์ สื่อจากต่างประเทศ คุณค่าค่านิยมของความรวย เรื่องอะไรต่าง ๆ มันทำให้คนไทยทั้งประเทศใฝ่หา ถวิลหาความร่ำรวยมั่งคั่ง โดยไม่ได้ คำนึงถึงคุณค่าอื่น ๆ ตรงนี้นี่ละที่ดิฉันคิดว่าความเสื่อมของคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ความร้ายแรง ของปัญหาทวีคูณขึ้น ค่านิยมที่ไม่พึงปรารถนาเกิดมากขึ้น ๆ แล้วก็ทำให้ความร้ายแรง ของปัญหาคอร์รัปชันทวีคูณ และในเวลาเดียวกันคนดีก็ไม่มีพื้นที่จะยืนในสังคมไทย -----

คนดี ๆ ถูกขับไปอยู่ชายขอบและบางทีถูกกลั่นแกล้งด้วยซ้ำไปอย่างที่เราทราบกัน ในสถานะอันนี้ถ้าเราจะมาดูว่าในเชิงทฤษฎีเราจะทำอย่างไรได้ ทำอย่างไรที่จะกลไกกำกับสังคมในการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน จริง ๆ แล้วมี ๓ ระดับ ชั้นแรกคือกฎหมายและกฎระเบียบ อันนี้เราก็จะทราบว่ากระบวนการยุติธรรมจะเป็นฝ่ายจัดการ มีการป้องปรามมีอะไรต่าง ๆ แต่ว่าอีกระดับหนึ่งคือบรรทัดฐานทางสังคม บรรทัดฐานทางสังคมนั้นสังคมไม่ยอมรับการทุจริตคอร์รัปชัน ถ้าสามารถจะปลูกฝังสร้างจิตสำนึกของคนในสังคม หรือว่าสังคมเองตระหนักไม่ยอมรับแบบที่เราเห็นในหลาย ๆ ประเทศ คือไม่ต้องใช้กฎหมายในการกำกับเลย เพียงแต่สังคมกันเอง ประชาชนกันเองไม่ยอมรับพฤติกรรมอะไรที่เกี่ยวกับการละเมิดคุณธรรม จริยธรรม อะไรที่เกี่ยวกับการส่อไปในทางทุจริตคอร์รัปชันประชาชนเขาไม่รับแล้ว หรือแม้กระทั่งความขัดแย้งของผลประโยชน์ ทับซ้อนของผลประโยชน์ ประชาชนก็ไม่เอาด้วย อันนี้มันก็เป็นกลไกที่จะบังคับให้คนไม่ทำอะไรที่ไม่ถูกต้อง แต่ว่าอีกระดับชั้นหนึ่งคือคุณธรรมประจำใจ อันนี้คือเกี่ยวกับการปลูกฝังจิตสำนึกแล้ว ดิฉันคิดว่าความเข้มแข็งจากภายในจะเป็นภูมิคุ้มกันต่อการทุจริตได้ดีที่สุด อันนี้มันต้องมีการปลูกฝัง เรื่องนี้ต้องมีการปลูกฝังมาตั้งแต่เด็ก ตั้งแต่เยาว์วัย ทั้งสังคมจะต้องขับเคลื่อนไปด้วยกันจะได้มีผล แต่ว่าจะเป็นอย่างไที่ยั่งยืนจริงที่สุด เพราะว่าไม่ต้องมีตำรวจมาคอยเฝ้าจับ ไม่ต้องมีคนมาปรับ ไม่ต้องมีสังคมมาลงโทษ แต่ถ้าเราละเมิดทำผิดเราจะลงโทษตัวเราเอง เรื่องนี้ก็จะได้ประโยชน์มากที่สุด ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้ววิถีชีวิตของคนในสังคมก็จะรังเกียจคอร์รัปชันแล้ว แปลว่าการป้องกันทุจริตคอร์รัปชันก็จะมีคามยั่งยืน อย่างที่เราเห็นในประเทศที่เขามีคอร์รัปชันน้อย เพราะฉะนั้นคณะอนุกรรมการชุดเราคิดกันมานานและคิดกันมาเยอะว่าเราจะใช้อะไรดี เราจะมีกรอบแนวความคิดเลยใช้ว่าคนไทยไม่โกง โดยมองว่าจะเสริมสร้าง ๓ พลัง โดยมี ๗ กลุ่มเป้าหมาย เราเริ่มจากเด็กเพราะเด็กเราคิดว่าจะได้ผลมากที่สุดเด็กในวัยเด็ก ๆ ดูดซึมซึมซับ เรียนรู้อะไรได้มากที่สุด เพราะฉะนั้นทำอย่างไรเสนอแพคเกจทั้งชุดของการที่จะอบรมเด็ก สร้างจิตสำนึกให้เด็กทำอะไรต่าง ๆ เหมือนที่เคยทำแล้วในเรื่องของโครงการหลักสูตรโตไปไม่โกง แต่ว่าอันนี้จะเสนอให้เผยแพร่ไปทั่วประเทศให้มีการอบรมความคิดต่าง ๆ แต่เราก็ตระหนักดีว่าเด็กนั้นถูกหล่อหลอมโดยสังคมใหญ่ เด็กมีพ่อแม่ เด็กมีชุมชนสังคมที่เขาอยู่ เด็กรับสื่อบริโภคสื่อ เด็กก็จะต้องปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐในบางครั้งหรือว่าตัวอย่างของคุณคณานอก สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องสำคัญที่เด็กจะต้องพบเผชิญและสังคมในภาพรวม

๑๔๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

คั่นสนธิ์ ๗๑/๒

ประชาสังคม เพราะฉะนั้นใน ๗ กลุ่มเป้าหมายนั้นเราก็จะรวมถึงกลุ่มต่าง ๆ ในส่วนของเด็ก เราก็คิดว่าจะมีการใช้สื่อเพื่อกระตุ้นเด็ก ติดตามเด็ก พ่อแม่เองต้องมีบทบาท การปฏิรูป ครั้งนี้จะเน้นถึงความเชื่อมโยงต่าง ๆ พ่อแม่จะต้องมีส่วนในการที่จะเข้าใจในเรื่องการปลูกฝัง จิตสำนึกด้วย เริ่มตั้งแต่เป็นคู่สมรสกัน ไปจดทะเบียนสมรสก็ต้องมีการอบรมให้ข้อคิด ให้อะไรต่าง ๆ เกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม และการสร้างครอบครัวที่ดี หน้าที่ความรับผิดชอบต่อกัน เด็กและเยาวชนโตขึ้นมาต้องมีเครือข่ายให้เขาได้ทำอะไรร่วมกันอย่างยั่งยืน มีกิจกรรมและ พื้นที่รูปแบบต่าง ๆ ให้เด็กได้ทำงาน พื้นที่สร้างสรรค์ให้เขาทำอะไรได้อย่างสื่อกระตุ้น เพราะฉะนั้นในกลุ่มเยาวชน ๒๒ ล้านคนตั้งแต่เด็กไปจนถึงเยาวชน นักศึกษาที่อยู่ใน มหาวิทยาลัย รวมทั้งหมดแล้วจากแรกเกิดไปถึง ๒๕ ปี เราจะมีการเสนอความคิดที่นำไป ปฏิบัติได้ในครั้งต่อไป แต่ว่าคราวนี้เป็นคอนเซพชวล เฟรมเวิร์คว่าจะมีกลุ่มต่าง ๆ ที่เกี่ยวพัน กับเด็กที่น่าจะมีการปลูกจิตสำนึกอย่างไรบ้าง

ที่นี้ต่อไปเราก็มีในกลุ่มของข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ อันนี้ก็มีข้อเสนอ ในการปลูกจิตสำนึกสาธารณะให้เขาได้อย่างไร ความเป็นข้าราชการ สร้างเครือข่าย เจ้าหน้าที่ให้คนที่สนใจเรื่องความดี คุณธรรมไม่ว่าแห้ว มีเพื่อนที่จะยื่น -----

มีเครือข่ายที่จะร่วมมือกันทำอะไรได้ ที่จริงสำนักงาน ก.พ. ก็มีการตั้งคณะกรรมการจริยธรรม ในหน่วยงานต่าง ๆ ของข้าราชการพลเรือน แต่ว่าเครื่องมือต่าง ๆ จะต้องมีการเพิ่มมากขึ้น จะต้องมียะไรมากขึ้นนอกจากอบรมแล้ว จะต้องมีการสร้างความยั่งยืนของความสัมพันธ์ และการยืนหยัดในเรื่องเหล่านี้ เรามองในเรื่องแคเรีย พาส (Career path) ของคนทำงาน ถ้าทำงานทางด้านนี้ไปได้ไกลแค่ไหน เขาจะไปถูกโยกย้าย พอจะโตขึ้น มันเป็น โพรเฟสชันแนลลิซึม (Professionalism) ความเป็นวิชาชีพของเรื่องนี้หรือไม่นะคะ แล้วก็ เรื่องเนม แอนด์ เชม (Name and Shame) เรื่องการบังคับใช้ประมวลจริยธรรมจึงคิด ให้รอบคอบ เราอยู่ในระหว่างการที่จะออกแบบตรงนี้ให้เห็นถึงว่ามันจะมีการปรับเปลี่ยนได้ อย่างไรบ้าง

ส่วนกลุ่มเป้าหมายที่ ๓ คือนักการเมืองและพรรคการเมือง อันนี้ต่อไปมันคง ไม่ใช่ ๗๔ พรรคกับอะไรนะ เราเอาตัวเลขที่มีอยู่ในปัจจุบัน แต่ที่สำคัญคือใครจะเข้าสู่ พรรคการเมืองได้ การคัดเลือกเข้าสู่พรรคการเมืองนี้ต้องมีกลไกวิธีพิเศษอะไรหรือไม่ สังคม จะมีส่วนร่วมอย่างไรในการมองเรื่องนี้ ประเทศเกาหลีทุกครั้งที่มีคนสมัครรับเลือกตั้งเอ็นจีโอ (NGOs) ของเขา ภาคประชาสังคมเขาบางแห่ง เขาจะขึ้นชื่อเลยว่าคนนี้มีประวัติการทำงาน อย่างไร เราแบล็กลิสต์ (Blacklist) คนนี้คนโน้น เพื่อให้ประชาชนได้เลือกดูว่าคนคนนี้ เหมาะสมไหมที่จะเข้าสู่เป็นผู้แทนของเรา ที่นี้กลไกต่าง ๆ เหล่านี้มันสำคัญหรือว่าการปลูกฝังจิตวิญญาณของนักการเมืองให้เป็นคนดี คงจะมีอะไรมากกว่าการทำอาชีพอื่น ๆ ต้องสอบผ่านนี้ผ่านโน้น นักการเมืองควรจะมีกลไกอะไรไหมที่จะทำให้เขาเป็นนักเมือง ที่เรียกว่าฟูล เฟรช (Full Fresh) เต็มรูปได้ สังคมยอมรับได้ กลไกกำกับพรรคการเมืองอีก และวิธีการอื่น ๆ ดิฉันคิดว่ารวมทั้งการให้ความสำคัญกับผู้ไปลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง เลือกคนด้วยว่าจะต้องเข้าใจในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมอย่างไร อันนี้ก็คือสังคมในภาพใหญ่นะคะ

ที่นี้กลุ่มเป้าหมายที่ ๔ คือธุรกิจเอกชน ตอนนีธุรกิจเอกชนของประเทศไทย ถือว่าก้าวหน้ามากในเรื่องการต่อต้านทุจริตคอร์รัปชัน คุณประมนต์ แอค (ACT) แล้วก็ยังมี ไอโอดี (IOD) ซึ่งทั้ง ๒ ส่วนทำงานกันในเชิงที่สร้างความโปร่งใสธรรมาภิบาลของบริษัท แล้วก็กรอบหลักสูตรแอนติคอร์รัปชัน (Anti-Corruption) ไอโอดีก็มีการให้เซอร์ติฟิเคชัน (Certification) ให้รับประกันถ้าสมมุติว่ามีเครือข่ายของคอลเลกทีฟ แอคชั่น (Collective action) คือว่า

๑๔๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๗๒/๒

ถ้ามาเข้าหลักสูตรเรียนกันแล้วทำความดี ประเมินตัวเองแล้วว่าดีก็ได้รับการยอมรับอะไร
อย่างนี้นะคะ ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ดี สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องรับรองบริษัทตามมาตรฐานสากลว่าเรามี
จิตที่จะร่วมป้องกันทุจริต เช่นเดียวกับยูเอ็น โกลบอล คอมแพค (UN Global Compact)
ของสหประชาชาติ ที่บอกว่าบริษัทใหญ่ ๆ นั้นถ้าจะเข้ากระบวนการของยูเอ็น คอมแพค
มีประเด็นหนึ่งที่จะต้องยอมรับคือไม่ทุจริต นอกจากตัวเองไม่ทำการทุจริตแล้ว บริษัทเหล่านี้
จะต้องสัญญาว่าต้องเลิกคู่ค้า คู่ค้าของตัวเองที่ไม่ทำทุจริตด้วย เพราะฉะนั้นมาตรฐานสากล
เหล่านี้ก็มีความสำคัญ ที่นี้ตรงนี้นี่ละเป็นอะไรที่เราจะต้องทำกันต่อไปให้ดูให้เป็นมรรคเป็นผลมากขึ้น

กลุ่มเป้าหมายที่ ๕ คือสื่อมวลชน สื่อมวลชนนั้น จิตสำนึกและจริยธรรมของ
สื่อมวลชนเป็นอย่างไร มีส่วนในการที่จะเผยแพร่อะไรให้กับสังคมที่เกี่ยวข้องกับคุณธรรม
จริยธรรมหรือไม่ เราทำข่าวแต่เฉพาะของดารานักร้องอะไรต่าง ๆ ที่มันไม่ค่อยเกี่ยวโยงกับ
สาระที่เราคิดว่าสำคัญต่อสังคม แล้วก็การกำกับดูแลตัวเองดีแค่ไหน ในเวลาเดียวกัน
การตรวจสอบสื่อมวลชนควรจะมาจากภาคไหน ประชาชนควรจะตระหนักในเรื่องนี้แค่ไหน
แล้วก็ควรจะมีส่วนร่วมอย่างไรในการที่จะกำกับให้สื่อมวลชนนั้นมีคุณธรรม จริยธรรมด้วย
เพราะว่าเป็นต้นแบบและเป็นผู้ที่จะกำหนด เป็นฝ่ายที่จะกำหนดการเสพสื่อของประชาชนด้วย

กลุ่มเป้าหมายที่ ๖ คือประชาสังคม อันนี้ดิฉันคิดว่าภาคประชาสังคม
เป็นภาคที่มีความพิเศษไม่เหมือนกับภาคส่วนอื่น ๆ มีความเป็นอิสระ มีความเป็นตัวของ
ตัวเองแล้วก็อาจจะไม่ได้คล้อยตามคนอื่นง่าย ๆ เพราะฉะนั้นการทำงานกับภาคประชาสังคม
ก็เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อน ไม่ใช่จะไปชักจูงขึ้นนำได้ แต่เราก็เคยพบแล้วจากประวัติศาสตร์
ของไทยว่าผู้นำภาคประชาสังคม ที่จริงคุณรสนาที่เป็นสมาชิก สปช. ของเราก็เป็นนางเอก
สำคัญในการที่จะจัดการกับเรื่องทุจริตฯ สร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคมไทย -----

ดิฉันคิดว่าภาคประชาสังคมในตอนนี้อาจจะอ่อนแรงไปเยอะ เนื่องจากกระบวนการพัฒนา การทางการเมืองและสังคม ๑๐ ปีที่ผ่านมาทำให้ภาคประชาสังคมอ่อนแรงลงไปมากนะคะ แต่อย่างไรก็ตามแต่ถ้าเป็นภาคประชาสังคมนั้นเป็นเอเจนต์ (Agent) สำคัญของการถ่ายทอด อุดมการณ์ได้ ทำอย่างไรที่จะทำงานด้วยกัน รณรงค์ให้ร่วมสร้างอเจนดา (Agenda) เรื่องการ ต่อต้านการทุจริตนะคะ และทุจริตในหลาย ๆ มิติ รวมทั้งโดยเฉพาะในการช่วยปลูกฝัง สร้างจิตสำนึกของคนด้วย ไม่ใช่ไปปราบ ไปปราม ไปจับอย่างเดียว

ที่นี้กลุ่มเป้าหมายที่ ๗ คือประชาชน ประชาชนทั้งหมดเราต้องมีการรณรงค์ คนไทยไม่โกง สร้างเครือข่ายต่าง ๆ ของผู้แจ้งเบาะแส ผู้รักษาความเป็นธรรม การตรวจสอบ ผู้กระทำความผิดจากภาคประชาชน เป็นหูเป็นตาเหมือนตาสับปรดอย่างที่ว่านะคะ แล้วก็ อย่างเช่นเครือข่ายหมาเฝ้าบ้านของท่านประมนต์ก็เป็นอะไรที่น่าสนใจและทำได้มากขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อสังคม ที่นี้ในที่สุดแล้วดิฉันคิดว่าเพื่อไม่ให้ใช้เวลาของท่านมาก เราอยากรับฟังความคิดเห็นจากท่าน สังคมไทยไม่โกง ดิฉันคิดว่าก็คือเป้าหมายสุดท้ายว่า ทำอย่างไรสร้างปลูกฝังจิตสำนึกคนไทยไม่โกง โดยทุก ๆ ภาคส่วนเข้าใจและขับเคลื่อนไป ในทิศทางเดียวกัน อันนี้ดิฉันก็รู้สึกว่าจะอย่างที่ท่านประมนต์ได้พูดไปเมื่อสักครู่นี้ท่านประธาน บอกว่าคณะกรรมการต่อต้านทุจริตแห่งชาติที่ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธานก็ให้ ความเห็นชอบกับเรื่องที่จะปลูกฝังจิตสำนึก แล้วก็ให้ไฟเขียวว่าพยายามทำต่อไปในเรื่อง ทั้งรณรงค์ทางด้านสื่อในการอบรมเด็กและในการทำงานในระดับสถาบันการศึกษาต่าง ๆ เพราะฉะนั้นก็อาจจะเป็นช่วงโอกาสเวลาที่เราจะได้มีโอกาสทำอะไรหลายอย่างเพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกในการต่อต้านคอร์รัปชันสร้างคนให้มีคุณภาพ สร้างคนให้มีคุณธรรม เพื่อให้คอร์รัปชัน น้อยลงขอบคุณคะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ท่านประธานมีอะไร จะเพิ่มเติมไหมครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไปขอฟังความเห็น ข้อเสนอแนะ และข้อวิพากษ์วิจารณ์ จากสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาตินะครับ เท่าที่เข้าชื่อไว้ผมขออนุญาตเอ่ยนาม ๕ ท่านแรกก่อน นะครับ คุณเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ดอกเตอร์ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ คุณประชา ตรีรัตน์ คุณวันชัย สอนศิริ และคุณหม่อมอำพล จินดาวัฒน์นะ เรียนเชิญคุณเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล ครับ

๑๔๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ภาวดี ๗๓/๒

นายเดชฤทธิ์ ปัญจะมูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม เดชฤทธิ์ ปัญจะมูล จังหวัดปราจีนบุรี เท่าที่ได้รับฟังรายงานจากคณะกรรมการในการในเรื่องของการป้องกันและการทุจริต ก็ทำให้มองเห็น ยิ่งมาดูประวัติความเป็นมาภูมิหลังของคณะกรรมการทุก ๆ ท่านแล้ว ทำให้มองเห็นว่าเราน่าจะมีแสงสว่างที่ปลายอุโมงค์บ้างแล้ว เพราะว่าแต่ละท่านนั้นก็เป็นที่การันตี มีพื้นฐานจากความซื่อสัตย์สุจริต รายงานของท่านนั้น ขออนุญาตท่านประธานว่ามันค่อนข้างจะสอดคล้องกับเวทีที่พวกเราเป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในจังหวัดซึ่งมันจะสอดคล้องกันกับเวทีที่เราเข้าไปสัมผัส ไปรับฟังกับพี่น้องประชาชนมาหลายสิบเวที ซึ่งผมได้หารือและพูดคุยกันกับ สปช. จากจังหวัดต่าง ๆ ก็มีความคิดเห็นคล้าย ๆ กันในเรื่องนี้

เรื่องแรกเลยนั้นก็คือในเรื่องของการป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบว่าเราจะทำกันอย่างไร พี่น้องประชาชนก็พูดกันออกมาครับว่าในอีก ๒๐ ปีข้างหน้าเนี่ยเนี่ยเขาอยากจะเห็นบ้านเมืองของเรานั้นปลอดจากการทุจริต คำถามสุดท้ายเขาบอกว่าวิทยากรกระบวนการได้ถามเขาว่าเขาจะทำกันอย่างไร เขาบอกว่าจะต้องทำที่ตัวเขาเองก่อนอันดับแรกนี่ก็คือสิ่งที่น่าชื่นใจว่าผมก็มองเห็นว่าที่คณะกรรมการได้ทำรายงานขึ้นมาแล้วก็ได้เตรียมการตรงนี้ผมก็มั่นใจว่าผมนี้กำลังกับพี่น้องประชาชนที่ลงไปรับฟังความคิดเห็นเขาตื่นตัวในเรื่องของการป้องกันการทุจริตเป็นอย่างสูง แล้วก็รอง ๆ ลงมาก็ในเรื่องของการซื้อสิทธิขายเสียง การสร้างความเหลื่อมล้ำอะไรต่าง ๆ เพราะฉะนั้นก็รองลงไป หลาย ๆ จังหวัดจะเป็นในลักษณะนี้ ก็กราบเรียนท่านประธานว่างบประมาณที่ท่านได้อนุมัติลงไปนั้นจะไม่สูญเปล่าหรอกครับ เป็นพลังและเป็นพลวัตให้กับสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติในที่แห่งนี้ด้วยที่นี้ดูจากการรายงานของท่านคณะกรรมการก็จะเน้นในเรื่องของการปลูกฝัง -----

ในเรื่องของการป้องกันการทุจริตและในเรื่องของการปราบปรามจะอย่างไรนั้น จากการที่ได้รับฟังความคิดเห็นมาผนวกกับการที่ศึกษาจากรายงานมาด้วย ก็ทำให้มองเห็นว่าในเรื่องของการปลูกฝังจิตสำนึกนั้น ๒ ประเด็นแรกครับ นั่นก็คือจะต้องรู้ปัญหาของมันก่อน รู้ปัญหาแล้วก็ต้องเข้ามีส่วนร่วม ใครครับที่เข้ามามีส่วนรวม นั่นก็คือพี่น้องประชาชนจากฐานรากที่จะช่วยกัน อย่างที่ท่านอาจารย์จूरีบอกว่าโครงการตาสับประรดนั้นนะครับ ตรงนี้ก็ต้องมีในเรื่องของฐานรากก่อนนะครับ การปลูกฝังจิตสำนึกนั้นจะต้องเริ่มจากครอบครัวก่อน ผมขออนุญาตยกตัวอย่างครอบครัวหนึ่งซึ่งผมเห็นมาเป็นครอบครัวเล็ก ๆ แล้วก็ค่อนข้างจะไม่ได้มีฐานะอะไรมากมายนัก แต่ความคิดความอ่านแล้วก็การปลูกฝังจิตสำนึกของลูกเขาเริ่มจากสอนลูกว่าเสื้อผ้าเก่าขอให้มันสะอาด เสื้อผ้าขาดก็ขอให้มิกลิ้นหอม ถึงแม้ว่าบ้านเขาจะยากเขาจะจนแต่ก็ขอให้เสื้อผ้าเขาทั้งสะอาดทั้งมิกลิ้นหอม ลูกเต้าเติบโตขึ้นมาเป็นคนที่มีความซื่อสัตย์มีความกตัญญูต่อบ้านต่อเมืองต่อแผ่นดิน แล้วก็เติบโตเข้าไปรับราชการในตำแหน่งที่ดี ๆ กันทั้งหมด นี่ก็เป็นตัวอย่างอันหนึ่ง ต่อไปนั่นก็คือจากครอบครัวก็เข้าไปสู่ชั้นเรียน ชั้นเรียนนั้นตั้งแต่ออนุบาลจนกระทั่งถึงจบอุดมศึกษา ตรงนี้ควรจะมีในเรื่องของสมุดบันทึกความดีตั้งแต่เริ่มต้นมาเลย จบไปแล้วเข้าทำงาน กรมการศึกษานี้ น่าจะต้องบูรณาการกันกับกระทรวงศึกษาธิการ ก.พ. ก.พ.ร. ที่จะรับเด็กเหล่านี้เข้ามาทำงานเป็นอันดับแรก

แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งในเรื่องของการป้องกันนั้น กระทบผมเห็นว่าการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับการป้องกันการทุจริตหรือการขจัดโอกาสในทางทุจริต มันมีอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญมากนั่นก็คือการกุศลทั้งหลายจากส่วนกลางซึ่งจะมุ่งลงไปสู่ภูมิภาคกับท้องถิ่น พวกเราเรียกกันว่ากุศลภัย ไม่ว่าจะเป็พระ ไม่ว่าจะเป็เสือ ไม่ว่าจะเป็งานบอลงานโบว์ลิ่ง งานคอนเสิร์ต อะไรต่าง ๆ หลังไหลกันลงไปสู่ภูมิภาคแล้วก็ท้องถิ่น ตรงนี้ละครับ จะเป็นการสร้างโอกาสของการทุจริต ท้องถิ่นจะไปเอาที่ไหน ถ้าไม่ใช่กับผู้มีอิทธิพลและผลประโยชน์ ตรงนี้อันหนึ่ง

อีกอันหนึ่งก็คือในเรื่องของการปราบปรามที่สำคัญก็คือองค์กรที่มีหน้าที่ในการปราบปรามการทุจริตยังมีการผูกขาด ผูกขาดอันดับแรกเลยนั่นก็คือผูกขาดที่มาเนื่องจากว่า ป.ป.ช. นั้นมาจากข้าราชการระดับปลัดกระทรวง อธิบดี หรือเทียบเท่า

๑๔๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อริสา ๗๔/๒

ขาดความยึดโยงกับพี่น้องประชาชนทั้ง ๙ ท่าน ควรจะให้พี่น้องประชาชนอย่างน้อยสัก ๔ ใน ๙ ท่าน ก็ยังดีครับ

ต่อมานะครับผูกขาดในเรื่องของความล่าช้าในเรื่องของอายุความไม่น่าจะเกิดขึ้นในเรื่องของขาดอายุความ น้ำท่วมจนบัดนี้ยังหาผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องเหล่านี้ยังไม่ได้ผูกขาดในเรื่องของมาตรฐานแล้วแต่ว่ามาตรฐานจะสนใจในเรื่องอะไร ก็หยิบตรงนั้นขึ้นมาประชาชนยังสงสัยในเรื่องมาตรฐาน ผูกขาดในเรื่องของการอยู่ยาว ๆ ๙ ปีน่าจะยาวเกินไปผมว่าน่าจะสัก ๕ ปี ๖ ปีก็เพียงพอแล้วสำหรับอายุของ ป.ป.ช. นอกจากนั้นในแต่ละปี ๆ ก็น่าจะต้องมีการประเมินผลโดยคณะกรรมการประเมินผลในระดับชาติ

สุดท้ายครับในเรื่องของการผูกขาดนั้นก็คือเมื่อครบเวลาแล้ว ผูกไปแล้วผูกกันจนขาดแล้ว ก็ไม่ควรจะเอาที่ขาดนั้นมาผูกกันใหม่ครับ กราบขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เชิญดอกเตอร์ชิงชัย หาญเจนลักษณ์

นายชิงชัย หาญเจนลักษณ์ : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม ชิงชัย หาญเจนลักษณ์ หมายเลข ๖๔ ครับ ผมเห็นด้วยกับท่านประธานคณะกรรมการที่ว่าการป้องกันและปราบปรามการทุจริตมีความสำคัญสูงมาก ในเรื่องที่เรากำลังทำอยู่ของ ป.ป.ช. เรานี่นะครับ ผมอยากยกตัวอย่างให้เห็นคือปัญหาเรื่องทุจริตในทุกภาคส่วนและทุกระดับของสังคมไทยซึ่งเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่ายนะครับ ท่านกรรมาธิการหลายท่านก็ได้เน้นเรื่องนี้ อยู่แล้ว มันไม่เหมือนกับการปฏิรูปเรื่องอื่น ซึ่งอาจจะมีเรื่องการแตกต่าง มีความคิดที่แตกต่าง แตกแยกกันบ้าง -----

เพราะฉะนั้นเรื่องการปฏิรูป เรื่องการปราบปรามทุจริตสามารถจะทำให้เสร็จลุล่วงได้ค่อนข้างจะรวดเร็ว ถ้าเพื่อเป็นอย่างนั้นมันจะเป็นการแสดงให้เห็นต่างประเทศซึ่งตอนนี้กำลังจ้องประเทศไทยอยู่ อันนี้ต้องยอมรับ เห็นว่าเราก็มีเรื่องการปฏิรูปปัญหาสำคัญออกมาเป็นรูปธรรมได้แล้ว จากประสบการณ์ในการทำงานภาคเอกชนของผมโดยเฉพาะกับภาคเอกชนต่างประเทศ ปัญหาใหญ่ ๆ ของเขาก็จะมี ๒ อย่างก็ได้มีการพูดถึงโดยท่านประธานกรรมาธิการแล้ว คือระบบการจัดซื้อจัดจ้างซึ่งไม่โปร่งใส แล้วก็ระบบการประมูลโครงการใหญ่ ๆ ที่มีการกำหนดทีโออาร์ที่เราเรียกกันว่าล็อกสเปก (Lock spec) นี่นะครับ ไว้ล่วงหน้าแล้ว เพราะฉะนั้นก็จะสามารถบอกได้เลยว่าบริษัทไหนจะได้ ถ้าเพื่อมีการแก้ไขเรื่องนี้ให้มีธรรมาภิบาลมากขึ้นได้ใน ๒ เรื่องนี้ มันก็จะทำให้ภาคเอกชนของต่างประเทศเห็นผลประโยชน์ แล้วก็จะเป็นผู้ที่ไปสนับสนุนกับรัฐบาลของเขาว่าประเทศไทยเราตอนนี้ก็ได้เริ่มเดินหน้าไปแล้ว อันที่จริงรัฐบาลเขาก็น่าจะให้การรับรองของประเทศไทยให้ระดับดีขึ้น แม้ว่าการดำเนินการตามหลักประชาธิปไตยยังไม่พร้อมนะครับ ส่วนมาตรการผมอยากจะพูดถึงมาตรการกว้าง ๆ อยากจะย้ำมาตรการกว้าง ๆ ไว้สัก ๕ มาตรการที่มันจะไปเปลี่ยนที่ผมพูดถึงปัญหาใหญ่ ๒ อันนั้น คือ ๑. อาจารย์จุกก็พูดไว้ คือเปลี่ยนให้ประชาชนเป็นพลเมืองโดยใช้เรื่องของซีวิค เอดูเคชัน (Civic education) เป็นหลัก แล้วก็ต้องปลูกฝังกันมาตั้งแต่การศึกษาปฐมวัย ๒. นำกรณีการทุจริตที่เด่นชัดเอามาตีแผ่อย่างกว้างขวาง แล้วก็สร้างเป็นเรื่องของโซเชียล แซงชัน (Social sanction) ขึ้นนะครับ ๓. ผมคิดว่าอันนี้จำเป็นนะครับ ต้องจัดเป็นคล้าย ๆ ในรูปของวัน สตอป เซนเตอร์ (One stop center) หลายเรื่องของเราก็ได้มีการทำเรื่องวัน สตอป เซนเตอร์เอาไว้แล้ว น่าจะทำวัน สตอป เซนเตอร์ในเรื่องการปราบปรามทุจริต อันที่ ๔ ผมคิดว่าอันนี้ก็คงต่อจากที่ท่านประธานพูดเอาไว้แล้วว่าเป็นไม่มีใครให้ก็ไม่มีใครรับ อันนี้ต้องลงโทษทั้งคู่ให้ ผู้รับ แต่ทั้งนี้ควรจะมีกลไกก็คือความร่วมมือภาครัฐ ภาคเอกชนที่คอยเฝ้าดูกรณีซึ่งเริ่มมีปัญหา เริ่มมีเบาะแสแล้วว่าจะมีการทุจริต กลไกอันนี้น่าจะเอาไว้ในคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนที่เรียกว่า กรอ. แล้วก็มีการนำเรื่องเข้าประชุมในที่ประชุมทุกครั้ง กรอ. มีท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธานอยู่แล้ว

แล้วอันสุดท้ายผมก็คิดว่าจำเป็นที่จะต้องลดขั้นตอนการพิจารณาคดีเรื่องทุจริตหลายท่านก็พูดแล้วนะครับ อันนี้ผมก็อยากจะขอเสนอสั้น ๆ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

๑๔๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๗๕/๒

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณประชา เตรรัตน์ ครับ

นายประชา เตรรัตน์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม ประชา เตรรัตน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก่อนอื่นผมขอชื่นชมคณะกรรมการที่ทำเรื่องนี้นะครับ คือการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ในแผนภูมิที่พูดถึงผู้เกี่ยวข้องกับการทุจริต ประพฤติมิชอบทั้งในวงราชการนั้นมีอยู่ ๔ กลุ่มก็คือ ๑. ภาคการเมือง ๒. ภาคราชการ ๓. ภาคเอกชน และ ๔. ภาคประชาชน เราเห็นชัดเจนนะครับว่าในช่วง ๗๐-๘๐ ปีที่ผ่านมา ปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในวงราชการทั้งฝ่ายการเมืองและในราชการนั้นมีสูงมาก อันดับ ๑ ภาคการเมืองนั้นเราจะต้องทราบว่าทุจริตต้นน้ำของภาคการเมืองมาจากไหน แนนอนที่สุดจากการสังเคราะห์ วิเคราะห์ชัดเจนว่าทุจริตต้นน้ำของภาคการเมืองก็คือ การทุจริตจากการเลือกตั้ง ชื่อสิทธิขายเสียงจากการเลือกตั้ง ตรงนี้ต้องทำการสังเคราะห์ แล้วทำการให้ชัดเจนว่าพี่น้องประชาชนถ้าทราบใดภาคประชาชนยังเข้าใจถึงผลเสีย -----

- ๗๖/๑

ยังยอมรับการซื้อสิทธิขายเสียง ก็จะเป็นปัญหามาก ภาคการเมืองก็ยังเป็นเรื่องยาก การเมืองนั้นเป็นเรื่องปกติ ถ้าเขาคิดว่าเขาใช้เงินแล้วสามารถซื้อแล้วได้คะแนนเสียงเขาก็ต้องซื้อเป็นเรื่องธรรมดาของวงการเมือง การที่จะเอาชนะกันในทางการเมืองนั้น ในคะแนนเสียง ถ้าเขาวิเคราะห์แล้วเห็นแล้วว่าใช้เงินแล้วซื้อเขาได้คะแนนเขาก็ซื้อ สิ่งเหล่านี้มันก็จะต้องทำการแก้ไขให้สำคัญในภาคประชาชนด้วย อันที่ ๒ ภาคราชการ ราชการเป็นกลไกเป็นเครื่องมือสำคัญที่สำคัญที่สุดให้กับฝ่ายการเมือง เป็นมือเป็นไม้ในการที่จะโกงหรือทุจริตให้ฝ่ายการเมือง ผมรับราชการมาทั้งชีวิต ๓๘ ปีเต็ม กล่าวพูดได้ว่าฝ่ายการเมืองหรือนักการเมืองเขาโกงเองไม่ได้หรอกครับ ถ้าราชการไม่โกงให้ ไม่ว่าจะเมกะ โปรเจกต์ (Mega project) หรือมินิ โปรเจกต์ (Mini project) หรือมิดเดิล โปรเจกต์ (Middle project) ปลัดกระทรวง อธิบดี ผู้ว่าราชการจังหวัดทั้งหลาย ถ้าไม่โกงให้โกงไม่ได้หรอกครับ ส่วนเหล่านี้ก็ต้องแก้ด้วย ทั้งภาคราชการ ภาคการเมืองและภาคประชาชน ธุรกิจเอกชนยังไม่ต้องพูด มีหนทางใดที่จะได้เปรียบคู่แข่ง ยอมจ่ายได้ไต่ะ จ่ายแล้วคุ้มเขาก็จ่าย เห็นชัดเจนในการที่จะออกขอใบอนุญาตสัมปทานอะไรทั้งหลาย ชัดเจนมาก ถึงบอกว่าในการปฏิรูปขบวนการปราบปรามทุจริตประพฤตินิชอบนั้นต้องรื้อกฎหมายปฏิรูปเยอะเยอะมากมาย ที่ท่านเสนอมาหลายแนวทางก็ถูกต้องแล้ว เช่น การลดการใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจ การใช้ดุลยพินิจของผู้มีอำนาจเป็นตัวสำคัญในการสร้างกลไกในการที่จะทุจริตคอร์รัปชัน โดยเฉพาะเรื่องระบบสัมปทานทั้งหลาย เงินไม่มาเช่นไม่เป็น นี่ของนักการเมืองส่วนประชาชนในการเลือกตั้งในหลายพื้นที่ถ้าเงินไม่มาก็ไม่เป็น ตรงนี้ทำอย่างไรถึงล้างภาพแนวความคิดนี้ออกจากมันสมองของคนทั่วไปให้ได้ แน่นนอนที่สุกระบบการปลุกฝังที่ท่านนำเสนอ นั้นเป็นสิ่งที่จะต้อง แล้วต้องปลุกฝังตั้งแต่เด็กในวัยเรียน กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงอะไรก็ตามที่มีเกี่ยวข้องกับพลเมืองหรือประชาชนเยอะ ๆ ในพื้นที่นั้นเป็นสิ่งที่จำเป็นมาก จะต้องทำการปลุกฝังให้รู้ถึงความละเอียดและเกรงกลัวต่อบาปต่อการทุจริตประพฤตินิชอบ และที่ผมเห็นว่าส่วนสำคัญที่สุดที่จะทำได้ฉับพลันคือการออกหลักนิติธรรมที่มีกติกาชัดเจนสำหรับคนที่ จะจัดซื้อจัดจ้างทั้งหลาย ผมรับราชการมา ๓๘ ปีเต็ม ๆ ผู้ที่ได้ผลประโยชน์จากโครงการใหญ่ ๆ ทั้งหมด ไม่ว่าจะป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่หรือนักการเมืองก็ตาม รัฐมนตรีก็ตาม เวลาเมื่อมีเรื่องมีราวขึ้นมา นั้นคนที่ถูกลงโทษกลายเป็นข้าราชการชั้นผู้น้อย คณะกรรมการตรวจการจ้าง

๑๕๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๗๖/๒

คณะกรรมการตรวจรับพวกนี้ ผมคิดว่าในการปฏิรูปกฎหมายเรื่องนี้ควรจะตั้งกำหนดให้ผู้บริหารจะต้องมีส่วนมาในการตรวจรับการจัดซื้อจัดจ้างที่เป็นโครงการใหญ่ ๆ ด้วยเพื่ออะไรครับ เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าราชการทั้งหลายที่ตกเป็นเครื่องมือแล้วนำเสนอมากผลประโยชน์ตัวเองได้ไปไม่เท่าไรหรอกครับ แต่ตัวได้ไปจริง ๆ คือผู้บริหารระดับสูงหรือนักการเมืองระดับใหญ่เอาไป แต่เวลามีเรื่องมีราวข้าราชการทั้งนั้นครับ ที่ถูกเล่นงานที่ถูกอะไรทั้งหลาย ดังนั้นในเรื่องนี้ท่านควรจะตั้งกำหนดแนวทางให้ชัดเจน จะปฏิรูปกฎหมายอะไรก็ได้ ในเรื่องของนิติธรรม นิติรัฐที่ชัดเจนในเรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างนายกเทศมนตรี นายก อบต. นายกทั้งหลาย ควรจะต้องให้มีส่วนมาตรวจรับการจัดจ้าง แล้วให้รู้ไปเสียว่าเวลาผลคุณภาพงานมันแย่ ๆ เขาจะต้องมีส่วนรับผิดชอบด้วย สุดท้ายครับ สำคัญที่สุดก็คือภาคประชาชน ภาคประชาชนการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบตรงนี้ กฎหมายรัฐธรรมนูญที่ฉบับกำลังยกร่าง ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งครับที่จะต้องให้พลังของภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างการทำงาน โดยเฉพาะระดับท้องถิ่น ระดับจังหวัดลงมา แล้วนี่คือการสร้างพลังที่เข้มแข็ง คนที่จะตรวจสอบการทุจริตได้ดีที่สุดมันสู้ประชาชนไม่ได้ครับ ถ้าจะเป็น ป.ป.ช. สตง. คตง. สารพัด ส ทั้งหลาย เพราะว่ามันห่าง แต่ประชาชนอยู่ในพื้นที่เห็นชัด ตำตาอยู่ทุกวัน ในเทศบาล ใน อบต. ใน อบจ. มันตำตาอยู่ทุกวัน -----

- ๗๗/๑

๑๕๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อัมพา ๗๗/๑

เพียงแต่ว่าเขาไม่มีอำนาจ เวลาไปขอข้อมูลว่าโครงการพัฒนาเป็นเรื่องความลับคุณมาขอไม่ได้อะไรทำนองนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้จะครบร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่กำลังจะให้หมวดว่าด้วยพลเมืองเป็นใหญ่ ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งแล้วจะต้องออกกฎหมายที่ให้ภาคพลเมืองนอกจากไม่ใช่แค่ วอท์ชดกอย่างเดียว ไม่ใช่แค่สุนัขเฝ้าบ้าน ควรจะต้องมีอำนาจในการที่จะมีกลไกอะไรตรวจสอบและสามารถจะส่งเรื่องราวให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่า ป.ป.ช. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือแม้แต่ฟ้องเองก็ได้ อันนี้เมื่อพลเมืองเข้มแข็งแล้วภาคการทุจริตก็จะลดน้อยลงเอง แค่ว่าว่ามีร่างให้สภาพลเมือง มีสภาพลเมืองให้ตรวจสอบทั้งนักการเมือง ทั้งข้าราชการมาไว้วายว่าถ้าอย่างนี้แล้วจะเป็นการขัดขวางการทำงานของพนักงานเจ้าหน้าที่ ผมบอกว่าไม่ได้ขัดขวางหรอกครับถ้าท่านสุจริตไม่มีการขัดขวางแน่ แต่ถ้าทุจริตขัดขวางแน่นอน เพราะฉะนั้นสิ่งที่สำคัญที่สุดผมข้าย้ำนะครับภาคประชาชนครับ ถ้าท่านสามารถส่งเสริมความเข้มแข็งภาคประชาชนตรงนี้ได้ การปราบปรามทุจริตประพฤติดีมีขอบทั้งหลายก็จะทำได้ง่ายขึ้น ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณวันชัย สอนศิริ ครับ

นายวันชัย สอนศิริ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม วันชัย สอนศิริ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านประธานครับ ผมเห็นท่านประธานกรรมาธิการท่านประมนต์ สุธีวงศ์ สู้เรื่องคอร์รัปชันนี้มานาน แล้วก็ท่านพะจุนธุ์ ตามประทีป เมื่อกี้นี้ก็ชี้แจงแถลงแล้วก็ต่อสู้เกี่ยวกับเรื่องนี้มานานเช่นกัน อาจารย์สังคีต พิริยะรังสรรค์ รวมทั้งท่านจูรี วิจิตรวาทการ สิ่งที่ผมอยากจะเรียนถามท่านและเอ่ยนามท่านนั้น ในชีวิตของผมและท่านที่ทำอยู่มีโอกาสจะได้เห็นว่าการคอร์รัปชันในบ้านนี้เมืองนี้ที่ท่านต่อสู้มานานแล้วมันลดลงสัก ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ในยุคของการปฏิรูปที่ท่านเขียนมานี้ได้หรือไม่ อย่างไร เพราะผมเชื่อเหลือเกินว่าใครจะเขียนสวยหรู สวยสด งดงามอย่างไรก็ได้ ผมอยู่ในวุฒิสภาก็เห็นอย่างนี้ครับท่านประธาน บางทีสวยกว่านี้ด้วยนะครับท่านประธาน แต่ผมยังไม่แน่ใจว่าสิ่งที่ท่านเสนอมานั้นมันจะทำให้การแก้คอร์รัปชันในยุคปฏิรูปนี้เกิดขึ้นได้หรือไม่ ที่ผมพูดทั้งหมดนั้นด้วยความเคารพครับ หากได้มีเจตนาที่จะไปบอกว่าสิ่งที่ท่านเสนอมานั้นมันได้ดีแต่ประการใดดีครับ แต่ผมอยากทราบว่าความสัมฤทธิ์ผลของมัน มันจะเป็นไปได้หรือเปล่าครับ

๑๕๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อัมพา ๗๗/๒

อาจารย์สังคิตก็มีภาพเยอะมากบรรยายได้ดีเลยนะครับ ทำอย่างไรมันจะเกิดขึ้นได้ อันนี้เรื่องใหญ่ ท่านครับ เออล่ะ แต่ขออนุญาตชื่นชม ขอขอบคุณที่ให้แนวทาง สิ่งที่ผมชอบมากของท่านครับ เรื่องคนไทยไม่โกง คนอื่นเขาพูดครับ แต่ท่านเขียนมาที่ผมชอบ และถามว่าชอบอย่างไร และมันจะเกิดขึ้นได้อย่างไรก็คือว่าท่านเสนอมาทั้งหมด ๓ แนวทาง

๑. สร้างจิตสำนึกที่ตัวบุคคล มีรายละเอียดอยู่ในนี้ ผมไม่พูด
๒. สร้างพื้นที่ให้คนดีมีที่ยืน
๓. สร้างพลังต่อต้านและลงโทษทางสังคม

ตรงตามใจผม เพียงแต่ใจผมอยากว่ามันจะเกิดอย่างไร ถามว่ามันตรงตามใจอย่างไร คือผมคนไทยไม่โกง สร้างจิตสำนึก ทำอย่างไรครับถึงเราจะให้คนไทย -----

๑๕๔

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๗๘/๑

ปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตได้ ทำไมเรายอมรับกันได้แบบหน้าตาใสหมดเลยครับท่านประธาน นายก อบต. คนนี้ นายกเทศบาลคนนี้ ส.ส. ท่านนี้ ส.ว. ท่านนี้ รัฐมนตรีท่านนี้ เรารู้แหง ๆ ว่าโกง แล้วเราก็เคารพนับถือยกย่องเชิดชูบูชา เชิญไปทอดผ้ามหาบังสุกุล คล้องพวงมาลัยให้ลูกสาว ผู้ว่า โกงยังเชิญเลยครับ ทำไมผมไม่เข้าใจท่านประมนต์ครับ ทำไมรัฐบาลไม่รณรงค์ ไม่เอาจริงเอาจัง ยิ่งยุคอย่างนี้น่าจะต้องลุยกันให้แหลกไปเลย เพราะฉะนั้นได้แต่พูด ๆ กัน ผมว่าเรื่องการรณรงค์ เป็นเรื่องใหญ่มาก ทั้ง ๆ ที่มีทีวี วิทยุ โทรทัศน์เยอะแยะมาก หรือต้องรอให้ท่านประมนต์ ไปเป็นรัฐมนตรี ผมชอบท่านมาโดยตลอดผมเห็นท่านรณรงค์ แต่อยากให้มันสัมฤทธิ์ผล คนไทยเรามันชอบเงินเป็นตัวตั้งจริง ๆ ครับ ทำไมไม่รณรงค์ว่าคนดีต้องยกย่อง คิดจะเป็นตำรวจ ก็คิดจะมาโกงแล้ว ไปอยู่โรงพักไหนจะรวกกัน คิดจะมาเป็นอธิบดีเป็นปลัดกระทรวงรวกแล้วครับ แล้วเราก็กยกย่องเชิดชูบูชาอธิบดี ปลัดกระทรวงที่มันรวก ถามว่าท่านไฟโรจน์รู้ไหมว่าอธิบดี คนนี้โกง รู้ แต่เราก็ไม่ปฏิเสธเขา ขอภัยที่เอ่ยนามครับ แต่ทั้งหมดผมว่าขอภัยนะครับ ตัวการเมืองเป็นตัวหลักของการแก้ ถ้าตัวการเมืองหัวไม่กระดิก หางไม่ส่าย ทุกคนเวลา ได้รับยศได้รับตำแหน่งก็บอกเพื่อเป็นเกียรติกับวงศ์ตระกูล ทำอย่างไรครับท่านพะจุนธุ์ที่เคารพ ท่านประธานครับ ทำอย่างไรให้วงศ์ตระกูลที่มันโกง มันทุจริตมันจมไปจากแผ่นดินนี้ และมีคนปฏิเสธในแผ่นดินนี้

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : อาจารย์วันชัย ช่วยสรุปนะครับ

นายวันชัย สอนสิริ : จบเลยครับ ท่านประธาน

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ หมออำพล จินดาวัฒน์นะ ครับ

นายอำพล จินดาวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ที่เคารพครับ ผม นายแพทย์อำพล จินดาวัฒน์ นะครับ ก็ต่อจากท่านวันชัยก็ขอสั้น ๆ นิดเดียวนะครับ อยากจะกราบเรียนว่าสิ่งที่ทางคณะกรรมการได้กรุณานำเสนอวันนี้ ซึ่งเป็นกรอบความคิด รวบยอดหรือคอนเซพชวล ดีไซน์ก็คงเป็นขั้นที่ ๑ เท่านั้น ในการที่ท่านกำลังจะเสนอในเรื่อง การปฏิรูประบบต่าง ๆ เพื่อลดปัญหาเรื่องทุจริตคอร์รัปชันประพฤติมิชอบนะครับ ผมคิดว่า ขออนุญาตชื่นชมว่าท่านได้พยายามทำเรื่องนี้ ผมจับประเด็นจากสิ่งที่ท่านเสนอก็มีด้วยกัน ๓ ด้าน หรือ ๓ เรื่อง ผมคิดว่าค่าง่าย ๆ ดีที่ท่านเสนอไว้ ปลูกฝัง ป้องกันปราบปราม

๑๕๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๗๘/๒

จาก ๓ เรื่องนี้ท่านก็ได้ลงไปในรายละเอียดขยายอยู่พอสมควร ผมเรียนว่าถ้าลองดูแล้ว
วันนี้ผมจะยังไม่ลงไปรายละเอียดนะครับ แต่สิ่งที่ท่านทำไว้ในนี้คงจะเพื่อเป็นการพัฒนา
ต่อยอดต่อไป ผมอยากจะดูว่าในหน้าที่ ๕ เรื่องแผนภาพที่ ๑ ที่มีสายฟ้าฟาด ๓ อันนี้
ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า อันนี้น่าจะทำการรอบความคิดรวบยอดปฏิรูป
การป้องกันและปราบปรามทุจริตประพจน์มิชอบนะครับ ซึ่งอยู่ในหน้า ๓ ผมเองได้พยายาม
ลองเขียนออกมาแล้วเดี๋ยวผมจะส่งให้ท่านประธานกรรมการนะครับ เพื่อจะมีประโยชน์
ในการไปปรับ ผมคิดว่าถ้าเป็นสายฟ้าฟาด ๓ อันนี้มันแยกส่วนกันอยู่ แต่ถ้าประกอบเข้าเป็น
เรื่องของกรอบความคิดอาจจะมีชัดเจนมากขึ้นนะครับ ซึ่งเป็นเรื่องที่ท่านมีอยู่แล้ว
จริง ๆ แล้วปลุกฝัง ป้องกัน ปราบปราม ท่านมีกรอบความคิดอยู่แล้วในเอกสารนี้ แต่ท่านได้
ใช้คำว่า ยุทธศาสตร์ นะครับ -----

- ๗๘/๑

๑๕๖

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉันทา ๗๙/๑

ซึ่งผมคิดว่าถ้าเอามาประกอบกันแล้วจะเป็นกรอบความคิดที่เข้าใจง่าย แล้วก็เชื่อมโยงกันทั้งหมดนะครับ ผมลองยกร่างอันนี้ไว้แล้ว โดยที่เรื่องปลูกฝังมีกรอบอยู่ในหน้า ๑๐ อยู่แล้วนะครับ ถ้าปรับมาเป็นกรอบเรื่องของส่วนหนึ่ง ๑ ใน ๓ ของกรอบความคิดรวบยอดก็จะเป็นชัดเจน แล้วก็เรื่องป้องกันนั้นท่านมีอยู่ในหน้า ๑๓ เรื่องปราบปรามมีอยู่ในหน้า ๒๑ ถ้ามาประกอบกันก็จะเห็นชัดเจนนะครับ ผมคงกราบเรียนแค่นี้เพื่อจะช่วยเหลือ แล้วก็จะได้ช่วยกันพัฒนาต่อไปในขั้นถัดไป รายละเอียดไม่ลงรายละเอียดอย่างอื่น

เพิ่มเติมนิดเดียวครับ ในกรอบที่ ๒ หรืออาจจะในกรอบที่ ๑ หรือ ๒ ท่านอาจจะลองดูครับ ปลูกฝังหรือป้องกันอาจจะต้องเติมเรื่อง พ.ร.บ. สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติ เข้าไปสักที่ใดที่หนึ่งเพื่อจะไปยึดโยง เพราะว่าสิ่งนี้ สปช. เรามีมติเห็นชอบกันไปแล้ว น่าจะเป็นเครื่องมือหนึ่งที่หนุนไม่ว่าอาจจะจะเป็นปลูกฝังหรือป้องกัน ถ้าจัดใส่ไปตรงไหนสักนิดหนึ่งก็จะมีกรยึดโยง เชื่อมโยงกันนะครับ ก็ขอขอบพระคุณท่านประธานคงมีเท่านี้ครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนามอีก ๕ ท่านนะครับ อาจารย์วีริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ อาจารย์อมร วาณิชวิวัฒน์ คุณภทริยา สุมะโน และคุณชาติ เจริญสุข นะครับ เรียนเชิญอาจารย์วีริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ครับ

นายวีริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม วีริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ ผมสนับสนุนเต็มที่เลยนะครับ เรื่องที่เสนอมา แต่ผมอยากจะแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมท่านประธานครับ โดยเฉพาะเรื่องผู้เสียหาย ผมว่าผู้เสียหายนี้ผมเห็นด้วยครับ ที่ต้องให้เอกชนเข้าไปเป็นผู้เสียหายในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันหรือการรักษาเพื่อสาธารณประโยชน์และสิ่งแวดล้อม โดยไปแก้ไขใน วิ. อาญากับ วิ. ปกครอง เพราะมันใส่ในรัฐธรรมนูญมันก็จะลำบาก เพราะว่าส่วนใหญ่มันก็อยู่ตรง วิ. อาญา กับ วิ. ปกครองครับ ท่านประธาน มีการโง่งที่หลวงเป็นจำนวนมากด้วยการออกโฉนดทับที่หลวง พอเอกชนจะไปฟ้องเพิกถอนก็ไม่ได้ เพราะว่าไม่เป็นผู้เสียหาย อันนี้มันก็เป็นปัญหา ไปถมที่หลวงเอกชนไปร้องก็ไม่ได้ คือไปฟ้องศาลก็ไม่ได้ เพราะไม่ใช่ผู้เสียหาย ทั้ง ๆ ที่เอกชนนั้นมีความเสี่ยงมาก ท่านประธาน ถ้าฟ้องไม่เป็นความจริงตัวเองก็ต้องรับความผิดฐานฟ้องเท็จ ไม่ใช่ว่าคนฟ้องอยากจะฟ้องใครก็ฟ้องได้ เพราะฉะนั้นคนฟ้องก็มีความเสี่ยงเหมือนกันว่าถ้าคุณฟ้องโดยเจตนาถ่วงแก่งเขาหรือข้อมูลไม่ถูกต้องชัดเจน คุณก็อาจจะโดนกลับ ในข้อหาฟ้องเท็จ

๑๕๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎฐรดา ๗๙/๒

ก็เสียหายมันก็ตามไปด้วยละเมิด เพราะฉะนั้นการเปิดให้เอกชนไม่ใช่ว่าเอกชนใครอยากจะไปฟ้องก็ฟ้อง เขาก็ต้องดูว่าแน่ใจว่ามันมีโอกาส หรือว่ามันมีมูลแล้วมีความผิดจริงแน่นอน และการฟ้องศาลมันก็ต้องไต่สวนว่ามีมูลหรือเปล่าด้วย เพราะฉะนั้นการเปิดโอกาสให้เอกชนเป็นผู้เสียหายในเรื่องต่าง ๆ ที่ผมพูดไปนี้ผมว่าอันนี้มันจะเป็นประโยชน์ จะทำให้ประชาชนลุกขึ้นมาช่วยกันร้องเพิกถอนที่ราชการไปออกโฉนดทับที่เขา ครั้นจะให้คนไปออกโฉนดทับที่คนทำผิดเองไปเพิกถอนของตัวเองมันเป็นไปได้ยากครับ ผมว่าหลายเรื่องมันก็จะชัดเจนยิ่งขึ้นครับท่านประธาน อย่างที่ขอร่วมฤดีเห็นใหม่ครับ ที่บอกว่าควรมีความกว้างตลอด ๑๐ เมตร อันนี้เอกชนก็ฟ้อง ก็ให้รื้อถอนดี แต่อันนั้นพอดีเอกชนนั้นได้รับความเสียหายโดยตรงตามมาตรา ๓๓๗ เดือดร้อนเกินกว่าปกติเขาก็ไปได้ อันนี้ผมยกตัวอย่างให้ว่าการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนี้จะเป็นประโยชน์มาก

อันที่ ๒ เราต้องหาแหล่งเงินสนับสนุนการทำงานของภาคประชาชนว่าประชาชนไหนลุกขึ้นมาฟ้องเพิกถอนนี้ ถ้าเพิกถอนสำเร็จมีค่าใช้จ่าย เราก็ต้องช่วยออกให้แล้วผมว่าแหล่งเงินที่จะเอามาช่วยสนับสนุนเรื่องนี้ได้ดีที่สุดนะครับ ผมว่าการเปลี่ยนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้มันเป็นสำนักงานสลากวิสาหกิจเพื่อสังคมท่านประธาน เป็นต้นแบบแห่งวิสาหกิจเพื่อสังคม -----

หารายได้เข้ามาทำงานด้านสังคมไม่ว่าปราบปรามทุจริต สร้างสวัสดิการ ขยายเอสอี (SE) ต่อไป มันจะเป็นตัวขับเคลื่อนใหญ่แล้วก็จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในขณะเดียวกัน ก็อาจจะลดเรื่องคอร์รัปชันในองค์กรได้เองด้วยครับ เพราะเราก็รู้ว่าที่ห่วยทุกวันนี้ ท่านประธานครับขายหน้าสำนักงานกองสลากกินแบ่งรัฐบาลก็โบละ ๑๐๐ บาทแล้วครับ มันเป็นไปได้อย่างไรครับห้ามขายเกิน ๘๐บาท แล้วรัฐบาลนี้บอกว่าจะให้มันลงไป ๘๐ บาท มันพุ่งขึ้นมา ๑๐๐ บาท สูงกว่าทุกยุคทุกสมัยผมก็ไม่เข้าใจเหมือนกัน ก็เพราะยี่ปี่บ่นราคา ครับท่านประธาน มันก็เหมือนหุ่นนะ มีของอยู่ในมือป็นคนก็ไม่ไปทำอะไร ยิ่งไม่ไปทำอะไร มันก็ยิ่งป่นใหญ่มันก็เหมือนป่นหุ่น เพราะฉะนั้นถ้าเรามันเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมทุกคนก็จะ เข้าไปดูแลไม่ให้มีรายใหญ่มีแต่รายย่อย ให้คนยากคนจน ผู้สูงอายุ คนแก่ คนพิการขายมันมี แต่ประโยชน์แล้วเอาประโยชน์นั้นมาต่อสู้กับทุจริตคอร์รัปชันขยายโซเชียล เอ็นเตอร์ไพรส์ (Social Enterprise) อะไรอื่น ๆ ต่อไปอีกครับ นอกจากนั้นยังสามารถเอามาทำเรื่องอะไรครับ ปลุกฝังกับสื่อครับท่านประธาน สื่อนี้สำคัญครับ แต่การที่จะใช้สื่อณรงค์เรื่องทุจริตคอร์รัปชัน มันก็ต้องใช้เงินครับ เพราะฉะนั้นจะไปใช้เงินภาครัฐตัวเองมันก็มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเงินนี้ถ้าเอามาใช้กับสื่อแล้วณรงค์กันอย่างจริงจัง ผมเชื่อแน่ว่า มันจะช่วยให้เกิดความสำเร็จได้ง่าย แล้วการณรงค์มันต้องเอาเคส (Case) จริงครับ ท่านประธาน ไม่ใช่มาพูดว่า ๆ ลอย ๆ แต่มันต้องไปขุดค้นเอาเคสจริงที่มีทุจริตคอร์รัปชันมา และภาคประชาชนลุกขึ้นมาแล้วก็ทำได้สำเร็จในเรื่องอะไรบ้างต่อไปคนก็จะเข้าใจและเชื่อ แล้วก็ใช้โซเชียล มีเดีย (Social Media) ใช้อะไรช่วยนี่นะครับมันก็จะ เป็นประโยชน์อย่างมาก แต่สิ่งเหล่านี้ต้องใช้เงิน เพราะฉะนั้นผมสนับสนุนความเห็นนี้แล้วผมก็อยากให้เปลี่ยน สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมเหมือนในอารยะประเทศ หลวงอยากจะทำก็เก็บภาษีก็เก็บไปที่เหลือก็เอามาทำงานเพื่อสังคมครับ ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธาน

นายเทียนฉาย กีระนันท์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เรียนเชิญ พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ครับ

พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ผม พลเอก เอกชัย ศรีวิลาศ ครับ ผมมีที่จะเสนอในส่วนที่ท่านได้เสนออยู่ยุทธศาสตร์ ทั้ง ๓ ยุทธศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นการปลุกฝัง ป้องกันและการปราบปรามดังต่อไปนี้ครับ

๑๕๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๘๐/๒

ประการแรก ผมคิดว่าจะต้องมองในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันมิใช่ที่ตัวเงินอย่างเดียว ในหลายเรื่องก็มีการมองที่ไม่ใช่ตัวเงิน เรื่องนี้ท่านอาจารย์จूरืคงจะทราบดี เพราะว่าท่านอาจารย์จूरืประเมินอยู่ในองค์กรโปร่งใสของโลกด้วยนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้อาจจะให้มองทั้ง ๒ ส่วน ในเรื่องการปลุกฝังนี้ผมคิดว่ามี ๓ ประการ ในเรื่องการปลุกฝังในฐานะรากที่แท้จริงมีอยู่ ๓ ช่วงอายุคนที่เราจะต้องดำเนินการ

ช่วงแรก เป็นช่วงการเลี้ยงดูเด็ก ช่วงตั้งแต่เริ่มเด็กออกมาจนกระทั่ง ๘ ขวบ ทำอย่างไรจะให้ครอบครัวได้เลี้ยงดู ได้เห็น และตัดสินใจได้ว่าสิ่งที่การกระทำของเด็กไม่ใช่เป็นการคอร์รัปชัน ไม่ว่าจะเด็กจะไปหยิบเงินมาให้แม่ หรือเด็กจะไปเอาข้าวของใครมา ตรงนี้ต้องปลุกฝังตั้งแต่เล็ก ๆ เพราะว่าตรงนี้จะติดเป็นกมลสันดานของเด็กต่อไปด้วยในอนาคต

ช่วงต่อมาคือช่วงในสถานศึกษาควรจะมีการอบรมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอย่างไรในสถานศึกษา เมื่อสักครู่มีหลายท่านได้เสนอไว้แล้ว เช่น การไปลอกการบ้าน ก็ถือเป็นการคอร์รัปชันเหมือนกัน ต้องไม่ทำให้เรื่องเล็ก ๆ และอนาคตไปทำเรื่องใหญ่ด้วย

มาช่วงที่ ๓ สังคม สังคมนี้จะบ่มเพาะกลุ่มเกลาคนอย่างไรให้คนดีมีที่ยืน แล้วก็คนชื้อสตัยมัธยัสต์ต้องได้รับการยกย่อง ปัจจุบันคนดีก็ไม่มีที่ยืนสักเท่าไร เพราะเรายกย่องคนที่มีเงิน คนที่มีฐานะ แต่ว่าเงินที่มามีฐานะนั้นมาจากอย่างไรเราไม่ทราบ

ในส่วนของการปราบปราม ในการปราบปรามผมมองอย่างนี้นะครับ อย่ามองแต่รัฐอย่างเดียว เอกชนธุรกิจนี้ผมคิดว่าเป็นต้นน้ำทุจริตเหมือนกัน บางครั้งเอกชนใช้วิธีการล่อซื้อต่อภาครัฐ ไม่ว่าจะเป็นสินค้า ไม่ว่าจะเป็นการประมูลรับเหมาล้วนแล้วแต่ล่อซื้อทั้งสิ้นที่จะเอาเงินคอมมิชชัน (Commission) มาให้ แล้วก็เพื่อให้รัฐได้ตกลงประมูลหรือซื้อในสิ่งของของตัวเองต้องการและได้ของที่ไม่มีคุณภาพไป นี่เรียกว่าการล่อซื้อเป็นต้นน้ำเลย เพราะฉะนั้นอย่าให้เกิดอย่างนี้ เมื่อมีการทุจริตเกิดขึ้นต้องสืบให้ได้ว่าต้นตอมาจากไหนนะครับ อันนี้ต้องในส่วนหนึ่ง

อีกส่วนหนึ่งก็คือเรื่องการเมืองในการปราบปรามผมคิดว่าวันนี้นักการเมืองเก่งมากเลย สามารถที่จะซื้อเสียงก่อนการเลือกตั้ง สามารถที่จะซื้ออะไรต่าง ๆ แจกจ่ายก่อนการเลือกตั้ง เมื่อถึงเวลาเลือกตั้งไม่ต้องจ่ายแล้วเพราะได้จ่ายไปครบแล้วทั้งปี อันนี้ขอให้ตรวจสอบตัวนี้อย่างเข้มงวดในเรื่องเกี่ยวกับทุจริตในการเลือกตั้ง เมื่อมีการจับทุจริตได้ ผมเห็นหลายครั้งจับทุจริตได้ ทุจริตใหญ่ ๆ ระดับข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ แต่ไม่ได้สืบหาว่าต้นตอของเงินที่มาสู่ระบบนี้มาอย่างไร แล้วเงินที่ออกจากระบบที่ทุจริตแล้วนี้ไปอยู่ที่กระเป่าใครบ้าง ผมคิดว่าต้องเอามาแล้วเปิดเผยความจริงตรงนี้ออกมาให้สังคมได้รับทราบ วันนี้เราไม่รับทราบ ผมเห็นว่าช่วงเวลาที่ผ่านมาก็มีระดับข้าราชการผู้ใหญ่ที่เป็นถึงปลัดกระทรวงก็มีมาแล้ว แต่เราไม่มีการสืบอย่างนี้เหมือนกับไม่ได้เอาจริงตรงนี้นะครับ ในเรื่องการป้องกันผมขอฝากอย่างนี้นะครับ การป้องกันจากการที่มีการประเมินขององค์กรโปร่งใสของโลกหรือคอร์รัปชันเพอร์เซ็ปชัน อินเด็กซ์ (Corruption Perception Index) ที่ท่านอาจารย์ทำอยู่นะครับ ได้กำหนดเลยว่าการถามประชาชนว่าท่านได้จ่ายเงินให้กับใครบ้าง องค์กรไหนบ้าง หรือประชาชนเชื่อว่าองค์กรไหนบ้างที่ทุจริต ผมว่าองค์กรต่าง ๆ พวกนี้น่าจะถูกในการที่เราต้องเข้มงวดกวัดขันมากขึ้นนะครับ อย่างเช่นยกตัวอย่าง บางครั้งผมก็เป็นกรรมการการศึกษาบางที่เกี่ยวกับเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันปรากฏว่าเขาจะไม่เอาคนที่องค์กรธุรกิจเข้ามาอบรม ผมบอกไม่ได้พวกนี้คือต้องเข้ามาอบรมเลย ไม่ใช่เอาคนที่ไม่ทุจริตไม่อะไรนี้มาอบรม ต้องเอาคนพวกนี้มาอบรมเพื่อเขาจะรู้ว่าสิ่งที่เขาทำเป็นการทุจริตนะครับ

อีกส่วนหนึ่งที่ผมอยากจะฝากไว้ก็คือว่าเมื่อที่ท่านประเมินตู่ได้ถึง ๒๐,๐๐๐ คดีที่ค้างอยู่ ขออนุญาตที่เอียนาม ผมเคยติดตามมาเรื่องนี้ที่ว่าคดีค้างที่ ป.ป.ช. เดิมตอนที่มีการนิรโทษกรรมบอกมีค้างถึง ๓๕,๐๐๐ คดี ในคดีค้าง ๒๐,๐๐๐ คดีที่ท่านประธานว่าเมื่อที่ผมลองคิดแล้วองค์กรเก่งมากเลยสามารถที่ตัดสินได้วันละคดี ต้องใช้เวลา ๕๔ ปีนะครับ ถ้าเพื่อหยุดราชการวันเสาร์ วันอาทิตย์ ใช้เวลา ๗๖ ปีครับ เพราะฉะนั้นก็ให้เห็นเลยว่าประสิทธิภาพเป็นอย่างไรบ้าง แล้วคดีต่าง ๆ เป็นอย่างไรบ้าง

สุดท้ายนะครับ ในองค์กรโปร่งใสของโลกได้กำหนดว่าการคอร์รัปชันมาจาก ๗ เรื่องด้วยกัน

๑๖๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๘๑/๒

๑. คอรัปชันขนาดใหญ่ มาจากตัวผู้บริหารระดับสูงในองค์กรภาครัฐและ
นักการเมืองร่วมกัน

๒. การคอรัปชันขนาดเล็กมาจากข้าราชการระดับกลางและระดับล่าง
ที่ทุจริตมิชอบ

อันที่ ๓ การติดสินบน การติดสินบนนี้เป็นการติดสินบนที่ไม่ใช่ตัวเงินก็มี
โดยให้ตำแหน่งอะไรต่าง ๆ นี่เป็นทั้งเสนอ ทั้งให้ ทั้งสัญญาว่าจ้างที่ให้ผลประโยชน์ต่าง ๆ

อันที่ ๔ คือการยกยอกเอาของหลงไปใช้เป็นของส่วนตัวหลาย ๆ เรื่องด้วยกัน

อันที่ ๕ คือระบบอุปถัมภ์ เรื่องนี้แยกจากสังคมไทยไม่ได้ แต่จะชี้ให้เข้ากับ
สังคมไทยได้อย่างไรในการที่จะตรวจสอบเรื่องการเล่นพรรคเล่นพวกพวกนี้ในระบบการ
ตรวจสอบระหว่างประเทศเขาถือว่าเป็นการทุจริตทั้งสิ้น

เลือกที่รักมักที่ชัง เป็นประการที่ ๖ อันนี้ก็เลือกที่รักมักที่ชังเวลาย้าย
ข้าราชการต่าง ๆ สุดท้ายก็ไปจบด้วยข้อ ๖ ทั้งหมด คือความเหมาะสม นี่คือการทุจริตครับ
และ

สุดท้ายของสุดท้ายอันนี้ก็คือผลประโยชน์ทับซ้อนที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน
แล้วก็นำผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวมไปรวมกัน อันนี้ถือว่าเป็นการทุจริต
คอรัปชันด้วยครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันท์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญอาจารย์อมร วาณิชวิวัฒน์ ครับ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ท่านสมาชิก
และท่านกรรมาธิการที่เคารพครับ ผม อมร วาณิชวิวัฒน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ด้านการเมืองครับ ขออนุญาตอย่างนี้ครับ เมื่อวานนี้มีโอกาสไปร่วมบรรยายที่สำนักงาน
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ก็ร่วมกับท่านอาจารย์จรี แล้วก็คณะหลายท่าน
ด้วยกัน เมื่อวานนี้มีเรื่องที่น่าสนใจ -----

ก็คือว่าได้พูดคุยกับวิทยากรในที่บรรยายนั้นนะครับว่า เราพยายามที่จะแก้ปัญหาเหมือนอย่างที่เราปรากฏในรายงานที่ทางคณะกรรมการได้นำเสนอ ไม่ว่าจะไปไหนไปมา ในมาตรการต่าง ๆ มากมาย ผมเองก็เรียนด้วยความเคารพว่าเราทำเรื่องนี้มาหลายปีแล้ว แต่ก็ต้องยอมรับครับว่ามันต้องใช้ทั้งยาอ่อนยาแรง แม้ว่ามันยังไม่สำเร็จ แต่ว่าเราก็คงยังต้องทำต่อไป ปัญหาที่คือผมเองก็มองความร่วมมือของหลาย ๆ ภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอย่างกรณีท่านประธานกรรมการเองก็เป็นตัวแทนของภาคเอกชนซึ่งมีศักยภาพ แล้วที่ผ่านมาก็พบว่าภาคเอกชนเป็นตัวขับเคลื่อนที่จะแก้ปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างดี เราคงจำได้ถึงในช่วงระยะเวลาประมาณสักปีหนึ่งที่ผ่านมาที่มีบริษัทห้างร้านอยู่ ๔-๕ แห่ง พยายามที่จะบอยคอต (Boycott) ไม่สนับสนุนรายการบางรายการ เมื่อวานก็ถามวิทยากรท่านนั้นซึ่งเป็นคนของ ป.ป.ช. ไป บอกว่าเราจะไม่ทำทางแก้ไขปัญหอะไรตรงนี้เลยหรือ เขาก็บอกจะทำอย่างไรได้เล่า ในเมื่อบริษัทเอกชนก็ยังเป็นสปอนเซอร์ (Sponsor) รายการบางรายการอยู่ ยังไม่ได้ถอนสปอนเซอร์ไปเลย ก็ยังมีเขาเรียกว่าทัศนคติในลักษณะอย่างนี้อยู่เนี่ยครับ เพราะฉะนั้นการแก้ปัญหาตรงนี้ก็คงจะเป็นเรื่องยากพอสมควร เพราะผมเองก็เคยลืมหืมไปต่อว่าเรื่องกฎหมาย เรื่องการตั้งศาลชำนาญพิเศษอะไรต่าง ๆ ที่เราคุยกันมันอาจจะเป็นเรื่องจำเป็น แต่ว่ามันคงเป็นเรื่องปลายทางมาก ๆ เพราะวันนี้ถ้าเรายังไปมองว่าอะไรก็บังคับใช้กฎหมาย ผมเองเป็นประธานอนุกรรมการทางด้านการบังคับใช้กฎหมายอยู่ ยอมรับว่าเป็นเรื่องยากมาก เพราะทั้งเรื่องวัฒนธรรม เรื่องทัศนคติต่าง ๆ แต่เราจะทำอย่างไร ผมก็เลยฝากไปที่กรรมการว่าสิ่งที่ท่านทำอยู่ไม่ผิดหรอกครับ แต่เรื่องที่ยากจะฝากก็คือให้มันเป็นรูปธรรมมากขึ้นว่า ท่านลองไปนึกถึงท่านประธานาธิบดี ลี กวนยู ซึ่งจากไปแล้ว ผมเองได้ไลน์ (Line) การเสียชีวิตของลี กวนยู มาหลายวันแล้ว คือในไลน์ของผมท่านเสียชีวิตมานานแล้ว แต่ว่าวันนี้เป็นเรื่องจริง ก็ต้องเรียนท่านอย่างนี้ว่าพรรคพีเอพีของประเทศสิงคโปร์ที่ชนะการเลือกตั้งไม่ได้เป็นเพราะว่าชอบลี กวนยู แต่เขาชอบที่นโยบายของลี กวนยู ในการป้องกันปราบปรามการทุจริต ประเทศนี้ตั้งขึ้นมาประมาณสัก ๓๐ กว่าปีเองครับ น้อยกว่ารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย น้อยกว่าความเป็นประชาธิปไตยของประเทศไทยเราครึ่งหนึ่งนะครับ

เมื่อเร็ว ๆ นี้มีกรณีอีกอันหนึ่ง ซึ่งก็เป็นเรื่องจิตสำนึกเหมือนกัน ท่านคงรู้จักฮิลลารี คลินตัน ดี ฮิลลารี คลินตัน เป็นผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อเป็นประธานาธิบดี

๑๖๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

วาสนา ๘๒/๒

คนต่อไปของพรรคเดโมแครต แต่โอกาสของเธอดูเหมือนว่าจะริบหรี่แล้ว เรื่องซีมงมาก ๆ ครับ คือเธอใช้อีเมล (e-Mail) เหมือนอย่างพวกเราอาจจะใช้ไทยพาร์เลียมেন্ট ดอทจีไอวี(Thai parliament.gov) อะไรก็แล้วแต่ ฮิลลารีเขาใช้อีเมลของรัฐซึ่งเธออยู่ในช่วงดำรงตำแหน่งในการรณรงค์ทำการหาเสียงหรือการหาเงินบริจาคเข้าพรรคเพื่อที่จะเตรียมการสำหรับเลือกตั้งประธานาธิบดีครั้งต่อไป ปรากฏว่าด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้เองถูกเรียกตัวสอบย้อนหลังเลยว่าฮิลลารีในอดีตได้ใช้อีเมลอะไรบ้างในการทำลักษณะแบบนี้ ซึ่งถือได้ว่าเป็นเรื่อง ถ้าบ้านเรา เราก็คงมองว่าเรื่องนี้มันผิดตรงไหน เราก็ตั้งคำถามขึ้นมาว่าอยากจะฝากกรรมการช่วยคิดหน่อยเถอะครับว่าจะสร้างจิตสำนึกหรือในเรื่องคุณธรรม จริยธรรมให้มันสูงกว่าเรื่องของกฎหมาย คือกฎหมายบัญญัติ ๑๐๐ ฉบับ ๑,๐๐๐ ฉบับ ก็ทำได้ครับ แต่จะทำอย่างไรให้คนไทยของเรามีจิตสำนึกในลักษณะนี้อย่างเป็นรูปธรรมในรายงานของคณะกรรมการชุดที่ท่านกำลังดำเนินอยู่ เวลาใกล้จะหมดผมก็อยากจะไปอย่างรวดเร็วชนิดหนึ่งว่าในส่วนที่ท่านเสนอมา ใน ป.ป.ช. เองก็มีปัญหาเยอะ ในอนาคตนักการเมืองที่จะมาเล่นการเมืองต้องถูกตรวจสอบเรื่องของการเสียภาษีย้อนหลัง เพราะฉะนั้นผมขออีก ๑ นาที ต้องกราบขอภัยจะไม่นานมากไปกว่านั้น เพราะว่าเรื่องของ ป.ป.ช. เราศึกษากันมาว่า ป.ป.ช. จะต้องแก้ปัญหาในเรื่องของการตรวจสอบภาษี ซึ่งจะเป็นภารกิจใหม่เพิ่มเติมเข้ามา เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นเรื่องที่ ป.ป.ช. จะต้องเตรียมความพร้อม จะรับโอนคนจากสรรพากรมา หรือจะเตรียมคนให้มีลักษณะความชำนาญเฉพาะด้านในการตรวจสอบภาษีที่มันมีความสลับซับซ้อนก็ต้องทำในขณะเดียวกันก็ได้รับการร้องเรียนมาจากเจ้าหน้าที่ ป.ป.ช. เองนะครับว่า -----

เวลาไปสร้างเครือข่ายกับชุมชน กับประชาชนในพื้นที่ ป.ป.ช. จะมีเจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่อยู่ ๒ ด้านด้วยกันก็คือในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามที่เป็นเด่น ๆ ในตรงนี้สิ่งที่เขาหนักใจก็คือในคนที่เป็นโดยเฉพาะในต่างจังหวัดบางที่คนน้อยเขาทำหน้าที่ทั้งป้องกันและปราบปรามไปในขณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นความไว้วางใจจากเครือข่ายบางที่ก็วันนี้มาในภาพของคนที่จะมาช่วยรณรงค์ป้องกันต่าง ๆ แต่อีกวันหนึ่งจะมาจับกุมเขา เรื่องนี้ก็ฝากให้ท่านพิจารณาด้วยนะครับ เพราะว่าโดยเฉพาะภาคเอกชนในหลาย ๆ แห่งทั่วโลกวันนี้เขามีระบบไอเอสโอ (ISO) ซึ่งจะเป็นการเอื้อประโยชน์ในการตรวจสอบ ในการที่จะทำให้อาณาเอกชนสามารถไปรับงานอะไรต่าง ๆ ของภาครัฐได้ เราอาจจะต้องสร้างมาตรฐานแบบนี้ขึ้นมาด้วยนะครับ ก็ขอฝากท่านคณะกรรมการไว้ครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณภัทริยา สุมะโน ครับ

นางภัทริยา สุมะโน : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ
ดิฉัน ภัทริยา สุมะโน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติคะ ขออนุญาตอภิปรายพิมพ์เขียวการปฏิรูป
เรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบใน ๓ ยุทธศาสตร์ ซึ่งดิฉัน
อยากจะเรียกว่ายุทธศาสตร์ ๓ ป นะคะ ก็คือ ปลุกฝัง ป้องกัน และปราบปราม ซึ่งเรียงลำดับ
ความสำคัญมาอย่างดีมากทีเดียว ดิฉันขอสนับสนุนยุทธศาสตร์ ๓ ป นี้ แม้ว่าท่านวันชัย สอนศิริ
ขออนุญาตที่เอ่ยนาม จะสงสัยว่าสำเร็จหรือไม่ เพราะว่ามันดีเหลือเกิน ดีเกินไป แต่ถ้าเรา
ไม่เริ่มต้นในวันนี้ก็อาจจะสายยิ่งไปกว่านั้นนะคะ ดิฉันมุ่งเน้นที่ยุทธศาสตร์ที่ ๑ คือปลุกฝัง
คนไทยไม่โกง โดยเห็นด้วยกับท่านอาจารย์จूरี่ ขออนุญาตที่เอ่ยนามว่าเราปราบปราม
กันมานานมากแล้วนะคะ ก็ทำทุกอย่าง ทุกทางแล้ว ทั้งป้องกัน ทั้งปราบปรามมาตลอด
แต่ก็ยังไม่สำเร็จเพราะเรื่องของคนนี่เอง ดิฉันคิดว่าเราจะต้องตัดไฟต้นลมก็คือเน้นการ
ปลุกฝังการปฏิรูปจิตสำนึก แล้วก็เรื่องของจริยธรรม คุณธรรม ส่งเสริมการเรียนรู้ในด้านนี้
แม้ว่ามันเป็นเหมือนกับตำนานที่พูดกันซ้ำแล้วซ้ำอีกแต่ก็ต้องทำ ก็ต้องพูดถึงคะ เพราะว่า
มันยังไม่สำเร็จ ดิฉันคิดว่าเรื่องจิตสำนึกนี่จะเป็นจุดสำคัญที่สุด เพราะถ้าคนเรามีจิตสำนึกว่า
สิ่งที่ทำในการทุจริตคอร์รัปชันมันคือสิ่งที่น่าละอาย สิ่งที่ไม่ดี สิ่งที่ไม่ควรทำก็จะเป็นเหตุ
ทำให้เรื่องนี้จะลดน้อยลงได้นะคะ ยุทธศาสตร์นี้ดิฉันสนับสนุน เพราะว่ามันประกอบด้วย

๑๖๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

นิชฎกานต์ ๘๓/๒

๓ แนวทางที่เรื่องของคนทั้งสิ้น แนวทางสร้างจิตสำนึกที่คน แนวทางสร้างเครือข่าย สร้างความเข้มแข็งของคนและสร้างพลังคุณธรรมขับเคลื่อนสังคมที่คน ซึ่งดิฉันคิดว่าตรงนี้ ยังไม่มีรายละเอียดแล้วน่าจะมามากกว่านี้ และเชื่อว่าหลังจากที่วันนี้สภาได้เห็นชอบกับ ข้อเสนอแล้วท่านก็คงจะไปทำในด้านกลยุทธ์ แผนงานและวิธีการต่อไปนะคะ แต่หลัก ๆ นี้ ก็ดีเพียงพอแล้ว ดิฉันขออภิปรายรายละเอียดในเรื่องกลุ่มเป้าหมาย ๗ กลุ่ม โดยเน้น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มเด็กและเยาวชนกับสื่อมวลชนนะคะ เด็กและเยาวชนนี้ต้องเน้นมาก ๆ ในเรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน หนังสือเรียน และการปฏิรูปคุณภาพของครู การมีตัวอย่างที่ดีให้กับเด็กได้ซึมซับนะคะ เพราะว่าก็เคยมีข่าวครูที่ทุจริตคอร์รัปชันเสียเอง นะคะ ในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ ได้แก่ ข้าราชการ นักการเมือง ธุรกิจเอกชน ประชาสังคม และประชาชนทั่วไปก็เป็นผู้ใหญ่แล้ว แล้วก็ก็เป็นคนที่มีความรู้ว่าเป็นคนที่ทำการทุจริตคอร์รัปชัน ที่เราได้ทราบทางข่าวสารอยู่เป็นประจำ ซึ่งในยุทธศาสตร์นี้ท่านกำหนดสร้างจิตสำนึก สร้างความเข้มแข็ง สร้างพลังคุณธรรมก็น่าที่จะเพียงพอถ้าได้ทราบในรายละเอียดต่อไป กลุ่มเป้าหมายที่จะพูดถึงก็คือสื่อมวลชน ซึ่งน่าจะเป็นกลุ่มที่ท่านมองเป็นช่องทางสำหรับการรณรงค์ปฏิรูปนะคะ ไม่ใช่หมายถึงว่าสื่อมวลชนมาโกงเสียเองใช่ไหมคะ เข้าใจว่าเช่นนั้น เพราะว่าสื่อมวลชนนั้นเราจะต้องกระตุ้นจิตสำนึกของเขาอย่างที่อาจารย์จรัสว่า เพราะว่า เป็นช่องทางที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิด ทศนคติและพฤติกรรมมากที่สุดเลย เคยมีสปอต (Spot) โฆษณาและสติ๊กเกอร์ (Sticker) คัทเอาท์ (Cut out) คำว่า เด็กไทยโตไปไม่โกง อยู่พักหนึ่งก็ดูดีเสร็จแล้วก็หายไปนะคะ -----

รวมทั้งเรื่องของสปอตโฆษณาโทรทัศน์เมื่อปีใหม่นี้เองนะคะ สปอตโฆษณาให้เหล่าเทากับแข่งออกมาในเทศกาลต่าง ๆ ปรากฏว่าได้ผลมากเลยคะ ปรากฏกระทรวงพาณิชย์บอกว่า ยอดขายสุราตกต่ำ แล้วก็ไม่มีใครที่ให้กระเช้าของขวัญที่มีสุราก็เป็นที่น่าพอใจแสดงว่าการรณรงค์นี้ได้ผล เพียงแต่ว่าคนที่อยากได้สุราเป็นของขวัญอาจจะไม่พอใจนะคะ ดิฉันคิดว่าการสร้างจิตสำนึกและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้วยสื่อสารมวลชนจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่อง จะทำอย่างไรที่เราจะทุ่มงบประมาณไปมหาศาลเพื่อการรณรงค์ ออกสปอตโฆษณาไปทั้งปีอย่างนั้นหรือก็คงเป็นไปได้ เพราะฉะนั้นก็ต้องกระตุ้นจิตสำนึกของสื่อมวลชนเองให้มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม ในการที่จะส่งเสริม รณรงค์โฆษณาประชาสัมพันธ์ให้คนไทยได้สำนึก มีจิตสำนึกในเรื่องของการไม่โกง โดยดิฉันขอเสนอแคมเปญ (Campaign) คำว่า คนไทยไม่โกง เป็นแคมเปญประชาสัมพันธ์รณรงค์เรื่องนี้คะ ขอบคุณคะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ
เชิญคุณชาติ เจริญสุข ครับ

นายชาติ เจริญสุข : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ กระผม ชาติ เจริญสุข สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดฉะเชิงเทรา วันนี้ก็ขออนุญาตอภิปรายในเรื่องของการต่อต้านหรือการปราบปรามคอร์รัปชัน ต้องขอชื่นชมก่อนว่าท่านประธานประมนต์ สุธีวงศ์ เป็นผู้ที่ต่อสู้มายาวนานมาก แล้วท่านเองก็เคยถูกยิงถึง ๑๓ นัด เข้าบ้านท่าน ตรงนี้เป็นตัวอย่างว่าสิ่งที่เราจะมาต่อสู้อะไรสักอย่างนี้ ชั้นแรกเลยคือต้องเสียสละ ต้องมีความเสียสละ กระทั่งเสียสละให้กับสังคม กระทั่งต้องเอาชีวิตตนเองและครอบครัวเข้าเสี่ยง ตรงนี้ผมเองในฐานะที่อยู่หอการค้าจังหวัดฉะเชิงเทรา ช่วงนั้นก็เป็นที่หวงท่าน แล้วก็ชื่นชมในการทำงานของท่านและทุกท่านที่เป็นคณะกรรมการ เพราะอะไรรู้ไหมครับ เพราะว่า การต่อสู้ การที่จะเข้าไปขวางการประทุมิชอบหรือการคอร์รัปชัน มันคืออันตรายที่จะเข้าสู่ตนเอง ฉะนั้นผมเองผมยังเคลือบแคลงนิดหนึ่งว่าถ้าหากเราบอกว่าเราจะให้ประชาชนทุกคนมีโอกาสฟ้อง ผมกลัวว่ามันจะเป็น ๐ เปอร์เซนต์ เพราะอะไรรู้ไหมครับ เพราะคนที่ฟ้องก็คือได้ประกาศตัวเป็นปฏิปักษ์กับคนคอร์รัปชัน แน่นนอนเครื่องไม้เครื่องมือก็ไม่มีหรือครับที่จะไปต่อสู้ ยกเว้นว่าสังคมจะยื่นเคียงข้าง สื่อมวลชนจะยื่นเคียงข้าง ผมในฐานะที่มองเห็นการทำงานและเห็นว่าจริง ๆ ในประเทศไทยเราทำสำเร็จในเรื่องของการที่จะลด

๑๖๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๘๔/๒

ในการคอร์รัปชัน อย่างเช่น กรณีใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย ผมพูดตลอดว่าการใช้เทคโนโลยี มาช่วยลดในเรื่องของการใช้ดุลยพินิจ อะไรบ้างครับ การที่เราขับรถฝ่าไฟแดงแล้วมีภาพถ่าย รถเรากลับมาที่บ้าน แล้วเราต้องไปเสียค่าปรับ เห็นไหมครับไม่มีดุลยพินิจ และที่สำคัญ ผมชื่นชมตรงที่ว่าเราไปเสียที่ไปรษณีย์ก็ไม่มีดุลยพินิจอีกละครับ ฉะนั้นเห็นไหมครับว่าการที่เรา จะร่วมกันทำ ผมว่าเครื่องมือสำคัญมาก ที่ประเทศสิงคโปร์ ผมไปมาเมื่อก่อนมาเป็น สปช. ผมก็สงสัยว่าทำไมสิงคโปร์เขาเป็นประเทศที่มีระเบียบ แล้วทำไมประชาชนเขามีวินัย ปรากฏว่า ไปรู้คำตอบมาข้อหนึ่งครับว่าเขาใช้เครื่องมือคือกล้องวงจรปิด อย่างเช่น ถ้าท่านทิ้งบุหรี่ บนพื้นถนนไม่มีตำรวจมาจับท่านหรอกครับ แต่ถ้าวิดีโอ (Video) บันทึกท่านแล้วปริ้นท์ (Print) ภาพมา ท่านจะโดนปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ก้นบุหรี่ ๑ ก้น กับเงิน ๒๐,๐๐๐ บาท ผมว่าทำให้ คนกลัวเลยครับ คนสิงคโปร์เขาก็กลัวครับ มักคุเทศก์ของเราก็บอกว่ารู้ไหมถ้าไม่มีโลคอล ไกด์ (Local guide) คือมักคุเทศก์ประจำท้องถิ่น เขาจะโดนปรับเยอะมากแล้วเขาทำอย่างไร รู้ไหมครับ ตำรวจก็ไม่มีหรอกครับ แต่ว่าเขาบอกว่่านี้นะวงจรปิดจะซูม (Zoom) เข้ามาเลย นะครับ กล้องจะซูมเข้ามาในรถแล้วก็โดนปรับไปแล้วหลายเที่ยว ก็คือมักคุเทศก์ของประเทศไทย รถบัสของประเทศไทยที่ไปหากินที่นั่นเขาจะรู้ดีครับ นี่แหละครับผมมองว่าน้ำหนักในการที่จะ ปฏิรูปครั้งนี้ -----

- ๘๕/๑

ผมว่าต้องเป็นวาระแห่งชาติ ต้องใช้เงิน เท่าไรก็ต้องใช้เพื่อจะลงทุนในเครื่องมือเพื่อลดดุลยพินิจ ยังมีตัวอย่างอีกเยอะแยะมากมาย อย่างเช่น การเปลี่ยน การเซนจ์ (Change) ตรงนี้เป็นตัวอย่างที่ดีมาก ๆ ผมได้ฟังมาแล้ว ผมได้ไปเป็นวิทยากรก็ไปเล่าสู่กันฟัง เชื้อใหม่ครับ มีประเทศหนึ่งไม่เอียนามก็แล้วกัน เขามีปัญหาเรื่องคอร์รัปชันมากในเรื่องของท่าเรือ ปรากฏว่ากว่าจะผ่าน กว่าส่งสินค้าผ่านได้มีปัญหามากมาย เขาทำอย่างไรรู้ไหมครับ เขาเซนจ์ครับ เจ้าหน้าที่ท่าเรือทั้งหมดที่มีปัญหาเปลี่ยน เอนักศึกษาหรือบัณฑิตจบใหม่ทั้งหมดเลยมานั่ง ปรากฏว่างานราบรื่นเพราะว่าเจ้าหน้าที่ที่เข้ามาทั้งหมดไม่รู้จักคำว่า คอร์รัปชันและเขาไม่มีการเตะถ่วง เห็นไหมครับว่าต้องเอามาใช้ในเมืองไทย ถ้าปลุกฝังอย่างเดียวมเกรงว่าจะไม่ทัน ก็ขอฝากท่านประธานกรรมการและท่านกรรมการทุกท่านเป็นกำลังใจให้ท่านในวาระของการปฏิรูปประเทศไทยผมอยากเห็นการเปลี่ยนแปลงครับ เราก็มองมีความหวังในเรื่องของการที่จะลดในเรื่องของการคอร์รัปชัน ลดการใช้อำนาจในทางที่มีขอบในประเทศไทยจะได้ใสสะอาด เป็นกำลังใจให้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณเข้มทัต สุคนธสิงห์ ครับ

นายเข้มทัต สุคนธสิงห์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพครับ
ขออนุญาตอภิปรายเพิ่มเติมสนับสนุนสิ่งที่คณะกรรมการได้นำเสนอไปแล้ว

เรื่องแรกก็คือเรื่องของการตั้ง ป.ป.ช. ภาคประชาชน ผมคิดว่านี่เป็นสิ่งที่สำคัญมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนส่วนหนึ่งเขาก็จะทราบว่าเมื่อก่อนเมืองหรือมีข้าราชการคนใดที่มีความร้ายวผิดปกติ เราคงจะเห็นนักการเมืองที่เข้ามาอยู่ในการเมือง ๕ ปี ๑๐ ปี แล้วก็มือสังหาริมทรัพย์ขนาดใหญ่ ก็เป็นที่รู้จักกันแต่ที่ไม่มีใครกล้าร้องเรียน เพราะว่าไม่มีกฎหมายให้ร้องเรียน แล้วก็บอกว่าไม่มีเจ้าทุกข์ ฉะนั้นถ้าเพื่อเราสามารถตั้ง ป.ป.ช. ภาคประชาชนขึ้นมาได้อย่างแท้จริง ตรงนี้เราจะแก้ได้ทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่ทุจริตคอร์รัปชันแล้วไปใช้ตัวแทนหรือนอมินี (Nominee) เป็นคนรับ อย่างหลาย ๆ กรณีที่ผ่านมาในเรื่องจำนำข้าวก็ดี จริง ๆ แล้วมันมีสิ่งปรากฏอยู่โดยที่เขาไม่ได้เกี่ยวข้องโดยตรง ซึ่งตรงนี้ถ้าเพื่อ ป.ป.ช. ภาคประชาชนสามารถเข้าไปชี้แล้วตรวจสอบได้โดยที่ใช้เรื่องของกฎหมายภาษีอากรเข้าไปตรวจจะเห็นได้ชัดเจน ผมคิดว่าตรงนี้เป็นจุดที่จะทำได้จริงและมีประโยชน์มาก

๑๖๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สิริพร ๘๕/๒

เรื่องที่ ๒ ลองนึกว่าเราจะทำอย่างไรถึงจะให้มันเหมือนกับฟอรัม (Forum) หรือสมัชชาที่ป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบที่สามารถร้องเรียนให้มีการตรวจสอบได้ เมื่อมีเหตุอันควร ทุกครั้งเราก็จะบอกว่าไม่มีใบเสร็จ แล้วก็ตรวจสอบไม่ได้ แต่จริง ๆ แล้วมันมีเหตุทุกครั้ง การที่มีการร้องเรียนคงจะต้องได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้เรียนนำเสนอ แต่ในขณะที่เดียวกันถ้าเมื่อไม่มีเหตุอันควรหรือมีการแก่งัดกัน ก็คงจะต้องหาทางลงโทษอย่างหนักเพื่อไม่ให้เกิดการแก่งัดกัน แต่เมื่อพบการทุจริตเกิดขึ้น เราจะทำอย่างไรเราถึงจะยกย่องคนดี คงยกย่องเป็นรายบุคคลไม่ได้เพราะจะเกิดอันตรายอย่างที่เมื่อกี้ท่านหนึ่งได้พูดไว้แล้วก็คือไปประกาศตัวเป็นปรปักษ์กับคนที่ทุจริตคอร์รัปชัน แต่ถ้าเมื่อเรายกย่องในเชิงของกลุ่มคนก็น่าจะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้คนมีกำลังใจแล้วก็มาร่วมมือในการที่จะจับคนทุจริตได้มากขึ้น แนวทางนี้ก็ฝากเรียนท่านกรรมาธิการว่าจะทำได้มากน้อยขนาดไหน

เรื่องสุดท้าย เรื่องของการลงโทษนั้นส่วนใหญ่เราจะไปมองในเรื่องของการลงโทษในเชิงของกฎหมาย เรื่องติดคุกหรือปรับ ผมคิดว่าการลงโทษที่หนักหนาที่สุดที่คนจะกลัวคือการลงโทษทางสังคม ถ้าเมื่อเราจำได้เมื่อประมาณปีกว่า ๆ หรือ ๒ ปี ที่เรามี -----

- ๘๖/๑

การแคมเปญโฆษณาไม่ยอมรับคนที่อยู่ในครอบครัวหรือเกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน ตรงนั้นก็เป็แคมเปญที่หนักหนาแล้วคนก็จะชอบมากนะครั้บ แต่ว่าด้วยนิสัยของคนไทยเราก็บอกว่าคนที่อยู่ในครอบครัวนั้นอาจจะไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย ก็ไม่รู้ไม่เกี่ยวข้องหรือเปล่า แต่อย่างน้อยเขาก็อาจจะได้ผลประโยชน์จากการที่หัวหน้าครอบครัวหรือใครทำทุจริตคอร์รัปชัน เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อเราสามารถจะกำหนด ช่วยกันกำหนดบทลงโทษทางสังคมโดยการแข่งขัน (Sanction) หรือการไม่ยอมรับแล้วทำกันอย่างจริงจังจ้ะครั้บ ผมคิดว่าตรงนี้จะเป็หนทางที่จะช่วยลด เพราะคนไทยจะกลัวในเรื่องนี้เพราะว่ามันเดือดร้อนไปถึงลูกหลานเขาด้วย เรื่องของทำให้คนละอายชั่วกลัวบาป แต่ก่อนนี้มันสำคัญใช้ไหมครั้บ วันนี้มันละเลยเพราะคิดว่ามีเงินแล้วก็ใช้ได้ แต่ถ้าเพื่อสังคมส่วนใหญ่ไม่เอาด้วยแล้วก็ช่วยกันประณาม ผมเชื่อว่าตรงนี้จะทำให้เกิดการเกรงกลัวแล้วก็ลดลงของการทุจริตคอร์รัปชันอย่างมาก ขอบพระคุณครั้บ

นายเทียนฉาย กีระนันท์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครั้บ ผมขออ่านชื่ออีก ๕ ท่านนะครั้บ คุณเข็มชัย ชูติวงศ์ คุณจิรวุฒิ เวียงด้าน อาจารย์สุชาติ นวกวงษ์ คุณเบญจวรรณ สร้างนิทร เชิญอาจารย์เข็มชัย ชูติวงศ์ ครั้บ

นายเข็มชัย ชูติวงศ์ : ท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผม เข็มชัย ชูติวงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาตินะครั้บ ก่อนอื่นก็เช่นเดียวกับท่านสมาชิกท่านอื่น ๆ นะครั้บ ขอชื่นชมการทำงานของคณะกรรมการมาธิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งท่านประธาน กระผมคิดว่าแนวทางที่ท่านนำเสนอต่อที่ประชุมนี้เป็แนวทางที่น่าจะมากถูกทางแล้วก็จะแก้ไขปัญหาคอร์รัปชันได้อย่างเป็รูปธรรมมากยิ่งขึ้น ผมอยากจะเน้นเรื่องการป้องกันอย่างทีหลายท่านได้พูดถึง โดยความเห็นส่วนตัวผม ผมคิดว่ามันมีพื้นที่ที่มีการคอร์รัปชันอย่างมากในประเทศนี้ อยู่อย่างน้อย ๓ พื้นที่ ๒ พื้นที่ท่านพูดไปแล้ว แล้วก็เข้าใจว่าทางกรมการรวมทั้งรัฐบาลด้วย ได้หาทางแก้ไขแล้ว พื้นที่ที่ ๑ คือการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ผมคิดว่าพื้นที่ที่มีการทุจริตคอร์รัปชันมาก แล้วก็เป็เรื่องที่แก้ไขได้ยากมาในอดีต ผมคิดว่าแนวทางของกฎหมายฉบับใหม่แนวทางที่ ป.ป.ช. ออกแนวทางเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างน่าจะแก้ไขปัญหา แล้วก็ขอสนับสนุนแนวคิดที่จะให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมรู้เห็นในการจัดซื้อจัดจ้างมากขึ้น อันที่ ๒ คือการอนุญาตหรือการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ทั้งหลายก็เป็พื้นที่อีกส่วนหนึ่งเป็พื้นที่ใหญ่เหมือนกันในการที่เกิดการทุจริตคอร์รัปชัน แต่อันที่ ๓ ที่ผมอยากจะเพิ่มเติมเป็ความเห็นของผมต่อท่านกรมการก็คือว่า มันมีพื้นที่เป็ธุรกิจสีเทา ๆ ที่เป็การทำ

๑๗๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เปมิศา ๘๖/๒

ผิดกฎหมาย ในสังคมบางที่เรายอมรับไปโดยปริยายให้ทำได้ การเปิดสถานบริการกินเวลา แล้วก็พวกสถานบริการที่มีการค้าประเวณี บ่อนการพนันที่ผิดกฎหมาย แม้กระทั่งเกี่ยวกับ เรื่องการกำหนดอัตราภาษีอากรที่เป็นดุลยพินิจที่จะทำให้เป็นผิดหรือไม่ผิดก็ได้ อันนี้น่าจะมี เจ้าหน้าที่อยู่บางหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วก็เป็นตัวตอของการทุจริตเยอะพอสสมควรทีเดียว นะครับ ซึ่งอันนี้ผมคิดว่าสิ่งที่แก้ไขได้ก็คือคนไทยในสังคมต้องไม่ยอมรับสิ่งสีเทา ๆ พวกนี้นะครับ เพราะฉะนั้นการป้องกันผมคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญมากสำหรับการต่อสู้กับเรื่องคอร์รัปชัน

อีกสิ่งหนึ่งที่ผมอยากจะอภิปรายก็คือว่าเท่าที่ผ่านมาผมรู้สึกว่าเรามักจะใช้ มาตรการทางกฎหมายอาญาในการปราบปรามโดยเน้นในเรื่องนี้มาก แต่คราวนี้ต้องเข้าใจ นิดหนึ่งว่ากฎหมายอาญามันมีมาตรฐานของมัน ถ้าท่านตั้งใจจะสอบสวนฟ้องคดีเอาคน ทุจริตไปติดคุกให้ได้ มันเป็นทางอันยาวนานมาก แล้วศาลซึ่งเป็นองค์กรตัดสินสุดท้ายเขามี มาตรฐานอยู่ว่าจะต้องสืบเรื่องราวอันนั้นจนเป็นที่ประจักษ์ -----

- ๘๗/๑

๑๗๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

คืนสนธิ์ ๘๗/๑

แจ่มแจ้งปราศจากความสงสัย เราไม่สามารถไปลดมาตรฐานอันนี้ได้ครับ เมื่อปีที่หลายท่านพูดถึงการปฏิรูปหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรม พูดถึงการสังคดีของสำนักงานอัยการสูงสุด ผมอยากเรียนนิดหนึ่งว่าการสังคดีโดยเฉพาะอย่างยิ่งการที่จะสั่งฟ้องคดีทุจริตทางพนักงานอัยการเป้าหมายก็คือเมื่อฟ้องไปแล้วศาลต้องลงโทษได้ พยานหลักฐานในคดีต้องให้ศาลลงโทษได้ ทีนี้สิ่งที่น่าคิดก็คือว่าเรายังพอใจกับมาตรฐานนี้อยู่ไหม หรือว่าเราจะฟ้องไปแต่เพียงให้เขาเป็นจำเลยแล้วก็ไม่สนใจว่าในที่สุดศาลจะลงโทษได้หรือไม่ ซึ่งอันนั้นมันอาจจะฟ้องได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้นไม่ต้องใช้พยานหลักฐานมาก แต่ผมคิดว่าคนในสังคมก็ยังน่าจะพอใจมาตรฐานเดิม เพราะว่ามันจะพิสูจน์ความผิด เราจะเอาใครติดคุกสักคนหนึ่งมันต้องให้แน่นอนว่าเขาทำผิด การเอาคนไม่ผิดไปติดคุกบาปกรรมมากเลย เพราะฉะนั้นถ้าปรับความหมายว่าพูดคุยกันในบรรดาคณะกรรมาธิการทั้งหลายที่เมื่อปีที่ท่านอาจารย์สังคดีพูดถึงการบูรณาการปัญหาหนึ่งที่ท่านอาจจะหยิบยกขึ้นมาเกี่ยวกับการเห็นไม่ลงรอยกันระหว่าง ป.ป.ช. กับสำนักงานอัยการ ก็ด้วยเป้าหมายที่ผมพูดคือทาง ป.ป.ช. เท่าที่ผมเคยระดับรับฟังเขามาบรรยายให้อัยการฟัง ทาง ป.ป.ช. นั้นอาจจะพอใจกรณีที่ได้ฟ้องคนที่เป็นผู้ต้องหาให้ตกเป็นจำเลยในคดีอาญา แต่สุดท้ายแล้วศาลจะตัดสินคดีอย่างไร ผมไม่แน่ใจว่าท่านมุ่งประสงค์ตรงนั้นหรือเปล่า แต่สำหรับพนักงานอัยการพยานหลักฐานที่จะฟ้องคดีต้องถึงขนาดที่ศาลจะลงโทษได้ ถ้าท่านสืบได้เต็มตามคำฟ้องแล้วนะครับ อันนี้ถ้าเผื่อว่ามีการปรับความเข้าใจ มีการสร้างมาตรฐาน มีการเขียนกฎหมายไว้เลยว่ามาตรฐานในเรื่องนี้เป็นอย่างไร ผมคิดว่าน่าจะแก้ปัญหานี้ได้ แล้วก็ที่อาจารย์สังคดีพูดถึงว่าจะให้ประชาชนได้สามารถฟ้องคดีเหล่านี้เองได้ ผมคิดว่าอันนี้ก็อาจจะเป็นทางแก้ปัญหานี้สำหรับคดีที่อัยการสั่งไม่ฟ้องที่ท่านพูดถึงและท่านต้องการจะให้มีองค์กรเข้ามาตรวจสอบ คือถ้าประชาชนฟ้องได้ การที่อัยการไม่ฟ้อง ไม่ตัดอำนาจประชาชนที่จะฟ้องอยู่แล้วนะครับ

แล้วก็สุดท้ายนี้ผมก็อยากจะกราบเรียนว่าเรื่องคอร์รัปชันต้องใช้ทุกมาตรการทั้งการปลูกฝังแล้วก็ป้องกันและปราบปรามประกอบกัน เราอย่าไปเน้นหวังในด้านหนึ่งด้านใดแล้วผมเห็นด้วยกับท่านสมาชิกอีกหลายท่านที่บอกว่ามาตรการทางสังคม มาตรการลงโทษ การประณามทางสังคมน่าจะได้ผลดีกว่าแล้วก็เร็วกว่า ขอขอบคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญคุณจิรวัดน์ เวียงด้าน ครับ

๑๗๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

คั่นสนีัย ๘๗/๒

นายจิรวุฒิ เวียงด้าน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จิรวุฒิ เวียงด้าน สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติจากจังหวัดนครพนม ลำดับที่ ๔๒ เรื่องทุจริตคอร์รัปชัน ผมเชื่อมั่นเป็นเรื่องใหญ่สำหรับประเทศไทยเรา เราเองโดนมาตรการลงโทษจากสังคมโลก จากการที่เราไม่ปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันอย่างจริงจัง เราควรจะทำหน้าบางไม่ได้แล้ว เราควรจะมีมาตรการที่รัดกุมและเข้มแข็ง การทุจริตคอร์รัปชันมีทั้งในระบบแล้วก็นอกระบบ ในระบบเราน่าจะมีมาตรการในการป้องกันได้อย่างที่คณะกรรมการที่ท่านได้เสนอวาระ รายงานเข้ามา แต่นอกระบบที่เราเรียกว่า เสน่ห์หา นี่ละครับเป็นการที่ป้องกันและปราบปรามยากมาก ผมดูวาระและการรายงานของคณะกรรมการฉบับนี้แล้ว เราคิดว่า ต่อไปการทุจริตคอร์รัปชันนอกระบบจะหนักขึ้นโดยที่ไม่มีร่องรอย ผมเองผมก็นั่งฟัง คณะกรรมการท่านรายงานวาระเรื่องปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน ก็เลยเรียบเรียงสาเหตุ ที่มันเป็นเหตุจูงใจในการคอร์รัปชันไว้ยู่สัก ๔-๕ หัวข้อ ก็คือ

สาเหตุที่ ๑ ผมดูว่ามั่นทุจริตคอร์รัปชันเพื่อตอบแทน

ข้อที่ ๒ บางคนสาเหตุหนึ่งก็คือเพื่อครอบครัว เพื่อคนที่ตนรัก

ข้อที่ ๓ ก็คือกฎระเบียบเปิดช่องโหว่ให้เขาในการที่ทุจริตคอร์รัปชันได้

ข้อที่ ๔ มาจากเงินที่เขาคอร์รัปชันแล้วสามารถที่จะเอาไปจับจ่ายใช้สอยได้
ไร้การควบคุมและจัดการเงินที่เขาอยู่นอกระบบ

ข้อที่ ๕ คือเขาขาดคุณธรรม จริยธรรมก็คือมีความโลภในตัวของเขา และ

ข้อที่ ๖ บทลงโทษอาจจะไม่รุนแรงเท่าที่ควร ผมขอย้ำในส่วน ๒ ข้อก็คือ
สาเหตุที่ทุจริตคอร์รัปชันเพื่อคนที่ตนรักนี่ล่ะครับ บางคนสามารถที่จะยอมอุทิศตน
เพื่อที่จะให้ตัวเองติดคุกก็ได้เพื่อให้ครอบครัว เพื่อให้ลูกได้สบาย เราอาจจะเห็นเพราะว่า
ยิ่งการทุจริตคอร์รัปชันที่ลงโทษไม่รุนแรงมากนัก อีกไม่กี่ปีออกมาเขาก็สบายกันทั้งครอบครัวแล้ว
เราต้องยอมรับว่าหัวหน้าครอบครัวเวลามีผลประโยชน์อะไรเข้ามาในครอบครัวไม่เก็บไว้ใช้
คนเดียวล่ะครับ ดังนั้นเขาจะมีการถ่ายเทออก ยิ่งเป็นเงินที่มาจากการทุจริตจากที่เรียกว่า
เสนาหา ยิ่งตรวจสอบได้ยาก ถ้าอย่างนั้นเราก็เลยจะต้องมาคุยกันว่าถ้าเราจะทำมาตรการที่ให้
มันเข้มแข็งคือถ้าพ่อ แม่ ทำ ลูกรับกรรมด้วยไหม เราจำเป็นต้องคุย เพราะเหตุผลหนึ่ง
ของคนใช้เวลาเขาทุจริตคอร์รัปชันเขาจะบอกว่าถ้าคนที่ตัวเองรักมีความสุข มีความสบาย
เขาก็พอใจ แต่เหตุไหนที่เขาทำแล้วมันเกิดผลกระทบต่อคนที่เขารักเขาจะทำไหม นี่คือสิ่งที่
เราจะต้องคิดกัน

และอีกข้อหนึ่งในกรณีการเงิน ที่เขาทุจริตคอร์รัปชันมา มันไม่สามารถที่จะเอา
ไปใช้ได้ เก็บเอาไว้นาน ๆ แล้วกลายเป็นเศษขยะ เขาจะคอร์รัปชันมาทำอะไร ดังนั้นสิ่งหนึ่ง
ที่ผมอยากจะเสนอก็คือว่าถ้ามาตรการที่เราจะควบคุมอย่างนี้ให้มันเด็ดขาดก็คือว่าข้อที่ ๑
เราต้องทำให้เห็นว่าถ้าพิสูจน์ได้ว่าถ้าพ่อ แม่ กระทำ ลูกต้องได้รับกรรม เราบอกว่า
ในราชการถ้าเราสามารถที่จะมีมาตรการว่าถ้าพ่อ แม่ คุณทำ ผมเองถ้าผมเป็นลูกผมก็ไม่ได้
โกรธพ่อ แม่ หรือจะโกรธว่าคนที่ออกกฎหมาย ถ้าพ่อ แม่ ผมคอร์รัปชัน แล้วผมจะรับ
ราชการไม่ได้ ผมจะโกรธคนออกกฎหมายแล้วผมจะโกรธพ่อผมที่คอร์รัปชัน อันนี้เราต้องมา
คิดกันนะครับ

และข้อที่ ๒ กรณีที่เงินที่เขาได้มาแล้ว เราจะเห็นว่าทุกวันนี้เงินที่ไปอยู่นอกระบบ
อยู่ ๆ ก็มีคนใส่กางเกงขาสั้นเป็นคนขับรถหอบเงิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท สิบล้านบาทไปซื้อรถ
โดยไม่มีการตรวจสอบเลย ซื้อบ้านราคาสิบล้านบาทโดยไม่มีอาชีพอะไรเลย ถ้าอย่างนั้น
การทำธุรกรรมเงินสดผมคิดว่าเราจะต้องมีการควบคุม ณ วันนี้เราจะต้องไปดูก่อนว่า

๑๗๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๘๘/๒

ในต่างประเทศ หลาย ๆ ประเทศเขาอาจจะมีการควบคุมในเรื่องของการซื้อขายกันด้วยเงินสดว่าเงินสดจะต้องมีที่มาที่ไป เราอาจจะมีมาตรการในการกำหนดตัวเงินด้วยว่าอาจจะทำธุรกรรมเงินสดได้แค่ไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาทหรือ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ที่เหลือต้องผ่านธนาคารหรือบัตรเครดิตก็เหมือนนานาประเทศที่เขาทำกัน อันนี้มันจะควบคุมการเคลื่อนไหวเงินที่อยู่นอกระบบได้ค่อนข้างจะเยอะนะครับ

ข้อที่ ๔ ในเรื่องของการทำธุรกรรมในเรื่องของ ปปง. เราก็มีมาตรการ ผมเองก็เคยไปถามในส่วนของแบงก์ (Bank) ว่าจะต้องฝากเงินเท่าไร ต้องรายงาน ปปง. ใ้ใหม่ครับ เขาบอกว่า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ถ้า ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท ผมสามารถได้เลยว่าถ้าสมมุติว่าการคอร์รัปชันเราจะเอาเป็นเมกะโปรเจกต์เท่านั้นถึงจะเรียกว่า คอร์รัปชัน ใหม่ ถ้าอย่างนั้นถ้าเรามีการควบคุมว่าธุรกรรมเงินสดบอกว่าเอาสัก ๕๐,๐๐๐ บาทก็ได้ ต้องรายงาน ปปง. ทีนี้เราจะต้องไปตรวจสอบด้วยว่าเขารายงานจริงไหม ถ้าท่านให้อำนาจ ปปง. ในการที่จะสุ่มตรวจบัญชีธนาคารได้นี้ เหมือนกับดีเอสไอที่จะขอตรวจว่าถ้าธนาคารไหนมีการแอบที่ไม่รายงานสถานภาพบัญชีอย่างนี้ ผมเชื่อว่าเขาต้องมีความผิดร่วมในฐานะที่เป็นผู้ร่วมกระทำในการที่ไม่ชี้แจงที่มาที่ไปของเงินสดนะครับ

ข้อสุดท้ายคือตอนที่เกิดรัฐประหารใหม่ ๆ ในโซเชี่ยล เน็ตเวิร์ค (Social network) เลยว่าอยากให้มีการเปลี่ยนธนบัตร ก็เลยคิดว่าถ้าเราลงทุนเปลี่ยนธนบัตรใหม่อาจจะใช้เงินถึง ๒,๐๐๐-๓,๐๐๐ ล้านบาทหรือ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท แต่ถามว่าผมเองผมมั่นใจว่าเงินที่อยู่นอกธนาคารน่าจะมากกว่าในธนาคารสำหรับในประเทศไทยเรา ผมว่าถ้ามาตรการหลัก ๆ ๔ ข้อที่ผมนำเสนออย่างนี้ ผมคิดว่ามันพอจะมองเห็น ผมก็เชื่อว่าทั้งนานาประเทศเขาจะมองเห็นว่าเราเอาจริงเอาจังการปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันด้วยอันนี้ฝากท่านประธานถึงท่านคณะกรรมการมาธิการด้วย ขอขอบคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณนะครับ
เชิญอาจารย์สุชาติ นวกวงษ์ ครับ

นายสุชาติ นวกวงษ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม รองศาสตราจารย์สุชาติ นวกวงษ์ ท่านประธานครับ อยากจะขอแสดงความเห็นเรื่องของการปฏิรูป การป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ไม่ว่าจะป็นในวงราชการหรือว่า ในวงเอกชน ผมชอบใจในเรื่องของยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการ คือเรื่องของการปลูกฝัง การป้องกันและการปราบปราม การปลูกฝังนี้หมายความถึงเรื่องของการรณรงค์ให้มีการสำนึก เรื่องของการประพฤติมิชอบ เรื่องของการทุจริต ส่วนเรื่องของการป้องกันก็หมายความว่า เราอาจจะต้องสร้างกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนมากขึ้น ลดดุลยพินิจ ส่วนเรื่องของการปราบปราม ก็ต้องมีการตรวจสอบ ทั้งนี้ผมคิดว่าการที่เราจะป้องกันปราบปรามประพฤติมิชอบอย่างนี้ เราจะต้องคิดกันต่อไปว่าเรื่องของการทุจริตมันเป็นอย่างไรมาก่อน ในความเห็นของผมก็คือ การที่ทำอะไรไม่ตรงไปตรงมาครับ ผมจะยกตัวอย่างอย่างเช่น ถ้ากฎหมายหรือว่าระเบียบเขียน ให้บอกว่าให้คิดให้ทำ ให้เจ้าหน้าที่ทำงานให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน ที่นี้มันมีคำว่า ๔๕ วันทำการ ท่านประธานครับ คำว่า ทำการ นี้มันแปลว่าเฉพาะวันจันทร์ถึงวันศุกร์ สมมติว่า ๔๕ วันทำการ ก็คือ ๙ สัปดาห์แล้วคุณด้วย ๒ ก็เป็น ๑๘ วัน ๑๘ วันบวกกับ ๔๓ ก็เป็น ๖๓ วัน แล้วบวกกับอีก ๒-๓ วัน นักชดถุภษนั้นะครับ งานขึ้นนั้น ๆ ที่เจ้าหน้าที่จะต้องพิจารณามันจะต้องเสร็จ ภายใน ๖๕ วัน แต่ ๖๕ วันนี่ บางทีก็จะมีคำตอบกลับไปให้ผู้เสนอ ผู้ที่ยื่นขอบอกว่าคุณมี เอกสารไม่ครบ คำว่า มีเอกสารไม่ครบ หรือต้องยื่นเอกสารใหม่ ทำให้เกิดความเดือดร้อน กับคนที่จะต้องได้คำตอบไปทำงาน นี่คือข้อหนึ่งที่ทำให้เกิดหาคำตอบเร็วจากประชาชนผู้ ที่ต้องการได้คำตอบไปจากรัฐบาล การหาคำตอบเร็วนี้ะครับท่านประธานครับ ไม่ยากสำหรับ เอกชนนะครับ ก็คือหาอะไรสักก้อนหนึ่งส่งไปให้เพื่อที่จะได้คำตอบเร็ว ไม่ใช่ควิกวินนะครับ แต่อันนี้เป็นคำตอบเร็วที่ต้องการเพื่อที่จะดำเนินการธุรกิจเขาต่อไป คำตอบเร็วของผมในที่นี้ ก็หมายความว่าแสดงว่าผู้แจ้งจะต้องแจ้งไปว่าคำตอบเร็วนี้มีคำตอบอยู่แล้ว คุณจะทำอย่างไร คุณบอกมา อันนี้เป็นการสื่อสารนอกระบบ ดังนั้นผมจึงคิดว่าวันที่ที่ต้องระบุไว้วันนี้ครับ ต้องระบุให้ชัดเจนว่าเมื่อคุณจะตอบเขาว่าคุณไม่มีเอกสาร คุณต้องแจ้งให้เสร็จก่อน ๔๕ วัน แล้วคำว่า ๔๕ วันนี่ไม่ควรใช้คำว่า ๔๕ วันทำการ ต้องใช้คำว่า ๔๕ วันที่ขอไปนะครับ เป็นต้น เพราะว่าเดี๋ยวนี้ระเบียบยอมมีชัดเจนมากขึ้นว่าจะต้องพิจารณางานนั้นงานนี้ให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน หรือภายใน ๗ วันนะครับ ดังนั้นการที่เราทำให้ชัดเจนมากขึ้น อาจจะช่วยทำให้ เอกชนหรือว่าผู้ที่ทำงานต่อมีความสะดวกมากยิ่งขึ้น แล้วก็ลดขั้นตอนในการประพฤติมิชอบ

๑๗๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ภาวดี ๘๘/๒

ต่อไปนะครับ ที่นี้การประพฤติมิชอบมันเป็นอย่างไรรีบท่านประธานครับ ก็คือการกระทำที่ไม่สุจริต เพราะฉะนั้นก็ต้องย้อนกลับไปดูสิว่าธรรงค์แล้วได้ผลหรือเปล่านะครับ การธรรงค์หรือการปลุกฝังได้ผลไหม โดยทั่ว ๆ ไปหวังว่าการธรรงค์นี้จะทำให้เกิดการทุจริตน้อยลง แต่ในหลักการที่ผมเห็นคือว่าขณะนี้การทุจริตมันฝังไปถึงรากหญ้า ทำให้ได้คำตอบยากมาก ในการที่จะทำให้คนที่รากหญ้า คนที่อยู่ระดับหมู่บ้านมาช่วยกันธรรงค์เพราะเขาบอกว่าสิ่งที่เขาต้องการคือเงิน เราจะเห็นได้ว่าในพื้นที่ต่าง ๆ ไปพูดกันด้วยเงินอย่างเดียวไปหาเสียง เมื่อกลับไปออกเสียงเลือกตั้งที่บ้าน รถตู้ที่ไปต้องจ่ายสตางค์ด้วยอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นมีคนไปเท่าไร มีคนไป ๕ คน จ่ายคนละ ๒,๐๐๐ บาท ๕ คน คุณด้วย ๒,๐๐๐ บาท เป็น ๑๐,๐๐๐ บาท อย่างนี้เป็นต้นนะครับท่านประธาน ดังนั้นผมจึงคิดว่าการป้องกัน การทุจริตบางที่มันก็ยาก แล้วกระผมก็อยากจะให้ลดขั้นตอนในการใช้ดุลยพินิจให้น้อยลง ขั้นตอนในการใช้ดุลยพินิจก็คือเจ้าหน้าที่เองนะครับ กระบวนการกฎหมายต้องลดขั้นตอนในการใช้ดุลยพินิจ คำว่า ดุลยพินิจ ทำให้เกิดความเสียหายขึ้นมาเหมือนกัน เช่น นักเรียนจะเรียนหนังสือ ระเบียบบอกว่าต้อง ๑๕ คน ถึงจะเปิดหลักสูตรนี้ได้ -----

- ๘๐/๑

แต่ปรากฏว่าทางกฎหมายหรือระเบียบบอกว่าถ้ามี ๑๔ คนไม่สามารถที่จะเปิดเรียนในหลักสูตรนี้ได้ ดังนั้นผู้อำนวยการหรือว่ารักษาการผู้อำนวยการสามารถใช้ดุลยพินิจให้เปิดหลักสูตรนี้ได้ คำว่า ดุลยพินิจ อันนี้ท่านประธานครับทำให้เกิดข้อครหาเกิดขึ้น เพราะฉะนั้นในเรื่องของการป้องกันทุจริตผมยังคิดว่าการทำให้อายุความของการทุจริตไม่มีวันสิ้นสุดเป็นเรื่องสำคัญ แปลว่าถ้าหากจับได้ว่ามีกรทุจริตตลอดชาตินี้ คุณไม่มีทางล้างได้แน่นอน คุณจะต้องถูกตามไปเพื่อที่จะหาตัวมาลงโทษให้ได้ แล้วก็สำคัญอีกอันหนึ่งคือว่าให้ประชาชนฟ้องได้ครับ ท่านประธานครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอขอบคุณครับ
เชิญคุณเบญจวรรณ สร้างนิทร ครับ

นางเบญจวรรณ สร้างนิทร : เรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ดิฉันเบญจวรรณ สร้างนิทร สปช. ด้านบริหารราชการแผ่นดิน ๑๒๔ นะคะ ก็ต้องยอมรับว่าเป็นช่วงเวลาในเรื่องทุจริตคอร์รัปชันจะต้องดำเนินการอย่างจริงจังนะคะ ดิฉันก็เห็นชอบด้วยทุกประการที่จะต้องมีการดำเนินการเรื่องนี้ แต่จากเอกสารในรายงานดิฉันมีข้อสังเกต ๕ ประการ

ประการแรกในหน้า ๑๔ ที่พูดเรื่องการสร้างความเข้มแข็งของกลไกตรวจสอบเพื่อปราบปราม แล้วก็อธิบายว่ามีกลไกอะไรบ้าง แต่ประเด็นวรรคสุดท้ายนั้นบอกว่าทั้งหมดนั้นโดยมีคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาติ แล้วก็แจ้งให้องค์กรตรวจสอบดังกล่าวทราบ ดิฉันก็ต้องขอเรียนถามว่าคณะกรรมการประเมินผลแห่งชาตินั้นจะเป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นใหม่หรือเปล่า หรือขณะนี้มันอยู่ที่ไหน อย่างไร

ประการที่ ๒ ในหน้า ๑๕ ที่บอกว่าคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษนั้นต้องไม่เป็นข้าราชการโดยตำแหน่งในกระทรวงยุติธรรมมากเกินไป ดิฉันตรวจสอบแล้วคณะกรรมการสอบสวนคดีพิเศษมีทั้งหมด ๒๒ คน ประธานคณะกรรมการคือนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่ได้รับมอบหมาย คนในกระทรวงยุติธรรมที่มีรัฐมนตรีกระทรวงยุติธรรมเป็นรองประธาน ปลัดกระทรวงยุติธรรม แล้วก็คนที่ ๓ ก็คืออธิบดีดีเอสไอ เป็นกรรมการและเลขานุการ เพราะฉะนั้นจากจำนวนทั้งหมด ๒๒ ตำแหน่ง ซึ่งเป็นตำแหน่ง

๑๗๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อธิษฐาน ๙๐/๒

โดยตำแหน่งกับผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๙ ตำแหน่ง เพราะฉะนั้นประเด็นที่บอกว่ามีคนในกระทรวง ยุติธรรมมากเกินไป ดิฉันมีข้อสังเกตให้ดูข้อมูลตรงนี้ให้ชัดเจน

ประการที่ ๓ ที่บอกว่าควรยกฐานะ ป.ป.ท. และ ป.ปง. เป็นองค์กรอิสระ เช่นเดียวกับ ป.ป.ช. ท่านคะตอนที่เกิด ป.ป.ท. ขึ้นมานั้นก็เนื่องจากงานของ ป.ป.ช. ล้น ก็เลยตั้ง ป.ป.ท. ขึ้นมา ตอนนั้นประมาณว่ายกคดีไปให้ ป.ป.ท. ถึงหมื่นคดี แล้วตอนนี้จะยก ป.ป.ท. ให้เป็นองค์กรอิสระเหมือน ป.ป.ช. ถ้าเกิดงานล้นอีกจะไม่ยกเป็น ป.ป. อะไรอีก แล้วก็ให้เป็นลักษณะองค์กรอิสระเหมือนกันอีกหรือคะ ดิฉันฝากดูตรงนี้ด้วยว่ามันสมควร จะเป็นอย่างนั้นหรือเปล่า

ประการที่ ๔ บอกว่าต้องกำหนดวงเงินงบประมาณที่พอเพียงแก่การบริหารงานที่เป็นอิสระ โดยให้คิดเป็นร้อยละของเงินงบประมาณแผ่นดิน ตอนนี้ ป.ป.ช. หรือองค์กรอิสระทั้งหลายก็ได้งบประมาณแบบบล็อมหัก (Lump Sum) อยู่แล้วนะคะ ดิฉันขออนุญาต ยกตัวอย่างข้าราชการสำนักงาน ก.พ. คนหนึ่งเป็นซี ๔ โอนไปรับราชการ ป.ป.ช. น้องกลับมาด้วยความอึดอัดว่าหนูไปเป็นซี ๔ แต่ตอนนี้หนูได้เงินเดือนเท่ากับซี ๙ ของข้าราชการพลเรือนคะ เพราะฉะนั้นดิฉันได้รับคำร้องเรียนเรื่องความเหลื่อมล้ำของหน่วยงานภาครัฐที่ได้รับความแตกต่างกันค่อนข้างสูงมาก ก่อนหน้านี้เขาได้เงินตอบแทนพิเศษซีละ ๑,๐๐๐ บาท เดียวนี้ทราบว่าจะอัตราดังกล่าวเพิ่มขึ้นอีกเยอะพอสมควร ไม่ทราบถึง ๒ เท่าหรือเปล่า ในหน้า ๑๗ ที่พูดถึงเรื่ององค์กรต่อต้านทุจริตคอร์รัปชันภาครัฐ -----

แล้วก็มี การชี้แจงบอกว่าทั้งหมดที่ปรากฏนั้นจะทำงานอย่างมีบูรณาการ ดิฉันก็ยังมองภาพไม่ออกเลยนะคะว่ารูปแบบในการทำงานนั้นจะเป็นอย่างไร ดิฉันก็คิดว่าคงจะเป็นเรื่องที่จะต้องไปดำเนินการต่อ ยกตัวอย่างลำดับที่ ๑.๒.๗ สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ.ร. มีหน้าที่จัดตั้งหน่วยงานเท่านั้น ซึ่งที่ผ่านมาเขาจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านทุจริตกระทรวง ซึ่งให้มีในกระทรวงกับหน่วยงานอิสระที่ขึ้นกับนายกรัฐมนตรี ตอนนี้จัดตั้งไปเพียง ๓๕ แห่งเท่านั้น แล้วก็คงมีไม่เกิน ๓๕ แห่ง หน่วยงานพวกนี้มีหน้าที่จัดทำรายงาน ป.ป.ท. ทุก ๖ เดือนแล้วสำเนารายงานให้ ก.พ.ร. เท่านั้น ฉะนั้นรูปแบบนี้ก็ฝากดูด้วย

อีกอันหนึ่งก็คือ ๑.๒.๘ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมนั้นรับเรื่องอุทธรณ์กรณีที่มีการวินิจฉัยหรือมีมติเกี่ยวกับวินัยที่โดนลงโทษไปแล้ว แล้วคนที่รับวินัยนั้นเขายังไม่เป็นที่พอใจเขาก็อุทธรณ์ไปที่ ก.พ.ค. เพราะฉะนั้นจะเป็นเรื่องวินัยเป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นฝากดูตรงนี้ด้วยนะคะ เพราะท่านกรรมาธิการให้ข้อมูลว่าจะเป็นลักษณะการทำงานแบบบูรณาการคะ ดิฉันมี ๕ ประเด็นคะ ขอบคุณมากคะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณนะครับ ขอเอ่ยนามอีก ๕ ท่านนะครับ คุณสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์ คุณจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ คุณอุทัย สอนหลักทรัพย์ คุณวิบูลย์ คูศิริธู แล้วก็คุณนิมิตร สิทธิไตรย์ นะครับ เรียนเชิญคุณสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์ ก่อนครับ

นายสายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์ : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม สายัณห์ จันทร์วิภาสวงศ์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติครับ ก่อนอื่นผมขอเรียนว่าผมขอสนับสนุน คณะกรรมาธิการปฏิรูปการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนะครับ แล้วก็เห็นด้วยอย่างยิ่งกับรายงานวาระที่หนึ่งเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบนะครับ ท่านประธานครับ มีหน่วยงานราชการหน่วยงานหนึ่งซึ่งผมคิดว่าประชาชนคนไทยก็คงจะได้ทราบ รู้จักหน่วยงานนี้ดีเพราะว่าเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าส่งออกสินค้าระหว่างประเทศ เมื่อประมาณ ๑๒ ปีที่แล้ว ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๓ เงินสินบนและเงินรางวัลรวมกันที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรกลุ่มหนึ่งได้ไปเป็นเงินมากกว่า ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท ผู้ประกอบการหรือผู้นำเข้าส่งออกถูกยึดสินค้าขายทอดตลาดและจ่ายค่าปรับคิดเป็นมูลค่าไม่ต่ำกว่า ๓๕,๐๐๐ ล้านบาท ยุคที่เจ้าหน้าที่ศุลกากรและสายสืบเฟื่องฟู

๑๘๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๙๒/๒

สูงสุด รับเงินสินบนและรางวัลมากที่สุดเป็นช่วงปี ๒๕๔๔-๒๕๔๘ แล้วก็สูงมากในช่วงปี ๒๕๕๓ เฉพาะ ๗ เดือนแรกของปี ๒๕๕๓ นี้นะครับ จ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลนำจับ รวมกันเกือบ ๑๘,๐๐๐ ล้านบาท ในปี ๒๕๕๓ ป.ป.ช. ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ทำวิจัยหัวข้อเรื่อง การจ่ายเงินสินบนและรางวัลแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการปฏิบัติหน้าที่ โดยภาพรวมทั้งหมด รายงานดังกล่าวระบุว่า การจ่ายเงินสินบนและรางวัลของกรมศุลกากร เดิมทีนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญ และกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ที่ทำงานเสี่ยงอันตรายและยังเป็นการป้องกันไม่ให้เจ้าหน้าที่ไปรับ เงินสินบนจากพ่อค้า แล้วก็เพื่อละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ แต่ในช่วงที่ผ่านไปนั้น การจ่ายเงิน สินบนและรางวัลก่อให้เกิดพฤติกรรมบิดเบือนจากสิ่งที่ควรทำหลายประการ เช่น เจ้าหน้าที่ มุ่งทำงานเฉพาะที่ได้เงินรางวัล ละเลยงานที่ไม่มีผลตอบแทน การจ่ายเงินรางวัลในอัตรา ๓๐ เปอร์เซ็นต์ บวก ๒๕ เปอร์เซ็นต์ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำในหมู่ข้าราชการ เพราะผลประโยชน์ส่วนใหญ่มุ่งจะตกแก่ข้าราชการบางกลุ่มที่ทำหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิด เท่านั้น เมื่อเป็นเช่นนี้การจับกุมในอดีตจึงเกิดกระบวนการสร้างสายเทียมเพื่อรับเงินสินบน ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ในระเบียบการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลของกรมศุลกากรกำหนดว่า กรณีไม่มีผู้แจ้งความนำจับ เจ้าหน้าที่ผู้จับกุมจะได้รับรางวัล ๓๐ เปอร์เซ็นต์ของมูลค่าสินค้า หรือค่าปรับ ๒-๔ เท่า รวมค่าภาษีอากร แต่ถ้ามีผู้แจ้งความนำจับสายลับที่แจ้งจะได้เงิน ๓๐ เปอร์เซ็นต์ ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้จับกุมได้รางวัล ๒๕ เปอร์เซ็นต์ โดยได้ลดหลั่นกันลงไปนะครับ --

๑๘๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๙๒/๑

รวมค่าปรับที่ปรับได้จากพ่อค้า ถ้าปรับได้ ๑๐ ล้านบาท ไปเข้ากระเป๋าคนแจ่งจับกับรางวัล นำจับ ๕,๕๐๐,๐๐๐ บาท เข้ารัฐเพียงแค่ ๔,๕๐๐,๐๐๐ บาทนะครับ เมื่อเป็นเช่นนี้ความผิด บางอย่างซึ่งเป็นเรื่องยุ่งยากในการพิจารณา เช่น ความผิดในเรื่องเกี่ยวกับพิกัดอัตราศุลกากร อย่างเช่น สินค้าเคมีหรืออุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้าทางอิเล็กทรอนิกส์ที่อาจจะจัดพิกัดยากนะครับ หรือแม้แต่เรื่องเกี่ยวกับรอยัลตี (Royalty) ค่ารอยัลตี ค่าเอ็นจิเนียริง เซอร์วิส ฟี (Engineering service fee) ซึ่งเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการติดตั้งเครื่องจักร แทนที่เจ้าหน้าที่จะ แนะนำผู้ประกอบการทำให้ถูกต้องก็กลับมาจับมาเป็นประเด็นในการจับกุมในเรื่องเกี่ยวกับ โพรโซดิก (Prosodic) เพื่อปรับ ๒ เท่า ๔ เท่า และสถานที่แจ่งหรือคนที่แจ่งก็จะได้รับ รางวัลสินบน ๓๐ เปอร์เซ็นต์นะครับ เพราะฉะนั้นจากเงินสินบนดังกล่าวจึงเป็นที่มาของ ระบบวิธีการทำงานที่ไม่โปร่งใส เจ้าหน้าที่ศุลกากรบางส่วนจึงมุ่งทำงานเพื่อหวังเงินรางวัล มากกว่าทำงานเพื่อพัฒนาเสริมสร้างกรมศุลกากรนะครับ กระผมจึงขอเรียนเสนอ ยุทธศาสตร์คนไทยไม่โกงดังนี้ครับ

๑. ยกเลิกสินบนนำจับและเงินรางวัล

๒. แต่งตั้งผู้แทนภาคเอกชนหรือภาคธุรกิจเข้าไปร่วมเป็นกรรมการพิจารณา กฎเกณฑ์ความผิดต่าง ๆ เพราะปัจจุบันคณะกรรมการอุทธรณ์คดีศุลกากรในกรมศุลกากร เป็นข้าราชการซึ่งบางหน่วยงานก็ไม่มีเรื่องเกี่ยวกับศุลกากร ไม่มีผู้แทนจากภาคเอกชนเลยนะครับ

๓. ให้เจ้าหน้าที่ศุลกากรระดับตั้งแต่ผู้อำนวยการส่วนขึ้นไปต้องแสดง ทรัพย์สิน

๔. ปฏิรูประบบการตรวจปล่อยสินค้า เป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์มากกว่า การใช้วิจารณ์ญาณของเจ้าหน้าที่

๕. การแต่งตั้งโยกย้าย โอนย้ายอธิบดี ให้เป็นการแต่งตั้งในรูปของ คณะกรรมการเพื่อป้องกันการก้าวร้าวของนักการเมืองและผู้แสวงหาผลประโยชน์

๖. บังคับใช้ พ.ร.บ. อำนาจความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทาง ราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘ อย่างจริงจังจิงนะครับ

๑๘๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๙๒/๒

๗. เรื่องใดที่เป็นเรื่องภายใต้ความรับผิดชอบของกรมศุลกากร กรมศุลกากรต้องรับผิดชอบในการวินิจฉัย ดำเนินการจนจบและเสร็จสิ้น มิใช่ส่งเรื่องไปให้หน่วยงานอื่นเพื่อผลักดันให้เรื่องพ้นตัวนะครับ

๘. คนดีไม่มีที่ยืนนะครับ ผู้ปฏิบัติงานในองค์กรอิสระหรือเจ้าหน้าที่รัฐที่ทำหน้าที่อย่างเที่ยงธรรม ตรงไปตรงมา เพื่อให้รักษาผลประโยชน์ของชาติ ควรจะต้องได้รับการคุ้มครองความปลอดภัยอย่างจริงจัง หากต้องเสียชีวิตอันเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่สมาชิกในครอบครัวต้องได้รับผลตอบแทนเพื่อการดำรงชีวิตต่อไปอย่างมีคุณภาพชีวิตที่ดี และ

๙. หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในการปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันควรจะต้องมีความรวดเร็วในการพิจารณาแต่ละเรื่อง ๒. งบประมาณที่ใช้ในด้านบุคลากรต้องเหมาะสม และ ๓. องค์กรต่าง ๆ เหล่านั้นต้องแตะต้องได้ ต้องสามารถรับคำวิพากษ์วิจารณ์ได้ครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ เชิญคุณจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ ครับ

นางจุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ : เรียนท่านประธานที่เคารพคะ ดิฉัน จุไรรัตน์ จุลจักรวัฒน์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จังหวัดเชียงใหม่ เลขที่ ๐๔๓ นะคะ ขออนุญาตนำเรียนกับที่ประชุมที่สภาแห่งนี้คะว่าดิฉันขอชื่นชมแล้วก็ให้กำลังใจกับคณะกรรมการชุดนี้อย่างยิ่งคะ ดิฉันขออนุญาตจะนำเสนอกรอบความคิดของดิฉันเองในฐานะที่เป็นสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติแล้วก็เป็นประชากรคนหนึ่งในประเทศไทยคะ การนำเสนอในครั้งนี้จะเสนอในแง่ของสิ่งที่ป็นองค์กรวมคะ ดิฉันมองเห็นปรากฏการณ์ทางสังคมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจของประเทศไทยเรา ดิฉันมีข้อสรุปโดยส่วนตัวว่าขณะนี้เรื่องของ การทุจริตและประพฤติมิชอบเป็นความน่าสะพรึงกลัวเป็นอย่างยิ่งในประเทศไทย เป็นเสาที่ ผุพัง ผุกร่อนอย่างมาก เป็นไปโดยทั่วไป เป็นทั้งในสังคมเล็ก สังคมใหญ่ สังคมบ้านเราตอนนี้ ในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชัน การประพฤติมิชอบ ถ้าจะเปรียบแล้วก็จะเหมือนกับการทุจริต การประพฤติมิชอบทำได้ง่ายตายมาก ทำได้ทุกที่ ทำได้อย่างตามอำเภอใจ แต่พอมาถึงเรื่องของการกระบวนการตรวจสอบ กลไกในการลงโทษ ขั้นตอนมันยากมาก การเข้าถึงหน่วยงานหรือองค์กรที่มีความฉับไว มีความเข้มแข็ง มีกระบวนการในการที่จะสามารถ

ดำเนินการได้ทันทีเหมือนกับว่าทำให้เห็นผลทันที ดิฉันยังมองไม่เห็นองค์กรไหนในประเทศไทย ตัวดิฉันเองมองดูว่าสังคมหรือวัฒนธรรมบ้านเรา ถ้าพูดถึงเรื่องทุจริตและประพฤตินิยมชอบวัฒนธรรมของการกระพริบตา คือแค่กระพริบตาคุณแต่ที่ไม่มีใครยื่นมือเข้ามาทำ ดิฉันอยากจะฝากท่านกรรมการว่าเราจะทำอย่างไรเพื่อที่จะทำให้เมื่อเราพบเห็นเรื่องทุจริตหรือประพฤตินิยมชอบ แม้แต่เป็นเรื่องเล็กน้อยก็ตาม เราไม่ต้องมาคุยกันว่าเรื่องนี้มันเล็กเกินไปนะ หรือเรื่องนี้มันใหญ่พอ ทุกเรื่องที่เป็นเรื่องของทุจริตหรือประพฤตินิยมชอบ ยกตัวอย่างเช่นสมมุติดิฉันเป็นคนพบเจอเรื่องการทุจริตหรือประพฤตินิยมชอบ ดิฉันอาจจะเดินเข้าไปคุยกับท่านประธานกรรมการท่านพะจุนธุ์ หรือท่านอาจารย์สังคีต ทุกคนต้องขออนุญาตใช้คำนี้ นะคะมันเป็นระดับของการอธิบาย เดี๋ยวรับทันทีว่ามาเลยจะเอาอย่างไร ให้ช่วยอย่างไร ทำอย่างไรจะทำให้ดิฉันเข้าถึงกระบวนการนี้ได้อย่างรวดเร็ว ทันใจนะคะ อันนี้อยากจะเรียนว่าถ้าจะมีข้อบกพร่องในการพูดนี้ก็เป็นเรื่องของการเอาประสบการณ์ส่วนตัวมานำเสนอด้วยอันหนึ่ง แต่อย่างไรก็ตามสิ่งเหล่านี้ดิฉันสะสมมา สังเกตเห็นเรื่องของการทุจริตประพฤตินิยมชอบมานาน แล้วก็ไม่เห็นกระบวนการไหนที่จะมาสนับสนุนทำให้กระบวนการของการตรวจสอบการลงโทษมันรวดเร็วได้เลยนะคะ อยากจะเรียนท่านคณะกรรมการว่าถ้าหากเป็นไปได้ดิฉันอยากจะขออนุญาตฝากไว้เรื่องของทำเดี๋ยวนี้เลยได้ไหม ทำทันทีเลยได้ไหม หลังปฏิรูปให้เห็นอะไรที่เดี๋ยวนี้ ทันที กับเรื่องที่มีมันเลวร้ายแผ่ขยายไปทั่วประเทศไทย ทุกวงการ ดิฉันอยากจะเรียนว่าเรื่องการทุจริตประพฤตินิยมชอบ ดิฉันก็เห็นใจนักการเมืองนะคะมันไม่ได้มีแต่นักการเมือง มีทุกวงการ ดิฉันเชื่อว่าไม่มีใครเถียง ดิฉันนะคะ มีทุกวงการมากน้อยก็แล้วแต่โอกาส แล้วก็ความสามารถในการโกงหรือการทุจริต เพราะฉะนั้นสิ่งที่จะต้องคู่ไปกับเรื่องของการทุจริตประพฤตินิยมชอบ การทุจริตประพฤตินิยมชอบ มันเหมือนขา ๒ ขา ขาซ้ายขาขวา ขาขวาขาซ้าย มันวิ่งไปด้วยกัน ๒ อันนี้มันเป็นเรื่องเดียวกันทั้งหมด คุณประพฤตินิยมชอบเพียงเล็กน้อยเพื่อนำไปสู่การทุจริตอย่างนี้ดิฉันก็อยากจะฝากท่านกรรมการปฏิรูปทางด้านนี้ช่วยหากโลกใดก็ได้ว่าถึงแม้ว่าสิ่งเหล่านี้จะเป็นเรื่องเล็ก คุณก็ต้องได้รับการลงโทษอย่างรุนแรง อันนี้อยากจะขออนุญาตเรียนไว้ นะคะ

อีกเรื่องหนึ่งก็คือว่าในเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันนะคะ อยากจะฝากท่านกรรมการว่าถ้าหากบ้านเราสนใจอย่างที่ได้ดิฉันขออนุญาตเรียนเมื่อก็เห็นว่าเราจะต้องมี

๑๘๕

สปช. ๑๓/๒๕๕๘

อัมพา ๙๓/๒

ทันทีทันใด สิ่งที่จะตามมาก็คือคุณภาพของทุกเรื่องจะตามมานะคะ คุณภาพประสิทธิภาพ จะตามมา ดิฉันขออนุญาตฝากไว้สุดท้ายว่าดิฉันอยากจะฝากทั้งประธานสภา แล้วก็ กรรมการว่าขอเอาเรื่องของการทุจริตและประพฤติมิชอบ การป้องกันและปราบปราม มาเป็นแก่นแกน เป็นหัวใจของประเทศไทย อยากจะให้การสนับสนุนทุกอย่างในสิ่งที่จะทำ เอาเรื่องนี้มาทำเป็นเรื่องหลัก เสาหลักของประเทศไทยบวกกับเรื่องของธรรมาภิบาลด้วย ขอบพระคุณค่ะ

นายเทียนฉาย กีระนันทน์ (ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ) : ขอบคุณครับ
เชิญคุณอุทัย สอนหลักทรัพย์ ครับ

นายอุทัย สอนหลักทรัพย์ : กราบเรียนท่านประธาน กระผม นายอุทัย สอนหลักทรัพย์ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ก่อนอื่นผมต้องชื่นชมคณะปฏิรูปในเรื่องของการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องยากมากเห็นใจ ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้นะครับว่าที่ผมจะนำเรียนวันนี้มันเรื่องของเกษตรกร เกษตรกร ถูกเอารัดเอาเปรียบ เพราะว่าเขาเป็นคนที่ด้อยโอกาส แล้วก็มีช่องว่างให้คอร์รัปชันมากเหลือเกิน --

- ๙๔/๑

เพราะถือโอกาสช่องว่างตรงนี้มาคอร์รัปชันเกษตรกรซึ่งไม่รู้อิโหนอิเหนอะไร ส่วนมากเกษตรกรจะได้รับความเอื้อเฟื้อจากรัฐบาล เกษตรกรก็นึกว่าเขาได้เปล่า ผมอยากจะกราบเรียน เช่นเรื่องของการซื้อปุ๋ย ปุ๋ยอินทรีย์เคยซื้อมาครั้งหนึ่ง ถ้าทุกคนยังจำได้ว่าเอาดินเหนียวใส่กระสอบแล้วเอาไปแจกเกษตรกร ผมเองก็เป็นกรรมการคนหนึ่งไปปราบปรามแล้วเรื่องก็เงียบไปเพราะว่าเขาไม่เอากันจริง นั่นคือบาปกรรมนะครับ อีกอย่างทีมากที่สุดก็คือปุ๋ยเคมีชอบนัก หน่วยราชการชอบเหลือเกินที่จะซื้อปุ๋ยเคมีเพราะเงินใต้โต๊ะมันเยอะหรือเปล่า ผมไม่ทราบ แต่ว่ามันมาก แล้วก็โดยเฉพาะมากแล้วยังทำให้ใช้ปุ๋ยซึ่งไม่ถูกสูตรและปุ๋ยปลอมเยอะนี่คือสิ่งที่พี่น้องเกษตรกรเจ็บปวดมาก ผมเคยเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แทนที่จะซื้อมาให้เขา ให้เงินเขาไปซื้อมาเลย ก็เขาไม่ค่อยทำกันเรื่องนี้ อีกอย่างหนึ่งปัญหาเรื่องจำหน่ายข้าวทุกคนคงทราบว่าปัญหาอะไรเกิดขึ้น ทุกคนก็พูดอยู่ว่าจำหน่ายข้าวมันเป็นอย่างไร ทำให้โครงสร้างของข้าวตอนนี้แทบไปไม่ได้ นี่คือบาปกรรมมันตกอยู่ที่เกษตรกรทั้งนั้น ผมจะกราบเรียนว่าปัญหาเรื่องยางก็คอร์รัปชันให้เห็นชัด ๆ เลยนะครับ ที่แล้วมารัฐบาลที่ผ่านมาที่เคยซื้อยางเอามาเก็บไว้ในโกดัง ๒๑๐,๐๐๐ ตัน กิโลกรัมละ ๑๐๐ บาท ขาย ๔๓ บาท แสดงว่าเริ่มตั้งแต่เก็บจนกระทั่งขายมีทุกแห่งที่เกิดคอร์รัปชันอย่างนี้ ส่วนปัจจุบันนี้ปัญหาเรื่องยางก็เช่นกัน ซื้อขายกันพี่น้องเกษตรกรรายย่อยเข้าไม่ถึงตลาดหรือครับ พ่อค้ารายใหญ่เท่านั้นหรือนายทุนใหญ่ ๆ เท่านั้นที่ซื้อเอารถลาก รถพ่วงยาว ๆ ไป แล้วก็เกษตรกรก็ไปเข้าคิวซื้อรถมอเตอร์ไซค์ ยกตัวอย่างอย่างนี้เราก็เห็นกันชัด ๆ ถ้าปราบคอร์รัปชันได้มันน่าจะปราบได้ เพราะว่าสิ่งเหล่านี้มันหมุนเวียนกันอยู่แล้วมันเวียนเทียนกันอยู่เราเห็นชัด ๆ ผมคิดว่าเรื่องเหล่านี้จะต้องเอามาปราบให้แน่นอนลงไป โดยเฉพาะเรื่องที่ผมเรียนว่าปัจจุบันเราควรที่จะให้พี่น้องเกษตรกรมีโอกาสร่วมในการตรวจสอบการทุจริตมันก็จะทำให้เขาดีขึ้น ส่วนหันมาทางราชการผมอยากจะกราบเรียนท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายว่าข้าราชการโดยเฉพาะในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตั้งแต่เกษตรตำบล เกษตรอำเภอ เกษตรจังหวัดอะไรไปเรื่อยชื่อเสียงทั้งนั้น ชื่อตำแหน่งไม่ใช่เสียง เรียบตรง ๆ พูดกันอย่างตรง ๆ คนดี ๆ ไม่ได้ทำงานดีหรือครับ คนดี ๆ ก็โดนข้ามหัวไปหมดนี่มันคอร์รัปชันเห็น ๆ เลยคนที่ทำงานดีไม่มีกำลังใจจะทำงาน อย่างนั้นการซื้อขายตำแหน่งผมว่าเลิกสักทีเถอะเข้าไปปราบให้ดี ๆ เพราะคนดีมีเยอะครับที่จะเข้าไปทำงานในสิ่งเหล่านี้

๑๘๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๙๔/๒

ส่วนประการสุดท้ายเรื่องของ ป.ป.ช. ผมอยากจะกราบเรียนว่า ผมเคยเสนอเรื่องเข้า ป.ป.ช. ๑๐ ปีแล้วยังไม่ได้เรื่องอะไรมาเลย และมาบอกผมว่าให้ไปชี้แจง ผมก็ตอบกลับไปบอกว่า มันลืมหืมตแล้วไม่ควรจะชี้แจงแล้ว เลิกแล้วเพราะมัน ๑๐ กว่าปีแล้ว แล้วเราจะไปเอาหลักฐานที่ไหนมาว่ากันอีก นี่คือความล่าช้าไม่รู้ว่าเป็นอย่างไรน่าจะต้องรวดเร็วกว่านี้ เพราะฉะนั้นผมฝากท่านคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ซึ่งท่านเองทำหน้าที่หนักและเหนื่อยแล้วก็สำเร็จยากด้วย ผมก็ฝากไว้แค่นี้ครับ

- ๙๕/๑

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายเทียนฉาย กีระนันทน์ ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นางสาวทัศนาศนา บุญทอง รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นางสาวทัศนาศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณนะคะ ต่อไปขอเชิญท่านวิบูลย์ คูหิรัญ ค่ะ

นายวิบูลย์ คูหิรัญ : เรียนประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผม นายวิบูลย์ คูหิรัญ สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ใครขอเรียนว่าผมมีความเห็นด้วยกับรายงานในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของคณะกรรมการปฏิรูปทุกประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องกระบวนการเอาคนผิดมาลงโทษในหลายเรื่องเป็นไปอย่างล่าช้า ทำให้ขาดอายุความ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้คิดจะกระทำการทุจริตขาดความเกรงกลัวโทษที่จะได้รับ แต่อย่างไรก็ตามบางครั้งก็จำเป็นที่ต้องช้าเพราะว่าเพื่อความรอบคอบ ป้องกันความเสียหายกับผู้ถูกกล่าวหาได้ จากที่ประธานและกรรมการหลายท่านได้กล่าวว่าจะต้องมีหน่วยงานที่มีมืออาชีพมาตรวจสอบงานเพื่อป้องกันการทุจริต ผมก็เห็นด้วยอย่างยิ่งเช่นกัน แต่ยังเห็นว่าสำหรับการคัดเลือกผู้ที่จะมาตรวจสอบเบื้องต้น อันนี้ขอย้ำคำว่า เบื้องต้น นะครับ นอกจากจะเป็นมืออาชีพแล้วควรจะมีจิตสำนึกในการให้ความเป็นธรรม ไม่คิดแต่จะเอาผลงานให้มากเท่านั้น เพราะต้องคิดว่าผู้ถูกกล่าวหาจะเกิดความเสียหายอย่างมหันต์ได้

ในส่วนปัญหาการป้องกันการทุจริตนั้นผมสังเกตดูจากประสบการณ์ที่ผ่านมาในการดำเนินการโครงการที่ใช้เงินกู้จากธนาคารโลกดูมีความโปร่งใสมาก อาจจะเพราะการดำเนินการทุกขั้นตอนและทุกระยะจะมีการตรวจสอบโดยการที่ผู้ดำเนินการโครงการต้องจัดทำรายงาน ผลงานและรายงานการเงินตามไกด์ไลน์ (Guideline) ที่ธนาคารโลกกำหนด และมีมืออาชีพมาวิเคราะห์ หากไม่ถูกต้องจะถูกกล่าวโทษไปยังผู้มีอำนาจซึ่งประเทศไทยน่าจะนำวิธีการและไกด์ไลน์เหล่านี้มาปรับใช้ร่วมกับหน่วยงานที่เป็นมืออาชีพตามที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น ซึ่งเห็นว่าจะช่วยในการป้องกันได้

อีกอย่างหนึ่งที่จะช่วยป้องกันการทุจริตคือการใช้เทคโนโลยี ไม่ให้ผู้ที่มาติดต่อได้มีการติดต่อโดยตรงกับผู้ให้บริการ แต่การติดต่อจะต้องใช้วิธีผ่านเครื่องอุปกรณ์ต่าง ๆ ทางด้านเทคโนโลยีซึ่งจะช่วยให้

๑๘๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎฐดา ๙๕/๒

อีกเรื่องหนึ่งที่จะป้องกันการทุจริตได้คือต้องมีวิธีการตรวจสอบและติดตามผลการลงโทษต่าง ๆ ไม่ให้ผู้ถูกลงโทษด้านทุจริตได้รับการแต่งตั้งกลับมาทำหน้าที่เดิมอีกสิ่งนี้เป็นสิ่งที่คิดว่าในปัจจุบันนี้ผมก็ยังเห็นมีอยู่ว่าผู้ที่เคยถูกลงโทษก็ยังกลับมาปฏิบัติหน้าที่เดิมได้

สุดท้ายที่ท่านประธานกรรมาธิการได้กล่าวถึงเรื่องที่จะมีการเขียนระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้ใช้ทั่วไปนั้นผมก็ใคร่ที่จะขอฝากไว้ว่า ในการที่จะใช้ระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ ควรจะต้องให้มีการบังคับใช้อย่างจริงจัง จากประสบการณ์ของผมเคยมีอยู่ คือในระเบียบของการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งมีการระบุว่าถ้าเพื่อว่ามีผู้เสนอราคาเสนอตั้งแต่ ๓ รายขึ้นไปที่ได้รับไอเอสโอจะต้องให้พิจารณาซื้อเฉพาะผู้เสนอราคาที่ได้ไอเอสโอเท่านั้น ในการตรวจสอบนั้นผู้ได้รับไอเอสโอแล้วให้ดูจากประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรมใน ๑ เดือน ก่อนวันขายซองประกวดราคา -----

- ๙๖/๑

ซึ่งกระทรวงอุตสาหกรรมจะมีประกาศและส่งให้หน่วยงานต่าง ๆ ทุกเดือน แต่ปรากฏว่ามีผู้ที่ได้รับใบไอเอสโอในช่วงก่อน ๑ เดือนจริง แต่ที่ไม่มีประกาศ ในประกาศของกระทรวงอุตสาหกรรม ซึ่งก็ทำให้หมดสิทธิไปนะครับ ซึ่งอันนี้คือถ้าตามข้อเขียน ตามข้อหนังสือแล้วจะต้องไม่ได้รับการพิจารณา แต่ปรากฏว่าในการที่นำเรื่องขึ้นศาลแล้วปรากฏว่าศาลบอกว่าเรื่องนี้เป็นกรณีความระเบียบเท่านั้นเอง ซึ่งอันนี้ทำให้ผู้ปฏิบัติเสียหายด้วยครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอพระคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านนิमित สิทธิไตรย์ ค่ะ

นายนิमित สิทธิไตรย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติที่เคารพ ผม นิमित สิทธิไตรย์ สปช. จังหวัดอุบลราชธานี หมายเลข ๑๑๔ ครับ ปัญหาเรื่องคอร์รัปชันทุจริตประพฤติมิชอบนี้ผมถือว่าเป็นปัญหาสำคัญ เป็นปัญหาสำคัญถึงขั้นเรียกว่าสำคัญ ๑ ใน ๓ ของปัญหาสำคัญของประเทศนี้ เป็นที่ทราบนะครับว่า ๑ ใน ๖ เป้าหมายของ สปช. นั่นก็คือหากโลกป้องกันขจัดปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ ผมคิดว่าต้องเข้าใจตรงกันเสียก่อนว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่จะต้องเร่งแก้ไขจริงจัง แล้วก็ต้องให้สัมฤทธิ์ผล กระบวนการทุกกระบวนการนั้นไม่มีการประนีประนอมแต่ต้องชี้ชัดว่าสามารถจัดการได้ หากไม่ชี้ชัดไปประเด็นว่าจะสามารถจัดการได้แล้วไม่ว่าจะคิดโดยวิธีไหนก็แล้วแต่ผมว่าไม่มีภาคสมทบแน่นอน ยกตัวอย่างเช่นในกรณีที่ท่านภทริยา สุมะโน ได้พูดถึงการรณรงค์เรื่องให้เหล่าเท่ากับแข่ง ผมคิดว่าในกลไกการรณรงค์นั้นมันต้องแรงพอให้เกิดจิตสำนึก คนไทยไม่โกงมันเป็นอีกความรู้สึกที่ออกไปจากจริยธรรมประจำใจของแต่ละคน แต่ว่าทุจริตนั้นมันรุนแรงเกินกว่าจะใช้วิธีปกติ มันต้องเป็นวิธีที่เหนือกว่าปกติ ยกตัวอย่างเช่นเราต้องใช้แนวทางที่ว่าเราจัดการกับคอร์รัปชันได้ เราจัดการกับคนโกงได้ ถ้าใช้แนวทางเราจัดการได้มันจะเกิดผลในแง่ของความรู้สึกว่าเป็นบทบาทหน้าที่ที่เราจะต้องปกป้องสิทธิหน้าที่เป็นหน้าที่เป็นสิทธิที่เราช่วยกัน ภาคของทุจริตเป็นภาคที่จะต้องไปสู่เป้าหมายท้ายสุดคือความโปร่งใสมีธรรมาภิบาล กระบวนการที่จะต้องกำหนดกฎเกณฑ์เกิดขึ้นมานี้เป็นที่ทราบว่าคุณคณะกรรมการด้านนี้มุ่งเล็งเห็นประชาชนเป็นกำลังสำคัญที่จะเข้ามาสมทบ แต่ถ้าหากกำลังสำคัญนั้นไม่ปรากฏชี้ชัดว่ามันมีผลในทางที่จะทำให้เกิดสิ่งที่เรียกว่าบทลงโทษที่แท้จริง ผมเข้าใจว่าประชาชนส่วนหนึ่งก็จะมีความรู้สึกว่าทำแล้วมันจะเหนื่อยเปล่า เพราะฉะนั้นกลไกของการที่จะทำให้บ้านเมืองนี้มีความปกติสุขไว้ซึ่งการทุจริตคอร์รัปชันนั้นมันต้องใช้

๑๙๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๙๖/๒

กลไกที่ค่อนข้างชัดเจน ผมเรียนว่าจังหวัดอุบลราชธานีเราได้จัดเวทีรับฟังความคิดเห็นไปทั้งหมดตอนนี้ ๑๓ เวทีแล้ว จะจัดครบ ๒๕ เวทีในสิ้นเดือนนี้ เรียนเป็นกำลังใจท่านคณะกรรมการว่าเรื่องทุจริตคอร์รัปชันนั้นเป็นเรื่องที่พี่น้องให้ความสนใจติด ๑ ใน ๕ ทูกรอบ และอยู่อันดับต้น ๆ ในอันดับ ๓ อันดับ ๔ ประจำ เพราะฉะนั้นเขาให้ความสำคัญในเรื่องของทุจริตเป็นส่วนหนึ่งของการที่จะต้องแก้ไขและเขาก็มีความคิดในเชิงบูรณาการว่ากฎหมายต้องจริงจัง เจ้าหน้าที่ต้องเข้มงวด บทลงโทษต้องหนัก -----

- ๙๗/๑

๑๙๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๙๗/๑

ถึงขั้นมีบางเวทีบอกว่าโทษจะต้องถึงขั้นประหารชีวิต ผมเชื่อว่ากลไกที่เรียกว่าโกงเป็นกลไกที่ทำให้ประเทศชาติเสียหาย เพราะอย่างนั้นผมคิดว่าการที่เราจะพูดในลักษณะนี้คือ ๑. มันต้องปรากฏชัดว่ามีผลจริง ๒. ผู้ที่ร่วมอุดมการณ์ ผู้ที่ร่วมเวทีของการปราบปราม คิดเห็นนั้นจะได้รับความคุ้มครอง สุดท้ายต้องปรากฏจริงว่าผู้ที่ถูกตราหน้าว่าเป็นคนโกงนั้น จะต้องถูกลงโทษ ถ้าเขายังลอยนวลอยู่ได้ก็ทำให้บทบาทของการปราบปรามทุจริตนั้น เป็นเรื่องที่ดีออกไป ยกตัวอย่างที่จีน ทุจริตเรียงเป็นแถว สุดท้ายคือประหารชีวิตทั้งหมด ผมคิดว่าบทที่ทำให้คนสำนึกจะต้องมีบทของการปราบปรามที่จริงจัง ตอนนี้เรือมันรั่ว มี ๓ รูที่รั่ว รูความขัดแย้ง รูเรื่องความเหลื่อมล้ำ แล้วก็รูเรื่องของทุจริตคอร์รัปชัน เพราะฉะนั้นคงไม่มีที่อื่นครับ ที่จะร่วมกันอุดรอยรั่วโดยทันทีทันใด ไม่ต้องไปใช้เวลานานกว่านี้ จะต้องทันที ทันใด ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านนายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง ค่ะ

นายกเกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านกรรมาธิการ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ก่อนที่ผมจะอภิปราย ท่านประธานครับ ท่านประธานไปเยอรมันมา หนาวไหมครับ แต่วันนี้ท่านประธานเหมือนคนเยอรมันเลยนะครับ น่ารักมากเลยครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ เรื่องทุจริตคอร์รัปชันทุกคนต้องยอมรับว่ามีทุกองค์กร ท่านกล้าปฏิเสธไหมครับ ไม่ว่าจะป.ป.ช. ป.ป.ท. ที่ไปตรวจสอบเขานั้นนะมีการทุจริตคอร์รัปชัน หลายท่านพูดถึงคดีต่าง ๆ ที่เกิดมาในอดีตไม่เคยสำเร็จสักเรื่อง ล่าสุดเขาก็บอกแล้วว่าเรื่องปุ๋ยใส่ดินไปให้เกษตรกร ท่านครับ ล่าสุดสนามฟุตบอล โรงพักทั่วประเทศ เรื่องเจียบ ป.ป.ท. ป.ป.ช. ป.ป.ง. ไปไหมครับ ผมถามท่านครับ ท่านตอบผมหน่อยครับ ผมไม่ได้กล่าวหาว่าพวกท่านรับเงิน ไม่ได้กล่าวหาว่าพวกท่านเหล่านั้นว่าทุจริตคอร์รัปชัน หรือไม่ ก่อนที่เราจะปฏิรูปท่านประธานครับ ผมอยากให้ทุกท่าน ทุกองค์กรต้องหันดูตัวเองก่อน ปฏิรูปตัวเองก่อนท่านประธานครับ เหมือนผม เกรียงไกร ภูมิเหล่าแจ้ง เป็นนายกสมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย ดูแลเทศบาล ๒,๔๕๐ แห่ง ถูกกล่าวหาว่าทุจริต ผมกำลังจะปฏิรูปท้องถิ่นครับ ท่านประธานครับ ซึ่งสำนักงานวิจัยวิจัยออกมาแล้วว่าประมาณ ๒ เพอร์เซ็นต์กว่า ท้องถิ่นทั่วประเทศ ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง ประมาณ ๓๐๐ แห่ง แต่ทุกท่าน

๑๙๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สวรรยา ๙๗/๒

พยายามเหมารวมเอาท้องถิ่นมาพูดกันเหลือเกินท่านประธานครับ ผมจะบอกขยายความ
ให้ฟัง การทุจริตคอร์รัปชันนั้นต้องมีองค์ประกอบ

๑. ผู้บริหาร
๒. ข้าราชการประจำ
๓. ภาคเอกชน

ถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งไม่มีการทุจริตแน่นอน ท่านกลับไปคิดครับ
สิ่งที่ผมพูดว่าจริงหรือไม่ ท่านครับ ท่านรู้ไหมว่านายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสมาชิก
สภาท้องถิ่นเราถูกตรวจสอบเข้ม ทุกองค์กรที่ท่านเขียนในนี้ตรวจสอบเราทั้งสิ้นแต่ผมถามว่า
องค์กรอิสระเหล่านี้ที่ท่านเขียนกระทำผิดใครตรวจสอบ ใครลงโทษ ท่านย้อนยุคกลับไปสิครับ
อดีตผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินจัดประชุมสัมมนาแต่ไปทอดผ้าป่า จำได้ไหมครับ มีใคร
ตรวจสอบครับ ไม่มี ตรงนี้ต่างหากครับ ท่านจะเอา ปปง. ป.ป.ท. ขึ้นมาองค์กรอิสระอีก
เงินเดือนก็เยอะ ขึ้นเงินเดือนตัวเองก็เยอะ ท่านครับ ไปกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญอีกสัดส่วน
เปอร์เซ็นต์อย่าเลยครับท่าน เห็นแก่ประเทศชาติและประชาชน ท่านอย่าเห็นแก่องค์กร
ตัวเอง ท่านครับ สิ่งที่ผมจะนำเสนอต่อไปนี้นั้นก็คือ ท่านครับ วิธีแก้ปัญหา -----

- ๙๘/๑

ผมเป็นนายกบ้านนอกอาจจะไม่รู้วิธีแก้ปัญหาเหมือนนักวิชาการใหญ่ ๆ ผมอยากเห็นอีก ๓๐ ปี แม้แต่ผมตายไปแล้ว ผมอยากเห็นประเทศชาติปลอดทุจริตครับ ท่านบรรจจุสิทธิ์ วิชาป้องกันการทุจริตตั้งแต่อนุบาลยันปริญญาโท ปริญญาเอก ต้องมีทุกชั้นเรียน ไม่ว่าจะ เป็นเอกชนหรือรัฐบาล ท่านต้องเริ่มตั้งแต่เล็กจนโตครับ บางอย่างแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ แล้วก็ควมคู่กันไป ในเล่มนี้ที่ท่านเขียนดี แต่ถามกลับไปว่าท่านทำได้สัมฤทธิ์ผลหรือไม่ ท่านครับ ผมบอกองค์ประกอบไปแล้ว ถ้าท่านสร้างจิตสำนึก ปลุกจิตสำนึก ท่านชอบว่า นักการเมืองไม่ดี ถ้านักการเมืองทุจริตชื่อเสียง ท่านครับ ท่านกลับดูตัวเองบ้าง ดูพวกท่านบ้าง พฤติกรรมที่ท่านเกิดอยู่ นั้นมีการทุจริตบ้างหรือไม่ แม้แต่เวลาท่านก็ทุจริตเวลาครับ เขาเรียก ทุจริตเหมือนกัน ใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นการที่จะกล่าวหาใครคนใดคนหนึ่งนั้นมันต้องมี ข้อมูลหลักฐาน ท่านประธานครับ สิ่งที่ผมพูดมันเป็นเรื่องจริง นักการเมืองส่วนท้องถิ่นที่ผม เป็นนายกสมาคมยื่นบัญชีทรัพย์สินวันแรกที่เข้ารับตำแหน่ง ภายใน ๓๐ วันต้องยื่นบัญชี ทรัพย์สินครับ หลังจากนั้นหลังจากครบวาระ ๔ ปี ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินภายใน ๓๐ วัน เช่นกัน แต่เมื่อพ้นวาระไปแล้วสอบตกหรือเป็นต่อก็ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินอีก ๑ ปี ต้องยื่น อีกครั้งหนึ่ง วิธีแก้ปัญหาที่ผมพูดตรงนี้ ถามกลับไปว่าข้าราชการประจำล่ะครับ มีบ้างไหม ยื่นบัญชีทรัพย์สิน เดียวนี้เพิ่งมีระดับผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดจังหวัด ในอดีตที่ผ่านมา ข้าราชการซี ๗ ซี ๘ หรือซี ๕ ซี ๖ ขั้เบนซ์ส่งลูกเรียนเมืองนอก ท่านดูสิครับ เงินเดือนแค่ ๔๐,๐๐๐ บาท ๕๐,๐๐๐ บาท หรือญาติโกโหติกาบรรพบุรุษรวย ผมก็ไม่ทราบ ยื่นบัญชี ทรัพย์สินตรวจสอบกันทุกปีสิครับ ท่านครับ ตรวจสอบทุกปี ไม่ว่าจะ เป็นนักการเมือง ข้าราชการประจำ อย่า ๒ มาตรฐานครับ ท่านประธานครับ ผมอยากฝากตรงนี้อาตั้งแต่ ระดับ ๕ ระดับ ๖ ขึ้นไปก็ได้ ถ้าเด็ก ๆ ซี ๒ ซี ๓ ตรวจสอบกันทุกปี แล้วอย่างท่านตั้งศาล เดียวนี้ ศาลในเมืองไทยท่านดูสิครับ เกือบ ๑๐ ศาล ประชาชนสับสนมาโดยตลอด ประชาชนก็ตกเป็น เครื่องมือของนักกฎหมาย ไม่รู้จะยื่นไปศาลไหน ไปศาลไหน บางทียื่นไป ระดับชาติยื่นไป ศาลนี้บอกไม่รับ ท่านต้องไปยื่นอีกศาลหนึ่ง งงกันหมดทั้งประเทศครับ นี่ไม่ใช่เอะอะอะไร จะตั้งศาล ตั้งศาล ท่านลองเอาศาลเหล่านี้ ศาลอาญา ศาลชั้นต้น ศาลที่มีอยู่ทั้งหมด ลองไป ตั้งต่างจังหวัดทุกจังหวัดสิครับ ลองขยายออกไปดู แล้วกำหนดว่าผู้พิพากษาต้องตัดสิน คดีหนึ่งไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ๓๐ วัน ต้องมีกำหนดบ้างครับ ผู้พิพากษาก็ต้องมีบทลงโทษ ผู้พิพากษา ก็มนุษย์ปุถุชนธรรมดาเหมือนพวกเรานี่ล่ะครับ แต่ท่านครับ ทุกองค์กร

๑๙๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

วาสนา ๙๘/๒

องค์กรอิสระทุกองค์กรผมเห็นด้วย แต่ที่มาขององค์กรอิสระทั้งหมด เดียวนี้ประเทศไทยเรา ต้องการคนดี มีองค์กรเดียวที่น่าเชื่อและมั่นคงที่สุดนั่นคือตุลาการศาลยุติธรรมเท่านั้น เพราะฉะนั้นผมอยากให้องค์กรเหล่านี้มาจากตุลาการศาลทุกที่ที่เกษียณอายุ หรือไม่เกษียณอายุ ถ้าอยากมาอยู่อยากมาเป็น มันจะช่วยแก้ปัญหาลดเพรสเชอร์ (Pressure) หลายเรื่องลง เพราะฉะนั้นวันนี้ผมอยากฝากไปทางกรรมาธิการที่ผมพูดไปทั้งหมดอาจจะ เป็นข้อคิดสักเล็กน้อย เพียงนักการเมืองตัวเล็ก ๆ เป็นนายกเทศมนตรีตำบลครับ แต่ฝากสัก นิดหนึ่งว่ากลับเอานำคำพูดของทุกคนที่พูดในที่นี้ไปได้ตรง ไปแก้ไขปรับปรุงเพื่อประโยชน์ ของชาติบ้านเมืองและลูกหลานต่อไป ขอกราบขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบพระคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านรสนา โตสิตระกูล ค่ะ

นางสาวรสนา โตสิตระกูล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ดิฉัน นางสาวรสนา โตสิตระกูล สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในประเด็นที่ดิฉันอยากจะเพิ่มเติมในเอกสารของ คณะกรรมาธิการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของ สภาปฏิรูปแห่งชาตินะคะ -----

- ๙๘/๑

ดิฉันเองก็มีความเห็นด้วยในยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ที่ได้มีการศึกษากันขึ้นมา ดิฉันเองก็เห็นด้วย โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์การปราบปรามที่ทางคณะกรรมการได้มีการได้มีการนำเสนอไปก่อนหน้านี้ ในหน้า ๑๔ โดยเฉพาะข้อ ๑.๔ เรื่องที่บัญญัติให้ภาคประชาชน ภาคประชาสังคมมีสิทธิในการฟ้องคดีทุจริตแบบกลุ่มในคดีที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์หรือทรัพย์สินสาธารณะ ในฐานะเจ้าของทรัพย์สิน ดิฉันคิดว่าพอเราใช้คำว่า พลัทธิค อินเทอร์เรสท์อย่างเดียวนี้อันที่จริงศาลปกครองก็มีประเด็นในการที่จะรับการฟ้องจากประชาชนในกรณีที่เป็นคดีเรื่องผลประโยชน์สาธารณะ แต่ดิฉันคิดว่าเมื่อไปถึงจุดสุดท้ายในการที่จะต้องตัดสินเกี่ยวกับเรื่องทรัพย์สิน โดยเฉพาะศาลปกครองสูงสุดนั้นไม่ได้มีการทำกฎหมายในเรื่องว่าด้วยการบังคับคดีของตัวเอง แต่ไปอิงกฎหมายแพ่ง เพราะฉะนั้นการตีความเจ้าของทรัพย์สินก็จะกลายเป็นว่าหน่วยราชการนั้นเป็นเจ้าของทรัพย์สิน แต่ประชาชนไม่ใช่เจ้าของทรัพย์สิน ซึ่งดิฉันคิดว่าในส่วนนี้เป็นประเด็นที่มีความสำคัญเพราะถ้าหากว่ามีการทำประเด็นนี้ให้ชัดเจนว่าอาจจะต้องไปแก้ไขกฎหมายที่จะทำให้เกิดความชัดเจนว่าประชาชนผู้เสียหายทั้งหลายนั้นคือเจ้าของทรัพย์สินตัวจริงไม่ใช่หน่วยราชการ เพราะว่าหน่วยราชการนั้นเมื่อมีกรณีที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ทับซ้อนแล้วก็อาจจะกลายเป็นผู้ที่ไม่ยอมตรวจสอบเรื่องนี้อย่างจริงจัง เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าในเอกสารชิ้นนี้ของทางคณะกรรมการไม่ได้ระบุประเด็นเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ดิฉันก็อยากให้มีการเพิ่มว่าควรจะมีการระบุลงไปด้วยว่าผลประโยชน์ทับซ้อนนั้นคือรูปแบบหนึ่งของการทุจริตคอร์รัปชัน แล้วก็เวลานี้มันก็มีกฎหมายหลายฉบับที่อาจจะเปิดช่องให้เกิดการทับซ้อนในเรื่องของผลประโยชน์ระหว่างส่วนตัวกับส่วนรวมอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ดิฉันคิดว่าที่จริงถ้าทำอย่างรวดเร็วแบบที่เราทำการแก้หรือการปฏิรูปแบบควิกวินนี่นะคะ แก้กฎหมาย พ.ร.บ. ว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานของกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งในกฎหมายฉบับนั้นเปิดช่องให้ข้าราชการระดับสูงซึ่งไปอยู่ในบอร์ดรัฐวิสาหกิจสามารถที่จะไปอยู่ในบริษัทลูกซึ่งอาจจะไม่ใช่รัฐวิสาหกิจถ้าหากกรรมการบอร์ดนั้นเห็นชอบด้วย ซึ่งจุดนี้ทำให้กระบวนการการแบ่งแยกอำนาจที่เราเรียกว่า เซพพาวเรชัน ออฟ เพาเวอร์ (Separation of Power) หรือเซพพาวเรชัน ออฟ ดีวตี (Separation of Duty) ไม่เกิดขึ้น แล้วทำให้เกิดการเอื้อประโยชน์กันขึ้นมาได้ ซึ่งดิฉันคิดว่าน่าจะมีการเพิ่มในส่วนนี้เข้าไป ส่วนประเด็นในข้อ ๑.๗ ที่ระบุว่าทำให้สภาพนายความมีส่วนช่วยภาคประชาสังคมและภาคประชาชนในการต่อสู้กรณีทุจริตคอร์รัปชัน

๑๙๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

นิชฎิกานต์ ๙๙/๒

ในกระบวนการยุติธรรม อันนี้ก็ไม่ค่อยชัดเจนนะคะว่าต่อสู้แบบไหน ดิฉันคิดว่าประชาชนที่ต่อสู้กับการตรวจสอบนั้นถูกฟ้องเยอะมาก อย่างดิฉันเองถูกฟ้องหลายคดีมาก ถ้าหากว่าจะเขียนให้ชัดเจนว่าควรจะมีหน่วยงานหรือแผนกในสภานายความที่ช่วยเหลือประชาชนในคดีที่ประชาชนถูกฟ้องร้อง อันเกิดจากการตรวจสอบเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์สาธารณะ เราไม่มีอัยการสำหรับภาคประชาชนนะคะจะเป็นนายของประชาชนที่ต่อสู้ในคดีทุจริตคอร์รัปชัน ถ้าหากจะมีการเพิ่มในส่วนนี้ก็จะมีความชัดเจนนะคะ

ข้อต่อมาดิฉันคิดว่าประเด็นที่เรียกร้องให้องค์กรตรวจสอบยกตัวอย่าง ป.ป.ช. ต้องรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่เราเรียกว่าแอกเคาน์ทะบิลิตี (Accountability) ดิฉันคิดว่าไม่ใช่เพียงแค่การเปิดเผยทรัพย์สินต่อสาธารณะอย่างเดียว ดิฉันคิดว่าคดีหลายคดีที่หมดอายุความ ทั้งที่ใช้เวลาเป็น ๑๐ ปี ควรจะระบุว่าเขาจะมีความรับผิดชอบต่อคดีที่หมดอายุความตรงนี้ อย่างไร หรือการประเมินประเทศไทยในเรื่องของมาตรฐานความโปร่งใส นั้น โดยองค์กรความโปร่งใสนานาชาติ เราสอบตกมาทุกปี ดิฉันอยากเห็นความรู้สึกขององค์กรที่ตรวจสอบเรื่องทุจริตหรือปราบปรามทุจริตนั้นเกิดความกระตือรือร้นหรือควรจะต้องผูกพันว่า ถ้าประเทศไทยยังสอบตกอยู่เรื่อย ๆ ทำอย่างไรให้องค์กรเหล่านั้นมีความรู้สึกรู้ร้อน รู้หนาว ไม่ใช่ว่าเขาตรวจสอบก็ตรวจสอบไปเราก็ทำไป ถึงก็ช่าง ไม่ถึงก็ช่าง ดิฉันคิดว่าถ้ามีการทำในส่วนนี้ได้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งนะคะ

อีกประการหนึ่งในเรื่องการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตคอร์รัปชัน จะพูดถึงในเรื่องของระบบ ในเรื่องกระบวนการยุติธรรมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรต่าง ๆ เช่น -----

องค์กรอิสระ องค์กรตรวจสอบภาครัฐ สำนักงานอัยการสูงสุดและศาล เราอาจจะมีภาระบุหลายเรื่องว่าเช่นห้ามไปอยู่ในบอร์ด (Board) รัฐวิสาหกิจอย่างอัยการเป็นต้น ดิฉันคิดว่าอีกประเด็นหนึ่งที่เราไม่ได้คิดถึงกันเลยก็คือเวลานี้มีเครือข่ายการสร้างคอนเนคชัน (Connection) ผ่านการอบรมของหลักสูตรผู้บริหารระดับสูงจำนวนมาก แล้วก็เครือข่ายเหล่านั้นดึงเอาศาล อัยการ นักธุรกิจต่าง ๆ เข้ามาศึกษาหลักสูตรเดียวกัน ดิฉันคิดว่าสิ่งนี้เป็นอันตรายเพราะมันกลายเป็นสร้างเครือข่ายในระบบอุปถัมภ์ใหม่ขึ้นมา สามารถเจรจาสามารถช่วยเหลือกันได้ แต่ประชาชนส่วนใหญ่ซึ่งไม่มีโอกาสเข้าไปอยู่ในคอนเนคชันเหล่านั้นเวลาคุณไปฟ้องอะไร คุณอาจจะแพ้ก็ได้เนอะคะ สิ่งเหล่านี้ดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่ลึกซึ้งมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเวลานี้มีระบบหลักสูตรต่าง ๆ ของศาลจำนวนมาก ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นอันตรายมาก ข้อต่อมาองค์กรอิสระของภาครัฐ ดิฉันคิดว่าอย่างคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ อย่าง ป.ป.ช. นั้นควรมีกรรมการที่มาจากคนนอกไม่ใช่เพียงแต่ว่ามีข้าราชการ หรือข้าราชการเกษียณมาเป็นกรรมการเท่านั้น เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าเมื่อเรารับแต่ข้าราชการเกษียณนั้น ความตื่นตัวหรือการรับรู้ในเรื่องที่จะเคลื่อนไหวก็ช้าลงเพราะเรื่องทุจริตดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่มีการเคลื่อนไหวอย่างรวดเร็วมาก แล้วก็มีการระดมทุนใหม่ ๆ เกิดขึ้นมาก แต่ถ้าหากว่าองค์กรเหล่านี้เป็นเพียงแค่องค์กรของข้าราชการ รวมทั้งข้าราชการเกษียณอย่างเดียว ดิฉันคิดว่าจะตามการทุจริตที่มีรูปแบบหลากหลายเหล่านี้ไม่ทัน เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าเวลานั้นน้อย ดิฉันก็คงอยากจะเพิ่มสิ่งเหล่านี้เข้ามาในเอกสารที่คณะกรรมการได้นำเสนอ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์ ค่ะ

นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์ : กราบเรียนท่านประธานสภาปฏิรูป กระผม นายศักดิ์ดา ศรีวิริยะไพบูลย์ สมาชิกสภาปฏิรูปจากจังหวัดระนอง ก่อนอื่นก็เห็นชอบ เห็นด้วยกับทางคณะกรรมการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤตินิยมชอบของสภาปฏิรูปที่นำเสนอในประเด็นนี้ ซึ่งกระผมคิดว่าเรื่องนี้ก็เป็นที่ทราบกันอยู่แล้วว่าเป็นเรื่องที่ใหญ่ของประเทศชาติเรา ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันถือว่าเป็นเนื้อหาร้ายของสังคมไทยที่กัดกินมานาน โดยเฉพาะในระยะหลังค่อนข้างจะหนักหน่วงแล้วก็ไปในทุกมิติ ผมเองเคยมี

๑๙๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เสาวลักษณ์ ๑๐๐/๒

ประสบการณ์ในเรื่องนี้พอสมควรที่ได้รับ ผมยกตัวอย่างว่ามีหน่วยงานหนึ่งซึ่งเป็นหน่วยงาน
ซึ่งเป็นผู้ออกข้อกำหนดของมาตรฐาน มาตรฐานตัวนี้จริง ๆ แล้วในส่วนขอโดยความเป็นจริง
มันไม่สามารถออกให้ได้ ก็มีการออกให้กับบริษัทหนึ่งซึ่งบริษัทนี้ก็ไปวางสเปก (Spec) ทั่วประเทศ
หน่วยงานนี้ได้รับทราบถึงเรื่องนี้ แต่ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะแก้ปัญหาเลย เรื่องนี้
ถึงระยะเวลามาเป็นปี ๆ นี่คือนี่ที่เกิดขึ้น วันนี้เองผมเองในฐานะที่เป็นอดีตสมาชิกวุฒิสภา
ผมเข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภา ผมคุยกับเพื่อนที่เป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการเลือกตั้ง
บางท่านเล่าหน้าตาเฉยเลย ผมแปลกใจมากเล่าได้ว่าผมใช้เงินไป ๔๐ ล้านบาท ๓๐ ล้านบาท
๖๐ ล้านบาท ในการเพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เขาไม่มีความรู้สึกเลยหรือว่าเขาทำอะไรอยู่
หลาย ๆ ที่ในหน่วยงานของภาครัฐเองก็เป็นทีที่ทราบว่าการที่จะได้งานจะต้องจ่าย
สตางค์เท่าไร ใต้โต๊ะเท่าไร ก็เป็นเรื่องราวที่พูดกันแบบธรรมดาตามากเลย ผมจึงไม่มั่นใจเลย
วันนี้ที่ท่านกรรมการพยายามอยู่นี้มันจะสำเร็จหรือเปล่าในวันนี้ วันนี้ถ้าหากว่าการทุจริต
คอร์รัปชันมันไม่มีผลที่แสดงออกถึงการทุจริตนั้น -----

- ๑๐๑/๑

ก่อให้เกิดอะไรกับเขา เกิดการลงโทษอย่างชัดเจนแล้ว ผมว่าวันนี้เราฝืนนะ ผมว่าวันนี้ผมคาดหวังว่าการปฏิวัติครั้งนี้ การยึดอำนาจของ คสช. ในครั้งนี้มันจะเกิดอะไรที่มันชัดเจน มันเกิดอะไรที่มันเห็นเป็นรูปธรรมเลยว่าคนที่ทุจริตคอร์รัปชันมันต้องมีอันเป็นไป แต่วันนี้ผมยังไม่เห็นเรื่องเหล่านี้เลย และผมก็ยังไม่รู้ว่ามันจะได้เห็นหรือไม่ ซึ่งตรงนี้ผมถามว่าแม้ว่าเราจะมีมาตรการ มีการพูดคุย มีการอะไรกันสักเท่าไรก็ตาม ถ้าหากมันไม่มีเห็นผลในเรื่องนี้ การพูดคุยของพวกเรา การวางกรอบของพวกเราคงต้องใช้เวลา คงเหนื่อยอีกเยอะเลยครับ แต่อย่างไรก็ดีพูดไปแล้วเหมือนกับทำให้เสียกำลังใจ ไม่ใช่ครับ ผมพูดความจริง เพราะวันนี้ปัญหาสำคัญที่สุดในเรื่องของทุจริตคอร์รัปชันก็คืออย่างที่ท่านได้พูดมาการปลูกฝังในเรื่องของครอบครัว ในเรื่องของการศึกษา ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งที่สถานศึกษาจะต้องเป็นหัวใจหลักในเรื่องนี้ จะต้องมีหลักสูตรในเรื่องของการพูดคุยในเรื่องของการทุจริต ในสังคมเอง มาตรการในการลงโทษทางสังคมก็ดี มาตรการในการลงโทษทางกฎหมายก็ดี ผมคิดว่าต้องรุนแรงกว่านี้ ผมเองเห็นเหมือนประเทศจีนในอดีตแล้วก็เป็นที่ยู่ว่ามีการทุจริต แต่ระบบการปราบปรามของเขาชัดเจนมาก ทุกคนที่ทุจริตเข้าสู่การประหาร สิ่งนี้เมื่อเกิดขึ้นมันสร้างความกลัว ถ้าท่านจะมาบอกว่าคนไทย ท่านพูดว่าอะไรนะ คนไทยไม่โกง ผมว่าไอ้โหม้นนิมเหลือเกิน มันนิมเกิน ผมว่าโกงต้องประหาร

อีกเรื่องหนึ่งคนที่ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ ทำหน้าที่ในการปราบปราม มีปัญหาอย่างมากเลย ผมคิดว่าเรื่องหนึ่งที่อยากเสนอเลยในส่วนของจังหวัดท่านไม่ควรมิกติกาที่เอาคนในจังหวัดมาทำหน้าที่เหล่านี้ เพราะคนในจังหวัดมันมีพวก มันมีเพื่อน มันมีฝูงอยู่ มันมีสังคม เพราะฉะนั้นพอมาอยู่ในจุดนี้ก็จะใช้อำนาจหน้าที่หรือตำแหน่งตรงนี้ไปใช้กับฝ่ายตรงข้ามได้ ท่านต้องคิดให้ดี ๆ คนที่เข้ามาทำหน้าที่นี้ต้องเข้มงวด อะไรก็ตามที่ท่านคิดว่าเอาคนดี ๆ จริง ๆ ได้เข้ามา ในขณะที่เดียวกันคนเหล่านี้ถ้ามีการพิสูจน์ได้ว่าเขากระทำการทุจริตเองต้องมีมาตรการในการลงโทษหนักกว่าปกติหลายเท่าตัว อาจจะต้องประหารอีกเหมือนกันนะครับ ขอกราบขอบพระคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่ไปขอเชิญท่านคณิศร ชุริรัง ค่ะ

๒๐๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สิริพร ๑๐๑/๒

นายคณิศร ชุริรัง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คณิศร ชุริรัง สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ตัวแทนจากจังหวัดหนองบัวลำภูครับ ต้องขอขอบพระคุณ คณะกรรมาธิการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่ได้ศึกษา และจัดทำรายงานในวาระการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ ทั้งนี้ ก็เพื่อประโยชน์ของประเทศไทยอันเป็นที่รักยิ่งของพวกเรา การทุจริต การคอร์รัปชัน หรือการประพฤติมิชอบเป็นการใช้อำนาจหรืออิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่ในการ เอื้อผลประโยชน์แก่ตนเอง พวกพ้อง เครือญาติ การกระทำดังกล่าวเป็นปรากฏการณ์ทาง สังคมที่มีความสลับซับซ้อนเป็นอย่างยิ่ง -----

- ๑๐๒/๑

ในประเทศไทยของเรานั้นถ้าแบ่งการทุจริตประพฤติมิชอบผมขออนุญาตแบ่งเป็น ๕ ประการ นั้นก็คือ ๑. การทุจริตต่อตำแหน่งหน้าที่ ๒. การทุจริตในการจัดซื้อจัดจ้าง ๓. การทุจริต ในการสัมปทาน ๔. การทุจริตโดยการทำลายระบบตรวจสอบอำนาจรัฐ ๕. การทุจริต เชนนโยบาย ท่านประธานที่เคารพครับ ในการแก้ไขการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เกิดขึ้น ในประเทศไทยจะต้องมีการออกแบบเป็นการเฉพาะ ทั้งนี้จะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการ วิเคราะห์ปัญหาหอรอบด้าน ทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ ๑. สาเหตุของการทุจริตมาจากอะไร ๒. ลักษณะความเสี่ยงหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ๓. การพิจารณาปัญหาบนพื้นฐาน แห่งความเป็นจริง ตลอดจนความเชื่อมโยงกับองค์กรหรือองค์กรที่มีอำนาจในหน้าที่ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบด้วย แม้ประเทศไทย ของเราพยายามจะป้องกันปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบมาโดยต่อเนื่อง แต่กลับมี แนวโน้ม สถิติในการร้องต่อ ป.ป.ช. กิติ ป.ป.ท. กิติ มีสถิติที่สูงมาก ๆ ขึ้นเป็นลำดับ สำหรับ แนวโน้มที่เพิ่มสูงขึ้นนั้นชี้ให้เห็นว่าการทุจริตคอร์รัปชันและการประพฤติมิชอบนั้นมีการ เชื่อมโยงอย่างเป็นระบบอยู่ในหลายกลุ่ม มีความซับซ้อน มีการกระจายตัวไปสู่ภูมิภาค รวมทั้งเชื่อมโยงในระดับเครือข่ายทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศ ดังนั้นทุกภาคส่วน ในสังคมจะต้องตระหนักต่อปัญหาทุจริตประพฤติมิชอบ ซึ่งมีผลต่อความมั่นคง ของประเทศชาติ การปฏิรูประบบราชการและให้ข้าราชการให้เป็นไปอย่างความโปร่งใส ปราศจากการแทรกแซงจากภายนอกโดยเฉพาะฝ่ายการเมือง สร้างค่านิยมและวัฒนธรรม การทำงานที่ดีให้ข้าราชการ ให้เห็นความสำคัญกับความซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย ตั้งมั่นอยู่ใน จรรยาบรรณที่ดี ไม่มุ่งหวังผลประโยชน์ส่วนตนที่อาจนำไปสู่การประพฤติทุจริตประพฤติมิชอบได้ การปรับปรุงกฎหมาย การปรับปรุงระบบที่เกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริต การใช้ มาตรการทางภาษีอากรเพื่อป้องกันการปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบอย่างจริงจัง การตรวจสอบภาษีย้อนหลังนักการเมือง และผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานภาครัฐ การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของผู้บริหาร มีบทกำหนดโทษของบุคคลผู้เป็นผู้บริหาร ของประเทศอย่างจริงจังและชัดเจน และสามารถบังคับใช้ได้อย่างเคร่งครัด เปิดโอกาส ให้ประชาชน ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของผู้บริหารประเทศ อันจะเป็นการตอบสนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม การทุจริตให้เกิดเป็นรูปธรรม ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุนิติสัมพันธ์ พันธกิจและยุทธศาสตร์ที่สามารถ

๒๐๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

เปมิศา ๑๐๒/๒

ป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติกรรมชอบให้เกิดประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนต่อไป
แต่อย่างไรก็ดีท่านประธานครับ สิ่งหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริตประพฤติกรรมชอบนั้นนั่นก็คือ
ระบบการศึกษาของประเทศไทยที่สอนให้นักเรียน นักศึกษาเยาวชนคนสอบมุ่งเน้นเพื่อเอา
คะแนน เอาเกรดสูง เอาคะแนนสูง ใฝ่เสพมากเกินไป ขาดการใฝ่รู้ ขาดความเพียร ซึ่งผมจะ
นำมาอภิปรายในคราวต่อไป กราบขอบพระคุณครับ

- ๑๐๓/๑

นางสาวทัศนาศุ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านเตือนใจ สิ้นธุณิกค่ะ

นางเตือนใจ สิ้นธุณิก : ขอบพระคุณท่านประธานค่ะ ดิฉัน นางเตือนใจ
สิ้นธุณิก สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ หมายเลข ๐๘๔ ก่อนอื่นดิฉันขอชื่นชม
คณะกรรมการที่ทำเรื่องที่ยากที่สุดในขณะนี้แล้วท่านก็พยายามที่จะคิดค้นหาวิธีการ แล้วก็
ต้องขอชื่นชมที่ว่าขอบเขตของการปฏิรูปของท่านนั้นท่านได้กำหนดขอบเขตไว้อย่างสมบูรณ์
ครบถ้วน ก็คือดูทั้งในมิติของด้านของกฎหมาย กฎระเบียบ มิติขององค์กร มิติของคน
ซึ่งก็ครอบคลุมไปทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม แล้วก็ภาคประชาชนด้วย ซึ่งถือเป็น
เรื่องดีอย่างยิ่งเลย เพราะว่าสิ่งที่เราจะช่วยกันลบล้างหรือว่าทำลายสิ่งๆที่เรียกว่า
เป็นเหมือนกับสิ่งที่กัดกร่อนสังคมในบ้านเรา ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง
ก็คือการทุจริตประพัตติมิชอบหรือฉ้อราษฎร์บังหลวงนั้นเป็นเรื่องที่หนักหนาสาหัสมากเลย
ดิฉันขออนุญาตที่จะตั้งข้อสังเกตประมาณ ๒-๓ ข้อ อยากขอกราบฝากเสนอว่าท่านมีกลยุทธ์
ในการที่จะป้องกันและปราบปรามการทุจริต ท่านเสนอมาว่ามีเรื่องของการปลูกฝัง ป้องกัน
และการปราบปราม ดิฉันขออนุญาตเสนออีกคำหนึ่ง นอกจากปลูกฝัง ป้องกัน
และการปราบปรามแล้ว ขอให้เพิ่มคำว่า ปลอบปลื้ม เข้าไปด้วยได้ไหมคะ อันนี้หมายความว่า
เราต้องมีการยกย่องคนดี แล้วก็ให้รางวัลตอบแทนเขาเรียกว่าเป็นอินเซนทิฟ (Incentive)
ให้กับคนที่ทำความดี ประพัตติดีเป็นตัวอย่างแก่สังคมด้วย อันนั้นดิฉันคิดว่าจะเป็นสิ่งที่
ประโยชน์อย่างยิ่งต่อสังคม อย่าทำให้บ้านเรา ถ้าข่าวร้ายแล้วขึ้นหน้าหนึ่ง ถ้าข่าวดีก็เป็นแค่
คอลัมน์เล็ก ๆ หรืออะไรอย่างนี้ อันนี้เป็นการเปรียบเทียบเฉย ๆ นั่นคือการที่เราค่อนข้างที่
ละเลยเรื่องของการยกย่องให้รางวัลแก่คนดี ก็กราบฝากว่าท่านอาจจะช่วยกรุณาคิดว่า
สมัชชาคุณธรรมแห่งชาติที่จะเกิดขึ้นจากสภาปฏิรูปของเรานั้นมีวิธีการอย่างไรที่จะให้รางวัล
แก่คนที่ทำความดี แล้วก็ชี้ช่องเบาะแสโดยที่เขาปลอดภัยด้วย แล้วก็ทำให้สามารถป้องกัน
สิ่งที่ชาติบ้านเมืองจะเสียหายไปจากการทุจริตประพัตติมิชอบต่าง ๆ ให้ได้ผลอย่างแท้จริง

ประการที่ ๒ ดิฉันอยากจะขออนุญาตกราบเรียนว่าขอความกรุณาท่านได้หา
ช่องทางอย่างไรที่จะทำให้เราสามารถดำเนินการในเรื่องเกี่ยวกับการทุจริตประพัตติมิชอบ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการทุจริตเชิงนโยบายของบรรดานักการเมืองและที่ร่วมมือกับ
ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ว่าจะทำอย่างไรที่จะจัดการกับเขาได้ โดยที่การสั่งการด้วยวาจาอันเป็น

๒๐๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

คั่นสนีย์ ๑๐๓/๒

ผลทำให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยโดนเล่นงานมามากต่อมากแล้วค่ะ แต่นักการเมืองเหล่านั้นที่ใช้วิธีการที่สั่งการด้วยวาจานั้นก็กลับลอยนวล ไม่เคยเห็นมีใครเข้าคุกเลย เห็นที่เป็นรายเดียวก็ในประเทศไทยที่เห็นว่ามีท่านรัฐมนตรีได้รับโทษ ดังนั้นก็ขอฝากตรงนี้

ประการถัดไป ดิฉันอยากจะขอเรียนว่าอยากจะขอให้เรามีกฎหมาย เพราะว่าท่านดูด้านนิติกฎหมายด้วย อยากให้มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบแบบที่ทางสหรัฐอเมริกาสามารถย้อนกลับมาด้วยการดูภาษีขององค์กรหรือบริษัทเอกชนที่เขาจ่ายเงินได้โตะไปแล้วดีแคลร์ (Declare) ภาษีหรือว่ายื่นภาษีต่าง ๆ แล้วสามารถย้อนกลับมาได้ว่าเขาให้เงินแก่ใคร อันนี้ก็มีตัวอย่างของประเทศไทยเราซึ่งเกิดขึ้นเช่นเดียวกัน ดิฉันคงจะไม่เอ่ยถึงว่าเป็นเรื่องของกระทรวงไหน อย่างไร คิดว่าทุกท่านคงจำกันได้ดี ซึ่งอันนั้นทำอย่างไรจะให้ประเทศไทยเรามีกฎหมายอย่างนั้นบ้างที่จะเล่นงานทั้งหน่วยงานภาคเอกชนที่จ่ายเงินได้โตะด้วยจึงจะยุติธรรมนะค่ะ

ประการสุดท้าย อยากจะขอเรียนว่าดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่งกับการที่จะมีองค์การชำนาญพิเศษหรือว่าเป็นศาลพิเศษดำเนินการรับเรื่องเฉพาะจาก ป.ป.ช. และ ป.ป.ท. รวมทั้งการทุจริตคอร์รัปชันอื่น ๆ -----

- ๑๐๔/๑

ดำเนินการพิจารณาแล้วก็ตัดสินใจโดยรวดเร็วค่ะ ดิฉันคิดว่าคนเราในสังคมไม่กลัวเรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันเพราะว่าผลที่ตามมาค่อนข้างช้าเหลือเกินค่ะ ดังนั้นบางที่อายุความก็หมดไป ดังนั้นถ้าเรามีองค์การชำนาญการพิเศษ หรือมีศาลพิเศษตรงนี้ ดิฉันคิดว่าจะทำให้ผู้คนนั้นเกิดความหวาดกลัวหรือว่าค่อนข้างจะเกรงกลัวในเรื่องของการทำผิดทุจริตประพฤตินิยมชอบ ในขณะที่เดียวกันก็มีการให้รางวัลยกย่องคนที่ทำความดีและสามารถช่วยให้ประเทศชาติไม่เสียหายไปกับการทุจริตคอร์รัปชันในรายใหญ่ ๆ ถ้าเราทำคู่ขนานกันไปได้อย่างนี้ ดิฉันเชื่อมั่นว่าการทุจริตประพฤตินิยมชอบในบ้านเราคงจะลดน้อยลงลงอย่างมีนัยสำคัญค่ะ ขอบพระคุณค่ะ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
 ขอบคุณมากค่ะ ในรายนามของท่านที่เหลืออยู่ก็คือท่านประสาร มฤคพิทักษ์ ท่านปรีชา บุตรศรี
 ท่านรองศาสตราจารย์ ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย ลีเมไทย
 แล้วก็ท่านสารี อ่องสมหวัง ต่อไปขอเชิญท่านประสาร มฤคพิทักษ์ ค่ะ

นายประสาร มฤคพิทักษ์ : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ประสาร มฤคพิทักษ์
 สปช. ๑๓๒ ท่านประธานครับเวลาเราพูดถึงการทุจริตประพฤตินิยมชอบ เรามักจะอาศัย
 กฎหมายเป็นตัววัดเอากฎหมายมาเป็นตัวตั้ง คือถ้าผิดกฎหมายก็ทุจริต ถ้าไม่ผิดกฎหมาย
 ก็แปลว่าไม่ทุจริตหรือประพฤติชอบนั่นเอง อันที่จริงแล้วผมมีมุมมองที่เพิ่มเติมจากนี้ นั่นก็คือ
 มันไม่ใช่ความถูกต้องเท่านั้นที่บอกว่าทุจริตหรือไม่ทุจริต แต่มีคำหนึ่งคือคำว่า ความเหมาะสม
 ใน ๓ ปี ปีที่แล้ว ปีนี้และปีหน้า เป็นช่วงจัดงานชาติกาล ๑๐๐ ปี ดอกเตอร์ป่วย อิงภากรณ์
 ซึ่งจะครบรอบในปีหน้า เดือนมีนาคม อาจารย์ป่วย อิงภากรณ์ ปี ๒๕๐๕ เป็นผู้ว่าการ
 ราชการแห่งประเทศไทย ตอนนั้นได้รับเงินเดือน ๕๐,๐๐๐ บาท มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
 ได้เชิญอาจารย์ป่วยไปเป็นคณบดี คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งที่นั่น
 เงินเดือนคณบดีคือ ๘,๐๐๐ บาทในเวลานั้น กติกาก็อยู่ที่เจ้าตัวคืออาจารย์ป่วยเองจะเลือก
 อย่างไร คือถ้ากินเงินเดือนแห่งหนึ่งเต็ม อีกแห่งหนึ่งก็ต้องกินครึ่งเดียว ปรากฏว่าแทนที่
 อาจารย์ป่วยจะกินเงินเดือน ๕๐,๐๐๐ บาทบวก ๔,๐๐๐ บาทคือกินเงินเดือนเต็ม
 แยกชาติ ๕๐,๐๐๐ บาท ครึ่งหนึ่งคือ ๔,๐๐๐ บาทที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมเป็น
 ๕๔,๐๐๐ บาท ปรากฏว่าอาจารย์ป่วยเลือกกินเงินเดือนเต็ม ๘,๐๐๐ บาท
 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกินเงินเดือน ๒๕,๐๐๐ บาท คือครึ่งหนึ่งของที่ได้จาก

๒๐๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริรัตน์ ๑๐๔/๒

แบงก์ชาติ รวมแล้วเป็น ๓๓,๐๐๐ บาท ๓๓,๐๐๐ บาท หักจาก ๕๔,๐๐๐ บาทที่ควรจะได้ ก็แปลว่าอาจารย์ป่วยได้เงินเดือนลดลงไป ๒๑,๐๐๐ บาท ท่านประธานครับก็มีคนถาม อาจารย์ป่วยว่าทำไมถึงเลือกวิธีนี้ทั้ง ๆ ที่มีสิทธิจะกินเงินเดือนเต็ม ๕๔,๐๐๐ บาท อาจารย์ป่วยอธิบายว่าที่แบงก์ชาตินั้นผมได้วางระบบวางอะไรไว้แล้ว ทำงานมาตั้งแต่ปี ๒๕๐๒ เพราะฉะนั้นมันก็เข้าระบบของมัน แต่ที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ผมต้องมาวางระบบ ผมต้องมาจัดหลักสูตร ผมต้องมาหาทุน ผมต้องมาหาอุปกรณ์ ดังนั้นผมให้เวลา ให้สติปัญญา และให้แรงใจกับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มากกว่า ผมจึงเลือกกินเงินเดือนเต็มที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แล้วก็เลือกกินเงินเดือนครึ่งเดียวที่แบงก์ชาติ ท่านประธานครับที่ผมยกตัวอย่างนี้ขึ้นมาเพื่อผมจะบอกว่าบุคคลที่ทำเรื่องแบบนี้ได้ก็คือผู้ที่มีจิตใจสูงและต้องการจิตสำนึกความรับผิดชอบในระดับสูง อาจารย์ป่วยทำทั้งสิ่งที่ถูกต้องและทำทั้งสิ่งที่เหมาะสม ถูกต้องอาจจะไม่เหมาะสมก็ได้ครับ บริษัทร้านค้าทำบัญชี ๒ บัญชี บัญชีหนึ่งถูกต้องแต่อีก ๑ บัญชีก็ถูกต้องเหมือนกัน แต่ว่าหนีภาษี ทุกท่านทราบดีนะครับ ผมกำลังเรียนว่าการทุจริตประพฤตินิยมชอบมันไม่ใช่มีแต่เพียงมิติทางกฎหมายเท่านั้น มันมีมิติของจิตสำนึกรับผิดชอบระดับสูง -----

- ๑๐๕/๑

นั่นคือความเหมาะสม ความถูกต้อง ความดีงาม อาจารย์ป่วยจึงได้รับยกย่องเป็นคนดีไม่ใช่ของประเทศไทยเท่านั้นแต่ของโลกด้วย ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่สำคัญและอาจารย์ป่วยเป็นบุคคลที่จะว่าไปแล้วไม่ใช่เป็นตัวอย่างในการทำงานในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ปฏิบัติสัตย์ซื่อสุจริตเท่านั้นนะครับ แต่อาจารย์อยู่ในฐานะที่เรียกร้องให้คนอื่นปฏิบัติความซื่อสัตย์ได้ด้วย นี่คือนี่ที่อาจารย์ป่วยได้ฝากไว้ในแผ่นดิน และผมยังคิดต่อเนื่องว่าการปฏิบัติที่ถูกต้องนั้นที่สำคัญเริ่มจากตัวเองครับ นับ ๑ ที่ตัวเองครับ เรามักจะมองออกไปจากตัวเองแล้วเราก็ไปชี้ว่าคนอื่น ความผิดพลาดอยู่ที่คนอื่น แต่บางทีเราก็ไม่ได้หันดูตัวเอง ผมเคยไปสอนหนังสือในกลุ่มนักเรียนคนที่มาเรียนเล็ก ๆ บอกเวลาคุณขับรถผิดกฎจราจร ตำรวจเรียกหยุด แล้วคุณทำอะไร ผมก็พูดกับเขาว่าคุณมีทางเลือก ๓ ทาง ๑. คุณให้เขายึดใบขับขี่ แล้วก็ไปเอาใบขับขี่คืน จ่ายสตางค์ ๒. คุณก็จ่ายตรงนั้น เขาทำ ๓ นิ้วคุณก็ให้ไป ๒ นิ้ว แล้วคุณก็จ่าย ๒๐๐ บาท หรือ ๓. คุณจะโทรศัพท์หาผู้หลักผู้ใหญ่ ปรากฏว่าวิธีที่ ๒ เป็นวิธีที่เขาเลือกกันครับ คือวิธีจ่ายกันตรงนั้นละครับ ๑๐๐ บาทหรือ ๒๐๐ บาทก็ตาม นี่คือข้อปฏิบัติที่คนปฏิบัติกันจำนวนมาก ก็แปลว่าอย่างไรครับ แปลว่าการปฏิบัติในสิ่งที่ถูกต้องสุจริต ถูกต้องดีงาม ต้องเริ่มที่ตัวเองครับ นี่คือนี่ที่ขอเรียนผ่านที่ประชุมขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านปรีชา บุตรศรี ค่ะ

นายปรีชา บุตรศรี : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการ ตลอดจนท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับ กระผม นายปรีชา บุตรศรี สมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ จากจังหวัดเลย เรื่องของการทุจริตคอร์รัปชันนั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอันดับต้น ๆ ของประเทศไทยที่ผมคิดว่าควรจะต้องจัดให้เป็นวาระแห่งชาติที่จะต้องให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอันสำคัญของประเทศในครั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการได้เสนอผลการศึกษามาในยุทธศาสตร์ ๓ ปี นั้น ผมเห็นด้วยทุกอย่างทุกประการครับ แต่ผมขออนุญาตตั้งข้อสังเกตเล็ก ๆ น้อย ๆ บางเรื่องบางประการอันจะเป็นประโยชน์ต่อกรรมการดังนี้ครับ

เรื่องที่ ๑ เรื่องของการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐในการที่จะอนุมัติ อนุญาตในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญของประเทศ ผมอยากจะยกตัวอย่างของประเทศออสเตรเลียนะครับว่า สมมุติว่าจะมีการมาขออนุมัติที่เทศบาลเรื่องของการก่อสร้าง

ห้างสรรพสินค้า เขาก็จะมีระบบไอที (IT) เข้ามาว่ามีการยื่นเข้าไปดูว่าข้อมูลการจราจรจะเป็นอย่างไร ข้อมูลน้ำเสียจะเป็นอย่างไร ข้อมูลเรื่องของขยะจะเป็นอย่างไร เทศบาลจะรับไหวไหม รวมทั้งโครงสร้างของก่อสร้างอาคารมันจะผ่านแบบไหมนะครับ เมื่อคอมพิวเตอร์มันตรวจบอกว่าอนุมัติก็อนุญาตได้เลย อันนี้จะเป็นการลดการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่เป็นอย่างยิ่งครับ ซึ่งผมคิดว่าน่าจะต้องเอามาใช้ในประเทศไทยนะครับ

ประการที่ ๒ เรื่องของการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมซึ่งมีหลายหน่วยงาน เช่น อัยการหรือตำรวจหรือศาลก็ดีครับ ผมคิดว่าหลักการอันสำคัญก็คือระบบถ่วงดุลการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่ ผมยกตัวอย่างสั้น ๆ ว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ นะครับ เมื่อก่อนนี้อำนาจการจับกุมและสอบสวนเป็นอำนาจของตำรวจ แล้วอัยการก็จะเป็นคนให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ แล้วจะมีผู้ว่าราชการจังหวัดจะทำความเห็นแย้งความเห็นของอัยการก็ได้ นะครับ เมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดทำความเห็นเป็นอย่างไรแล้วอัยการสูงสุดจะเป็นคนตัดสิน แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้ ครั้นก็มีคำสั่งของรัฐบาล ของนายกรัฐมนตรี ที่ ๑๑๕/๒๕๕๗ ได้มีการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้ตัดอำนาจการให้ความเห็นชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดออกไปไปเป็นอำนาจของผู้บัญชาการตำรวจภาค ซึ่งผมคิดว่าอันนี้เป็นการทำลายหลักของการถ่วงดุลอำนาจซึ่งมีมาแต่เดิมโดยสิ้นเชิง ก็อยากจะให้กรรมการได้นำเรื่องนี้ไปทบทวนด้วยครับ

และเรื่องที่ ๓ ครับ ผมคิดว่าการปฏิรูปตำรวจนั้น ตำรวจมีอำนาจมากเกินไป สามารถจะจับกุมได้ทุกเรื่อง ถ้อยกฎหมายทุกฉบับ ผมคิดว่าบางเรื่องมีหน่วยงานที่รับผิดชอบอยู่แล้ว -----

เช่น เรื่องของบุคลากร เรื่องของป่าไม้ เรื่องของแรงงาน เรื่องของทรัพย์สินทางปัญญา ผมคิดว่า ตำรวจจับได้แต่ว่าอำนาจในการสอบสวนควรจะต้องให้กรมนั้น ๆ หรือเจ้าหน้าที่นั้น ๆ ที่เขา รับผิดชอบอยู่แล้วเป็นพนักงานสอบสวน จะได้มีการตรวจสอบมีการถ่วงดุลระหว่างเจ้าหน้าที่ ตำรวจ ระหว่างเจ้าของหน่วยงานนั้น ๆ รวมทั้งอัยการด้วย ก็จะเป็นการถ่วงดุลอำนาจเป็น การลดการทุจริตคอร์รัปชันได้เป็นอย่างดี อันนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญที่ควรจะต้อง มีการปฏิรูปนะครับ

เรื่องที่ ๔ เรื่องของปัญหาการจัดซื้อจัดจ้าง ซึ่งเป็นปัญหาอยู่โดยทั่วไป ผมคิดว่า เรื่องของการจัดซื้อจัดจ้างนั้น เรื่องที่ ๑ ก็คือเรื่องของการทำทีโออาร์ โดยทั่วไปแล้ว เจ้าหน้าที่ไม่ค่อยมีความรู้หรือครับ ก็ไปเอาสเปกของสิ่งที่เราจะซื้อของบริษัทที่จะซื้อมา เขียนเป็นทีโออาร์ แล้วก็เป็นการสร้างปัญหาในเรื่องของการล็อก สเปกต่าง ๆ ผมคิดว่า เรื่องนี้เราจะต้องให้คนที่จัดทำทีโออาร์นั้นลงเว็บไซต์ใช้ระยะเวลาที่นานพอสมควร แล้วก็ต้อง ส่งให้ สตง. ตรวจสอบด้วยตั้งแต่ขั้นต้นรวมทั้งส่งให้หน่วยงานที่มีการซื้อขายเรื่องนั้นให้มากที่สุด เรื่องนี้ถ้าทำแล้วจะทำให้เกิดการล็อกสเปกทำไมได้นะครับ

ประการที่ ๒ บริษัทใดที่มีการไต่ถามไปแล้วทำงานไม่ตรงสเปกหรือว่าอาจจะ มีการฮั้วประมูลงาน ผมคิดว่าเราต้องทำให้เหมือนบัญชีผู้ทำงาน มีการประกาศเลยว่าบริษัทนี้ ทำงานไม่ตรงสเปกหรือว่ามีการฮั้วประมูลงาน ต้องให้กฎหมายให้อำนาจผู้ว่าจ้างสามารถ ที่จะแขวนบริษัทนี้ให้เป็นเหมือนกับผู้ที่ไม่มีคุณสมบัติในการรับจ้างงาน เพื่อจะให้เป็น ตัวอย่างแก่ผู้ว่าจ้างรายอื่น ๆ ด้วยนะครับ เรื่องของการตรวจรับก็เช่นเดียวกันไม่ควรจะให้ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจรับและควรจะต้องตั้งเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เท่านั้น เป็นผู้ตรวจรับ เช่น เรื่องช่าง เรื่องของผู้มีความรู้เรื่องเทคโนโลยี ผมไม่เห็นควรที่จะให้ตั้ง ข้าราชการที่ไม่มีความรู้ไปเป็นคนตรวจรับ ซึ่งเราจะไปเชื่อคนที่ไม่มีความรู้ไม่ได้นะครับ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้างทุกคนก็ควรจะต้องแสดงบัญชีทรัพย์สินด้วยไม่ว่า จะเป็นเจ้าหน้าที่พัสดุหรือผู้อำนวยการกองคลังทั้งหลายนี้ครับ

และเรื่องสุดท้ายผมคิดว่าหน่วยงานภาครัฐบางหน่วยที่ได้รับสิทธิพิเศษเป็น มติ ครม. ในการที่จะขายสินค้า ขายบริการ หรือจัดทำของ แล้วใช้สิทธิอันนี้ของตัวเองไปให้ เอกชนบางรายมาสวมสิทธิแล้วก็กินเปอร์เซ็นต์ ผมคิดว่ามีอยู่มาก เรื่องนี้ผมคิดว่าเมื่อมติ

๒๑๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อริสา ๑๐๖/๒

กรม. ให้ได้ก็ต้องถอดถอนได้เมื่อเขาไปใช้สิทธิอันนี้ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นผมมีข้อเสนอ ๔-๕ ประการคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์บ้าง ขอขอบคุณครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านอาจารย์ดอกเตอร์สีบพงศ์ ธรรมชาติ ค่ะ

นายสีบพงศ์ ธรรมชาติ : เรียนท่านประธานที่เคารพ ผม สีบพงศ์ ธรรมชาติ สปช. ๒๑๖ นครศรีธรรมราช บรรพชนเรานั้นผมเชื่อว่ามีคุณสุจริตเป็นส่วนใหญ่ว่าชาติบ้านเมืองเราก็เลยยืนอยู่ได้จนทุกวันนี้ และพี่น้องชนชาติอื่นก็มาพึ่งพระบรมโพธิสมภารจนทุกวันนี้ครับ บรรพชนของเราที่เป็นแบบอย่างทั้งที่สิ้นชีวิตและมีชีวิตอยู่หลายท่านเป็นแบบอย่างที่ดีควรแก่การเอาแบบ เอาอย่าง เอาเยี่ยง แต่ทำไมลูกหลานไทยจึงไม่เอาเยี่ยงเอาอย่างนี้คือเรื่องหนึ่งที่ผมเองสงสัยอยู่ และบัดนี้คณะกรรมการของเราหลายท่านที่นั่งอยู่ข้างบนท่านประมนต์ สุธีวงศ์ พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป รองศาสตราจารย์ สังคิต พิริยะรังสรรค์ และรองศาสตราจารย์จู่ วิจิตรวาทการ รวมทั้งท่านพลตำรวจตรี ปรีชา ท่านเหล่านี้เป็นผู้หลักผู้ใหญ่และอีกหลายท่านที่ผมยังไม่ได้เอ่ยถึง แม้ว่าจะเป็นคนกลางคน แต่ถ้าดูจากสิ่งที่เขียนมาแล้วมีมาตรการที่ดีในการที่จะช่วยในการปราบปรามทุจริตประพฤติมิชอบซึ่งเราใช้ว่าทุจริตคอร์รัปชัน ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษแต่ความหมายก็ใกล้เคียงกันละครับ

- ๑๐๗/๑

๒๑๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๑๐๗/๑

ทุจริตคดโกงกับคอร์รัปชัน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถ้าถามว่าทำไมถึงเป็นอย่างนี้ก็เพราะว่า ๑. ยายนานที่ ๑ เรายังไม่ได้ใช้คือยาการศึกษาครับ ใช้แต่ใช้ไม่ค่อยถูกต้องเมื่อสักครู่ มีท่านหนึ่งอภิปรายว่าการศึกษาของเราสอนเยาวชนเราให้เป็นไปในทางทุจริตหรือเปล่า อันนี้คือเรื่องที่ต้องปรับต้องแก้แน่ครับ การศึกษาเป็นยาขนานเอกที่จะช่วยโดยเฉพาะ การศึกษาที่มีคุณธรรมจริยธรรม ที่จริงเมื่อก่อนเขาทำไว้ดีครับบรรพชนเรา มีครบหมดครับ พุทธิศึกษา จริยศึกษา หัตถศึกษา ครบหมดครับ พลศึกษา แต่ไป ๆ มา ๆ หลักสูตร การศึกษาไทยเพี้ยนครับ เพี้ยนไปเพี้ยนมา แม้จะหนังสือแบกกันหลังแอ่น แต่ว่าเยาวชนเรา คุณธรรม จริยธรรมไม่ได้เพิ่ม นี่เป็นเรื่องหนึ่งครับ เราจะโทษใครในเรื่องการศึกษา ก็คงต้องโทษระดับนโยบาย นั่นหนึ่งละ ระดับปฏิบัติด้วย เราจะแก้กันอย่างไร ก็ต้องมาดูกันครับ ตั้งแต่อนุบาล ประถมศึกษา มัธยมศึกษาและอุดมศึกษา สิ่งที่คุณบอกว่าศีลธรรมและ ประวัติศาสตร์หายไปไหน เอากลับมาเถอะครับ ตัวนั้นละคือยาขนานเอก เมื่อรักชาติ รักบ้าน รักเมือง เมื่อนั้นคนก็จะมีศีลธรรม รู้หน้าที่ มีวินัยมากขึ้น เพราะฉะนั้นการศึกษาต้อง กลับมาและทุ่มเทงบประมาณเพื่อการศึกษาให้มากเถอะครับ แล้วก็เฟ้นคนที่เขามีความรู้ดี มีศีลธรรม คุณธรรมมาเป็นครู แล้วเงินเดือนให้เพียงพอกับเขาทำหน้าที่ที่เขาสามารถ มีความรู้และควรดูแลครูให้มากคือผู้สร้างสังคม

ประการที่ ๒ เป็นยาที่เราจะต้องเอามาใช้คือศาสนา ทุกศาสนาครับ ไม่ว่าจะ พุทธ คริสต์ อิสลาม พราหมณ์ ซิกข์ หรือขงจื้อ เล่าจื้อก็แล้วแต่ ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ดี ต้องนำมาใช้ครับ ยาขนานนี้เป็นยาขนานวิเศษเช่นกัน ตอนเด็กก็ใช้ได้ ตอนโตก็ใช้ได้ครับ ผมดีใจที่หลายแห่งตอนนี้นั่งสมาธิทำให้จิตใจสงบ แล้วก็นี่ก็อะไรออก ศีลธรรมมีปัญญา มา ปัญญาเกิดอะไรนี้ สมาธิมาปัญญาเกิด ที่เราท่องกัน นี่เป็นเรื่องหนึ่งครับที่จะช่วยได้ ผมดูรายการของโทรทัศน์เมื่อคืน ท่าน ว.วชิรเมธีกับลูกณรร ซึ่งเคยบวชเป็นลูกณรรเขียน ไปรษณียบัตรมา แล้วอะไร ๆ ดีมากครับ เวลาจะหมดแล้วครับท่านประธาน ผมยังพูดไม่ถึงไหน เลยครับ เอาเป็นว่ายาขนานที่ ๓ ก็คือเป็นเรื่องของการบังคับใช้กฎหมาย ยาขนานนี้ หลายท่านพูด ผมเห็นด้วยครับ สนับสนุนครับ ว่ายาขนานนี้ต้องบังคับใช้ให้จริงจังครับ หลายประเทศก็ใช้จริงจังแล้วได้ผล แต่ถามว่าทำไมประเทศไทยเราไม่ได้ผลก็ยังไม่จริงจัง เลยครับ อย่าให้เงินมาจ้างคุณธรรม ความถูกต้อง ถ้าเอาเงินมาจ้างได้ แล้วต่อไปประเทศเราก็ไปไม่รอด แล้วในที่สุดก็ เหมือนกับร่างกายที่มีโรคภัยค่อย ๆ อ่อนแอลง อ่อนแอลงครับ

๒๑๓

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ปิยาพัชร ๑๐๗/๒

บางท่านเปรียบเหมือนการทุจริตคดโกงเป็นมะเร็งนะครับ และในที่สุดรักษายาก ประเทศเรา
ขณะนี้สังคมเราป่วยหรือไม่ ต้องตั้งคำถามนี้แล้วก็ช่วยกันดูแลนะครับ ถ้าไม่ช่วยรักษาในที่สุด
ประเทศเราก็ลำบากนะครับ ขอขอบคุณมากท่านประธานครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะอาจารย์ ต่อไปขอเชิญท่านอดีตผู้ว่าฯ สยามพร ลีมีไทย ค่ะ

นายสยามพร ลีมีไทย : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าเรื่องที่น่าจะ
สำคัญที่สุดนะครับ แล้วก็ก็เป็นเรื่องสำคัญในลำดับต้น ๆ ของสังคมไทยก็คือปัญหาการทุจริต
คอร์รัปชันนะครับ แล้วผมให้กำลังใจนะครับ คณะกรรมการชุดนี้ซึ่งจะต้องทำงานเพื่อให้
สมกับที่สังคมคาดหวังในเรื่องนี้ ปัญหาทุจริตในสังคมไทย ผมคิดว่าสิ่งที่สังคมได้ตระหนัก
แล้วก็มีความคิดเห็นว่าเป็นสิ่งจะต้องดำเนินการให้ได้-----

- ๑๐๘/๑

มีความคิดว่าเป็นสิ่งที่จะต้องดำเนินการให้ได้ก็คือการที่คนทุจริตจะต้องถูกลงโทษนะครับ การที่เมื่อมีเรื่องทุจริตเข้าไปสู่กระบวนการยุติธรรม จะต้องดำเนินการด้วยความรวดเร็ว การบังคับใช้กฎหมายในเรื่องของการทุจริตจะต้องเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันนี้ละครับ ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่สังคมคาดหวังนะครับ ที่ผมพูดเรื่องนี้ผมมีความคิดว่าเมืองไทย ถ้าเปรียบเสมือนเป็นผู้ป่วยก็คือป่วยด้วยเรื่องของโรคทุจริต ต้องให้ยาแรงครับ ไม่ควรที่จะไปให้ยาประเภทแอสไพริน พาราเซตามอลอีกต่อไป เพราะว่าได้พิสูจน์มาแล้วว่าไม่ได้ผล ผมสนับสนุนในเรื่องของให้มีศาลชำนาญพิเศษตามข้อเสนอของคณะกรรมการชุดนี้ นะครับ ให้เป็นศาลคดีทุจริตคอร์รัปชันโดยเฉพาะ เพราะผมคิดว่าประชาชนคนไทย สังคมไทยยังมีความเชื่อมั่นในระบบของศาล ถึงแม้ว่าในขณะนี้มีการทำงานในหลาย ๆ เรื่อง ในหลาย ๆ ระบบ ที่คนไทยไม่เชื่อถือ แต่สิ่งที่คนไทยยังเชื่อถือผมคิดว่าเขาเชื่อศาล เพราะฉะนั้นถ้าหากเราใช้จุดนี้เป็นเรื่องที่จะยกระดับของการแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันตั้งเถอะครับ ศาลชำนาญพิเศษในคดีทุจริตคอร์รัปชัน แล้วก็ไม่ใช่เป็นการสร้างองค์กรใหม่ บางคนเข้าใจว่าพอตั้งศาลพิเศษขึ้นมา ไม่ว่าจะเป็ศาลอะไรก็แล้วแต่ หมายความว่าถึงการตั้งองค์กรใหม่ หมายถึงการใช้งบประมาณจำนวนมาก หมายถึงการเพิ่มบุคลากรจำนวนมาก ในกรณีอย่างนี้ไม่ใช่ครับ มีตัวอย่างหลายตัวอย่างที่ศาลยุติธรรมได้เคยจัดให้มีศาลชำนาญพิเศษในด้านต่าง ๆ ขึ้น ไม่ว่าจะเป็เรื่องของศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญา ศาลเหล่านี้เป็ศาลชำนาญพิเศษ วิธีการก็ใช้บุคลากรหรือผู้พิพากษาที่มีอยู่แล้ว เพียงแต่เข้ามาจัดคนที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะในเรื่องนั้น ๆ เข้ามาทำหน้าที่นะครับ การที่มีศาลชำนาญพิเศษในเรื่องคดีทุจริตจะทำให้ประชาชนเกิดความมั่นใจ แล้วก็ชัดเจนว่าถ้ามีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นไปที่ศาลทุจริตคอร์รัปชัน ผู้พิพากษาที่จะเป็นผู้พิพากษาที่เชี่ยวชาญในเรื่องนี้ โดยเฉพาะ บุคลากรก็ใช้ผู้พิพากษาที่มีอยู่ทั่วประเทศมาเกลี่ยอัตรากำลังกันนะครับ ศาลชั้นต้นก็ใช้ศาลจังหวัดที่มีอยู่แล้วทุกจังหวัด เพียงแต่อาจจะจัดให้มีแผนกคดีทุจริตขึ้นเป็นการเฉพาะ เพียงแต่เข้ามาตั้งให้มีศาลกลางในกรุงเทพมหานครนะครับ เป็ศาลต้นเหมือนกัน แต่ว่าเรียกว่าเป็ศาลชำนาญพิเศษนะครับ ซึ่งผมคิดว่าเรื่องที่สำคัญนอกจากกำหนดให้มีศาลแล้ว ผมเห็นด้วยกับกรรมาธิการท่านอาจารย์สังคีต ทำอย่างไรถึงจะเปิดโอกาสให้สิทธิของผู้เสียหายเป็สิทธิที่ค่อนข้างกว้าง ทั้งนี้หมายความว่าเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทุจริตจะต้องถือว่าเป็นปัญหาที่เป็ผลกระทบต่อสาธารณะ ไม่ใช่ปัญหาส่วนตัว

๒๑๕

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ศิริวรรณ ๑๐๘/๒

ของใครคนใดคนหนึ่ง เพราะฉะนั้นกลุ่มประชาชนที่เกี่ยวข้อง รับรู้รับทราบเรื่องปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่จะสามารถฟ้องคดีได้ ที่ท่านอาจารย์สังศิตบอกว่าเป็นเรื่องของการฟ้องคดีในลักษณะผู้เสียหายกลุ่ม ถ้าเป็นอย่างนี้คนก็จะเข้ามามีส่วนร่วมในเรื่องของการป้องกันดูแลแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันนะครับ เพราะฉะนั้นผมขอสนับสนุนในเรื่องนี้ ถึงแม้ว่าสปช. หลายท่านยังไม่ได้อภิปรายมากนัก แต่ผมคิดว่าเป็นวิธีที่ถ้าทำขึ้นมาแล้วข้อเสนอที่น่าจะเป็นข้อเสนอที่สังคมยอมรับและประชาชนเข้าใจได้ง่ายนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

- ๑๐๘/๑

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณค่ะ ต่อไปขอเชิญท่านสารี อ๋องสมหวัง ค่ะ

นางสาวสารี อ๋องสมหวัง : ขอขอบคุณค่ะท่านประธาน ดิฉัน สารี อ๋องสมหวัง
มี ๒ ประเด็นนะคะท่านประธาน

ประเด็นแรก ดิฉันคิดว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ทำให้เรื่องเรียกว่า เรื่องคอร์รัปชัน
บ้านเรายังไปไม่ถึงไหนนะคะ ก็คือประเด็นเรื่องของการตรวจสอบคอร์รัปชัน
ที่ไม่ตรงไปตรงมานะคะ ก็ต้องเรียนว่าหลายครั้งการตรวจสอบการคอร์รัปชันเป็นเรื่องของ
พวกห้องเครือข่ายขอมมา แล้วก็ทำให้การตรวจสอบการคอร์รัปชันขาดความน่าเชื่อถือนะคะ
ดิฉันคิดว่าจริง ๆ เราต้องยึดหลักว่าการตรวจสอบคอร์รัปชันไม่ว่าคนคนนั้นจะเป็นเพื่อนของ
เราหรือศัตรูของเรา เราก็ต้องตรวจสอบเขาอย่างตรงไปตรงมา ดิฉันมีกรณีตัวอย่างที่ดิฉันคิดว่า
ผิดหวัง แล้วก็อยากจะเรียนว่าอยากเห็นการตรวจสอบคอร์รัปชันมีการเปิดเผยการลงคะแนน
ที่ชัดเจนของ ป.ป.ช. ดิฉันขอยกตัวอย่างรูปธรรมนะคะ แล้วก็ขณะนี้เรากำลังเตรียมการที่จะ
ประมูล ๔ จี (G) ในกิจการโทรคมนาคม การประมูลกรณี ๓ จี เรียกว่า ถูกทั้งนักวิชาการ
หน่วยงานคุ้มครองผู้บริโภค คนที่ติดตามการประมูลต่างเห็นได้ชัดว่าการประมูลอาจจะมี
ปัญหาเรื่องการฮั้วประมูล แล้วก็เห็นได้ชัดจากการประมูลในวันที่ประมูลจริงนะคะว่ามีเพียง
บริษัทเอไอเอส (AIS) บริษัทเดียวที่เพิ่มเงินในการประมูลประมาณ ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาท
เพราะฉะนั้นทำให้ ๒ บริษัทคือบริษัทดีแทค (DTAC) และทรู (TRUE) ไม่ขึ้นราคาเลยอยู่ที่
๑๓,๕๐๐ ล้านบาท ซึ่งทั้ง ๓ บริษัทหลังจากการประมูลแล้วได้เงินให้กับรัฐอยู่ที่
๔๑,๖๒๕ ล้านบาทเท่านั้นเอง โดยที่มีสิทธิใช้คลื่น ๑๕ ปีแต่ถ้าเรามาดูเราจะพบเลยว่า
ทั้ง ๓ บริษัทจ่ายเงินให้การสื่อสาร จ่ายเงินให้องค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทย
อยู่ที่ประมาณ ๔๗,๗๘๖ ล้านบาทต่อปี ๑ ปีที่ ๓ บริษัทจ่ายให้กับรัฐ ทั้งองค์การโทรศัพท์
แห่งประเทศไทยและการสื่อสารแห่งประเทศไทย มากกว่ามูลค่าประมูลที่เขาได้สิทธิ
ใช้คลื่นไป ๑๕ ปี นั่นก็คือแสดงว่าเราได้เงินประมูลน้อยกว่า ๑๕ เท่าที่เราควรจะได้จากการ
ประมูล แต่ ป.ป.ช. ก็บอกว่ากรณีนี้ไม่มีปัญหา ขอยกคำร้อง ซึ่งดิฉันคิดว่าเรื่องเหล่านี้
เป็นเรื่องที่มีความสำคัญนะคะว่าการตรวจสอบที่ตรงไปตรงมาของทุกองค์กรเป็นเรื่องที่
ประชาชนจะต้องติดตามแล้วก็ช่วยกันดำเนินการ ไม่อย่างนั้นเรื่องโกง ไม่โกงเป็นเรื่องของ
คนกลุ่มเดียว แต่ว่าไม่ใช่เป็นเรื่องของคนทั้งประเทศ ดิฉันคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่มี

๒๑๗

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

อัมพา ๑๐๙/๒

ความสำคัญเพราะว่าเราจะไปปรับทัศนคติอย่างไร หรือเราจะไปทำข้อมูลอย่างไรทำให้คนเห็นว่าคนไทยไม่โกงมันสำเร็จยากถ้าคนส่วนหนึ่งยังมีอภิสิทธิ์ คนส่วนหนึ่งถูกจัดการแต่ที่เราไม่จัดการทุกกรณีให้เป็นธรรม ดิฉันคิดว่ามันไม่มีวันจะเกิดขึ้นนะคะ นั่นเป็นประเด็นสำคัญประเด็นที่ ๑ ที่ดิฉันอยากเรียนว่าการตรวจสอบการทุจริตไม่ว่าจะเกิดขึ้นกับเพื่อนเรา หรือศัตรูของเรา การตรวจสอบนั้นต้องตรงไปตรงมา

ประเด็นที่ ๒ ซึ่งดิฉันคิดว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญนอกจากเรื่องสร้างจิตสำนึกก็คือ เราต้องทำให้คนเห็นว่าสิ่งที่เกิดขึ้นแม้กระทั่งเล็ก ๆ น้อย ๆ เราก็ต้องไม่ปล่อยปละละเลย อย่างเช่น ดิฉันเชื่อว่าขณะนี้ใครไปที่ถนนพระราม ๒ ก็คงจะรู้สึกมากนะคะว่าถนนพระราม ๒ เป็นถนนที่ไม่เคยสร้างเสร็จเลย ไม่ว่าคุณจะไปเมื่อไรก็ตาม ประเทศนี้มันเกิดอะไรขึ้น ถนนพระราม ๒ เป็นถนนร้อยปีที่สร้างไม่เคยเสร็จเลย มันก็น่าจะเข้าไปตรวจสอบนะคะ คณะกรรมการตรวจสอบการคอร์รัปชันน่าจะเข้าไปดูว่าเกิดอะไรขึ้น -----

- ๑๑๐/๑

๒๑๘

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๑๑๐/๑

ถนนเส้นนี้ถึงไม่เคยเสร็จเลย ไม่ว่าเราจะไปพระราม ๒ เมื่อไรก็ตามนะคะ ซึ่งดิฉันคิดว่าการเข้าไปทำแบบนี้จะทำให้เยาวชนก็ดี ทุกคนก็ดีเห็นว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ใกล้ตัว และดิฉันอยากจะสนับสนุนให้เกิดการทำข้อมูล อย่างเช่น ตรวจสอบเลยคะ ถนนทั้งในระดับตำบล ถนนทั้งในระดับอำเภอ ถนนทั้งในระดับจังหวัด ถนนในระดับประเทศ เลเยอร์ (Layer) ในทางวิศวกรรมเป็นอย่างไร ทำให้เห็นเลยว่าเส้นนี้ใครประมูล เส้นนี้บริษัทไหนได้ไป เครือข่ายอยู่ที่ไหน อย่างไร ทำเหมือนที่ขออนุญาตเอ่ยนามท่านอาจารย์จรัส ตรวจสอบ นักการเมือง ทำเหมือนแบบนั้นเลยให้เห็นว่าเส้นนี้คนที่ประมูลไปด้วยราคาเท่านี้ จริง ๆ แล้วเรียกว่าชั้นบน ซึ่งเป็นชั้นปูนชนิดเดียว เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าทำให้เห็น และทำให้เราอาจจะได้ราคากลางที่ดี เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่าการตรวจสอบ การทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ต้องทำข้อมูลให้ประชาชนสามารถมีเครื่องมือในการร่วมสนับสนุนการตรวจสอบการทุจริตคอร์รัปชัน ดิฉันคิดว่าข้อมูลสำหรับประชาชนสำคัญที่สุดเพื่อให้เขาดูว่า จังหวัดเราอย่างน้อยก็เบอร์ ๑ นะ ถนนเราดีที่สุดและใช้เงินน้อยที่สุด ดิฉันคิดว่าอันนี้คือรูปธรรมที่เราจะต้องทำให้เกิดข้อมูลเปรียบเทียบเพื่อทำให้ประชาชนเห็นว่าเรื่องการตรวจสอบการคอร์รัปชันเป็นเรื่องที่ทำได้ไม่ยาก แล้วทุกคนสามารถมีส่วนร่วม ทุกคนสามารถเข้ามาร่วมไม่ร่วมมือกับทุกภาคส่วนนะคะ ดิฉันคิดว่าดิฉันอยากจะเสนอ ๒ ประเด็นที่สำคัญนี้ แล้วก็โดยรวมดิฉันเห็นด้วยในรายงานเรียกว่าทั้งหมดซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจ แล้วควรจะต้องพัฒนาให้เกิดขึ้น ขอบพระคุณมากคะ ท่านประธาน

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอบคุณมากคะ ท่านสมาชิกคะ ขณะนี้สมาชิกจำนวน ๓๐ ท่านที่ได้แจ้งความประสงค์ที่จะอภิปรายได้อภิปรายครบแล้วนะคะ ต่อไปดิฉันจะขอเชิญท่านประธานคณะกรรมการช่วยกรณาดตอบข้อซักถาม เชิญคะ

นายสังคิด พิริยะรังสรรค์ (ประธานกรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม สังคิด พิริยะรังสรรค์ มีผู้ที่แนะนำผมในเรื่องของการที่จะอธิบายว่าถ้าหากว่านักการเมืองหรือว่าเจ้าหน้าที่รัฐทำให้ทรัพยากรของรัฐที่มาจากเงินภาษีอากรของประชาชนได้รับความเสียหายเป็นจำนวนมาก เสียหายมาก ตัวอย่างเช่นการจัดการเลือกตั้งในปี ๒๕๕๔ ที่จัดแล้วก็ล้มเหลวหรือว่าการเลือกตั้งในปี ๒๕๕๗ ที่จัดแล้วก็ไม่สำเร็จหรือว่านโยบายจำนำข้าวที่ล้มเหลว ก็มีผู้ที่เสนอน่าจะให้ประชาชนที่เป็นผู้เสียภาษี สามารถกำหนดตัวเองได้ว่า

๒๑๙

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

สะแกวัลย์ ๑๑๐/๒

เขาคือผู้ที่เสียหาย แล้วก็ให้ประชาชนสามารถที่จะฟ้องเรียกค่าเสียหายได้ ผมคิดว่านี่ก็เป็นประเด็นที่น่าคิดประเด็นหนึ่ง ท่านประธานครับ ผมคิดว่าเรื่องการทุจริตที่เราอภิปรายกันมาตลอดบ่ายจนถึงค่ำในวันนี้ การทุจริตไม่ใช่เป็นปัญหาในตัวของมันเองเพียงอย่างเดียว แต่ที่สำคัญการทุจริตมันไปเชื่อมโยงกับปัญหาต่าง ๆ อีกเป็นจำนวนมากของสังคมไทย เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาความไม่เท่าเทียมทางการศึกษา ปัญหาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ไม่เป็นประชาธิปไตย รวมทั้งปัญหาของระบบราชการที่ไม่สามารถจะตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี ในปี ๒๕๕๖ องค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ แทรนซแพเรนซี อินเตอร์เนชันแนล (Transparency International) ได้พบว่า องค์กรตำรวจของประเทศไทยเป็นองค์กรที่มีการทุจริตมากที่สุดในบรรดาหน่วยงานภาครัฐของไทย ผมได้ยันท่านสมาชิกหลายท่านได้พูดถึงปัญหาเรื่องของการตำรวจ ผมเข้าใจว่าเรื่องนี้กำลังจะเข้ามาสู่สภาในเร็ว ๆ นี้ นะครับ -----

- ๑๑๑/๑

แล้วผมก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้ช่วยกันให้กำลังใจองค์กรตำรวจครับ ทำอย่างไรให้องค์กรตำรวจกลายเป็นองค์กรที่มีคนเชื่อถือ แล้วก็รัก เมื่อสัปดาห์ก่อนท่านทูตฟินแลนด์ไปพูดที่มหาวิทยาลัยรังสิตเรื่องการศึกษาของประเทศฟินแลนด์ท่านบอกว่าในบรรดาองค์กรทั้งหมดของประเทศฟินแลนด์องค์กรตำรวจเป็นองค์กรที่ได้รับความเชื่อถือจากประชาชนฟินแลนด์สูงที่สุดในประเทศยิ่งกว่าองค์กรใด คือสูงถึง ๙๐ เปอร์เซ็นต์ ผมอยากให้พวกเราสมาชิกสภาได้ช่วยกันให้กำลังใจตำรวจไทย ช่วยกันแนะนำเพื่อให้ตำรวจไทยได้ขึ้นมาเป็นอันดับที่ประชาชนรัก นับถือแล้วก็เชื่อถือครับ ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณค่ะ เชิญอาจารย์จรีค่ะ

นางจรี วิจิตรวาทการ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกคณะ ดิฉันขอบคุณสำหรับข้อเสนอแนะหลายอย่างที่ท่านได้เสนอมา ที่นี้มีข้อกังวลและห่วงใยของบางท่านว่าการปลูกฝังค่านิยมเป็นเรื่องยากจะทำได้หรือ บางท่านก็บอกว่าควรจะทำในโรงเรียนดีไหม และทุกระดับของโรงเรียน ที่จริงขอเรียนให้ทราบว่ายอมรับว่าเป็นเรื่องยาก แล้วก็ลำบาก แต่ว่าเราเริ่มมีหลักสูตรแล้ว มีหลักสูตรที่โตไปไม่โกงที่เราใช้มาแล้วกับโรงเรียน ๔๐๐ กว่าโรงเรียนของ กทม. แล้วก็มีการใช้กับโรงเรียนของสภาการศึกษาคาทอลิก ซึ่งเป็นเอกชนอีกร้อยกว่าโรงเรียน เพราะฉะนั้นมีเชื้อของสิ่งเหล่านี้อยู่แล้ว มีหลักสูตรที่สมบูรณ์และเป็นวิธีการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมเป็นตัวนำ ให้เด็กได้ซึมซับดูดซึมเรียนไปด้วยความสนุกสนาน ไม่ใช่บังคับขยี้ด ดิฉันคิดว่าการถ่ายทอดคุณธรรม จริยธรรม หลักการต่าง ๆ ที่จะทำให้คนมีคุณค่าความคิดที่ดี ความดีนั้นไม่สามารถจะไปบังคับให้เรียนได้ วิธีการเป็นเรื่องสำคัญนะคะ ที่นี้ดิฉันคิดว่าตรงนี้ก็เป็นอย่างที่เราจะต้องทำกันขยายผลมากขึ้น มีท่านหนึ่งถามว่ากระทรวงศึกษาธิการจะร่วมมือได้ไหมที่จริงเราเริ่มคุยกับกระทรวงศึกษาธิการแล้ว แล้วก็ในชุดของท่านนายกรัฐมนตรีที่เป็นประธานคณะกรรมการต่อต้านคอร์รัปชันของชาติก็ให้ไฟเขียวว่าต้องให้กระทรวงศึกษาธิการมาร่วมทำกัน ไม่ใช่เฉพาะใน กทม. อย่างเดียว แต่อย่างไรก็ตามแต่ก็คือแค่ส่วนหนึ่ง สื่อที่จะรณรงค์ให้กับสังคม ดิฉันว่าผู้ใหญ่ก็ไม่ได้แก่เกินแกงทั้ง ๆ ที่ดิฉันเห็นว่าเด็กนี่จะสำคัญที่สุด เริ่มจากเด็ก แต่ว่าสำหรับผู้ใหญ่ก็น่าจะได้รับ สื่อรณรงค์ในการปลูกฝังจิตสำนึกที่ทำให้เปลี่ยนความคิดได้เกี่ยวกับหลาย ๆ อย่าง ซึ่งทั้งหมดนี้จะนำไปในเรื่องของการทำให้สังคมมีความรู้สึกร่วมกัน

๒๒๑

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

ฉัฎฐรดา ๑๑๑/๒

ว่าการทำทุจริตคอร์รัปชันเป็นเรื่องไม่ดี แล้วนำมาถึงเรื่องของการที่จะมีการลงโทษทางสังคม ดิฉันคิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ยากแต่ควรจะทำได้ และในการประเมินผลการนำหลักสูตร ประเภทนี้เข้าไปใช้ในโรงเรียนก็ได้ผลดีเกินคาดนะคะ อันนี้ที่ดิฉันพูดไปจะทำให้กำลังใจท่านว่า น่าจะทำได้ แต่ให้กำลังใจตัวเองด้วยว่าเป็นเรื่องยากที่ควรจะต้องช่วยกันทำ เพราะว่าเด็ก ได้รับทราบเรียนรู้ แล้วก็มีการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมที่เร็วกว่าที่คิด ทีแรกนึกว่าต้องใช้ เวลาหลายปี แต่ว่าตามที่เราเห็นมาการประเมินโดยทีมประเมินเขาเห็นว่าคุณครูบอกว่าเด็ก เปลี่ยนพฤติกรรมมีวินัยมากขึ้น มีความรับผิดชอบดี เข้าใจเรื่องของความพอเพียง ไม่ใช่อะไร เกินไป แล้วก็มีการจิตเอื้อเพื่อต่อคนอื่น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ดิฉันว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีที่เป็นการปลูกฝัง จิตสำนึกที่ดีให้กับเด็กเพื่อมีภูมิคุ้มกันต่อคอร์รัปชัน ดิฉันคิดว่ก็ขอบคุณที่ให้กำลังใจพวกเรา แล้วก็ขอบคุณด้วย ดิฉันก็เชื่ออย่างที่ท่านเชื่อว่าการต่อต้านคอร์รัปชันทำแค่ด้านใดด้านหนึ่ง ไม่ได้ มันจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการปรับกฎหมายให้ดี ต้องมีการบังคับใช้อย่างมี ประสิทธิภาพ ในทำนองเดียวกันก็จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการป้องกันด้วยมิติต่าง ๆ รวมทั้ง การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งจะเป็นระดับที่จะเห็นผลในระยะยาวจริง ๆ ขอขอบคุณมากคะ

นางสาวทัศนา บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) : ขอเชิญ ท่านประธานคะ

นายประมนต์ สุธีวงศ์ (ประธานกรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาปฏิรูป แห่งชาติที่เคารพ ผม ประมนต์ สุธีวงศ์ ในฐานะประธานคณะกรรมาธิการ ต้องขอขอบคุณ ท่านสมาชิกทุกท่านที่ได้แสดงความเห็น ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะและตั้งคำถามบางอย่างที่จะ เป็นการบ้านให้คณะกรรมาธิการได้นำไปศึกษาต่อ คิดว่าจากจำนวนของสมาชิกที่นั่งอยู่ในที่นี้ และยังคงอยู่ในสภาแห่งนี้ -----

๒๒๒

สปช. ๑๗/๒๕๕๘

กนกวรรณ ๑๑๒/๑

แสดงให้เห็นว่าท่านได้ให้ความสนใจและเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ผมคิดว่าอันนี้เป็นกำลังใจสำคัญให้กับทางกรรมาธิการของเราว่าเราจะทำเรื่องนี้กันไปอย่างเร่งรีบแล้วก็ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดครับ ผมหวังว่าข้อสรุปที่เราจะนำมาหลังจากที่ได้เอาข้อคิดเห็นทั้งหมดนี้แล้วไปประเมินแล้วก็ไปควมรวมกับสิ่งที่เราทำอยู่จะทำให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น และผมก็หวังอย่างยิ่งว่า ถึงแม้ว่าเราจะไม่เห็นทุกอย่างเสร็จเรียบร้อยแต่ผมเชื่อว่าหลายอย่างเดินหน้าไปได้แล้วก็จะมีผลครับ ขอขอบคุณมากครับ

นางสาวทัศนีย์ บุญทอง (รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง) :
ขอขอบคุณมากค่ะท่านประธาน เป็นอันว่าที่ประชุมได้รับทราบแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมาธิการปฏิรูปการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวาระการปฏิรูปที่ ๑ ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแล้วนะคะ และได้รับทราบความเห็น ข้อเสนอแนะ ข้อสังเกตของสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ซึ่งคณะกรรมาธิการจะได้นำไปเป็นแนวทางในการดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไปนะคะ ดิฉันขอขอบพระคุณต่อคณะกรรมาธิการทุกท่าน เป็นอันจบการพิจารณาการรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในเรื่องการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบแล้วนะคะ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่ค้างพิจารณา วันนี้ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ดิฉันขอขอบพระคุณท่านสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติทุกท่านที่ท่านได้อยู่ประชุมแล้วก็ให้ความคิดเห็นที่สร้างสรรค์ ดิฉันขอปิดประชุมค่ะ

เลิกประชุมเวลา ๑๙.๒๐ นาฬิกา

แบบบันทึกรายงานการพิจารณาตรวจแก้ไขรายงานการประชุม
ของคณะอนุกรรมการตรวจรายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ในคณะกรรมการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ
รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ใส่ในภาคผนวก
ไม่มีข้อความที่ใส่ในภาคผนวก			

การประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ
ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘
วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา นางเจนจิตต์ วรนิติโกศล ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ
นางวัชรวิวรรณ ฝ่ายทอง ผู้อำนวยการสำนักแรงงาน
การประชุมและชวเลข

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางฐานิสรา แก้วสถิตย์ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานชวเลข ๒
นางณิชานันท์ ดิยามา เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส
สืบทารวจโทหญิง ประทีป รักเมือง เจ้าพนักงานชวเลขอาวุโส

ผู้จัดรายงานการประชุม

นางสาวสวรรรยา วงศ์หมัดทอง นางสาววาสนา อินตรา
นางสาวนิษฐกานต์ วงศ์ปิยะพัฒนา นางสาวเสาวลักษณ์ เพชรา
นางสาวสิริพร ณ น่าน นางสาวเปมิศา เจริญรักษ์
นางคันสนีย์ ฤทธิประเสริฐศรี นางสาวศิริรัตน์ สมัครเขตการ
นางภาวดี ทองรักษ์ นางสาวอริสา นีรัมย์
นางปิยาพัชร จันทร์ส่อง นางศิริวรรณ สากลาวรี
นางสาวอัมพา กันทิโกวิทช์ นางสาวสะแกวัลย์ ตั้งพิพัฒน์พงศ์
นางสาวธัญรดา สุจิระวงศ์ นางกนกวรรณ แสงมณี

ผู้ควบคุมการบันทึกภาพและเสียง

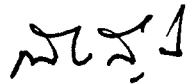
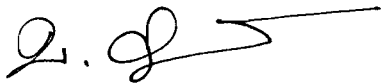
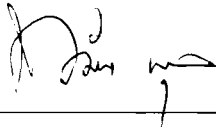

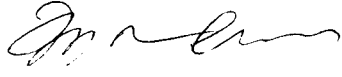
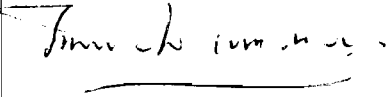
นางสาวพรภิมล ยอดทอง

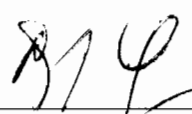
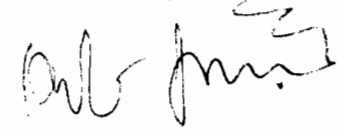
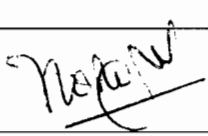

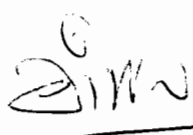
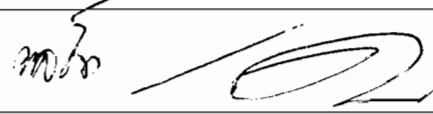

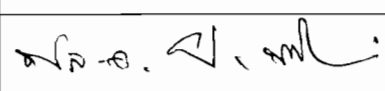
กลุ่มงานชวเลข ๒

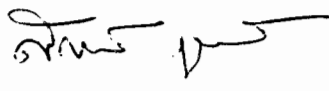

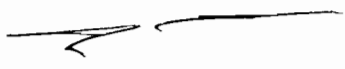

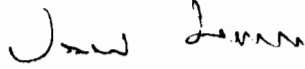
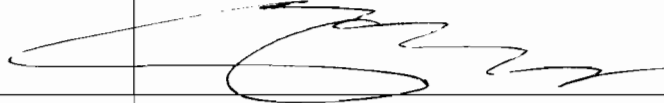
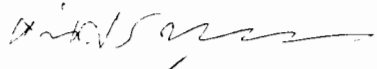

สำนักแรงงานการประชุมและชวเลข

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๑	ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ (นายเทียนฉาย กีระนันทน์)	
๒	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่หนึ่ง (ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ)	
๓	รองประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ คนที่สอง (นางสาวทัศนีย์ บุญทอง)	
๔	รัฐมนตรีว่าการกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (พลเอก ดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ)	
๕	รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุพันธุ์ ดันยวรรณะ)	
๖	เลขานุการคณะกรรมการวิสามัญ กิจการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (นายสมชาย แสวงการ)	
๗	ประธานกรรมการปฏิรูปการเมือง (ศาสตราจารย์สมบัติ อังรังธัญวงศ์)	
๘	ประธานกรรมการปฏิรูปการบริหาร ราชการแผ่นดิน (นายธีรยุทธ์ หล่อเลิศรัตน์)	
๙	ประธานกรรมการปฏิรูปกฎหมายและ กระบวนการยุติธรรม (นายเสรี สุวรรณภานนท์)	
๑๐	ประธานกรรมการปฏิรูป การปกครองท้องถิ่น (นายพงศ์โพยม วาศภูติ)	
๑๑	ประธานกรรมการปฏิรูปการศึกษาและ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (นายพารณ อิศรเสนา ณ อยุธยา)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๑๒	ประธานกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง (นายสมชัย ฤชุพันธุ์)	
๑๓	ประธานกรรมการปฏิรูปการเกษตร อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การท่องเที่ยว และบริการ (นายเกริกไกร จีระแพทย์)	
๑๔	ประธานกรรมการปฏิรูปพลังงาน (นายทองฉัตร หงส์ลดารมภ์)	
๑๕	ประธานกรรมการปฏิรูประบบ สาธารณสุข (นางพรพันธุ์ บุญยรัตพันธุ์)	
๑๖	ประธานกรรมการปฏิรูป ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายปราโมทย์ ไม้กลัด)	
๑๗	ประธานกรรมการปฏิรูปการ สื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ (นายจุมพล รอดคำดี)	
๑๘	ประธานกรรมการปฏิรูปสังคม ชุมชน เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส (นายอำพล จินดาวัฒนะ)	
๑๙	ประธานกรรมการปฏิรูปการแรงงาน (พลโท เดชา บุญญบาล)	
๒๐	ประธานกรรมการปฏิรูปการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบ (นายประมนต์ สุธีวงศ์)	
๒๑	ประธานกรรมการปฏิรูปค่านิยม ศิลปะ วัฒนธรรม จริยธรรมและ การศาสนา (นายเนาวรัตน์ พงษ์ไพบูลย์)	
๒๒	ประธานกรรมการปฏิรูปการกีฬา (พลเอก ยุทธศักดิ์ ศศิประภา)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๒๓	ประธานกรรมการปฏิรูปวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย นวัตกรรมและทรัพย์สิน ทางปัญญา (นายศักรินทร์ ภูมิรัตน์)	
๒๔	ประธานกรรมการปฏิรูปการคุ้มครอง ผู้บริโภค (นางสาวสารี อ๋องสมหวัง)	
๒๕	ประธานกรรมการวิสามัญติดตามและ ให้ข้อเสนอแนะการยกร่างรัฐธรรมนูญ (นายไพโรจน์ พรหมสาสน์)	
๒๖	ประธานกรรมการวิสามัญจัดทำ วิสัยทัศน์และออกแบบอนาคต ประเทศไทย (นายสุวิทย์ เมษินทรีย์)	
๒๗	ประธานกรรมการวิสามัญการมี ส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็น ของประชาชน (นายประชา เตรีตน์)	
๒๘	ประธานกรรมการวิสามัญ ประชาสัมพันธ์เพื่อการปฏิรูป (นางสาวอ่อนอุษา ลำเสียงพล)	
๒๙	ประธานกรรมการวิสามัญจัดทำ จดหมายเหตุและเจตนารมณ์ ในการปฏิรูปของสภา (นายประสาร มฤคพิทักษ์)	
๓๐	เลขาธิการสภาปฏิรูปแห่งชาติ (นายจเร พันธุ์เปรื่อง)	R.15
๓๑	โฆษกกรรมการ (นายวันชัย สอนศิริ)	
๓๒	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ (นายคณิศร ขุริรัง)	
๓๓	ผู้ช่วยโฆษกกรรมการ (นางพรรณิ จารุสมบัติ)	

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๓๔.	นายอลงกรณ์ พลบุตร เลขานุการคณะกรรมการธิการ	
๓๕.	พลโท รัฐิวิจน์ กำลัังเอก ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการ	
๓๖.	นางสาวรสนา โตสิตระกุล ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการธิการ	

ตรวจแล้ว วันที่.....๑.....เดือน.....กันยายน..... พ.ศ. ๒๕๕๕

รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

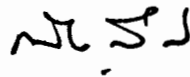
รายงานการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ คณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาปฏิรูปแห่งชาติ ได้ตรวจแล้วเมื่อวันอังคารที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ และสภาได้มีมติรับรองรายงานการประชุม ในคราวประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๗/๒๕๕๘ วันอาทิตย์ที่ ๖ กันยายน ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗ ครั้ง เสร็จเรียบร้อยแล้ว ดังนี้

ครั้งที่ ๔/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๒/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๗/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๘/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๒/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๓/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๕/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๖/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๗/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่ ๒๙/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๘

ครั้งที่	๓๐/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๑/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๒/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๓/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๔/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๕/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๖/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๑๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๗/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๘/๒๕๕๘	เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๓๙/๒๕๕๘	วันจันทร์ที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘
ครั้งที่	๔๐/๒๕๕๘	วันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

จึงขอลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน ตามข้อบังคับการประชุมสภาปฏิรูปแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๒๙

(นายเทียนฉาย กีระนันท์)

ประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ

สำนักรายงานการประชุมและขอเลข

กลุ่มงานรายงานการประชุม